

Số 211 - Tháng 6/2019

Nguyệt San

DIỄN ĐÀN GIÁO DÂN

Dien Dan Giao Dan, Inc.
Non-Profit Organization #2455155
7864 Westminster Blvd.
Westminster, CA 92683, USA

714-894-5826

Website: www.DienDanGiaoDan.com
Email: toabaodgd@yahoo.com

Linh Hương

LM Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Huân

Cố Vấn Pháp Luật

L.S. Trần Đình Định

Nhóm Chủ Trương

Nguyễn Xuân Hân, Lê Tinh Thông,
Nguyễn Văn Nhuệ, Trần Ngọc Vân,
Nguyễn Đức Tuyên, Nguyễn Trường Khoan, Kim Loan,
Trần Tấn Toàn, Hoàng Quý, Lê Văn Trang,
Trần Quang Tuyên, Nguyễn Khoa Khương,
Nguyễn Văn Bách, Đinh Lưu Nhã, Lê Thiên,
Nguyễn Mạnh Thường, Phạm Tất Hạnh,
Nguyễn Đức Chuyên, Laura Trần, Trần Văn Cáo,
Nguyễn Văn Quát, Nguyễn Văn Liêm, Đinh Thái Sơn,
Trang Đài, Nguyễn Mạnh Chí, Ngô Đình Lượng.

Tòa Soạn

Chủ Nhiệm:
Nguyễn Văn Liêm
Đinh Thái Sơn, Phụ Tá

Chủ Bút:
Mặc Giao
Trang Đài, Phụ Tá

Tổng Thư Ký:
Charlie Nguyễn Mạnh Chí.
Joseph Ngô, Phụ Tá

Trợ Sự

Nguyễn Khoa Khương, Nguyễn Mạnh Thường,
Nguyễn Đức Chuyên,
Nguyễn Thị Thêu, Đỗ Trí Tuệ,
Trần Văn Cáo, Nguyễn Văn Quát, Hương Thu,
Trần Quang Tuyên, Phạm Bá Cát, Đỗ Trí Tuệ

Ban Biên Tập

Trần Phong Vũ, Nguyễn Đức Tuyên, Trần Hữu Khắc,
Nguyễn Tiến Ich, Lê Tinh Thông, Lê Thiên,
Nguyễn Chính Kết, Thanh Hiền, Phạm Minh Tâm,
Đỗ Mạnh Tri, Nguyễn Tiến Cảnh, Minh Vỡ,
Phạm Hồng Lam, Trà Lủ
Trang Đài Glassey-Trần Nguyễn

Trình Bày

Phong Trịnh

Trong Số Này

Thường Xuyên

Thư Tòa Soạn..... DDGD 2
Hộp Thư Độc Giả ..... DDGD 4

Chủ Đề

Viết Từ Canada: Liên Hệ Để Tiến Hay Để Đồng Lỏa Với Sự Xấu?..... Mặc Giao 12
Nhà Đạo, Nhà Nước..... Phạm Minh-Tâm 18
Lá Thư Từ Đức Quốc: Lời Ai Điều Của Một Giám Mục..... Phạm Hồng -Lam 21
Nhà Thờ Bùi Chu Và Đóng Góp Của Công Giáo
Cho Xã Hội Việt Nam..... TS Đoàn Xuân Lộc /Bbc 38
Những Vật ‘Độc’, Lạ Trong Khu Nhà Thờ Bùi Chu..... Tuổi Trẻ Online 43
Bùi Chu - Phát Diệm, Vì Sao Là Lịch Sử?..... Tuấn Khanh 46
Nhà Thờ Bùi Chu Và Việc Bảo Tồn Di Sản Kiến Trúc Tôn Giáo..... Lê Sơn 50
Ai Lên Tiếng Và Ai Im Tiếng Vụ Đại Tu Nhà Thờ
Chính Tòa Bùi Chu?..... LM Phêrô Nguyễn Văn Khải 52

Tôn Giáo

Tự Sắc ‘Vos Estis Lux Mundi’ Của Đức Giáo Hoàng Phanxicô Về Chống Lạm Dụng
Và Che Đậy Tội Phạm Áu Dâm..... Vũ Văn An 6
Giải Đáp Giáo Lý: Sống Đức Tin Và Chu Toàn
Mọi Giới Răn Của Chúa..... LM Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Huân 77
Tin Mừng Giữa Dòng Đời: Lừa Cho Trần Gian..... Trần Việt Cường 80
Trung Quốc Phá Bỏ 24 Nhà Thờ Ở Hàm Đan..... Hồng Thủy 82
Thư Mời “Ngày Cầu Nguyện Cho Quê Hương Việt Nam“..... 100

Thời Sự

Lượng Lật Đồ Đây..... Trần Phong Vũ 24
Thuyền Chuyển Các Linh Mục Phụ Trách Chương Trình Giúp Đỡ
Thương Phế Bình Vnch Thuộc Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn..... Minh Châu 30
LM Joseph Nguyễn Ngọc Bích, Giám Tỉnh Dòng Chúa Cứu Thế VN
Trả Lời BBC Về Những Chi Trích Ngưng Giúp Thương Phế Bình VNCH..... BBC 32
Trả Lại Sự Thật Cho Lịch Sử..... Linh Mục Vinh Sơn Phạm Trung Thành 34
Thế Lực Nào Muốn Búng LM Nguyễn Duy Tân Ra Khỏi Giáo Xứ Thọ Hoà?.... Ngân Hương 36
Nghề Nô? Văn Hóa Nô? Những Cú Nổ Long Trời Lở Đất!..... Lê Thiên 61
Quyết Tập Cận Bình..... 67
Báo Cáo Tự Do Tôn Giáo: Không Có Tự Do Tin Ngưỡng
Và Tự Do Tôn Giáo Ở Việt Nam..... Thanh Trúc 75
Hạ Viện Mỹ Thông Qua Luật Bảo Vệ Đài Loan, Bắc Kinh Tức Tới..... Thụy Mỹ 99
Ấn Độ Và Singapore Tập Trận Ở Biển Đông..... 106

Thông Tin, Văn Hoá, Xã Hội, Linh Tinh

Hanoi “Rê” Ngã Nào Trong Thương Chiến..... Trần Nguyễn Thao 58
Thơ Gió Chướng Cuồng Phong..... 83
Căn Tính Di Dân Việt 1975-2015: Từ Tự Phát Tự Lực Cộng Đồng
Đến Biểu Hiện Toàn Cầu..... Trang Đài Glassey-Trần Nguyễn 84
Lá Thư Canada: Hạnh Phúc Làng Tôi..... Trà Lủ 96
Giáo Dục Tâm Lý Yêu Vợ Nể Vợ Hay Sợ Vợ..... Trần Mỹ Duyệt 102
Thông Cáo V/V Thay Đổi Hoạt Động Của
Văn Phòng Công Lý & Hòa Bình..... 104
VNTB- Hiệu Sao Về ‘Thông Điệp Nguyễn Phú Trọng’?..... Thiên Điều 107
Trang Y Học: Nỗi Cô Đơn..... 108
Gia Chánh: Bánh Hạnh Nhân..... Giang Anh 109
Thông Cáo Báo Chí..... 110
Giới Thiệu Sách:..... 111

Giá Biểu Một Năm

- Hoa Kỳ
Đọc giả thường: 50MK
Đọc giả ân nhân: 60MK
trở lên
- Canada: 70MK
- Âu Châu: 80MK
- Á và Úc Châu: 80MK

Các Đại Diện

La Puente, CA:

Nguyễn Đức
(626) 917-7487

Los Angeles, CA:

Nguyễn Ngọc Chánh
(626) 810-6346

Milpitas, CA:

Phạm Văn Tường
(408) 946-4027

Riverside, CA:

Đỗ Tâm
(909) 272-3446
Trần Huy Thống
(929) 788-4637

San Diego, CA:

Phạm Văn Hội
(619) 516-3573 (619) 261-1250

San Jose, CA:

Nguyễn Đình Sang
(408) 230-6418

San Francisco/ Oaland, CA:

Nguyễn Văn Hiệp
(510)363-8964

Stockon, CA:

Nguyễn Anh Quý
(209)952-3914

Denver, CO:

Lê Văn Giáo
(303) 761-0072

Florida:

Lê Ngọc Thanh
(561) 249-4201

Georgia:

Bùi Mai Quốc Tuấn
(770) 507-3247

Indiana:

Mt. Nguyễn Đình Cận
(260) 755-0774

Chicago, IL:

Nguyễn Thọ Khải
(773) 478-1128

Louisville, KY:

Nguyễn Văn Đăng
(502) 375-0284

Wichita, KS:

Lê Văn Thành
(316) 655-7118

Cộng Giáo và Cộng Sản không muốn sống chung với nhau nhưng bắt buộc phải sống chung vì không thể diệt được nhau. Cộng Sản và Công Giáo có quá nhiều khác biệt về mọi mặt, từ tâm linh đến con người. Ngoài ra cộng sản coi tập thể Công Giáo như một đe dọa cho quyền hành của họ vì người Công Giáo có đức tin mạnh, có tổ chức và có chỉ huy trên dưới nên cộng sản phải tìm cách làm suy yếu hàng ngũ Công Giáo. Người Công Giáo với tư cách công dân có thể chống cộng hay không chống bằng bất cứ cách nào họ muốn và họ có, miễn không đi sai những giáo huấn của Giáo Hội. Nhưng Giáo Hội Công Giáo với đại diện là hàng giáo phẩm không thể chống cộng như kiểu giáo dân, tuy các vị chủ chăn có bổn phận phải “đứng trên mái nhà mà nói lời chân lý”.

Nhìn vào thực trạng Giáo Hội Công Giáo ở trong nước, chúng ta thấy khuynh hướng sống chung hòa bình giữa Giáo Hội và nhà nước đang thắng thế. Sống chung hòa bình là điều ai cũng muốn nếu hai bên đều tôn trọng nhau, tôn trọng quyền lợi của nhau, và không tìm cách lấn lướt nhau. Sống chung hòa bình theo quan điểm của cộng sản chỉ có nghĩa là không chống đối họ và làm theo lời họ. Thực tế, cộng sản đã làm tê liệt hàng giáo phẩm bằng đe dọa và những hình thức mua chuộc, thưởng phạt.

Nếu toàn thể thành viên của Hội Đồng Giám Mục cương quyết bảo vệ uy tín và sự độc lập của Giáo Hội cũng như phẩm giá của chính mình thì nhà nước sẽ không thể thao túng, gây chia rẽ và làm suy yếu Giáo Hội, dù Giáo hội và nhà nước luôn có sự căng thẳng, và công tác mục vụ của các chủ chăn có thể gặp khó khăn hơn. Đó là điều tất nhiên phải xảy đến và các mục tử phải đương đầu trong nhiệm vụ bảo vệ đoàn chiên trên đường lữ hành theo chân Chúa. Tiếc thay, nhiều vị chấp nhận biện pháp dễ dãi và an toàn, chấp nhận cộng tác với nhà nước để được yên thân, được tự do phô trương việc giữ đạo bề ngoài, được rộng tay xây cất những công trình nhiều khi phí phạm nhưng lưu được danh tiếng của mình cho mai hậu.

Vụ phá và xây lại nhà thờ Bùi Chu đang gây tranh cãi sôi nổi. Phá hay không phá? Sửa lại để bảo tồn di tích? Bề ngoài xem ra nhà nước không nhúng tay vào vụ này. Nhưng có những thắc mắc mà nhiều người muốn biết. Tại sao trong 12 năm giữ chức giám mục Bùi Chu của Đức Cha Hoàng Văn Tiệm và 6 năm giám mục của Đức Cha Vũ Đình Hiệu, nhà thờ Bùi Chu không được tu bổ, sửa chữa, để càng ngày càng bị hư hỏng, đến bây giờ trở thành vô phương cứu chữa, chỉ còn cách phá đi làm lại? Không thể nói là không có tiền. Trong thời Đức Cha Tiệm, vườn Ave Maria đã được xây dựng một cách phí phạm và tốn kém với những vật lạ vô bổ, như quả chuông đồng vĩ đại hình thiếu nữ đứng hở ngực, cây kèn Trumpet dài 5,20 mét, chuỗi tràng hạt nặng 2 tấn, mỗi hạt nặng 25 kg bằng cẩm thạch, và còn nhiều thứ khác. Có thể lúc đó nhà nước chưa cho phép sửa nhà thờ, để cho nhà thờ gập xập mới cho phép phá đi xây lại. Phá cũ xây mới là chính sách của nhà nước nhằm đánh dấu thời đại Hồ Chí Minh. Biết bao kiến trúc, nhà thờ, chùa chiền, di tích lịch sử trên toàn quốc đã bị đập đi để xóa bỏ tàn tích quá khứ và xây mới để ghi thành tích của chế độ cộng sản. Nhà thờ Bùi Chu bị phá và xây mới là đúng chính sách của nhà nước. Tại sao lại có dư luận chống đối việc phá

Marrero, LA:
Trần Văn Bình
(504) 348-1346
Ngô Tám
(504) 368-0055

Kenner, LA:
Nguyễn Đình Nghiêm
(504) 254-1150

Boston, MA:
Phạm Duy Lý
(617) 265-7934

Brooklyn, MN:
Trần Ngọc Bái
(763) 315-3942

Kansas City, MO:
Nguyễn Lưu
(816) 231-2413

Durham, NC:
Nguyễn Sương
(919) 361-5472

Lincoln, NE:
Trần Văn Trị
(402) 438-4415

Las Vegas, NV:
Phan Văn Sỹ
(702) 221-1688

Cincinnati, OH:
Francis Đình Khải
(513) 227-4711

Oklahoma:
Lê Minh Khôi
(405) 759-3645

Tulsa, OK:
Ngô Thiện Tích
(918) 437-6253
Nguyễn Minh Tuấn
(918) 627-2046

Portland, OR:
Ngô Trường James
(503) 591-0871
Đoàn Trọng Thu
(714) 642-8365

Philadelphia, PA:
Nguyễn Đức Phong
(215) 329-0538

Arlington, TX:
Trần Văn Minh
1-866-246-3702

Arkansas:
Lê Thiên Hoàng
(479) 471-7238

Austin, TX:
Phạm Trí Thức
(512) 832-6408

Irving, TX:
Đoàn Thanh Hùng
(972) 790-2216 / 3500

Houston, TX:
Kim Mai
(281) 970-4903

nhà thờ này? Việc chống đối được phổ biến trên những báo lẻ phải của nhà nước. Báo chí ở Việt Nam làm gì có tự do. Việc quan trọng như vụ nhà thờ Bùi Chu nếu không có chỉ thị từ trên thì báo nào dám đưa dư luận chống? Phải chăng nhà nước muốn bắt cả hai tay, đặt bài hai cửa, đằng nào cũng có lợi. Lợi nhất là nhà nước được công khai nhúng tay vào vụ Bùi Chu mà không ai có thể trách cứ. Hành động cụ thể là trước những lùm xùm của dư luận, nhà nước đã cử một phái đoàn của Bộ Văn Hoá, Du Lịch và Thể Thao xuống Bùi Chu kiểm tra, cứu xét tại chỗ và sẽ cho kết luận cũng như cho phép phá để xây mới hay không. Nhà nước muốn thể hiện trách nhiệm và uy quyền của mình. Cầu mong Đức Cha Vũ Đình Hiệu và các vị hữu trách của giáo Phận Bùi Chu dành lấy quyền hành động độc lập để có thể lấy những quyết định hợp lý, hợp tình, vừa cứu vãn nhà thờ, vừa bảo tồn một di sản vô cùng quý giá của miền đất đầu tiên đón nhận Tin Mừng trên quê hương Việt Nam.

Trong khi sự nhúng tay của nhà nước vào vụ nhà thờ Bùi Chu kín đáo và tế nhị, việc thuyên chuyển một số linh mục Dòng Chúa Cứu Thế ở Sài Gòn và Linh Mục Nguyễn Duy Tân xứ Thọ Hòa, giáo phận Xuân Lộc, được thực hiện một cách lộ liễu và thiếu tình người. Các linh mục phục vụ tại Phòng Công Lý và Hòa Bình Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn và chương trình cứu trợ thương phế binh Việt Nam Công Hòa đều phải bỏ việc, hầu hết bị thuyên chuyển đi nơi khác, hoặc ra miền Trung, hoặc đi Cát Lái, hoặc về Hậu Giang, toàn những nơi xa đô thành, ít bốn đạo hay nằm giữa vùng quê. Linh Mục Nguyễn Ngọc Bích, Bề Trên Giám Tỉnh Dòng Chúa Cứu Thế nói việc thuyên chuyển là chuyện bình thường. Đồng ý, nhưng việc thuyên chuyển lần này sao toàn nhắm vào những linh mục loan truyền công lý, cứu giúp và tìm lại nhân phẩm cho thương phế binh VNCH, những người bị bỏ rơi, đây đọa? Việc làm của Cha Giám Tỉnh chắc rất đẹp lòng nhà nước. Nhà nước coi những linh mục bị phạt là những chiếc gai cần phải nhổ. Họ ngại nhổ nên đã nhờ Cha Giám Tỉnh nhổ giùm.

Linh Mục Nguyễn Duy Tân thì có “tội” phê bình nhà nước và viếng thăm những nạn nhân bị nhà nước đàn áp. Nhà nước đã nhờ tay Đức Cha Đình Đức Đạo, Giám Mục Xuân Lộc, ra roi trừng phạt Cha Tân. Ngày 17-5-2019, Cha Tân phải rời xứ Thọ Hòa. Trong buổi tiễn biệt, Cha Tân và các cha khác không được làm lễ, không được giảng, không có thức ăn trưa, chỉ trực chỉ đi Núi Cúi làm phụ tá việc xây cất trung tâm hành hương. Nơi đó không có giáo dân, không có cơ hội làm công tác mục vụ của một linh mục, không có ai bảo vệ cha nếu bị công an khủng bố. Cha Nguyễn Duy Tân đã khóc, vì nhớ thương đoàn chiên cũ, hay vì bị phản bội bởi chính bề trên của mình? ĐC Đạo đã cộng tác với nhà nước một cách quá đáng, không còn tình cha con, thầy trò, đừng nói đến tình người.

Một sự kiện tiêu biểu cho sự liên hệ “mù quáng” đã xảy ra ở Sài Gòn ngày 3-5-2019 khi Đức Cha Đỗ Mạnh Hùng, Giám Quản Tông Tòa Tổng Giáo Phận “TP-HCM” đi phúng điếu tướng Lê Đức Anh, nguyên Bộ Trưởng Quốc Phòng, nguyên Chủ Tịch Nước. Phúng điếu người quá cố là xã giao bình thường, không có gì đáng nói. Nhưng cuộc phúng điếu này rất bất bình thường, vì GM Giám Quản Tông Tòa đã nhân danh hồng y, các giám mục, các linh mục, tu sĩ và giáo dân toàn tổng Giáo Phận Sài Gòn để viết những lời ca ngợi ông Lê Đức Anh, trong đó có câu:

“Vĩnh biệt nhà lãnh đạo tài ba đã góp phần to lớn cho sự nghiệp bảo vệ và phát triển đất nước”

Sự thật, tướng Lê Đức Anh đã ra lệnh không được bắn vào quân Trung Cộng khi bọn này đến chiếm đảo Gạc Ma năm 1988 khiến 64 lính Việt Nam tử vong. Khi làm chủ tịch nước, ông Lê Đức Anh đã đóng trọn vai trò hôn quân bạo chúa, tước đoạt mọi quyền tự do của dân Việt Nam, trong đó có tự do tôn giáo.

Như vậy là GM Đỗ Mạnh Hùng đã nhục mạ sự thật, gây tủi hổ cho giáo dân, giáo phận và Giáo Hội. Không cần tìm nguyên do cũng đã biết vì sao.

Xem ra mối liên hệ giữa Giáo Hội Công Giáo Việt Nam và nhà nước không đặt trên sự lưỡng lợi và tôn trọng lẫn nhau, nhưng đặt trên lợi của nhà nước và sự cúi đầu làm tay sai của một số chủ chăn. Trách người hay trách ta? ♦

Hộp Thư Độc Giả

Marrero, LA:

Trần Văn Bình
(504) 348-1346

Ngô Tám

(504) 368-0055

Kenner, LA:

Nguyễn Đình Nghiêm

(504) 254-1150

Boston, MA:

Phạm Duy Lý

(617) 265-7934

Brooklyn, MN:

Trần Ngọc Bái

(763) 315-3942

Kansas City, MO:

Nguyễn Lưu

(816) 231-2413

Durham, NC:

Nguyễn Sương

(919) 361-5472

Lincoln, NE:

Trần Văn Trị

(402) 438-4415

Las Vegas, NV:

Phan Văn Sỹ

(702) 221-1688

Cincinnati, OH:

Francis Đình Khải

(513) 227-4711

Oklahoma:

Lê Minh Khôi

(405) 759-3645

Tulsa, OK:

Ngô Thiện Tích

(918) 437-6253

Nguyễn Minh Tuấn

(918) 627-2046

Portland, OR:

Ngô Trường James

(503) 591-0871

Đoàn Trọng Thu

(714) 642-8365

Philadelphia, PA:

Nguyễn Đức Phong

(215) 329-0538

Arlington, TX:

Trần Văn Minh

1-866-246-3702

Arkansas:

Lê Thiên Hoàng

(479) 471-7238

Austin, TX:

Phạm Trí Thứ

(512) 832-6408

Irving, TX:

Đoàn Thanh Hùng

(972) 790-2216 / 3500

Houston, TX:

Kim Mai

Ông Trần hữu Vân, TX

...Theo dõi báo, đài và truyền thông mạng, người tín hữu Công Giáo không khỏi bàng hoàng và đau xót trước tin Giáo Hội trong nước đang chịu những bức bách thật nghiêm ngặt phải không quý báo? Ai gây ra những cảnh nhiều nhưong đáng xấu hổ? Nào là Giám Mục, như Đức Cha Nguyễn Thái Hợp, rồi các Linh Mục Dòng, Triều bị thuyên chuyển với ác ý như những sự trả thù về các hoạt động của các Ngài... chỉ vì các Ngài đã sống chứng nhân Tin Mừng, đã không muốn làm các “kẻ chặn chiến thuê”... Chúng ta làm được gì trước âm mưu thâm độc của chế độ cộng sản vô thần, vô luân muốn nhuộm đò các Tôn Giáo?...

Thưa ông Trần Hữu Vân,

Những ưu tư của ông cũng là nỗi buồn chung của Giáo Hội Việt Nam trong đó bao gồm cả hàng Giáo Sĩ, Tu Sĩ và Giáo Dân. Mỗi người Tín hữu, sau khi nhận phép Rửa và Thêm Sức, đều có đủ ba sứ vụ trong đó có sứ vụ Ngôn Sứ. Do đó người Giáo Dân cũng phải lãnh phần trách nhiệm Ngôn Sứ của mình trước các thăng trầm của Giáo Hội. Mỗi người trong môi trường và khả năng của mình phải ra sức chu toàn trách vụ đó. Đó là ý thức và trách nhiệm của mỗi Tín Hữu trưởng thành. Không thờ ơ, không ỷ lại mà phải đắm ngực về những lỗi lầm, không chỉ vì những lỗi lầm do “miệng nói, việc làm” mà còn cả những thiếu sót vì “không làm những việc, những điều cần phải

làm” . Cần phải biến những Ưu tư, u buồn thành những việc làm tích cực. Thánh Kinh đã chẳng tiên liệu những khó khăn, bất bớ, bách hại Giáo Hội Chúa sao? Nhưng hãy kiên định, vững tin và hành động tích cực cho sự chiến thắng khải hoàn của Thiên Chúa. Mời ông theo dõi các bài vở trong số báo này mà chủ đề, ít nhiều, nói lên lập trường của Diễn Đàn Giáo Dân trong sứ vụ tranh đấu cho Giáo Hội và Quê Hương Việt Nam.

Ông Vũ Minh Thanh, MA

...rất cảm ơn tòa báo đã gửi cho những số báo rất giá trị...

Xin Chúa và Đức Mẹ ban nhiều ơn lành xuống cha Linh hướng và tất cả anh chị em trong tòa báo và gia đình...
Nguyện cầu cho tờ báo phát triển và trường tồn...

Thưa ông Vũ Minh Thanh,

Chân thành cảm ơn những lời cầu chúc của ông, nhất là lời “Nguyện cầu cho tờ báo phát triển và trường tồn”. Rất mong ông giúp thêm lời nói, việc làm để Diễn Đàn Giáo Dân đến với nhiều độc giả mới, đáp ứng ước vọng “phát triển và trường tồn” như lòng ông nguyện cầu. Nguyện xin Thánh Gia ban nhiều ơn lành hồn xác cho ông và quý quyến.

THƯ TÍN

Ông Nguyễn Thái Sơn, CA

Xin chia sẻ những khó khăn ông đang gánh chịu. Hãy phó thác và tin tưởng. Xin ông an tâm đón nhận và đồng hành với Diễn Đàn.

Ông Võ Thành Trí, TX

Đã gửi sách “Mười Năm Thái Hà – Tòa Khâm Sứ” của LM. Nguyễn Ngọc Nam Phong

Ông Phan Tấn Trí, MI

Chân thành cảm ơn những lời cầu chúc của ông. Tòa soạn đã cập nhật hai năm lệ phí.

Ông Nguyễn Văn Quý, MN

Tòa Soạn đã nhận Lệ phí và tiền mua sách “Mười Năm Thái Hà – Tòa Khâm Sứ”

Ông Nguyễn Hữu Đạo, CA

Tòa Soạn đã nhận Lệ phí và tiền mua sách “Mười Năm Thái Hà – Tòa Khâm Sứ”

Ông Đỗ Phước, CA

Tòa Soạn đã gửi sách “Mười Năm Thái Hà – Tòa Khâm Sứ”

Ông Nguyễn Nho, SC

Tòa Soạn đã gửi sách “Mười Năm Thái Hà – Tòa Khâm Sứ”

Ông Nguyễn Văn Khái, FL

Chân thành cảm ơn ông đã gửi lệ phí cùng những lời cầu chúc tốt lành.

Ông Trần Ích, GA

Tòa Soạn đã cập nhật địa chỉ mới. Cảm ơn ông đã gửi 6 năm lệ phí và tiền mua sách “Mười Năm Thái Hà – Tòa Khâm Sứ” của LM. Nguyễn Ngọc Nam Phong. Đã gửi sách.

Ông Phạm Anh Tuấn, MD

Tòa soạn đã cập nhật lệ phí hai năm.

Ông Lê Kim Thạch, PA

Chân thành cảm ơn độc giả Ân Nhân luôn nâng đỡ Diễn Đàn.

*****

Tòa Soạn chân thành cảm ơn quý Độc Giả đã gửi thư và lệ phí:

- Bà Mary Trương, Canada
- Ông Hoàng Thanh Đỉnh, CT
- Ông Vũ Tuyên, CA
- BS. Nguyễn Trọng Việt, CA
- Ông Trần Ngọc Cầu, CA
- Ông Nguyễn Diễn, Canada
- Ông Vũ Đức Liên, AZ
- Ông Trần Thanh Hà, CA
- Ông Chu Ba, TX
- Ông Phùng Văn Phụng, TX
- Ông Nguyễn Đức Thệp, IA
- Ông Hồ Sĩ Hùng, CA
- Ông Hoàng Xuân Nghĩa, FL
- Ông Mai Đình Hòe, CA
- Ông Nguyễn Văn Trung, NE
- Ông Nguyễn N. Lincoln, LA
- Ông Nguyễn Trí Y, NM
- Ông Nguyễn Văn Sen, CA
- ÔB. Nguyễn Khắc Bình, CA
- Liz Trần, WA
- Lê Vũ Vân, MI
- Ông Trần Ngọc Cẩn, CA
- Ông Nguyễn Văn Sang, CA
- Ông Trần Văn Quỳnh, CA
- Bà Lee N. Tiên, CO
- Ông Mai N. Joseph, CA

Ý Cầu Nguyện

“Xin cho các vị chủ chăn của giáo hội trên toàn thế giới, đặc biệt là giáo hội Việt Nam, được tràn đầy ơn can đảm và khôn ngoan, sống trọn sứ vụ thánh thiêng của mình để dẫn dắt đàn chiên Chúa”.

TỰ SẮC ‘VOS ESTIS LUX MUNDI’ CỦA ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ VỀ CHỐNG LẠM DỤNG VÀ CHE Đậy TỘI PHẠM ẦU DÂM

■ Vũ Văn An

Theo tin Zenit, Đức Giáo Hoàng Phanxicô đã ký tự sắc ‘Vos Estis Lux Mundi’, đánh dấu bước quan trọng thứ hai sau Hội Nghị Thượng Đỉnh tháng Hai tại Vatican về việc bảo vệ các vị thành niên.

Hội nghị trên đã qui tụ chủ tịch các hội đồng giám mục thế giới và đã dự trù ba bước hành động tức khắc: (1) công bố một tự sắc về việc bảo vệ các vị thành niên trong thị quốc Vatican (việc này đã được thực hiện một tháng sau Hội Nghị), (2) một ‘cẩm nang’ (vademecum) chống lạm dụng cho Giáo Hội hoàn vũ để giải thích rõ ràng cho các giám mục phải xử lý các vụ lạm dụng ra sao, và (3) thiết lập “các toán đặc nhiệm” (task forces) giúp các giáo phận nào trên thế giới cần giúp đỡ trong việc thi hành các biện pháp thích đáng để bảo vệ các vị thành niên.

Vấn kiện hôm nay thiết lập các thủ tục mới trong việc báo cáo lạm dụng và bạo lực, buộc các giám mục và các bề trên dòng chịu trách nhiệm đối với các hành động của các vị, và bao gồm nghĩa vụ các giáo sĩ và tu sĩ phải báo cáo việc lạm dụng.

Nó ra lệnh mỗi giáo phận phải thiết lập một hệ thống để công

chúng đệ nạp các báo cáo lạm dụng một cách dễ dàng.

Dưới đây là tuyên bố của Tòa Thánh về tự sắc, tiếp theo là toàn văn tự sắc do Tòa Thánh cung cấp.

TÔNG THƯ DƯỚI HÌNH THỨC TỰ SẮC CỦA ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ: “Vos estis lux mundi”

“Các con là ánh sáng thế gian. Một thành phố nằm trên đồi không thể bị che khuất” (Mt 5:14). Chúa Giêsu Kitô của chúng ta kêu gọi mọi tín hữu trở thành một tấm gương sáng ngời về nhân đức, chính trực và thánh thiện. Thật vậy, tất cả chúng ta được kêu gọi làm chứng cụ thể cho niềm tin vào Chúa Kitô trong đời sống của chúng ta và đặc biệt, trong mối

liên hệ của chúng ta với những người khác.

Các tội ác lạm dụng tình dục xúc phạm đến Chúa của chúng ta, gây thiệt hại về thể chất, tâm lý và tinh thần cho các nạn nhân và gây tổn hại cho cộng đồng tín hữu. Để những hiện tượng này, dưới mọi hình thức, không bao giờ xảy ra nữa, cần phải liên tục và sâu sắc hoán cải tâm hồn, chứng thực bằng các hành động cụ thể và hữu hiệu liên quan đến mọi người trong Giáo hội, để sự thánh thiện bản thân và cam kết luân lý có thể góp phần phát huy tính khả tín trọn vẹn của sứ điệp Tin Mừng và tính hữu hiệu của sứ mệnh Giáo hội. Điều này chỉ trở nên khả hữu với ơn Chúa Thánh Thần tuôn đổ vào lòng chúng ta,

vì chúng ta phải luôn ghi nhớ các lời lẽ của Chúa Giêsu: “ Ngoài Thầy ra, các con không thể làm gì được” (Ga 15: 5). Ngay cả khi đã hoàn thành được rất nhiều, chúng ta vẫn phải tiếp tục học hỏi từ các bài học cay đắng của quá khứ, nhìn tới tương lai một cách đầy hy vọng.

Trước hết, trách nhiệm này thuộc về những người kế vị các Tông đồ, được Thiên Chúa chọn làm những nhà lãnh đạo mục vụ của Dân Người, và đòi hỏi nơi họ một cam kết theo sát con đường của Thầy Chí Thánh. Thực tế, vì thừa tác vụ của họ, các Giám mục, “như các đại diện và đặc sứ của Chúa Kitô, cai quản các giáo hội đặc thù được ủy thác cho họ bằng lời chỉ bảo, khuyên dạy, gương sáng, và cả bằng thế giá và quyền hành thánh thiêng của họ nữa, những thế giá và quyền hành mà họ chỉ thực sự sử dụng để xây dựng đoàn chiên của họ trong sự thật và sự thánh thiện, luôn ghi nhớ rằng người lớn hơn phải trở thành bé hơn và người đứng đầu phải trở thành người tôi tớ (Công đồng Vatican thứ hai, Hiến chế tín lý *Lumen Gentium*, 27). Điều liên hệ mật thiết với các người kế vị các Tông đồ cũng liên hệ tới tất cả những ai, theo nhiều cách khác nhau, đảm nhận các thừa tác vụ trong Giáo hội, hoặc tuyên xưng những lời chỉ bảo của Tin Mừng, hoặc được kêu gọi phục vụ Dân Kitô giáo. Do đó, điều tốt lành là các thủ tục phải được áp dụng phổ quát để ngăn chặn và chống lại các tội ác vốn phản bội lòng tin của tín hữu này.

Tôi mong muốn cam kết này được thi hành một cách hoàn toàn theo tinh thần giáo hội, để nó nói lên sự hiệp thông vốn giữ cho chúng ta hợp nhất, trong việc lắng nghe nhau và cởi mở đối với những đóng góp của những người biết quan tâm sâu sắc đến diễn trình hoán cải này.

Do đó, tôi ban sắc lệnh:

TIÊU ĐỀ I: CÁC ĐIỀU KHOẢN TỔNG QUÁT

Điều 1 - Phạm vi áp dụng

§1. Các qui định này áp dụng cho các báo cáo liên hệ đến các giáo sĩ hoặc thành viên của Viện Đời sống thánh hiến hoặc các Hội đời sống tông đồ và liên quan tới:

a) các tội phạm điều răn thứ sáu trong Mười Điều răn bao gồm:

i. Ép buộc ai đó, bằng bạo lực hoặc đe dọa hoặc qua việc lạm quyền, để thực hiện hoặc bắt thực hiện các hành vi tình dục;

ii. thực hành các hành vi tình dục với một vị thành niên hoặc người dễ bị tổn thương;

iii. sản xuất, trưng bày, sở hữu hoặc phân phối văn hóa khiêu dâm trẻ em, bằng cả các phương tiện điện tử, cũng như tuyển dụng hoặc xúi giục một vị thành niên hoặc người dễ bị tổn thương tham gia trưng bày khiêu dâm;

b) tác phong thi hành bởi các đối tượng được đề cập trong điều 6, bao gồm các hành động hoặc thiếu sót nhằm can thiệp vào hoặc tránh né các cuộc điều tra dân sự hoặc điều tra giáo luật, bất kể có tính hành chính hay hình sự, chống lại một giáo sĩ hoặc một tu sĩ liên quan đến các tội phạm được đề cập trong tiêu mục a) của điều này.

§2. Đối với mục đích của các quy tắc này,

a) “*vị thành niên*” có nghĩa là: bất cứ người nào dưới mười tám tuổi, hoặc được pháp luật coi là tương đương với một vị thành niên;

b) “*Người dễ bị tổn thương*”, có nghĩa là: bất cứ người nào trong tình trạng ốm yếu, khiếm khuyết về thể chất hoặc tinh thần, hoặc thiếu tự do bản thân, một điều, trên thực tế, thậm chí đôi khi, hạn chế khả năng hiểu hoặc muốn hoặc chống lại hành vi phạm tội;

c) “*văn hóa khiêu dâm trẻ em*” có nghĩa là: bất cứ việc trình bày nào về một vị thành niên, bất chấp các phương tiện được sử dụng, liên quan đến các hoạt động tình dục rõ ràng, dù là thật hay giả, và bất cứ việc trình bày nào về các cơ quan tình dục của các vị thành niên chủ yếu nhằm mục đích tình dục.

Điều 2 - Tiếp nhận các báo cáo và bảo vệ dữ kiện

§1. Bằng cách lưu ý đến các điều khoản có thể được tiếp nhận bởi các Hội đồng Giám mục liên hệ, bởi các Thượng hội đồng các Giám mục của các Giáo hội Thượng phụ và các Giáo hội Tổng Giám mục, hoặc bởi các Công đồng của Các Giáo phẩm (hierarchs) Giáo hội Giáo đô tự trị, các Giáo phận hay các Giáo phận Đông phương, từng cá thể hoặc cùng với nhau, phải thiết lập trong vòng một năm kể từ khi các quy tắc này có hiệu lực, một hoặc nhiều hệ thống công khai, ổn định và dễ tiếp cận để đệ nạp báo cáo, thậm

chỉ qua việc lập ra một văn phòng giáo hội chuyên biệt. Các Giáo phận và các Giáo phận Đông phương sẽ thông báo cho Vị Đại diện Giáo hoàng về việc thiết lập các hệ thống được đề cập trong điều này.

§2. Các thông tin được đề cập trong điều này được bảo vệ và xử lý một cách có thể đảm bảo sự an toàn, toàn vẹn và bảo mật của nó theo các điều 471, 2 ° Bộ Giáo luật và 244 §2, 2 ° Bộ Giáo luật Giáo hội Đông phương.

§3. Ngoại trừ như dự liệu trong điều 3 §3, vị Bản quyền nào tiếp nhận báo cáo sẽ mau chóng chuyển nó đến vị Bản quyền của nơi được cho là đã xảy ra các biến cố, cũng như vị Bản quyền của người bị báo cáo; các vị này sẽ tiến hành theo theo luật lệ đã dự liệu cho trường hợp chuyên biệt.

§4. Đối với mục đích của tiêu đề này, giáo phận Đông phương (Eparchies) được ngang hàng với các Giáo phận và Giáo phẩm (hierarchy) được ngang hàng với vị Bản quyền.

Điều 3 - Báo cáo

§1. Ngoại trừ như được dự liệu bởi các điều 1548 §2 Bộ Giáo luật và 1229 §2 Bộ Giáo luật Giáo hội Đông phương, bất cứ khi nào một giáo sĩ hoặc một thành viên của Viện Đời sống thánh hiến hoặc của Hiệp hội đời sống tông đồ thầy hoặc có động cơ có cơ để tin rằng, một trong các sự kiện được đề cập ở điều 1 đã bị vi phạm, người đó có nghĩa vụ phải báo cáo nhanh chóng sự kiện ấy cho vị Bản quyền địa phương nơi các biến cố được cho là đã xảy ra hoặc cho một vị Bản quyền khác trong số những vị được đề cập trong các điều 134 Bộ Giáo luật và 984 Bộ Giáo luật Giáo hội Đông phương, ngoại trừ những gì được ấn định bởi §3 của điều này.

§2. Bất cứ người nào cũng có thể gửi báo cáo liên quan đến hành vi được đề cập ở điều 1, sử dụng các phương pháp được đề cập trong điều trước đó hoặc bằng bất cứ phương tiện thích hợp nào khác.

§3. Khi báo cáo liên quan đến một trong những người được nêu ở điều 6, nó sẽ được gửi đến Thẩm quyền được xác định dựa trên các điều 8 và 9. Báo cáo luôn có thể được gửi trực tiếp đến Tòa thánh hoặc qua vị Đại diện của Đức Giáo Hoàng.

§4. Báo cáo sẽ bao gồm càng nhiều điểm đặc thù càng tốt, chẳng hạn như các mốc về thời gian và địa

điểm xảy ra các sự kiện, về những người liên quan hoặc được thông báo, cũng như bất cứ hoàn cảnh nào khác có thể hữu ích để đảm bảo việc đánh giá chính xác các sự kiện.

§5. Thông tin cũng có thể được thu lượm một cách mặc nhiên (ex officio).

Điều 4 - Bảo vệ người nộp báo cáo

§1. Lập báo cáo theo điều 3 sẽ không cấu thành vi phạm nào đối với tính bảo mật của chức vụ.

§2. Ngoại trừ như được dự liệu bởi các điều 1390 Bộ Giáo luật và 1452 và 1454 Bộ Giáo luật Giáo hội Đông phương, thành kiến, trả thù hoặc kỳ thị như hậu quả của việc nộp báo cáo đều bị cấm và có thể cấu thành tác phong được nêu trong điều 1 §1, tiểu mục b).

§3. Một nghĩa vụ giữ im lặng có thể không bị áp đặt lên bất cứ người nào liên quan đến nội dung báo cáo của người đó.

Điều 5 - Chăm sóc con người

§1. Các thẩm quyền Giáo hội sẽ cam kết bảo đảm rằng những người tuyên bố họ bị tổn hại, cùng với gia đình họ, phải được đối xử cách xứng đáng và tôn trọng, và đặc biệt, phải được:

- a) chào đón, lắng nghe và nâng đỡ, bao gồm cả việc cung cấp các dịch vụ chuyên biệt;
- b) cung ứng sự hỗ trợ thiêng liêng;
- c) cung ứng sự hỗ trợ y tế, bao gồm hỗ trợ điều trị và tâm lý, theo yêu cầu của từng trường hợp chuyên biệt.

§2. Tiếng tốt và quyền riêng tư của những người liên quan, cũng như việc bảo mật các dữ kiện bản thân của họ, phải được bảo vệ.

TIÊU ĐỀ II: CÁC QUY ĐỊNH LIÊN QUAN ĐẾN CÁC GIÁM MỤC VÀ CÁC VỊ TƯƠNG ĐƯƠNG VỚI HỌ

Điều 6 - Phạm vi chủ thể của áp dụng

Các quy tắc có tính thủ tục được đề cập trong tiêu đề này liên quan đến tác phong được đề cập trong điều 1, được thực hành bởi:

- a) các Hồng Y, thượng phụ, giám mục và đại diện (legates) của Giám Mục Rôma;
- b) các giáo sĩ nào là, hoặc đã từng là, người đứng

đầu về mục vụ của một Giáo hội đặc thù hoặc của một thực thể kết nhập vào nó, theo nghi lễ Latinh hoặc theo nghi lễ Đông phương, bao gồm các Tòa Bản Quyền Tông Nhân (Personal Ordinariates), có các hành động vi phạm *durante munere* (trong khi thi hành nhiệm vụ);

c) các giáo sĩ là hoặc đã từng là những người lãnh đạo trước đây của một Tòa Phủ Doãn Tông Nhân (Personal Prelature), có các hành động vi phạm *durante munere* (trong khi thi hành nhiệm vụ);

d) những người là hoặc đã từng là người điều hành tối cao của các Viện Đời sống thánh hiến hoặc của các Hội đời sống tông đồ thuộc quyền giáo hoàng, cũng như các đan viện *sui iuris* (tự trị), có liên quan với các hành động vi phạm *durante munere* (trong khi thi hành nhiệm vụ).

Điều 7 – Bộ có năng quyền

§1. Đối với mục đích của tiêu đề này, “*bộ có năng quyền*” (“competent Dicastery”), có nghĩa là Bộ Giáo lý Đức tin, liên quan đến các tội phạm dành cho nó bởi các quy định hiện hành, cũng như trong mọi trường hợp khác và căn cứ vào quyền tài phán liên hệ của họ, dựa trên luật lệ riêng của Giáo triều Rôma:

- Bộ các Giáo hội phương Đông;
- Bộ Giám mục;
- Bộ Truyền giảng Tin Mừng cho các Dân tộc;
- Bộ Giáo sĩ;
- Bộ các Viện Đời sống Thánh hiến và các Hội Đời sống Tông đồ.

§2. Để bảo đảm sự phối hợp tốt nhất, Bộ có năng quyền thông báo cho Phủ Quốc Vụ Khanh, và các Bộ khác có liên quan trực tiếp, về báo cáo và kết quả điều tra.

§3. Các việc truyền thông được đề cập trong tiêu đề này giữa các tòa giáo tỉnh và Tòa Thánh diễn ra qua vị Đại diện Đức Giáo Hoàng.

Điều 8 - Thủ tục áp dụng trong biến cố báo cáo liên quan đến một Giám mục của Giáo hội Latinh

§1. Thẩm quyền nhận được bản báo cáo sẽ chuyển nó đến cả Tòa thánh lẫn Tòa Giáo Tỉnh nơi người bị báo cáo cư trú.

§2. Nếu báo cáo liên quan đến Tòa Giáo Tỉnh hoặc Tòa Giáo Tỉnh tổng tòa, nó sẽ được chuyển đến Tòa thánh, cũng như đến Giám mục thuộc hạt (suffragant) thẩm niên nhờ thăng thưởng, nếu đó là trường hợp, thì các điều khoản sau đây liên quan đến Tòa giáo tỉnh áp dụng cho vị này.

§3. Trong biến cố báo cáo liên quan đến một Đại diện của Đức Giáo Hoàng, nó sẽ được chuyển trực tiếp đến Phủ Quốc Vụ Khanh.

Điều 9 - Thủ tục áp dụng cho các Giám mục của các Giáo Hội Công Giáo Đông phương

§1. Các báo cáo liên quan đến một Giám mục của một Giáo hội Thượng phụ, Tổng Giám mục chính hoặc Giáo tỉnh *sui iuris* (tự trị) sẽ được chuyển đến các Thượng phụ, các Tổng Giám mục chính hoặc các Tổng Giáo Tỉnh của Giáo hội *sui iuris* (tự trị).

§2. Nếu báo cáo liên quan đến 1 Tổng Giám mục giáo tỉnh của một Giáo hội Thượng phụ hoặc Tổng Giám mục chính, vốn thi hành chức vụ của mình trong lãnh thổ của các Giáo hội này, nó sẽ được chuyển đến Thượng phụ hoặc Tổng Giám mục chính liên hệ.

§3. Trong các trường hợp trên đây, thẩm quyền nhận được báo cáo cũng sẽ chuyển nó đến Tòa thánh.

§4. Nếu người bị báo cáo là Giám mục hoặc Tổng Giám Mục giáo tỉnh bên ngoài lãnh thổ của Giáo hội thượng phụ, Tổng Giám mục chính hoặc Tổng Giám Mục giáo tỉnh *sui iuris* (tự trị), báo cáo sẽ được chuyển đến Tòa thánh.

§5. Trong trường hợp báo cáo liên quan đến một Thượng phụ, Tổng Giám mục chính, Tổng Giám Mục giáo tỉnh *sui iuris* hoặc một Giám mục của các Giáo Hội Công Giáo Đông phương *sui iuris* khác, nó sẽ được chuyển đến Tòa thánh.

§6. Các quy định sau đây liên quan đến Tổng Giám Mục giáo tỉnh áp dụng cho thẩm quyền Giáo hội mà báo cáo được chuyển tới dựa trên điều này.

Điều 10 - Nhiệm vụ ban đầu của Tổng Giám Mục giáo tỉnh

§1. Trừ khi báo cáo rõ ràng không có cơ sở, Tổng Giám Mục giáo tỉnh ngay lập tức yêu cầu Bộ có năng quyền để mình được chỉ định bắt đầu cuộc điều tra. Nếu Tổng giám mục giáo tỉnh coi báo cáo rõ ràng là không có cơ sở, vị này sẽ thông báo cho

Đại diện Đức Giáo Hoàng.

§2. Bộ sẽ tiến hành không chậm trễ, và trong mọi trường hợp trong vòng ba mươi ngày kể từ khi nhận được báo cáo đầu tiên của Đại diện Đức Giáo Hoàng hoặc lời yêu cầu được chỉ định của Tổng giám mục giáo tỉnh, bằng cách cung cấp các hướng dẫn phải tiến hành ra sao trong trường hợp chuyên biệt.

Điều 11 - Giao phó cuộc điều tra cho một người không phải là Tổng giám mục giáo tỉnh

§1. Nếu Bộ có năng quyền cho là thích đáng việc giao phó cuộc điều tra cho một người không phải là Tổng giám mục giáo tỉnh, thì Tổng giám mục giáo tỉnh được thông báo như vậy. Tổng giám mục giáo tỉnh cung cấp tất cả các thông tin và tài liệu liên quan cho người được Bộ chỉ định.

§2. Trong trường hợp được đề cập trong đoạn trước, các quy định sau đây liên quan đến Tổng giám mục giáo tỉnh áp dụng cho người được trao nhiệm vụ tiến hành cuộc điều tra.

Điều 12 - Tiến hành cuộc điều tra

§1. Khi được bổ nhiệm bởi Bộ có năng quyền và hành động phù hợp với các hướng dẫn nhận được, Tổng giám mục giáo tỉnh, hoặc đích thân hoặc qua một hoặc nhiều người thích hợp:

a) thu thập thông tin liên quan đến các sự kiện;

b) truy cập thông tin và tài liệu cần thiết cho mục đích điều tra lưu trong văn khố của các văn phòng giáo hội;

c) tiếp nhận sự hợp tác của các vị

bản quyền hoặc giáo phẩm đông phương (hierarchy) khác bất cứ khi nào cần thiết;

d) yêu cầu thông tin từ các cá nhân và định chế, bao gồm các định chế dân sự, có khả năng cung cấp các yếu tố hữu ích cho cuộc điều tra.

§2. Nếu cần phải nghe từ một vị thành niên hoặc một người dễ bị tổn thương, Tổng giám mục giáo tỉnh sẽ áp dụng các thủ tục thích hợp, có tính đến địa vị (status) của họ.

§3. Trong trường hợp có các động cơ có căn cứ để kết luận rằng thông tin hoặc tài liệu liên quan đến cuộc điều tra có nguy cơ bị lấy đi hoặc phá hủy, Tổng giám mục giáo tỉnh sẽ thực hiện các biện pháp cần thiết để bảo quản chúng.

§4. Ngay cả khi sử dụng các người khác, Tổng giám mục giáo tỉnh vẫn chịu trách nhiệm về phương hướng và việc tiến hành cuộc điều tra, cũng như thực hiện kịp thời các chỉ dẫn đã được nêu trong điều 10 §2.

§5. Tổng giám mục giáo tỉnh sẽ được trợ giúp bởi một công chứng viên được chỉ định tự do theo các điều 483 §2 Bộ Giáo luật và 253 §2 Bộ Giáo luật Giáo hội Đông phương.

§6. Tổng giám mục giáo tỉnh được yêu cầu phải hành động một cách vô tư và không có xung đột về quyền lợi. Nếu ngài cho rằng mình đang có mâu thuẫn quyền lợi hoặc không thể duy trì sự vô tư cần thiết để bảo đảm tính toàn vẹn của cuộc điều tra, ngài có nghĩa vụ phải tự cáo tỵ (recuse) và báo cáo tình huống cho Bộ có năng quyền.

§7. Người bị điều tra được hưởng sự suy đoán vô tội.

§8. Tổng giám mục giáo tỉnh, nếu được Bộ có năng quyền yêu cầu, thông báo cho người bị điều tra liên quan đến anh ta / cô ta, nghe trình thuật của anh ta / cô ta về các sự kiện và mời anh ta / cô ta trình bày bản tóm tắt để bào chữa. Trong những trường hợp như vậy, người bị điều tra có thể được hỗ trợ bởi luật sư pháp lý.

§9. Cứ sau ba mươi ngày, Tổng giám mục giáo tỉnh sẽ gửi một báo cáo về tình trạng của cuộc điều tra đến Bộ có năng quyền.

Điều 13 - Sự tham gia của những người có đủ điều kiện

§ 1. Phù hợp với bất cứ chỉ thị cuối cùng nào của Hội đồng Giám mục, của Thượng hội đồng Giám mục hoặc Hội đồng Giáo phẩm liên quan đến việc phải hỗ trợ Tổng giám mục giáo tỉnh tiến hành cuộc điều tra ra sao, các Giám mục của các Giáo tỉnh liên hệ, từng vị hay cùng nhau, có thể lập danh sách những người đủ điều kiện để Tổng giám mục giáo tỉnh có thể chọn những người phù hợp nhất cho việc hỗ trợ điều tra, theo nhu cầu của từng trường hợp cá thể và, đặc biệt, có lưu ý đến sự hợp tác có thể được cung cấp bởi tín hữu giáo dân theo các điều 228 Bộ Giáo luật và 408 Bộ Giáo luật Giáo hội Đông phương.

§2. Tuy nhiên, Tổng giám mục giáo tỉnh được tự do chọn các người khác cũng có đủ điều kiện không kém.

§3. Bất cứ người nào hỗ trợ Tổng giám mục giáo tỉnh trong cuộc điều tra đều được yêu cầu phải hành động một cách vô tư và không được có xung đột quyền lợi. Nếu họ cho rằng mình đang có mâu thuẫn quyền lợi hoặc không thể duy trì sự vô tư cần thiết để bảo đảm tính toàn vẹn của cuộc điều tra, họ có nghĩa vụ phải tự cáo tỵ và báo cáo tình huống này cho Tổng giám mục giáo tỉnh.

§4. Những người giúp đỡ Tổng giám mục giáo tỉnh sẽ tuyên thệ chu toàn trách nhiệm của họ cách thích đáng.

Điều 14 – Khoảng thời gian điều tra

§1. Việc điều tra sẽ được hoàn thành trong thời hạn chín mươi ngày hoặc trong một hạn kỳ khác được dự liệu bởi các chỉ thị nêu trong ở điều 10 §2.

§2. Nơi nào có lý do chính đáng, Tổng giám mục giáo tỉnh có thể yêu cầu Bộ có năng quyền gia hạn.

Điều 15 – Các biện pháp phòng ngừa

Nếu các sự kiện hoặc hoàn cảnh yêu cầu, Tổng giám mục giáo tỉnh sẽ đề nghị với Bộ có năng quyền tiếp nhận các điều khoản hoặc các biện pháp phòng ngừa thích đáng liên quan đến người đang bị điều tra.

Điều 16 – Việc thành lập quỹ

§1. Các Giáo tỉnh, các Hội đồng giám mục, các Thượng hội đồng giám mục và hội đồng Giáo phẩm Đông phương có thể lập một quỹ, được thiết lập theo các tiêu chuẩn của điều 116 và 1303 §1, 1° Bộ Giáo luật và 1047 Bộ Giáo luật

Giáo hội Đông phương và được quản trị theo các quy tắc của giáo luật với mục đích là đài thọ được các chi phí của cuộc điều tra.

§2. Theo yêu cầu của vị Tổng giám mục giáo tỉnh được chỉ định, các quỹ cần thiết cho mục đích điều tra được cung cấp cho ngài bởi quản trị viên của quỹ; Tổng giám mục giáo tỉnh vẫn có bổn phận trình bày một giải trình cho quản trị viên khi kết thúc cuộc điều tra.

Điều 17 – Chuyển giao các tài liệu và phiếu bầu

§1. Sau khi hoàn thành cuộc điều tra, Tổng giám mục giáo tỉnh sẽ chuyển giao các văn bản cho Bộ có năng quyền, cùng với phiếu bầu (*votum*) của mình liên quan đến kết quả điều tra và câu trả lời cho bất cứ truy vấn nào có trong các chỉ thị đã ban hành dưới điều 10 §2.

§2. Trừ khi có thêm chỉ thị từ Bộ có năng quyền, các quyền hạn của Tổng giám mục giáo tỉnh sẽ chấm dứt sau khi cuộc điều tra hoàn tất.

§3. Phù hợp với các chỉ thị của Bộ có năng quyền, Tổng giám mục giáo tỉnh, theo yêu cầu, sẽ thông báo cho người bị cáo buộc một hành vi phạm tội, hoặc người đại diện pháp lý của họ, về kết quả của cuộc điều tra.

Điều 18 - Các biện pháp tiếp theo

Trừ khi nó quyết định dự liệu một cuộc điều tra bổ sung, Bộ có năng quyền tiến hành theo luật pháp dự liệu cho trường hợp chuyên biệt.

Điều 19 - Tuân thủ luật pháp nhà nước

Các quy tắc này được áp dụng không phương hại đến các quyền và nghĩa vụ được thiết lập ở mỗi nơi theo luật nhà nước, đặc biệt là các quy định liên quan đến bất cứ nghĩa vụ báo cáo nào cho các cơ quan dân sự có năng quyền.

Các quy tắc hiện tại được phê chuẩn *ad experimentum* (thử nghiệm) trong ba năm.

Tôi quyết định rằng Tông Thư hiện tại dưới dạng Tự Sắc phải được công bố bằng phương tiện in ấn trên tờ *Osservatore Romano*, có hiệu lực vào ngày 1 tháng 6 năm 2019, và sau đó được in ấn trong *Acta Apostolicae Sedis*.

Ban hành ở Rôma, tại Nhà Thờ Thánh Phêrô, vào ngày 7 tháng 5 năm 2019, năm thứ bảy Triều Giáo hoàng của tôi. ♦

PP FRANCISCUS.

**ĐỌC VÀ CỔ ĐỘNG
NGUYỆT SAN
DIỄN ĐÀN GIÁO DÂN**

Viết Từ CANADA

Mạc Giao

LIÊN HỆ ĐỂ TIÊN HAY ĐỂ ĐỒNG LŨA VỚI SỰ XẤU?

Qua một số những sự việc xảy ra trong Giáo Hội Công Giáo Việt Nam trong thời gian gần đây, người ta thấy nhà cầm quyền đã nhúng tay một cách kín đáo nhưng quá sâu vào chuyện nội bộ của Giáo Hội, tạo nên một mối liên hệ nhিপ nhàng theo khẩu hiệu “tốt đạo đẹp đời”. Đẹp đời thì có, tốt đạo thì chưa chắc.

Vụ phá bỏ nhà thờ chính tòa Bùi Chu để xây nhà thờ mới là đề tài tranh cãi sôi nổi trong những ngày gần đây. Đức Giám Mục Bùi Chu Tôma Aquinô Vũ Đình Hiệu, Hội Đồng Linh Mục Giáo Phận và đa số giáo dân đã quyết định “hạ giải” (để tránh từ “phá bỏ” nghe quá đúng) nhà thờ hiện nay để xây nhà thờ mới. Lý do được viện dẫn là nhà thờ đã quá “già”, trên 130 tuổi, đã xuống cấp trầm trọng, không thể sửa chữa được. Đức Cha đã quyết định thì ai dám cãi. Những công đoạn sửa soạn xây nhà thờ mới đã được sửa soạn từ nhiều năm nay, như việc vẽ kiểu nhà thờ mới, quyền góp tiền bạc, mua vật liệu cần thiết... Nhà thờ mới sẽ được xây trên nền cũ, có hình dạng khác với nhà thờ hiện tại, tuy cũng dựa phần nào vào hình dạng cũ. Để chống đỡ kiến trúc, hai hàng cột gỗ lim bên trong nhà thờ sẽ được thay thế bằng những cột mới cũng bằng gỗ lim hay gỗ trắc. Nghe nói tất cả các cột đã có mệnh thường quân yểm trợ với giá 25,000 Mỹ kim mỗi cột.

Việc phá bỏ nhà thờ đã được ấn định vào ngày 13-5-2019. Nhưng trước đó một vài tuần, một dư luận phản đối bùng lên với một số nhân vật yêu nhà thờ Bùi Chu hiện tại, trên 20 kiến trúc sư cũng nhập cuộc, báo chí lẽ phải của nhà nước

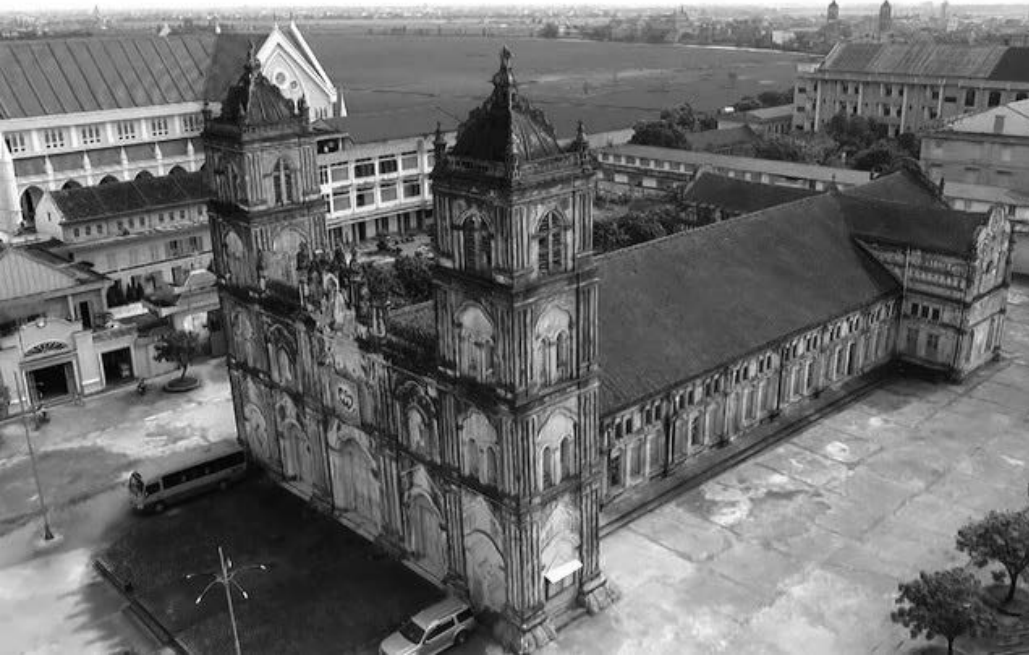
đồng loạt viết bài chống đối việc phá bỏ nhà thờ Bùi Chu. Theo họ, đó một kiến trúc đẹp, cổ kính, một di sản văn hóa và lịch sử, còn cao tuổi hơn nhà thờ lớn Hà Nội và nhà thờ Đức Bà Sài Gòn. Các kiến trúc sư đưa người về nghiên cứu tại chỗ và kết luận rằng có thể sửa chữa được, không cần phá. Một phái đoàn của Bộ Văn Hóa, Thể Thao, Du Lịch từ Hà Nội về kiểm tra nhưng kết luận ngược lại: nên phá để xây mới cho an toàn. Trước những kết luận và lời khuyên trái ngược, Tòa Giám Mục Bùi Chu đã ra thông cáo ngày 10-5-2019 tạm hoãn việc “hạ giải” nhà thờ vào ngày ấn định 13 tháng 5 để nghe ý kiến và nghiên cứu thêm. Thế là số mệnh của ngôi nhà thờ 134 tuổi tạm thoát cửa tử vào phút cuối.

Nhìn hai tấm hình ở trang bên, chắc nhiều người vừa thích mẫu nhà thờ mới vừa thương và tiếc cho nhà thờ cũ. Ngoài những kỷ niệm cá nhân, nhà thờ Bùi Chu còn là một di sản, một chứng tích lịch sử và chính trị của dân tộc. Đó là di sản của đức tin, của lòng mộ đạo của hàng ngàn vạn nông dân nghèo khó vùng đồng chua nước mặn đã thất lung buộc bụng xây dựng nên, truyền lại cho các thế hệ sau hầu tiếp tục noi gương, chăm lo, bảo trì. Là chứng tích lịch sử và chính trị vì là nơi ẩn náu

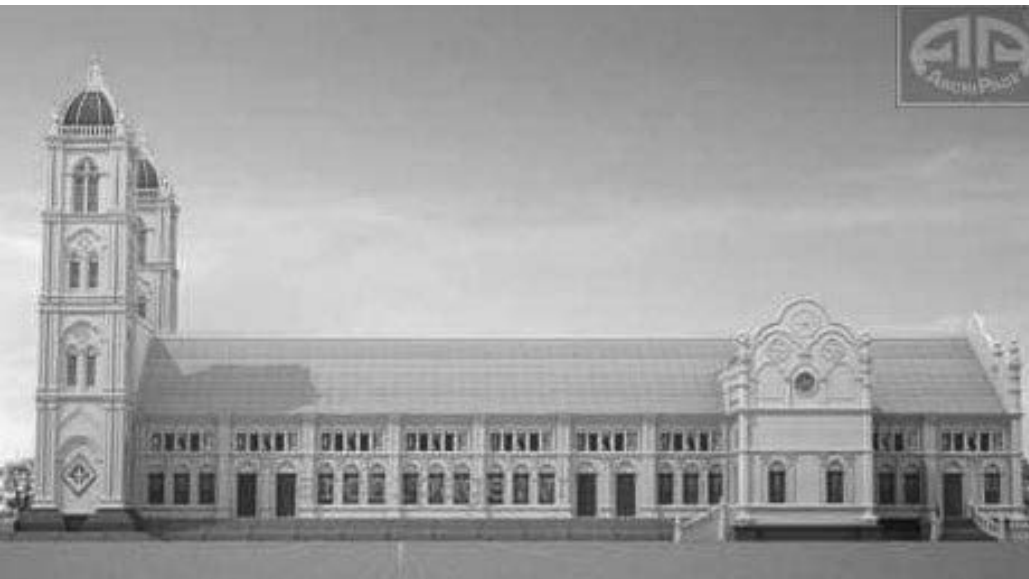
Nói về chuyện “đẹp đời”, nhà nước không mong muốn gì hơn là Giáo Hội đồng tình với nhà nước trong mọi chính sách. Nếu có những điều bất như ý hay những sở nguyện thì kín đáo trình bày, xin rồi nhà nước sẽ xét cho, không làm ầm ĩ, nhất là không được công khai chống đối, hay huy động giáo dân để làm áp lực. Nhà nước không cho phép bất cứ điều gì vượt khỏi sự kiểm soát của nhà nước. Ràng ngoan thì sẽ được thưởng. Không ngoan sẽ không được gì, lại còn bị trừng phạt. Như vậy nhà nước vừa được tiếng thì ân giáng phước, vừa được tiếng cho tự do tôn giáo.

Về mặt “tốt đạo”, nhiều giám mục chủ trương phải thỏa hiệp với nhà cầm quyền để sống và phát triển. Mục tiêu thì đúng, nhưng cách thỏa hiệp nhiều khi vượt quá giới hạn bình thường để trở thành hèn, không còn được coi là một đối tác đáng được vị nể mà trở thành một công cụ tay sai.

Đó là nói tổng quát. Đi vào những trường hợp cụ thể, có thể đưa ra những vụ điển hình.

Nhà thờ Bùi Chu cũ kỹ nằm bên những kiến trúc mới tân kỳ

Mô hình nhà thờ Bùi Chu mới

tình thân và cả thể xác trong giai đoạn 1946-1954 với việc rào làng ngăn Việt Minh nhưng không theo Pháp của phong trào Tự Vệ Công Giáo Bùi Chu-Phát Diệm, với hàng vạn người bỏ nhà cửa, ruộng vườn, thánh đường di cư vào Nam năm 1954, với những người còn ở lại bị đầu tở, hành hạ và bị coi là công dân hạng hai. Tất cả những điều đó là những kỷ niệm vừa hào hùng vừa đau đớn đã gây nỗi luyến tiếc vô bờ nếu nhà thờ Bùi Chu bị phá đi. Mặt khác, sức mạnh Bùi Chu hiện tại với 430,000 giáo dân hiện sống tại quê cha đất tổ, cộng với con số rất lớn những người cao tuổi và hậu duệ gốc Bùi Chu sinh sống trong Nam và nước ngoài, họ có thể xây mấy nhà thờ mới cũng được. Vấn đề là có nên xóa bỏ quá khứ, đập hết những di sản cũ để xây cất toàn mới hay không?

Chúng ta không thấy có bàn tay can thiệp của nhà nước vào vụ này. Tuy

nhiên, việc xóa bỏ mọi tàn tích cũ để xây cất những công trình mới là chủ trương của nhà nước cộng sản Việt Nam. Mục đích là để sau này người ta toàn thấy những dấu tích được dựng nên trong thời đại cộng sản “huy hoàng” sau 1975. Tất cả đều phải mờ nhạt so với những thành tích của thời đại này. Tại thành phố Sài Gòn, thương xá Tax, cao ốc có nhà hàng Givral ở đường Tự Do trước Quốc Hội, Tòa Án Hòa Giải cũ đường Nguyễn Huệ đã bị phá bỏ. Dinh Gia Long và Tòa Án Sài Gòn gần đó cũng đang bị đe dọa “hạ giải”. Biết bao những kiến trúc cổ trên toàn quốc đã bị bức tử. Bao nhiêu thánh đường, chùa chiền đầy di tích lịch sử và di sản văn hóa đã bị phá đi để thay thế bằng những kiến trúc mới “hoành tráng”, rất hợp với chính sách của nhà nước, và với sự kiêu hãnh của các tu sĩ trụ trì, kéo theo sự “hồ hởi” của đám tín đồ thích khoe khoang, ganh đua với những cộng đoàn khác và tôn giáo khác.

Người ta tự hỏi tại sao trong thời gian tại chức giám mục Bùi Chu của Đức Cha Giuse Hoàng Văn Tiệm (2001-20013) và 6 năm coi giáo phận (từ 2013 tới nay) của Đức Cha Tôma Vũ Đình Hiệu, nhiều cơ sở mới, chủng viện, tòa giám mục, nhà dòng... được xây cất, trong khi nhà thờ không

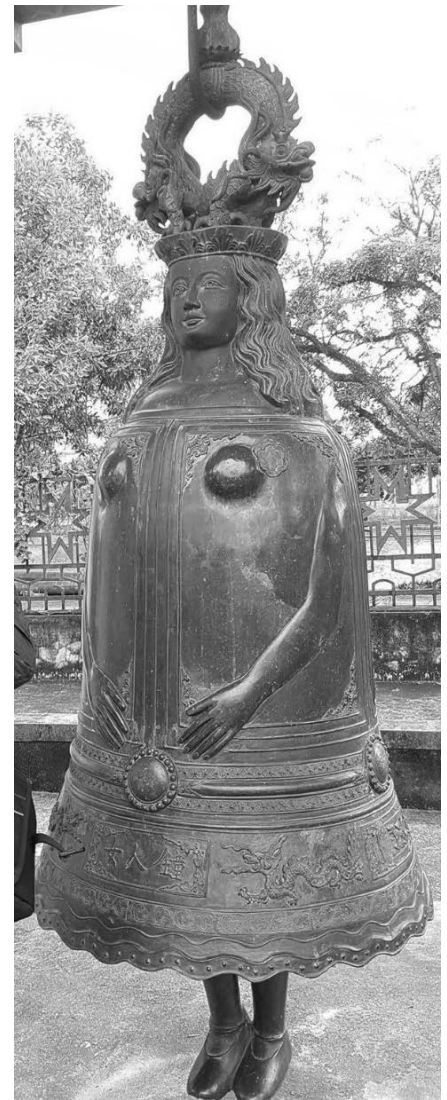
được bảo trì đúng cách, đúng nhu cầu, thậm chí đến lớp sơn, lớp vôi quét ngoài cũng không được thực hiện, khiến bề trong thì ọp ẹp, bề ngoài thì loang lổ? Chắc không phải vì giáo phận thiếu tiền. Nếu không có tiền, làm sao dưới thời Đức Cha Hoàng Văn Tiệm có thể xây được khu vườn Ave Maria trong phạm vi nhà thờ chính tòa? Khu vườn này rất độc đáo với nhiều vật lạ, như bức tường gắn 150 bản kinh Kính Mừng bằng 150 thứ tiếng trên thế giới được khắc trên những tấm đá cẩm thạch khổ 2,20 x 1,20 mét, quả chuông khổng lồ có tên Nữ Nhân Chung bằng đồng đúc hình một thiếu nữ đứng với cặp nhũ hoa lộ ra ngoài, và khi gõ chuông, dù chuông sẽ được đập vào chỗ lồi đó, chiếc kèn trumpet dài 5,20 mét chỉ để du khách tò mò thổi chơi và làm giật mình người nghe. Độc đáo nhất là cỗ tràng hạt nặng hai tấn, mỗi hạt nặng 25 kg bằng đá cẩm thạch, to bằng một vòng tay ôm. Còn nhiều vật lạ ly kỳ khác phải mô tả thêm mấy trang mới hết. Tất cả những vật lạ này có công dụng gì? Để tăng lòng đạo của giáo dân? Chưa chắc. Để thu hút du khách? Chắc. Để khoe khoang? Chắc. Chẳng vậy mà Đức Cha Hoàng Văn Tiệm thường đích thân hướng dẫn các du khách đi thăm vườn Ave Maria, vừa khoe vừa giải thích như một “tour guide”.

Có thể lúc đó nhà nước chưa cho phép tu sửa thánh đường vì muốn để cho nhà thờ hư luôn rồi phá đi xây mới. Tiền bá tánh đóng góp nhiều quá phải xài vào những việc vô bổ rồi mới có cơ xin tiếp. Đức Cha Tiệm về hưu không để lại được thành tích đại tu nhà thờ cũ hoặc xây nhà thờ mới, chỉ để lại vườn Ave Maria nhiều đăm

Cỗ tràng hạt khổng lồ

tiêu. Đến thời Đức Cha Vũ Đình Hiệu, ngài bắt tay giải quyết vụ nhà thờ chính tòa, hoặc phải sửa lớn, hoặc phải phá đi làm mới. Chắc chắn Đức Cha đã vận động và được phép của nhà cầm quyền trung ương. Chuyện lớn liên quan đến một cơ sở lớn như vậy không thể không có phép của nhà nước. Thảm quyền địa phương chỉ chấp thuận cho có lệ. Đập cũ xây mới là đúng ý của đảng và nhà nước. Vậy tại sao lại có luồng dư luận mạnh được báo chí truyền tải chống đối việc gỡ bỏ nhà thờ Bùi Chu hiện tại? Có thể vì việc không liên quan đến chính trị nên báo chí lẽ phải không cần xin chỉ thị của lãnh đạo nên được tự do phát biểu. Cũng không ai biết được nhà nước có ra chỉ thị hay không. Trong trường hợp này nhà nước có thể đặt bài hai cửa: cửa phá cũ xây mới hợp đường lối đảng, cửa phản đối phá để nhà nước lấy cơ cớ phái đoàn xuống xem xét tận nơi, rồi kết luận cho phép phá và xây, với sự kiểm soát kỹ hơn của nhà nước và với những điều kiện ngầm nào đó, ai biết? Cửa nào thì nhà nước cũng được lợi. Lợi bề ngoài là chứng tỏ

Nữ nhân chung

quan tâm tới ý dân và tôn trọng tự do tôn giáo. Lợi bề trong thì chỉ có những người trong cuộc mới hay.

Nhà nước không đứng ngoài vụ nhà thờ Bùi Chu đâu. Sự can thiệp kín đáo để chứng tỏ và xử dụng uy quyền luôn xảy ra trong mối tương quan giữa nhà nước và Giáo Hội.

Nếu có độc giả muốn truy vấn quan điểm của người viết bài này về vụ phá hay sửa nhà thờ Bùi Chu, chúng tôi xin thưa, Đức Cha Hiệ và giáo phận nên dành lấy quyền độc lập quyết định theo lý và tình. Không bị áp lực của nhà nước hay dư luận. Nếu nhà thờ còn sửa được, dù phải củng cố lại nền móng, thay cột, thay mái, xây lại tháp chuông trái bị nghiêng, sửa và sơn lại tường chung quanh nhà thờ... thì hãy cố gắng làm, dù tốn kém, nhưng chắc tiền sẽ không thiếu. Nhà thờ Bùi Chu không già bằng Nhà Thờ Đức Bà Paris 850 tuổi, vậy mà sau khi bị cháy sập cả mái và cột thánh giá phía đầu nhà thờ, người ta đang tìm cách tái tạo Nhà Thờ Đức Bà Paris như cũ, không chọn biện pháp dễ dãi xóa đi làm lại. Trong trường hợp nhà thờ Bùi Chu bị rệu rã toàn diện, đụng vào là sập, bắt buộc phải phá đi và xây mới, xin giữ lại hình dạng cũ, xài lại những viên gạch cũ, giữ lại bàn thờ cũ và những trang trí nội thất cũ tối đa có thể. Như vậy những người lớn tuổi còn nhìn thấy phần nào nhà thờ Bùi Chu của mình và con cháu thuộc các thế hệ sau còn thấy và sờ được những gì ông cha để lại. Muốn được vậy, đừng để rơi vào cơn cám dỗ lưu lại di sản mang tên của mình và sự hãnh tiến thiếu chiều sâu của nhiều giáo dân về việc có nhà thờ mới đẹp hơn, lớn hơn, tiện nghi hơn nhà thờ các nơi

khác.

Vụ Giám Mục Giám Quản Tông Tòa tổng giáo phận Sài Gòn phúng điệu tướng Lê Đức Anh là một thí dụ điển hình về mối tương quan khập khiễng giữa Giáo Hội và nhà nước. Ngày 3-5-2019, Đức Cha Đỗ Mạnh Hùng, Giám Quản Tông Tòa Tổng Giáo Phận “TP Hồ Chí Minh” đã đến nhà tang lễ Sài Gòn phúng điệu tướng Lê Đức Anh và đã viết vào cuốn sổ tang một trang giấy ca ngợi người quá cố, trong đó có câu

“Vĩnh biệt nhà lãnh đạo tài ba

Đã góp phần to lớn cho sự nghiệp bảo vệ và phát triển đất nước Việt Nam”

Đại diện tổng giáo phận phúng viếng và chia buồn về sự ra đi của một nhân vật lớn ngoài đời là chuyện xã giao bình thường, không có gì đáng nói. Đức Cha Hùng chỉ cần viết mấy chữ **“Thành thật phân ưu”**, hay quá lắm **“Thành kính phân ưu”** cũng đã đủ để nói lên sự thân thiện và xã giao đúng quy ước có giới hạn giữa đạo và đời.

Những lời tán tụng chỉ nên dành cho những người xứng đáng thực sự có công với dân với nước hay đã nêu gương sáng để những người khác noi theo. Không thể nhân danh toàn thể tổng giáo phận gồm cả hồng y, giám mục, giáo sĩ, tu sĩ và giáo dân để ca ngợi

Ông Lê Đức Anh, cựu Bộ Trưởng Quốc Phòng, đã ra lệnh cho binh sĩ không được bắn vào quân Trung Cộng xâm lăng đảo Gạc Ma năm 1988, khiến 64 binh lính Việt Nam phải uống tử.

Ông Lê Đức Anh, cựu Chủ Tịch Nước, một trong những thủ phạm đàn áp mọi quyền tự do, trong đó có tự do tôn giáo.

Ông Lê Đức Anh đã **“Góp phần to lớn cho sự nghiệp bảo vệ và phát triển đất nước Việt Nam”** ở chỗ nào?

Một là Giám Mục Đỗ Mạnh Hùng không biết gì. Hai là biết nhưng nói ngược với lương tâm để nhắm lợi ích đang tìm kiếm. Ba là đã vô tình hay hữu ý hành động như một cán bộ, hay như một tay sai của nhà nước cộng sản. Lời nói có sách có chứng của Giám Mục Hùng là lời nhục mạ sự thật và là sự tủi hổ của giáo dân tổng giáo phận Sài Gòn, cũng như toàn thể giáo dân Việt Nam.

Tổng Giáo Phận Sài Gòn từ sau 1975 đến nay toàn có những chủ chăn có liên hệ quá chặt chẽ với nhà cầm quyền. Đức Cha Nguyễn Văn Bình với những thỏa hiệp nhằm vớt vát được chút nào hay chút ấy. Đức Cha Phạm Minh Mẫn với cờ vàng cờ đỏ. Đức Cha Bùi Văn Đọc với quá nhiều “thiện chí” đối với nhà cầm quyền, vụ cuối là chủ tọa lễ động thổ xây trụ sở mới của báo Công Giáo và Dân Tộc, cơ quan ngôn luận của Ủy Ban Đoàn Kết Công Giáo VN được đảng và nhà nước dựng nên để đánh phá Giáo Hội. Nay đến Đức Cha Đỗ Mạnh Hùng là hậu duệ xứng đáng của các vị tiền nhiệm. Mới ra đòn đầu tiên mà đã thấy “con hơn cha”. Trước khi việc xông hương Lê Đức Anh xảy ra, vị Tổng Quản giáo phận Sài Gòn còn nhắm mắt, bịt tai, ngậm miệng đối với vụ Lộ Hung, nơi hàng ngàn con chiên Sài Gòn bị phá nhà và đuổi khỏi đất vốn của tòa giám mục. Việc phải xảy ra như vậy thôi vì nhà nước đã đặt

GM Hùng, Tất Thành Cang, Phan Khắc Từ

ai vào chỗ đó cả rồi. Cứ nhìn tấm hình GM Hùng giao lưu trên bàn tiệc ê hề với Tất Thành Cang, nguyên phó bí thư thành ủy TP-HCM, người đã kiểm tiền tỷ từ vụ đất Thủ Thiêm và đang bị hỏi tội về vụ công ty Phát Triển Công Nghiệp Tân Thuận (IPC), cùng với Lm Phan Khắc Từ, chủ nhiệm báo Công Giáo Dân Tộc, thì đủ biết mối liên hệ khăng khít giữa GM Hùng và các tay cộng sản gộc ra sao.

Nhà cầm quyền cộng sản biết giáo dân công giáo trong vùng Sài Gòn đông lắm, ngoài giáo dân nội thành còn một vòng bao vây từ Phú Thọ trường đua, qua Chí Hòa Ngã Ba Ông Tạ, Ngã Tư Bảy Hiền, Lăng Cha Cả, tới Xóm Mới Gò Vấp. Để kiểm chế đám giáo dân đông đảo này, nhà cầm quyền cần phải có những chủ chốt rất thân thiện và cộng tác chặt chẽ với họ. Chủ chốt được đặt lên ngôi ở Sài Gòn phải là người được nhà nước cứu xét đặc biệt và móc nối “liên hệ” trước khi được nhà nước chuẩn thuận. (Về vụ ĐC Hùng, xin đọc thêm bài “Lời ai điều của một Giám Mục” của Phạm Hồng Lam trong số báo này).

Việc chuyển các linh mục không hợp ý nhà nước đi những nơi không có hay có ít giáo dân đang là một thách thức lớn về sự can thiệp của nhà nước và hành động chiêu lòng nhà nước của các vị có thẩm quyền trong Giáo Hội.

Trước tiên phải nói tới Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn. Chuyển linh mục là chuyện bình thường. Nhưng việc chuyển gần đây rất lạ. Toàn những linh mục phụ trách Ban Công Lý và Hòa Bình và chương trình Tri Ân thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa bị đưa đi khỏi Sài Gòn về những vùng quê xa xôi hay những nơi có rất ít giáo dân. LM Lê Ngọc Thanh phụ trách truyền thông Phòng Công Lý và Hòa Bình được chuyển về giáo phận Long Xuyên. Mạng “Chuacuuthe.com” và Đức Mẹ TV do Cha Thanh phụ trách được bàn giao lại, và lập tức mọi dữ liệu video của mạng bị khóa. LM Trương Hoàng Vũ, thủ quỹ chương trình “Tri ân thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa” được đưa về nhà dòng ở Cần Giuộc. LM Lê Xuân Lộc thuộc văn phòng Công Lý và Hòa Bình, một vị tận tâm với công tác truyền thông và giúp đỡ thương phế binh đã bị nghỉ việc. Trước đó, Linh Mục Đinh Hữu Thoại, nguyên trưởng nhiệm văn phòng Công Lý và Hòa Bình, người đã tiếp nhận công tác giúp đỡ thương phế binh từ tay Hòa Thượng Thích Không Tánh năm 2012, đã được chuyển ra Quảng Nam.

Trả lời phỏng vấn của phóng viên đài BBC tiếng Việt về việc

thuyên chuyển này, LM Nguyễn Ngọc Bích, Bề Trên Giám Tỉnh Dòng Chúa Cứu Thế Việt Nam, đã phát biểu là ngài đã ký 280 lệnh thuyên chuyển các linh mục của Dòng từ ngày ngài nhận chức. Cha cũng nói thay đổi nhiệm sở là chuyện bình thường theo nhu cầu mục vụ. Có điều cha không giải thích rõ là tại sao tất cả các linh mục Dòng Chúa Cứu Thế có lập trường và hành động không hợp lòng nhà nước đều phải dời từ Sài Gòn đi các nơi mà các cha không có cơ hội làm những công tác bác ái và phục vụ công lý trái ý nhà nước. Cha Bề Trên nói không cảm việc giúp đỡ các Thương Phế Binh VNCH, nhưng khi các linh mục chủ chốt của chương trình đã bị dời đi, hỏi còn ai đứng ra lo việc này? Ngoài ra, Phòng Công Lý và Hòa Bình cũng sẽ mang sắc thái khác và sẽ được đổi tên thành “Phòng Phát Triển Con Người Toàn Diện”. Không còn công lý gì hết và cũng không còn là một bộ phận liên quan với Thánh Bộ Công Lý và Hòa Bình của Giáo Triều Vatican. Những hành động này có lợi cho ai? Đây có phải là việc tỏ thái độ “dễ thương” với nhà cầm quyền để được đáp trả bằng nguyên tắc Xin-Cho? Hay là một sự cộng tác ngầm mà đôi bên cùng lưỡng lợi? Cha Bề Trên cũng lên lớp giới truyền thông phải đưa tin trung thực, đúng theo lương tâm. Dĩ nhiên xuyên tạc là một tội và không phải là làm truyền thông chân chính, nhưng nể nang, tránh né, không dám nói sự thật cũng là tội không làm tròn trách nhiệm truyền thông, ngoài tội nói dối còn thêm tội hèn.

Một cuộc thuyên chuyển khác đang gây nhiều tâm tiếng xảy ra tại giáo phận Xuân Lộc. Linh Mục

Nguyễn Duy Tân, chánh xứ Thọ Hòa, xã Xuân Thọ, huyện Xuân Lộc, Tỉnh Đồng Nai. là một mục tử tận tâm, năng động, rất được giáo dân quý mến. Ngài chỉ có mỗi một “tội” là dám công khai phê bình nhà nước về những đàn áp, bất công do nhà nước gây ra, dám đi gặp các phái đoàn ngoại quốc và đi thăm nạn nhân Lộc Hưng. Nhà nước rất ngứa mắt nhưng không dễ bắt nhốt và truy tố cha ra tòa. Họ cũng sợ dư luận quốc nội và quốc tế. Vì vậy họ phải nhờ Đức Cha Đinh Đức Đạo, Giám Mục Xuân Lộc, xứ Cha Tân giúp. Đức Cha Đạo ra lệnh cho Cha Tân rời xứ Thọ Hòa ngày 17-5-2019 và đi đến Núi Cúi giữa rừng cao su để phụ tá cho Đức Ông Đặng Xuân Tú trong việc xây cất trung tâm hành hương tại đây. Ngày lễ từ giã giáo xứ và giáo dân Thọ Hòa, Cha Nguyễn Duy Tân đã khóc, khóc vì phải từ giã đoàn chiên cha thương quý, và cũng khóc vì bị xử tệt. Cha không được làm lễ và giảng lễ trong ngày từ biệt, bị đưa đến một nơi khi ho cò gáy không có giáo dân, không có môi trường làm việc mục vụ, mà phải đem bảy chức thánh ra trông coi việc gạch đá. Không còn một hình phạt nào nặng hơn đối với một linh mục.

Qua những sự việc cụ thể trên, chúng tôi muốn diễn tả một phần mối liên hệ giữa Giáo Hội Công Giáo Việt Nam với nhà cầm quyền cộng sản trong tình trạng của đất nước hiện nay. Mối liên hệ đó không phân biệt rõ ràng việc đạo với việc đời. Giáo hội chưa thoát khỏi sự kèm kẹp, kiểm soát, lũng đoạn của nhà nước. Khi được tự do xây cất, khoe khoang và tranh đua bề ngoài thì nhiều người đã coi đó là tự do tôn giáo. Họ không để ý tới sự can thiệp thâm độc của nhà cầm quyền vào việc quản trị việc nội bộ của Giáo Hội. Đầu mối của sự nguy hại là nhà nước dành quyền có tiếng nói cuối cùng trong việc bổ nhiệm các giám mục. Ai muốn có chức này, ngoài việc chọn lựa của Vatican, còn phải có sự chấp thuận của thế quyền, vì vậy phải biết thân thiện và “dễ thương” với đảng và nhà nước. Nắm được chức rồi lại càng phải

dễ thương hơn để tỏ lòng biết ơn, để được dễ dãi trong việc thi hành nhiệm vụ. Nếu còn có tham vọng cao hơn nữa (tổng giám mục, hồng y, nhiệm sở quan trọng) thì càng phải cộng tác với nhà nước chặt chẽ hơn. Từ biết ơn đi đến thỏa hiệp. Từ thỏa hiệp đi đến đồng lõa. Từ đồng lõa đi đến làm tay sai là con đường rất ngắn. Chúng tôi không nói vị mục tử nào cũng đi con đường ấy, nhưng phải nhận là có nhiều, và rất tiếc là những vị chân chính không chịu lên tiếng. Chúng tôi cũng tin Chúa Thánh Thần có thể can thiệp trên người và việc, nhưng không phải lúc nào Chúa cũng làm phép lạ. Chúa để cho mọi sự diễn tiến tự nhiên. Nhân nào sẽ sinh quả ấy. Giáo Hội Phật Giáo quốc doanh đã đưa Hồ Chí Minh ngang hàng với Đức Phật. Trường Cao Đẳng Kỹ Thuật Hòa Bình của giáo phận Xuân Lộc đã đưa chân dung Hồ Chí Minh cao ngang tượng Chúa chịu nạn, dù ở bức tường bên cạnh. Có phải chúng ta đang sống trong thời “mạt pháp”?♦

*Đức Phật theo vòng luân hồi đầu thai thành Hồ Chí Minh?
Xin hỏi Thượng Tọa Thích Thanh Quyết, Phó CT/GH Phật
Giáo VN*

*Hồ Chí Minh cao ngang với Chúa tại Trường Kỹ Thuật
Hòa Bình, Xuân Lộc.*

Ai thắc mắc xin hỏi ĐC Đinh Đức Đạo

Nhà đạo, nhà nước...

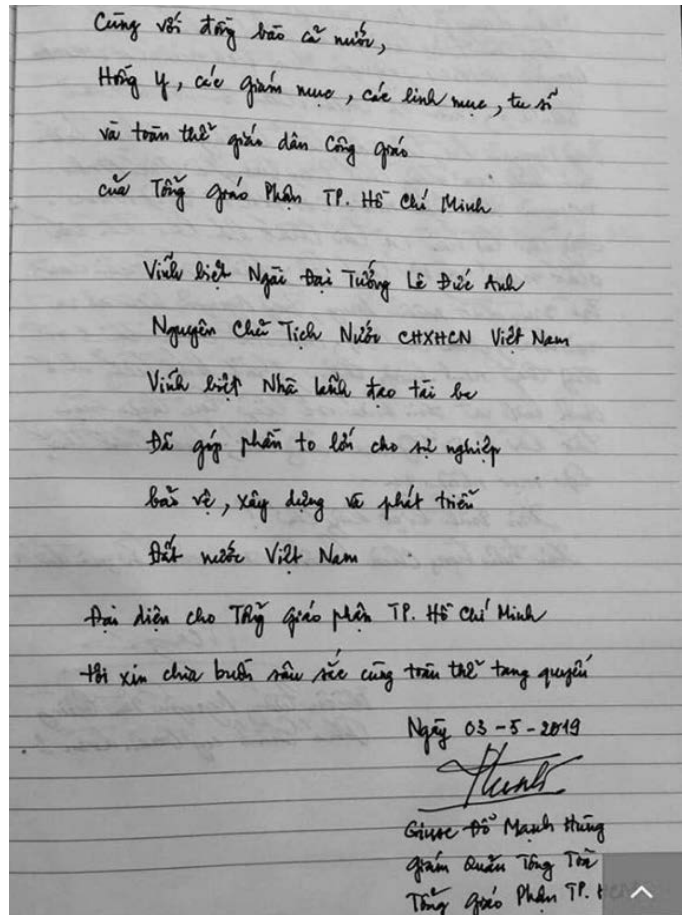
■ Phạm Minh-Tâm

Hai danh-từ ghép “nhà đạo” và “nhà nước” tuy không có mặt trong từ-điển ngôn-ngữ Việt-Nam, song đã từ lâu lại là hai tên gọi rất quen thuộc với ý nghĩa dễ hiểu và thông-dụng. Ở đây, chữ “nhà” không chỉ có nghĩa là tiếng gọi chung một gia-tộc, một triều-đại mà còn là để chỉ một nghề và một lãnh-vực chuyên-môn như nhà báo, nhà binh, nhà chính-trị và rộng hơn nữa là một đoàn-thể, một môn-phái, một tập-thể cùng một định-hướng có quy-ước khá chặt-chẽ như nhà Phật, nhà Nho... Đôi khi chữ “nhà” còn gọi thêm cho người ta ý-nghĩa rất hàm-súc về một thái-độ cuồng-tín và cực-đoan đã thành nếp, thành cách ứng-xử với nghĩa xấu hay nghĩa tốt tùy vào từng trường-hợp. Riêng khối công-dân Công-giáo Việt-Nam thì vô-hình-trung như được “độc quyền” mang tên “nhà đạo” nghĩa là con nhà có đạo. Hai chữ ghép “nhà đạo” và “nhà nước” được dùng làm tựa đề bài viết là theo nghĩa này.

Từ sau khi nhà cầm quyền cộng-sản Sài-gòn thẳng tay khủng-bố, đàn-áp, và triệt-hạ khu vườn rau Lộc-hưng đến nay, các bài viết đủ dạng từ tường-thuật, nhận-định đến bình-luận hay phê-phán về hành-động của nhà nước cộng-sản cùng thái-độ làm ngơ và làm thinh của các giới-chức cao cấp nhà đạo chúng ta còn chưa ráo mực thì vừa đây, thời-sự Công-giáo lại đã - dù “bị” hay “được” cũng giống nhau thôi - chú-mục thêm với một số vụ việc mới. “Nổi cộm” nhất là lời ai-điều của Giám-mục Giu-se Đỗ Mạnh Hùng, Giám-quản Tông-tòa Tổng-giáo-phận Sài-gòn ghi trong tang-lễ cựu Chủ-tịch nhà nước cộng-sản Lê Đức Anh và quyết-định của Giám-mục cùng các chức-sắc liên-hệ trong giáo-phận Bùi-chu muốn phá bỏ ngôi giáo-đường đã được xây-dựng từ năm 1884 để xây lại nhà thờ khác. Cả hai làm rất nhiều người Việt-Nam sửng-sờ... Cả hai đều khiến người ta không hiểu nổi Công-giáo Việt-Nam nói chung và cách riêng của Tổng-giáo-phận Sài-gòn... ra sao nữa.

Về lời ai-điều

Khi hình ảnh và đoạn văn điều tang của Giám-mục

Lời “ai điều” đề đòi
được Giám-mục Đỗ Mạnh Hùng ghi trong sổ phân-ưu

Giám-mục Đỗ Mạnh Hùng, Tất Thành Cang, Phan Khắc Từ

Giám-quản Tông-toà được lan rộng, nhiều con nhà có đạo xưa nay vẫn kính-cẩn giữ cái hôn truyền-thống dành cho chiếc nhẫn giám-mục (The traditional act of kissing of the ring) đã không dám tin vào sự thật trắng trợn này. Song lại cũng có không ít người công-dân Công-giáo từng xót-xa với sứ-vụ mà như hai thánh Tông-đồ Phê-rô và Gio-an đã tuyên-bố với thượng-hội-đồng Sanhédrin của Do-thái rằng **“Chúng tôi không thể làm gì khác hơn là chỉ nói về những gì đã thấy và đã nghe”** (Tông-đồ Công-vụ 4, 20) thì lại chua-chát, mỉa-mai rằng... chẳng có hồ-nghi sự gì sót, vì ông Giám-mục này lúc nào mà chẳng ơn đảng, ơn bác.

Người ta còn cho biết, người giám-quản Tông-toà này cũng đã nhiều lần ăn nhậu với Đinh La Thăng, với Tất Thành Cang kẻ bên ánh sáng của Thánh Vịnh. Thành ra những lời lẽ như thế này được viết ra trong não-trạng của ông trước cơ-hội nặng ký này

cũng “nhẹ” thôi. Bởi vì ông cần phải sẵn đón như vậy để mong được cho ở lại lâu dài tại Tòa Tổng-giám-mục Sài-gòn... Và chắc Đức Ki-tô cũng hiểu rõ hơn ai rằng ông biết chính việc của ông làm...

Điều răn thứ tám

Lời điệu tang của Giám-mục Giu-se Đỗ Mạnh Hùng làm người ta nhớ đến điều răn thứ

Tám trong Mười giới răn của Đức Chúa Trời, cấm con nhà có đạo làm chứng dối, ăn nói sai sự thật. Nhất là cái sự thật hiển-nhiên của lịch-sử, của dân-tộc mà ông giám-mục này cũng từ đó sinh ra làm người, lớn lên làm con nhà Việt-Nam có đạo để thắm-nhuần đạo-đức và tín-lý Công-giáo, rồi đi tu, rồi nhận sứ-vụ đến với muôn dân làm chứng cho sự thật, cho chân-lý. Không lẽ Giám-mục Giu-se Đỗ Mạnh Hùng đã chẳng có khi nào quan-tâm đến đất nước, đến đồng-bào quanh mình nên cũng chẳng hề biết rằng vào năm 1988, khi Trung-cộng đem quân tiến chiếm đảo Gạc-ma thì chính Lê Đức Anh đã ra lệnh cho “quân đội nhân dân” của mình không được bắn vào lực-lượng hải-quân Trung-cộng đang xâm lăng nước ta. Và cũng chẳng lẽ như bá-tính đang nhủ nhau rằng chỉ vì muốn lấy lòng nhà nước cộng-sản để được đỡ cho ngôi vững lên cái ghế tại Tổng-giáo-phận Sài-gòn thôi mà cam tâm dùng danh-phận giám-mục của Hội-thánh đi làm

chứng dối khi viết... *Vĩnh biệt ngài Đại tướng Lê Đức Anh, nguyên chủ tịch nước CHXHCN Việt-Nam. Vĩnh-biệt nhà lãnh đạo tài ba đã góp phần to lớn cho sự nghiệp bảo vệ, xây dựng và phát triển đất nước Việt-Nam...*”

Xin hỏi cái đất nước mà “ngài” Giám-mục Giám-quản nói đây là đất nước Việt-nam nào? Còn chính Đất nước của gần trăm triệu dân Việt-Nam thì đại đa-số dân-tình nghèo đói, mọi sự đều tụt hậu và thoái-bộ; lại còn đang bị kẻ thù truyền-kiếp Trung-cộng đem nền đô-hộ của hàng ngàn năm trước trở lại vào Thế-kỷ 21 này.

Lạy Chúa, rõ-ràng Giám-mục Giu-se Đỗ Mạnh Hùng biết rất rõ là mình đang làm gì...

Nhà đạo hạ giải nhà thờ

Cũng vẫn chung chuyện nhà đạo trong thời-gian này là việc Giám-mục Tô-ma Vũ Đình Hiệu và tập-thể chức-sắc Giáo-phận Bùi-chu công-bố quyết-định phá bỏ ngôi giáo-đường cổ-kính “cổ-lỗ” để xây lại bằng chữ nghĩa mới sáng-tạo là “hạ giải”. Đây mới đúng là dùng chữ kiểu vô bằng.

Gamzatovich Gamzatov, một thi-sĩ người Nga có câu nói **“Nếu bạn bắn vào quá-khứ bằng súng lục thì tương-lai sẽ bắn lại bạn bằng đại-bác”**. Thành vậy, đã có những ý-kiến đóng góp thiết hơn về quyết-định này thì bị một vài chức-sắc phản-bác thẳng-thừng.

Cụ-thể như giám-đốc Caritas Bùi Chu là linh mục Giu-se Trần Hưng Đạo, nói với cơ-quan truyền-thông BBC rằng... *Việc trùng tu nhà thờ thì có vấn đề gì đâu, công trình nào cũng chỉ có*

một khoảng thời gian của nó, sửa mà đại tu nhà thờ mà không đỡ ra thì sao sửa được. Nhà thờ đã hơn 100 năm tuổi, xuống cấp thì phải sửa chữa đại tu thôi nhưng việc này chúng tôi không trả lời nhiều, việc của nhà thờ và giáo dân không cần thiết trả lời báo chí... Còn Giám-mục Bùi-chu thì hàm-hồ hơn khi nói... Tuy nhiên đó chỉ là những ý kiến của một số người “ngoại đạo”. Đối với việc này chúng tôi sẽ tham khảo, song quyết định sửa chữa trùng tu, đại tu như thế nào cuối cùng vẫn thuộc về tu sĩ và giáo dân...

Theo văn-phong và cung-cách ăn nói như trên thì nhà thờ Bùi-chu mà bị những “nhà” chặn chèn mang chức thánh “hạ giải” cũng chẳng có gì lạ.

Có điều, mỗi người Ki-tô hữu Việt-Nam, bao gồm hết giám-mục, linh-mục, tu-sĩ, giáo-dân đều là thành-phần trong Cộng-đồng dân-tộc Việt-Nam cũng nên hiểu rằng, ngoài công-dụng là nơi phụng-tự ra thì từng ngôi giáo-đường cổ ở Việt-Nam cũng là từng kiến-trúc mang giá-trị lịch-sử và văn-hoá của những người Việt-Nam nào đã thấm-nhuần tinh-thần dân-tộc trên nền-tảng như Học-giả Phạm Quỳnh nói là...*thờ gia-đình, mến tổ-quốc, phụng tổ-tiên, tôn cổ-điển*. Vậy thì sao lại nói là...*việc của nhà thờ và giáo dân không cần thiết trả lời báo chí...* và còn phân-biệt...*đó chỉ là những ý kiến của một số người “ngoại đạo”*. Chẳng lẽ nhà đạo xem ra còn độc hành, độc đoán hơn nhà nước sao.

Đúng ra, Dân Chúa Việt-Nam phải vui mừng tiếp-nhận các ý-kiến của **số người “ngoại**

đạo” mới phải, vì họ là anh em, là đồng-bào Việt-Nam nên cũng thấy xót-xa khi nhìn các công-trình cổ trên 100 năm này của Giáo-hội cứ dần-dần biến mất. Bởi vì họ nhìn ra giá-trị lịch-sử của những công-trình ấy cũng là di-sản mang giá-trị lịch-sử chung của Đất nước.

Riêng người tín-hữu thì lại càng phải tôn-trọng những di-sản tôn-giáo mà các vị tiên-phong đã nỗ-lực gầy dựng trên mảnh đất truyền-giáo này là vốn liếng tinh-thần của mình, của cả khối Công-giáo chứ không phải chỉ là của tổng-giáo-phận hoặc giáo phận nào... Lại càng không phải của riêng ai, cho dù là hồng y, là giám mục. Đồng thời, bổn-phận bảo-tồn phần gia-sản đó là bổn-phận chung của mọi thành-phần Dân Chúa Việt-Nam. Cho nên đứng trước những việc trái ngang như vậy thì ai còn niềm tin cũng có quyền và có bổn-phận phải lên tiếng. Xin đừng như Phi-la-tô để hỏi “Di-sản văn-hoá và lịch-sử là cái gì”...*vì ...công trình nào cũng chỉ có một khoảng thời gian của nó...*

Không biết người dân Khmer họ có nền văn-hoá và luân-lý đáng tự-hào như người Việt-Nam hằng tự-hào về lịch-sử bốn ngàn năm văn hiến hay không, nhưng nhìn cung cách họ gìn giữ khu di-tích Angkor Thom đồ nát, trân-trọng từng viên đá vụn của đền-đài miêu-mạo xa-xưa thì thấy họ mới thực là có văn-hoá vì biết *phụng tổ-tiên, tôn cổ-điển*. Bất thối xa-hoa bằng cách xây nhà kiểu Mỹ, ăn ở theo một Mỹ mà không học được tinh-thần duy-trì truyền-thống và tôn-trọng lịch-sử của

Mỹ thì chỉ là hót chút vầng mỏng trên mặt tô nước canh nhạt mà thôi.

Thật là may biết mấy cho Giáo-hội hoàn-vũ và cho Thế-giới khi khu Colosseum ở Rome. Giả-dụ mà nó ở Việt-Nam thì không biết có còn đứng vững theo dòng lịch-sử hay đã bị “hạ giải” để thành một trung-tâm hành-hương nào đó rồi.

Thực-tế từ vài chục năm đổ lại đây, việc xây cất các cơ-sở vật-chất đồ-sộ, nguy-nga... đã là một sinh-hoạt nổi bật nhất của Giáo-hội Công-giáo mà chắc- chắn phần lớn là vì nhu-cầu muốn phô-trương, muốn theo kịp “cao trào” chung của xã-hội kinh-tế thị-trường và phát-sinh từ tinh-thần ganh đua hào nhoáng. Cho nên, theo tinh-thần Thư Epheso 5,11 viết... “*Đừng cộng tác vào những việc vô ích của con cái bóng tối, phải vạch trần những việc ấy ra mới đúng*” bất cứ sự gì không phải như tinh-thần lời Thánh-vịnh.. *non nobis Domine, sed tuo nomini da gloriam...* thì Cộng-đồng tín-hữu phải có trách-nhiệm “hạ giải” những việc làm của các người mang chức thánh nào mang não-trạng dương-dương tự-đắc về một giáo-hội toàn-trị, ra tay đập phá các chứng-tích một thời được mở-mang và thiết-lập bằng máu tử-đạo của các vị thừa-sai. Đây chính là “nổ” tội bức-tử quá-khứ, đắc tội với tiền-nhân và phạm đến văn-hoá vậy. ♦

Lá Thư Từ Đức Quốc

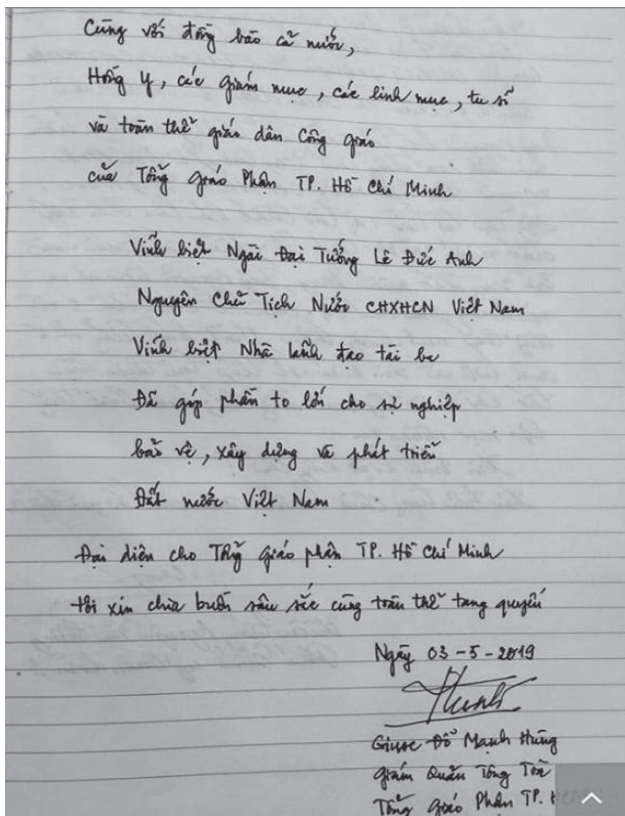

Phạm Hồng-Lam

LỜI AI ĐIỀU CỦA MỘT GIÁM MỤC

Lời ai điều của một giám mục. Hay cho một giám mục? Tôi cứ phân vân.

“Cùng với đồng bào cả nước,
Hồng y, các Giám mục, các linh mục, tu sĩ và toàn thể
giáo dân Công Giáo của Tổng Giáo Phận Tp. Hồ Chí Minh

Vĩnh biệt Ngài Đại Tướng Lê Đức Anh
Nguyên Chủ tịch Nước CHXHCN Việt Nam

Vĩnh biệt Nhà lãnh đạo tài ba

Đã góp phần to lớn cho sự nghiệp bảo vệ, xây dựng và
phát triển Đất nước Việt Nam

Đại diện cho Tổng Giáo Phận Tp. Hồ Chí Minh

Tôi xin chia buồn sâu sắc cùng toàn thể tang quyến

Ngày 03.5.2019

(kí tên) Giuse Đỗ Mạnh Hùng

Giám Quản Tổng Tòa Tổng Giáo Phận Tp. Hồ Chí Minh”

Giám mục là thầy. Lời nói hay quan điểm của một người thầy không phải là chuyện chơi. Hướng hồ ở đây thầy đó đại diện cho các hồng y, giám mục, giáo sĩ, tu sĩ lẫn toàn thể giáo dân giáo phận mình để đưa ra một tiếng nói chính thức. Vì thế, ai đó đã ra công chụp lại và phổ biến, để các tín hữu có cơ hội cùng biết, hầu hiệp lòng hiệp trí với người “cha chung” của họ.

Không hiểu những lời trên đây phản ảnh quan điểm các giáo sĩ lãnh đạo ở Sài Gòn như thế nào. Nhưng ở hải ngoại, nó đã như một làn gió chướng làm rùng mình những người công giáo. Có người cảm thấy xấu hổ. Không phải rùng mình vì phải đọc hụt hơi một nội dung dài đúng 100 từ (không kể phần kí tên) không có lấy một

Ngày 03.05.2019 giám mục Đỗ Mạnh Hùng, giám quản tổng giáo phận Sài Gòn, tới dự lễ tang của tướng Lê Đức Anh, nguyên trưởng Bộ Quốc Phòng (1987-91) và chủ tịch nước CHXHCNVN (1992-97). dịp này, ông đã thay mặt toàn thể tín hữu trong giáo phận ghi vào cuốn sổ tang những dòng như sau:

dấu chấm câu. Song người ta “xấu hổ” trước nhận định lạ lùng của một giám mục đối với một nhân vật cộng sản đang có vấn đề rất lớn đối với dân tộc và đất nước.

Vậy đâu là vấn đề của Lê Đức Anh?

Di sản Lê Đức Anh

Nội tình nhà sản đang sát phạt nhau về nhân vật này. Có đồng chí công khai tố cáo Lê Đức Anh là cai phu đồn điền của Pháp và đã dấu lí lịch để trèo cao lặn sâu vào trong đảng của họ. Cai phu đồn điền cho thực dân là chuyện ai cũng rõ. Còn trèo cao lặn sâu ra sao, chúng ta chẳng cần biết. Và lại, có người cộng sản nào thành thật. Chân thật là cái gì đó đi ngược lại lí tưởng cộng sản. Nhưng đấy là chuyện riêng của họ;

Mới đây, nhân dịp kỉ niệm 30 năm biến cố Trung Cộng chiếm đảo Gạc-ma (14.03.1988) và thăm sát 64 người lính Việt Nam giữ đảo, công luận trong nước sôi sục vì một cuốn sách “*Gạc Ma – Vòng tròn bất tử*”. Đây là cuốn sách đầu tiên hệ thống hóa những thông tin, dữ liệu liên quan tới việc Trung Quốc cưỡng đoạt các bãi đá ngầm thuộc chủ quyền của Việt Nam tại quần đảo Trường Sa hồi đầu năm 1988, kèm tường thuật của một số nhân chứng may mắn sống sót sau cuộc thăm sát 14/3/1988. Một sự kiện mà nhà sản đã cố dấu từ 30 năm nay, và coi sự mất mát 64 người lính và ba chiến hạm như là chuyện không có. Bản thảo cuốn sách, trong vòng bốn năm (2014-18) đã chuyển qua 13 nhà xuất bản, mà không ai nhận in. Chỉ sau khi đã chỉnh sửa đến hàng... trăm lần theo yêu cầu, nó mới được một hội đồng đặc biệt cấp quốc gia chấp nhận cho phát hành. Nhưng vừa in xong, lại có lệnh thu hồi để tiêu hủy.

Có cái gì ghê gớm trong đó mà “đăng ta” cứ như mèo giấu? Thừa đó là cái lệnh của bộ trưởng quốc phòng lúc đó là Lê Đức Anh cấm

các binh sĩ giữ đảo không được nổ súng chống lại quân xâm lược. Vì thế 64 người lính Việt giữ đảo đã phải chết tức tưởi. Sách vừa in, thì nổ ra cuộc cãi vã giữa hai ông tướng. Một ông bảo, đó là lệnh “không được nổ súng trước!”, chứ không phải “không được nổ súng!” như trong sách ghi. Dù gì thì đó cũng là lệnh cấm nổ súng, và đó chỉ là cái cơ để “trên” thu hồi tiêu hủy sách.

Nhưng tại sao Lê Đức Anh và Bộ Chính Trị của Việt cộng lúc đó lại ra lệnh cấm nổ súng?

Trong một bài viết vào tháng 3/2013, mới đây được đăng lại trên trang Thông Luận ¹, Nguyễn Gia Kiểng viết:

“Lê Đức Anh đã là nhân vật quyền lực nhất trong chế độ cộng sản Việt Nam trong giai đoạn Liên Bang Xô Viết suy yếu rồi sụp đổ và nhiều năm sau đó [...] Ông sẽ được nhớ tới như một người đã góp phần quyết định đưa đất nước vào thảm kịch tụt hậu, mất chủ quyền, mất đất, mất đảo và mất biển.

Cũng cần lưu ý là chính Lê Đức Anh và Nguyễn Văn Linh đã giúp cho Trung Quốc có mặt tại Trường Sa từ năm 1988 sau khi đánh chiếm một số đảo của Việt Nam. Trung Quốc đã dựa vào sự kiện này để vẽ ra đường lưỡi bò và xác xược tuyên bố chủ quyền trên gần như toàn bộ Biển Đông.”[...]

Chiến thắng 30/04/1975 đã khiến Đảng Cộng Sản Việt Nam hân hoan đến mức gần như mất trí. Họ tin mình là thiên tài, chủ nghĩa Mác-Lênin bách chiến bách thắng, phong trào cộng sản do Liên Xô lãnh đạo sắp thành công đến nơi, chủ nghĩa tư bản đang giãy chết... Lúc đó họ đã đứng hẳn về phía Liên

1 <https://thongluan-rdp.org/quan-di-m/item/12393-di-s-n-le-d-c-anh>

Xô trong cuộc xung đột giữa hai đàn anh, quan hệ của họ đối với chế độ cộng sản Trung Quốc đã chuyển sang thế kinh địch... Đại hội IV đã là đại hội liên kết toàn diện và tuyệt đối với Liên Xô, thách thức cả Hoa Kỳ lẫn Trung Quốc. Tháng 11/1978 Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam gia nhập khối COMECON và ký hiệp ước liên minh quân sự với Liên Xô; tháng sau quân Việt Nam tràn qua Campuchia và đánh gục chế độ Khmer Đỏ thân Trung Cộng. Tháng 2/1979 Trung Quốc tấn công biên giới phía Bắc. Mặc dầu bị thiệt hại nặng, chế độ cộng sản Việt Nam huênh hoang là đã chiến thắng; họ hoàn toàn tin tưởng vào hiệp ước liên minh quân sự với Liên Xô. Năm 1980 một hiến pháp mới của Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam được ban hành với lời nói đầu coi “bọn bá quyền Trung Quốc” là kẻ thù. Năm 1982 tại Đại hội đảng lần thứ 5, các phần tử bị coi là thân Trung Quốc bị thanh trừng, trong đó có cả Nguyễn Văn Linh. Bản điều lệ đảng cũng được sửa đổi để tuyên chiến với Trung Quốc.

Sự thức dậy đã rất kinh hoàng. Liên Xô sụp đổ thay vì toàn thắng. Tháng 4/1984 Trung Quốc tung đợt tấn công thứ 3 kéo dài hơn ba tháng vào Việt Nam, với cao điểm là trận Lã Sơn được Trung Quốc coi là một chiến thắng lịch sử của họ trong đó báo chí Trung Quốc cho biết là ba quân đoàn của họ đã đánh gục ba sư đoàn Việt Nam. Hà Nội cầu cứu Liên Xô để chỉ được trả lời rằng Liên Xô đã kiệt quệ và Việt Nam nên cố gắng để thương thuyết với Trung Quốc. Lúc đó Liên Xô đang sa lầy thê thảm tại Afghanistan, Brezhnev đã chết và Andropov đang cố gắng hòa giải với Trung Quốc. Trong cơn hoảng loạn tuyệt vọng đó, ban lãnh đạo Đảng Cộng Sản Việt Nam đã âm thầm lấy quyết định đầu hàng, và đối sách với Trung Quốc đã thay đổi hẳn từ tháng 7/1984. Xác xược

nhường chỗ cho khúm núm, thách thức nhường chỗ cho van xin. Hà Nội khẩn khoản xin hòa và Trung Quốc đặc trưng làm cao [...]

Có mọi xác suất Trường Sa đã là cái giá mà chế độ cộng sản Việt Nam phải trả để được bình thường hóa quan hệ đối với Trung Quốc. (Theo Trần Quang Cơ thì phải nói là để được lệ thuộc Trung Quốc mới đúng) [...].

Điều hoàn toàn chắc chắn là đụng độ đã chỉ xảy ra và bộ ngoại giao Việt Nam đã chỉ lên tiếng phản đối vì Trung Quốc đánh vào ba đá Gạc Ma, Len Dao và Cô Lin ngày 14/03/1988. Nếu Trung Quốc chỉ chiếm những đá khác, như họ đã làm trong hai tháng trước đó, thì tất cả đã êm xuôi. Như thế thì phải kết luận rằng đảng nào ban lãnh đạo cộng sản Việt Nam cũng đã chấp nhận để Trung Quốc lấy một số đá của Việt Nam để hiện diện tại Trường Sa. Sự kiện này đặc biệt nghiêm trọng, vì nếu không có sự hiện diện này, thì Trung Quốc hoàn toàn vắng mặt tại nửa phía Nam của Biển Đông và không có lý do gì để tuyên bố Biển Đông là vùng “quyền lợi cốt lõi” của họ. Trận hải chiến chung quanh Gạc Ma, Cô Lin và Len Dao không cần thiết cho Trung Quốc và có thể chỉ là một dàn dựng, do phía Việt Nam yêu cầu, có mục đích cho phép ban lãnh đạo cộng sản Việt Nam biện luận trước nhân dân Việt Nam rằng Trung Quốc đã đánh chiếm Trường Sa chứ không phải họ đã dâng đảo. Một lần nữa không nên để cây che khuất rừng, điều nghiêm trọng nhất và vô cùng tai hại cho Việt Nam là Trung Quốc đã có mặt tại Trường Sa để có lý do đòi quyền lợi trên phần lớn Biển Đông, và điều này ban lãnh đạo cộng sản Việt Nam đã chấp nhận. Họ phải chịu trách nhiệm [...]

Hai người có trách nhiệm lớn nhất trong chọn lựa phục tùng Trung Quốc, mà sự nhượng bộ tại Trường

Sa là hệ quả, là Nguyễn Văn Linh và Lê Đức Anh. Họ là hai người quyền lực nhất lúc đó và cũng là hai người quả quyết nhất trong chủ trương này. So với những thiệt hại mà họ gây ra cho đất nước, việc Mạc Đăng Dung dâng đất cầu hòa hồi thế kỷ 16 chẳng thấm vào đâu. Nhưng họ cũng đã chỉ hành động như mọi lãnh tụ cộng sản Việt Nam khác. Trước họ, Hồ Chí Minh, qua Phạm Văn Đồng, đã ký công hàm nhìn nhận Hoàng Sa và Trường Sa thuộc về Trung Quốc để được viện trợ trong cuộc nội chiến.”

Lệnh cấm nổ súng đưa đến 64 người lính bị chết oan và mất biển đảo là chuyện đã rõ. Nó được người dân thông tin rộng rãi và ngay cả cộng đảng cũng không còn dấu nữa. Thế thì giám mục Đỗ Mạnh Hùng dựa vào đâu để xác tín đó: “Nhà lãnh đạo tài ba đã góp phần to lớn cho sự nghiệp bảo vệ, xây dựng và phát triển Đất nước Việt Nam”?

Đọc qua những lời điệu phổ biến trên mạng, tôi thấy chỉ có giám mục Đỗ Mạnh Hùng và ông Nguyễn Xuân Phúc, đại diện Bộ Chính Trị cộng đảng, xưng tụng Lê Đức Anh là một “nhà lãnh đạo tài ba đã góp phần to lớn cho sự nghiệp bảo vệ, xây dựng và phát triển Đất nước Việt Nam” và vô vàn tiếng nuối ông mà thôi.

Nhận định của giám mục Đỗ Mạnh Hùng đặt ra cho chúng ta hai chuyện.

Thứ nhất. Nếu vị Giám Mục này thật lòng nghĩ như thế, thì cộng đồng người Việt chống cộng phải đặt lại chuyện đấu tranh của mình. Có lẽ chúng ta từ trước tới nay đang sống trong ảo tưởng. Cứ nghĩ dân tộc mình khổ vì ách cộng sản, đất nước mình tụt hậu vì chế độ cộng sản. Nhưng cứ lần theo “tâm tư” của một số thầy dạy của chúng ta, thì có lẽ đồng bào trong nước, và nhất là các vị lãnh đạo Giáo Hội của chúng

ta, không nghĩ như thế. Trái lại, họ tin tưởng vào chế độ đang có và hài lòng về cuộc sống hiện tại. Như sự tin tưởng vào nhà nước trước đây của các giám mục Nguyễn Sơn Lâm, Nguyễn Văn Sang và Châu Ngọc Tri. Giám mục Tri còn tin công an hơn tin vào tín hữu của mình. Như niềm vui của tổng giám mục Nguyễn Văn Đốc được sống với và rao truyền cho người cộng sản. Như việc giám mục Đinh Đức Đạo kêu gọi tín hữu đi bầu quốc hội đảng cử: Như nhận định của giám mục Nguyễn Văn Khảm về sự tương đồng giữa chủ nghĩa xã hội hiện thực và chủ trương của Phúc Âm. Và nay là sự thương tiếc một “nhà lãnh đạo đất nước tài ba” của giám mục Đỗ Mạnh Hùng. Hẳn rồi sẽ có những nhận định cùng chiều như thế nữa. Chúng ta cứ chờ, để mà tiếp tục “rung mình”, tiếp tục “xấu hổ”, nếu muốn. Có lẽ có một khoảng cách suy nghĩ lớn giữa những người trong nước và ngoài nước. Chỉ những người đấu tranh nói của người hải ngoại. Đa phần còn lại, kể cả phía các giáo hội, có lẽ chẳng ai quan tâm. Người ta chỉ sẵn sàng đồng hành trong các chương trình cứu tế xã hội hay yểm trợ tài chánh thôi.

Thứ hai. Nếu nội dung những gì viết ra của giám mục Đỗ Mạnh Hùng chỉ là một chiến thuật, chỉ là mồi tép để bắt con tôm hùm, thì đây là chuyện thật đáng trách. Có thể lợi một, mà hại mười. Nó làm giảm nhân cách của một con người, gây đổ vỡ niềm tin cho tín hữu, tạo thất tín cho Giáo Hội. Mà rồi đôi phương cũng chưa chắc sẽ đi với mình. Trước đây đã có vở kịch thành công đâu!

Tôi thực lòng chưa tin vào giả thiết thứ hai. Nhưng nếu nó là đúng, thì đây là “lời ai điều cho một giám mục”. ♦

Augsburg, 15.05.2019

LƯỢM LẶT ĐÓ ĐÂY

■ **Trần Phong Vũ**

Trời cuối tháng 5 đầu tháng 6 dương lịch, trời Cali bắt đầu âm dần. Lang thang trên mạng, người giữ mực này lượm được những mẩu tin buồn vui sau đây:

Trên tờ báo điện tử của Hội Các Nhà Báo Độc Lập ở Việt Nam do nhà báo Phạm Chí Dũng cầm trịch, với tiêu đề,

Nước mắt là hồng ân

Tác giả Minh Châu viết:

“Nước mắt và đau khổ hay yêu thương hoặc bi phần đều là ngôn ngữ chung. Người từ phương đông cũng có thể gặp kẻ từ phương tây trong ngôn ngữ ấy. Mình có nước mắt và thấy người khác có nước mắt.

Tôi muốn nói đến giọt nước mắt của linh mục Nguyễn Duy Tân đã chảy không giấu diếm sau buổi Thánh Lễ nhận nhiệm sở mới của ngài, là Trung tâm hành hương Đức Mẹ Núi Cúi, sáng 17-05-2019. Tôi là người ngoại đạo, và cũng ứa lệ vừa yêu thương, vừa bi phần khi nghe bà bạn kể lại rằng đây là một Thánh Lễ lạ lùng nhất mà họ đã chứng kiến. Cô MC Lê Nguyễn Phương Trâm của kênh Amen TV, có lời nhận xét thật buồn: *‘Đây là Thánh lễ nhận nhiệm sở mới nhiều ngộ nghĩnh. Các cha được mời không được đồng tế. Chỉ có người của Trung tâm mới được quay phim, chụp hình. Không cho cha Tân nói lời chia tay. Khách mời không được dùng cơm trưa, ngay cả cơm hộp tại Trung tâm cũng không được. Điều tôi thắc mắc là khi vào nhà thờ tôi thấy cha Paulo Lộc Dòng Chúa Cứu Thế ngồi phía dưới. Chút nữa có thêm một cha xách túi đựng áo Lễ cũng ngồi như vậy. Tôi tự hỏi sao các cha không lên đồng tế? Hóa ra là có yêu cầu các cha được cha Tân mời không được đồng tế trong Thánh lễ này....’”*

Nhờ chú Phong insert tấm hình cha Tân gửi kèm

Câu chuyện cha Nguyễn Duy Tân khóc trong Thánh Lễ khởi đầu sứ vụ tại giáo xứ vừa được truyền chuyển tới ở Núi Cúi khiến người ghi lại những dòng này liên tưởng tới những vụ truyền chuyển vừa diễn ra tại DCCT Việt Nam.

Những vụ truyền chuyển ở DCCT

Vào những ngày trung tuần tháng 5-2019, dư luận trong và ngoài CG không chỉ trong nước và cả hải ngoại đã bị cuốn hút vào trường hợp LM Nguyễn Ngọc Nam Phong từ Thái Hà được truyền chuyển vào Sài Gòn và các LM Lê Ngọc Thanh, Trương Hoàng Vũ được cử tới các nhiệm sở mới trong khi Phòng Công Lý Hòa Bình do LM Thanh đảm trách có lệnh ngưng hoạt động và danh xưng sẽ được thay đổi trong thời gian tới.

Cùng lúc cũng có tin công tác ủy lao hàng ngàn thương phế binh VNCH do quý LM Lê Ngọc Thanh, Trương Hoàng Vũ đặc trách từ nhiều năm qua trong khuôn viên nhà thờ DCCT đường Kỳ Đồng, Sài Gòn cũng được cho biết là sẽ ngưng hoạt động kể từ cuối trung tuần tháng 5-2019. Trên nguyên tắc và theo luật lệ từ trước của DCCTVN, việc truyền chuyển theo định kỳ này là chuyện đương nhiên không cần bàn cãi nếu nó không xảy ra trong hoàn cảnh Việt Nam đang bị đặt dưới chế độ toàn trị cộng sản vốn coi tôn giáo như kẻ thù cần phải truy diệt. Cũng vì thế, từ trường hợp LM Nguyễn Duy Tân tới trường hợp các LM Nguyễn Ngọc Nam Phong, Lê Ngọc Thanh, Trương Hoàng Vũ phải rời nhiệm sở gần đây đã trở thành nguyên cớ khiến công luận đặt thành vấn đề.

Hôm Thứ Sáu, 17-5 đài BBC đã công bố nội dung cuộc phỏng vấn LM Nguyễn Ngọc Bích người vừa

tái cử vào vị trí Bề Trên DCCT Việt Nam. Những câu trả lời của LM Bích ít nhiều đã giải tỏa phần nào những thắc mắc của công luận.

Khi một LM mời đạo sĩ Hồi Giáo nói chuyện trong nhà thờ CG

Bản tin trên Việt Catholic News cho hay: một diễn biến rất đáng buồn được nhiều người mô tả là một sự phạm thánh trầm trọng đã diễn ra tại một nhà thờ ở Chicago, Hoa Kỳ hôm thứ Năm mừng 9 tháng 5 vừa qua. Đức Hồng Y Blase Cupich của tổng giáo phận Chicago đã bày tỏ sự thất vọng của ngài trước quyết định của LM Michael Pflieger, chánh xứ Nhà thờ Thánh Sabina người đã mời một nhà lãnh đạo Hồi Giáo từng gây nhiều tranh cãi là Louis Farrakhan đến nói chuyện tại giáo xứ của mình. Đức Hồng Y nói rằng ngài không hề được hỏi ý kiến trước buổi nói chuyện của Farrakhan. Ngài thành thật xin lỗi vì Farrakhan đã được cho cơ hội để phỉ báng người Do Thái là “Satan” ngay trong một nhà thờ Công Giáo. Đức Hồng Y cho biết: “Luận điệu bài Do Thái – xúi giục phân biệt đối xử dưới mọi hình thức - không có chỗ trong cuộc sống công cộng của người Mỹ, chứ đừng nói đến có chỗ trong một nhà thờ Công Giáo.”

Farrakhan, 86 tuổi, là người sáng lập ra nhóm Quốc gia Hồi giáo có trụ sở tại Chicago và có một lịch sử lâu đời về những lời rao giảng bài Do Thái. Ngày 02 tháng Năm vừa qua, mạng xã hội Facebook đã ra quyết định cấm Farrakhan khỏi các diễn đàn của mình và xóa bỏ [account](#) của ông ta vì những phát ngôn thù hận người Do Thái.

Mỹ chấm dứt gia hạn Visa cho VC nằm vùng qua Mỹ theo diện EB-5

Sau nhiều tuần **điều tra**, sau, cuối cùng, FBI **đã** hoàn thành hồ sơ của một người tên Kenny Nguyễn **đang** sống tại Huntingdon, Pennsylvania. **Được** biết Nguyễn **đến** Hoa Kỳ thông qua thị thực (visa) **đầu** tư EB-5 một vài năm trước **đây** và gần **đây** hắn **đã** mở một công ty kinh doanh lột sản gỗ. Lợi dụng việc chính phủ Hoa Kỳ dễ dãi trong hệ thống chính trị cởi mở, Nguyễn **đã** sử dụng tài khoản của mình trên mạng xã hội để quảng bá cho sự bành trướng chính trị của **Đảng** CSVN bằng cách thuyết giảng lý tưởng hận thù có kế hoạch. Cùng lúc, hắn cũng cất giấu một số vũ khí giết người bất hợp pháp như lựu **đạn**, súng ngắn tự **động**. Nguyễn **đã** thông báo trên trang Facebook cá nhân của y rằng chính hắn sẽ tạo ra thiệt hại lớn cho nhiều công dân Mỹ vô tội, những người

phản **đối** việc rao giảng tội **ác** thù hận của hắn.

Sau khi hoàn tất hồ sơ cuộc **điều tra**, FBI **đã** gửi những thông tin thu thập **được** cho Washington. Ngay sau khi nhận **được** báo cáo, Bộ Nhập cư Hoa Kỳ tự hỏi nếu EB-5 hay bất kỳ chương trình thị thực tương tự khác sẽ làm hại nhiều hơn lợi?! Và họ **đã** ra lệnh dừng chương trình vô hạn. Một trong các lý do khiến Bộ Nhập cư Hoa Kỳ **đình** chỉ việc cấp thị thực visa cho các doanh nhân Việt Nam là việc chính quyền cộng sản **đã** cài **đặt** nhiều nhân viên tình báo, cũng như **Đảng** viên Cộng sản vào trong các chương trình này

HT Thích Không Tánh và MS Nguyễn Hồng Quang đoạt giải Tự do Tôn giáo

Tin của đài Tiếng Nói Hoa Kỳ hôm 14-5 cho hay:

Chân dung Hòa thượng Thích Không Tánh và Mục sư Nguyễn Hồng Quang.

Hôm 13/5, Phong trào Giáo Dân Việt Nam Hải Ngoại công bố hai chức sắc tôn giáo độc lập tại Việt Nam, Hòa thượng Thích Không Tánh và Mục sư Nguyễn Hồng Quang, đoạt giải Tự do Tôn giáo Nguyễn Kim Điền năm 2019. Phong trào Giáo Dân Việt Nam Hải Ngoại, một hiệp hội do các tín hữu hải ngoại Công Giáo VN thành lập và có trụ sở ở Đức, hôm 13/5 ra thông cáo: “Sau khi xem xét, tìm hiểu và so sánh các hồ sơ đề cử, chúng tôi đã quyết định chọn Hòa Thượng Thích Không Tánh và Mục sư Nguyễn Hồng Quang để vinh danh và trao Giải Tự Do Tôn Giáo Nguyễn Kim Điền Năm 2019.” Giải Tự do Tôn giáo Nguyễn Kim Điền nhằm vinh danh những cá nhân hoặc tập thể ở quốc nội hay hải ngoại đã có những đóng góp quan trọng nhằm bảo vệ và thăng tiến quyền tự do tôn giáo tại Việt Nam.

Chúng nó lại cắn nhau

Trên diện báo Việt Nam Thời Báo, cơ quan ngôn luận của Hội Nhà Báo Độc Lập Việt Nam chúng tôi đọc được bài viết với tiêu đề trên đây của Minh Quân.

‘Chúng nó lại cắn nhau’ là cách nói của dân gian am hiểu chính trị khi chứng kiến hiện tượng một số quan chức cao cấp ‘bỗng dưng’ bị báo chí quốc doanh cho ‘lên thớt’ sát thời **điểm** diễn ra Hội nghị trung ương 10 vào giữa tháng 5 năm 2019.

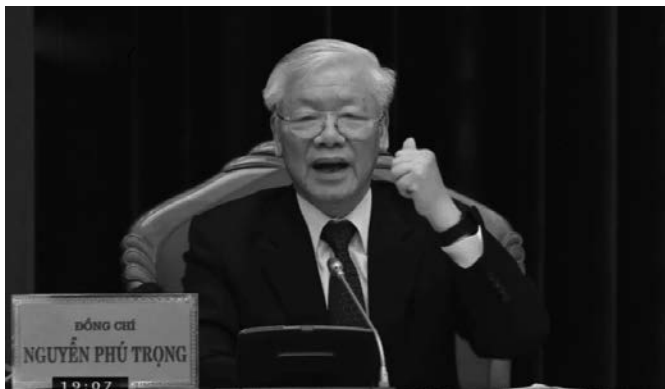
Ảnh minh họa thói tranh ăn của các quan chức đảng CSVN

Khi đó, một số tờ báo quốc doanh chợt ồn ào vụ ‘bắt Nhật Cường Mobile’, dù đây chỉ là một doanh nghiệp thuộc loại trung và chẳng có tiếng tăm gì. Chẳng bao lâu sau đó, thêm một đồn đoán ồn ào khác hé lộ: Nhật Cường là sân sau của Chung ‘Con’, tức Chủ tịch Hà Nội Nguyễn Đức Chung. Bầu không khí ồn ào trên xuất hiện cùng với tin ngoài lề về việc Nguyễn Đức Chung đang có khả năng được cơ cấu vào diện ‘cán bộ cấp chiến lược’, nhưng còn cao hơn thế - tức cơ cấu vào hàng ủy viên ‘Bê Xê Tê’ (Bộ Chính trị) tại đại hội 13 diễn ra vào năm 2021. Cùng chung thân phận với Chung ‘Con’ còn có Trần Tuấn Anh - Bộ trưởng công thương kiêm con ruột của cựu chủ tịch nước Trần Đức Lương. Vẫn là vụ ‘dùng xe công ra sân bay đón người nhà’. Trần Tuấn Anh cũng được đồn đoán sẽ vào bảng ‘cán bộ cấp chiến lược’ với hàm phó thủ tướng. Ngoài ra còn thêm vài thân phận khác cũng được ‘lên thớt’, như Hoàng Trung Hải - Bí thư thành ủy Hà Nội, liên quan đến việc ký tá hàng loạt văn bản chấp thuận cho thủ phạm gây thảm họa môi trường miền Trung là Formosa được thuê đất và xả thải vô tội vạ.

Sau một tháng đổ bệnh, TBT Trọng xuất hiện

Chuyện TBT Nguyễn Phú Trọng bị đột quỵ ngày 14-4 cũng là sinh nhật của y trong chuyến đi thăm Kiên Giang sào huyết của cha con Nguyễn Tấn Dũng và ngay sau đó được chuyên cơ chở khẩn cấp về bệnh

viện Chợ Rẫy, Sài Gòn nhưng mấy ngày sau lại chuyển ra điều trị tại Hà Nội mà mấy trăm tờ báo, Thông Tấn Xã, TV, Phát thanh của nhà nư ớc cam như hèn đã tạo nên một cơn bão mạng. Phái đoàn cả chục Thượng Nghị Sĩ Hoa Kỳ viếng thăm Việt Nam, Trong vắng mặt. Đại Hội “một Vành Đai, Một Con Đường” do Tập Cận Bình triệu tập, có mặt hầu hết các lãnh tụ thân Hoa Lục, Nguyễn Xuân Phúc phải thay thế. Cho đến ngày quốc tang Lê Đức Anh, nhiều người tin chắc Trọng sẽ phải hiện diện. Nhưng, vẫn tuyệt vô âm tín.

Thế rồi bỗng dưng ngày 14-5, chẵn một tháng sau, ngài TBT đột nhiên được TV nhà nước trình làng với tư thế ngồi trong một cuộc gặp gỡ bỏ túi, giới hạn giữa tam trụ và vài nhân vật cao cấp trong BCT cộng đảng. Báo đài nhà nước đua nhau đưa tin. Trong khi các trang mạng lè trái kể cả một số báo đài quốc tế tiết lộ một chi tiết là ngài TBT ngồi ghế có thắt belt, tay trái đeo chiếc ‘đồng hồ’ mà giới chuyên gia trong ngành y cho biết là để kiểm soát nhịp tim của những bệnh nhân còn đang trong thời kỳ điều trị bệnh tim mạch. Trên tờ VNTB của Hội Các Nhà Báo Độc Lập Việt Nam, TS Phạm Chí Dũng ghi nhận một điều đáng chú ý là trong suốt thời gian gặp gỡ này ông Trọng chỉ ngồi như phỗng trên ghế mà không hề di chuyển, một điều chắc chắn sẽ xảy ra nếu quả thật bệnh tình đương sự đã qua thời kỳ phải tập đi đứng. Từ nhận định này, nhiều nguồn dư luận cho rằng việc ông Trọng có giữ được vị thế hiện nay là điều không dễ khi quanh ông có rất nhiều nhân vật thèm khát hai vị trí ông đang nắm giữ là TBT đảng CS và CT nước?

Trưởng khoa Trường Chính Trị bị bãi chức vì nói Ông Trọng “Ngổm”

Bản tin đài RFA hôm 05-09-2019 cho hay:

Ông Lê Hữu Thuận, trưởng Khoa Lý Luận Mác- Lê Nin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, phó bí thư chi bộ, trường Chính Trị Trần Phú tại Hà Tĩnh bị đình chỉ chức vụ và hoạt động chuyên môn với lý do viết trên tài khoản

Facebook cá nhân là ông tổng bí thư kiêm chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng đã chết. Câu nguyên văn nơi trang Facebook của ông Thuận khi có người thắc tại sao ông Trọng kh ông ra mặt tại tang lễ ông Lê Đức Anh như sau “*O hay, ông ấy đã ngòm rồi, lấy mô mà ra nữa!*”.

Ảnh chụp lại trang Facebook của Ông Lê Hữu Thuận Facebook

Tôi bị chặn vì thăm anh Ba Sàm trở về! (Boxit)

Trên mạng Boxit, LS Trần Vũ Hải cho hay:

Tôi vừa mang hoa đến thăm bạn tôi, Nguyễn Hữu Vinh tức Anh Ba Sàm, người vừa được tự do sau 5 năm tù và trở về nhà ở Hà nội. Tuy nhiên đến trước ngõ nhà anh, gần 50 người, phần lớn không mặc quân phục chặn tôi. Tôi đành mất tới một giờ dạy cho các bạn này về quyền con người, trong đó có quyền tự do đi lại và tình người, thăm bạn sau khi bạn ra tù. Tôi cũng nói, anh Vinh là bậc đàn anh, đồng môn sếp của các bạn, và lại là thân chủ của tôi. Các bạn nên tôn trọng anh Vinh và tôi. Nhưng có vẻ “nước đổ đầu vịt”.

Mấy bạn này cứ một thanh niên tự nhận là “trẻ trâu” nói chuyện “to nhỏ” với tôi. Nhưng rồi cậu ta cũng đành “chuồn”, khi tôi nói “bác từng nói 4 tiếng liên tục, cháu đừng đùa”. Sau đó, tôi đề nghị một bạn có vẻ chỉ huy, xưng tên Tuấn để trao đổi. Tôi nói, tôi đến đây mang hoa tặng bạn tôi, nếu các bạn chặn tôi, ít ra các bạn lịch sự đưa hoa này của tôi đến vợ chồng anh Vinh, báo Luật sư Trần Vũ Hải tặng, rồi tôi về. Cuối

cùng các bạn đồng ý thỏa hiệp này.

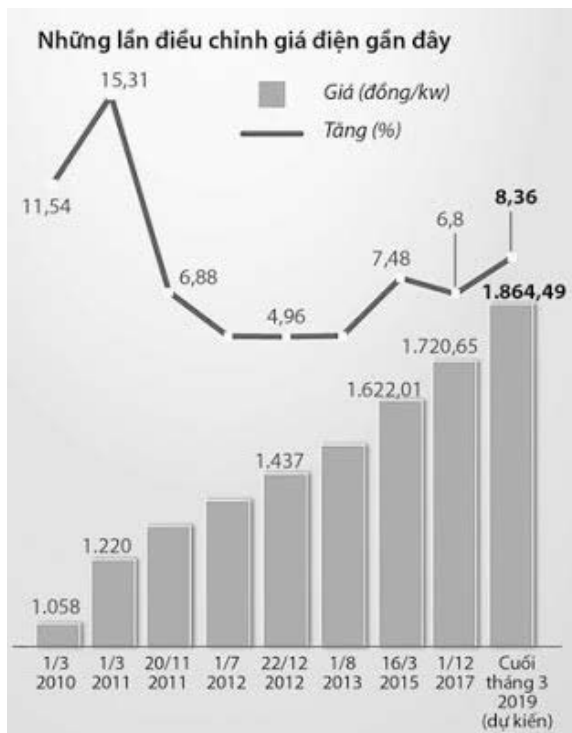

PS: Một bạn đã gửi tôi ảnh Anh Ba Sàm ngồi trong nhà và ảnh “các lực lượng trực chiến” trước ngõ nhà anh Ba Sàm. Ngoài ra, ABS vừa thông báo đã nhận được hoa của tôi, chắc chắn chúng tôi sẽ sớm gặp nhau!

T.V.H. Nguồn: FB Vũ Hải Trần

EVN: Quả đấm thép đấm vào mặt nhân dân

Với tiêu đề trên đây, nhà báo Nguyễn Tường Thụy đã viết trên tờ Việt Nam Thời Báo của Hội Các Nhà Báo Độc Lập VN nh ư sau: “*Đến thời điểm hiện nay, VN có 10 tập đoàn kinh tế nhà nước trong đó có EVN. Người ta gọi những tập đoàn kinh tế nhà nước là những quả đấm thép. EVN là quả đấm thép đấm thẳng vào mặt nhân dân.*”

Từ 20/3/2019, giá điện tăng đã làm cho người tiêu dùng lao đao và tất cả đều nhao lên mạng ta thán, rên rỉ. Quan chức của ngành nội thương và Tập đoàn điện lực Việt Nam (EVE) tìm đủ mọi lời giải thích nhưng xem chừng khó thuyết phục được ai. Vì muốn nói thể

nào thì choáng váng là cảm giác rất rõ khi người tiêu dùng phải móc hầu bao ra thanh toán tiền điện cho tháng 4. Mà chân chừ không nộp thì bị cắt điện ngay lập tức, “không nói nhiều”. Thắc mắc, đơn từ không ai cảm nhưng hậu xét. Một số tờ báo chỉ ra, tiền điện không phải tăng quanh con số 8,3% mà thực tế tăng từ 35 đến 75%!!!

“Vườn xuân Trung Nam Bắc”: Phục dựng lại là bất khả thi

RFA - 2019-05-06

Bức tranh sơn mài ‘Vườn xuân Trung Nam Bắc’ của cố họa sĩ Nguyễn Gia Trí mô tả không khí ngày xuân với bối cảnh các cô gái ba miền đất nước mặc trang phục truyền thống đi tham dự lễ hội. Bức tranh được thực hiện trong 20 năm, từ năm 1969 và hoàn thành vào năm 1989, được đánh giá là một bảo vật quốc gia. Ủy Ban nhân dân thành phố Hồ Chí Minh vào năm 1991 đã mua lại bức tranh với giá 100.000 đô la Mỹ và trao lại cho Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh.

“Vườn xuân Trung Nam Bắc” trước (trên) và sau khi “vệ sinh” (dưới). of anninhthudo.vn

Theo nhận định của Họa sĩ Nguyễn Sơn thì: Kể cả tác giả có sống lại làm cũng không ổn bởi vì nghệ thuật ở bức họa đây chỉ xảy ra một lần thôi, đây là lý do tại sao gọi nó là bảo vật quốc gia. Được biết, sau một thời gian trưng bày, vào ngày 20/8/2018, phía Bảo tàng đã trình Sở Văn hóa Thể thao thành phố Hồ Chí Minh yêu cầu được vệ sinh bức họa và nhận được chấp thuận 8 ngày sau đó.

Đi u đáng chú ý, Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh đã không tham vấn chuyên gia trước khi vệ sinh lại bảo vật quốc gia, mà thuê ông Lưu Minh

Phụng, một người không hiểu về nghệ thuật hội họa sơn mài của họa sĩ Nguyễn Gia Trí, nên đã dùng nước rửa chén, bột chu và giấy nhám để thực hiện công việc!!!

Tập đoàn Hoàn Cầu: Mẹ vừa qua đời, con bắt đầu giành giật tài sản? *

Trên mạng Việt Nam Thời Báo, chúng tôi lược được câu chuyện sau bất nhân, bất hiếu sau đây của Vương Ngôn:

(VNTB) - “ Vì quá nghèo đói, hai vợ chồng tôi đành phải rời quê hương Hoài Nhơn Bình Định đi vào Nha Trang tìm kế sinh nhai. Suốt mấy chục năm nai lưng tần tảo, một nắng hai sương, vượt qua mọi gian truân làm đủ mọi nghề để nuôi 12 đứa con. Hai đứa mất từ nhỏ. 10 đứa còn lại, chúng tôi đã phân chia tài sản và tạo lập thương hiệu riêng cho chúng. Vậy mà, khi vợ tôi vừa qua đời, thằng con trai thứ năm tên là Nguyễn Quốc Toàn nó coi đồng tiền lớn hơn cả luân lý, đạo đức. Nó lừa dối tôi lấy chìa khoá rồi cho người đột nhập vào nhà riêng của tôi mở két sắt ăn cắp toàn bộ hồ sơ pháp lý tài sản của Tập đoàn Hoàn Cầu trị giá trên 30 ngàn tỷ đồng. Nó đuổi tôi ra khỏi nhà, nó bảo: ông già lú lẫn rồi, nhà của tôi cho ông bà mượn ở, nay bà chết rồi, tôi lấy lại. Chưa có nỗi đau nào trên đời này bằng nỗi đau ấy ?!”

Ông Nguyễn Chấn, chồng nữ doanh nhân Trần Thị Hương (tư Hương) nguyên Chủ tịch HĐQT Tập đoàn Hoàn Cầu tâm sự với chúng tôi trong dòng nước mắt như vậy.

Ông Nguyễn Quốc Toàn, Chủ tịch Ngân hàng Nam Á, bị cha ruột tố cáo chiếm đoạt 30.000 tỷ đồng

Nhìn vào thực tế ở Việt Nam đã có biết bao vụ việc chứng minh con cái chỉ vì đồng tiền mà chà đạp lên cả

luân lí, đạo đức, phẩm giá con người. Trường hợp Nguyễn Quốc Toàn, sinh năm 1968, hiện là Chủ tịch Hội đồng thành viên Ngân hàng Nam Á (Nam Á Bank) là một minh chứng phơi bày bản chất lưu manh góp phần vào sự xuống cấp về nhân cách, đạo lí của xã hội ngày nay.

Nguồn gốc ấu dâm ở Việt Nam được phát triển đại trà từ Hồ Chí Minh.

Theo Trúc Giang MN:

Ngày 24-4-2019, báo Tuổi Trẻ tung lên một tin giật gân: “*Có ít nhất 8 vụ ấu dâm chấn động Việt Nam trong tháng 4 năm 2019*”. Trước đó, TS Vũ Thu Hương, Trưởng khoa Giáo dục Đại học Sư phạm Hà Nội nêu kết quả điều tra của Tổ chức Nhân đạo Quốc tế, đưa ra kết quả cho thấy số trẻ em bị xâm hại (sờ mó, sàm sờ) ở Hà Nội chiếm 78.1%, tính ra “*Cứ 10 trẻ ở Hà Nội thì có 8 em bị xâm hại tình dục*”. Hồi đầu tháng 4 năm 2019, việc ông cán bộ đảng viên cựu Phó Viện Kiểm sát Nhân dân Đà Nẵng, Nguyễn Hữu Linh, đã “nặng” bé gái trong thang máy ở chung cư Galaxy 9 thuộc quận 4 Sài Gòn, đã làm dấy lên dư luận xôn xao trên báo chí và các trang mạng xã hội, đa số là yêu cầu cơ quan chức năng phải khởi tố đương sự.

Việc ông Nguyễn Hữu Linh “nặng” bé gái khoảng 7 tuổi ở nơi kín đáo thì bị dư luận phản đối, trái lại Hồ Chí Minh đã công khai “nặng” các bé gái ở nơi công cộng thì được mọi người vỗ tay hoan hô. Ngoài những cái “nặng” với bàn tay móc ngoặc ra,

Lao động trẻ em ở nông thôn miền Bắc Việt Nam. AFP

còn có một tiết lộ động trời: “*Lần gặp bác Hồ tôi bị mất trinh*”. Huỳnh Thị Thanh Xuân, 15 tuổi, Quảng Nam-Đà Nẵng thuật lại ngày 9-2-2005.

Việt Nam có 1,75 triệu lao động trẻ em - RFA
2019-04-23

Điều tra quốc gia về lao động trẻ em cho thấy Việt Nam có 1,75 triệu trẻ em tham gia lao động với hơn 32% làm việc trên 42 giờ một tuần. Báo chí trong nước loan tin ngày 23 tháng 4 dẫn thông tin tại hội thảo Quyền của người chưa thành niên trong Bộ Luật lao động sửa đổi tổ chức sáng 23/4 tại Hà Nội rằng có 85% lao động trẻ em là ở nông thôn. Số tuổi của trẻ phải tham gia lao động là từ 5 tuổi đến 17 tuổi. Nhiều nhất là từ 15 đến 17 tuổi, chiếm 58%. Bộ Luật lao động sửa đổi có nhóm điều luật liên quan đến trẻ em gồm việc xác định độ tuổi tối thiểu; nghiêm cấm sử dụng lao động dưới độ tuổi tối thiểu; đưa ra nguyên tắc tuyển dụng và lao động chưa thành niên... Việt Nam qui định độ tuổi lao động tối thiểu là 15 tuổi; tuy nhiên người sử dụng lao động có thể thuê người dưới 15 tuổi mà tuổi tối thiểu là 13 để thực hiện các công việc nhẹ được nêu ra trong danh mục của Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội.◆

Kính mời

Quý Độc Giả vào thăm Facebook Diễn Đàn Giáo Dân:
Trang mạng Xã Hội của Diễn Đàn Giáo Dân mới thành lập, nhằm đáp ứng nhu cầu
Truyền Thông trong Đệ tam Thiên Niên Kỷ. Quý vị có thể vào các Link:

<http://facebook.com/ddgdtv/> hoặc <https://www.facebook.com/ddgdtv/> hoặc
<https://www.facebook.com/pg/ddgdtv/video/>

Thuyên chuyển các linh mục phụ trách chương trình giúp đỡ thương phế binh VNCH thuộc Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn

■ Minh Châu

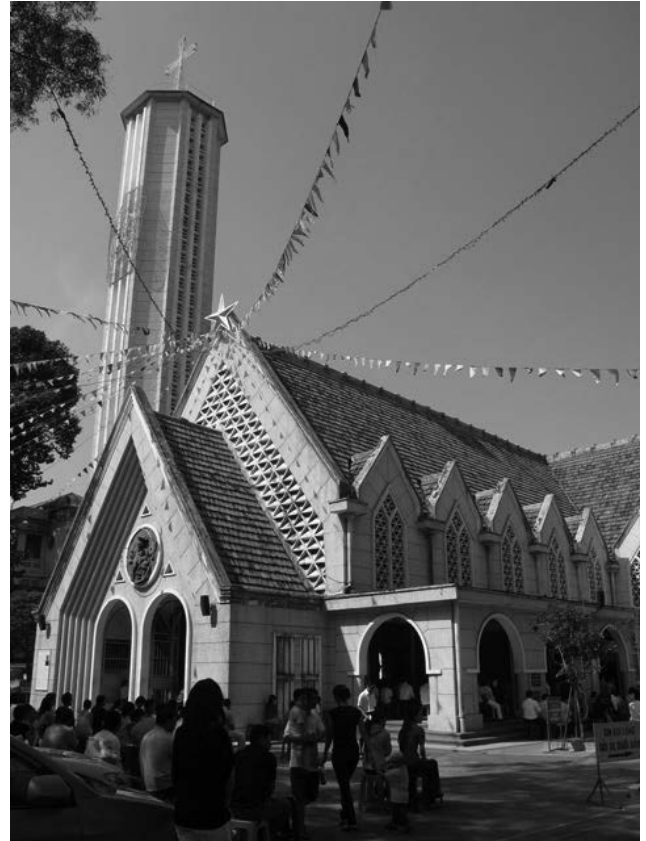
Có nhiều chỉ dấu cho câu trả lời về khả năng chương trình nhân đạo “Tri ân thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa” ở ngày 20-05-2019 sẽ là ‘kỳ cuối’, qua việc thuyên chuyển vị trưởng văn phòng Công lý và Hòa bình thuộc Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn là linh mục Lê Ngọc Thanh từ Sài Gòn về Giáo phận Long Xuyên (thuộc Nhà Vĩnh Long), linh mục Trương Hoàng Vũ, thủ quỹ chương trình “Tri ân thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa”, kể từ ngày 10-05, bắt đầu “thôi làm thành viên Nhà Sài Gòn” để “về làm thành viên Nhà Cần Giờ”. Trước đó, linh mục Đinh Hữu Thoại, tiền nhiệm trưởng văn phòng Công lý và Hòa bình, thuyên chuyển ra Quảng Nam.

Theo lời chia sẻ của linh mục Lê Ngọc Thanh với người viết bài này, thì việc thuyên chuyển là theo quy định của Nhà dòng, các anh em ở một chỗ tối đa là 8 năm, trừ một số trường hợp đặc biệt. “Mình đã ở Sài Gòn được 10 năm. Việc thuyên chuyển là bình thường, và đây cũng là dịp để mình ‘thử sức’ trong môi trường mới. Có lẽ phải sau năm đầu tiên ổn định, mình sẽ triển khai các dự tính tiếp theo đã hoạch định sẵn...”. Linh mục Lê Ngọc Thanh chia sẻ.

Linh mục Lê Ngọc Thanh là người gắn bó với Phòng Công lý và Hòa bình suốt chục năm vừa qua với các hoạt động từ thiện nhân ái, và là người được các nhóm, hội đoàn xã hội dân sự kính trọng về tinh thần dân thân mạnh mẽ trong các hoạt động đấu tranh cho nhân quyền ở Việt Nam.

Phòng Công lý và Hòa bình của Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn còn là địa chỉ quen thuộc của tất cả các ông, bà thương phế binh, khi chương trình giúp đỡ các thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa được chuyển giao vào năm 2012 từ Hòa thượng Thích Không Tánh, chùa Liên Trì, quận 2, Sài Gòn về Phòng Công lý và Hòa bình, Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn.

Linh mục Đinh Hữu Thoại, một trong những người phụ trách chương trình này, nhớ lại: “Năm chúng tôi bắt đầu tổ chức giúp cho chùa Liên Trì là tháng Bảy 2012. Do chúng tôi làm truyền thông thì nhiều người biết tới và con số thương phế binh đến càng ngày càng nhiều. Chương trình chúng tôi giúp đỡ họ là khám sức khỏe, trang bị cho họ những phương tiện trong cuộc sống như bảo hiểm y tế, xe lắc, xe lăn, xe ba bánh hay nạng, gậy, tùy nhu cầu mà chúng tôi giúp. Rồi thì sửa nhà, xây nhà mới, đi thăm bệnh và khi các ông qua đời

Nhà thờ Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn

thì chúng tôi đi viếng...”.

Linh mục Phạm Trung Thành, nguyên giám tỉnh Tỉnh Dòng Chúa Cứu Thế, người hết lòng ủng hộ chương trình hỗ trợ thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa từ những ngày đầu, nói rằng thương phế binh xứng đáng được tuyên dương chứ không thể bị quên lãng, vì họ đã hy sinh tuổi thanh xuân cũng như một phần thân thể của mình cho đất nước: “Tôi hiện diện và đóng góp với anh em linh mục nhóm Công lý Hòa bình để nâng đỡ và chia sẻ với anh em thương phế binh. Tượng tượng bây giờ họ sáu bảy chục tuổi rồi, mù què rồi thân xác cũng tàn tạ hết cả...”.

Rất vui mừng vì có dịp để bày tỏ nhận thức của mình về anh em thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa; nhận thức tôn trọng, nhận thức yêu thương, nhận thức muốn nâng đỡ và tri ân anh em thương phế binh, phục hồi quyền làm người và nhân phẩm

của anh em mà trong nhiều năm qua cách này cách khác đã không được tôn trọng, đã không được đối xử đúng mức...”

Tuy nhiên dường như vị Giám tỉnh kế nhiệm linh mục Phạm Trung Thành là linh mục Nguyễn Ngọc Bích không hẳn đồng quan điểm như vậy. Sau thời gian ngắn gián đoạn của việc chuyển giao chức vụ Giám tỉnh, chương trình Tri ân thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa vẫn được vị tân Giám tỉnh đồng ý tiếp tục, và chỉ có một vài “thay đổi nhỏ” về nhân sự khi chuyển chuyên linh mục Đinh Hữu Thoại, người phụ trách Phòng Công lý và Hòa bình ra Quảng Nam.

Kênh truyền thông “Tin mừng cho người nghèo” do linh mục Lê Ngọc Thanh phụ trách cũng được bàn giao lại, và rất nhanh sau đó mọi dữ liệu video trên kênh này bất ngờ bị khóa. Sau đó, nhóm linh mục Lê Ngọc Thanh, linh mục Lê Xuân Lộc, linh mục Trương Hoàng Vũ cùng một số anh, chị, em cùng mở kênh mới Amen tv.

Thời gian đi qua, vị tân Giám tỉnh hồi nào giờ tiếp tục được chọn làm Giám tỉnh cho nhiệm kỳ kế tiếp. Việc thay đổi nhân sự của Phòng Công lý và Hòa bình diễn ra ‘khô khan’ hơn với chuyên viên linh mục Lê Ngọc Thanh, linh mục Trương Hoàng Vũ, linh mục Lê Quang Uy. Vị linh mục sẽ về phụ

trách Phòng Công lý và Hòa bình từ 19-05-2019, nghe đâu cũng đã có ý thay đổi tên của văn phòng này...

“Lạy Chúa, con là kẻ ngoại đạo, nhưng con xin Ngài tha tội cho con. Hôm nay con phải bật ra lời nguyện rửa kẻ đang tiếp tay phá nát những điều tốt đẹp còn sót lại nơi

nhà Ngài! Buồn rất nhiều! Điên cũng rất nhiều!”. Bà Dương Thị Tân, một tình nguyện viên của Phòng Công lý và Hòa bình đã không dẫn được cảm xúc, chia sẻ như vậy trên trang cá nhân facebook hôm 10-05.

Nhà báo Ngô Kim Hoa thì ‘nặng giọng’ hơn: “Tôi là tân tông, nhưng từ khi được làm con cái Chúa tôi luôn phớt lờ cho Ngài mọi sự và tin tưởng nơi Ngài. Nhưng bao năm qua nhìn chủ chăn Dòng Chúa Cứu Thế hiện tại, người thay hai quý cha Vinh Sơn Phạm Trung Thành và quý cha Giuse Hồ Đắc Tâm (là hai người đã làm lễ rửa tội và thêm sức cho tôi) thực lòng nhiều lúc cứ ngỡ ngàng vì cách hành xử của vị chủ chăn này. Thưa cha Ngọc Bích, ông đang phụng sự ai vậy??? Nếu đã sợ một thế lực nào và cung phụng nó thì đừng làm linh mục. Xin Chúa tha thứ cho ông vì những việc ông đã làm”.

Bình tĩnh quan sát, một nhà báo ngoại đạo đang cộng tác với kênh Amen tv, nói rằng dường như đang có cả một kế hoạch dài hơi nhằm ‘quốc doanh hóa’ các vị linh mục.

Trước tiên, tại sở tang Lê Đức Anh, khi viết chia buồn, vị Giám quản Tông tòa Tổng giáo phận Sài Gòn lại ghi là “Tổng giáo phận TP. Hồ Chí Minh”. Cách dùng từ này gây bất ngờ, vì căn cứ hồ sơ

pháp lý liên quan về tôn giáo của Bộ Nội vụ, thì cho đến nay chỉ có một tên gọi là “Tổng giáo phận Sài Gòn” trong mọi hoạt động, kể cả phát hành văn bản hành chính. Hoặc hạn hữu nếu có sử dụng từ “TP. Hồ Chí Minh”, thì sẽ là cụm từ “Tổng giáo phận Sài Gòn – TP. Hồ Chí Minh”.

Dự kiến vào hạ tuần tháng 05-2019, đến lượt Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn sẽ thay đổi tên gọi của “Phòng Công lý và Hòa bình”. Nguồn tin cho biết, tên mới khi đọc lên sẽ mang sắc thái của Tuyên giáo đảng: “Phòng Phát triển con người toàn diện”.

Việc ‘đóng cửa’ Phòng Công lý và Hòa bình liệu có dẫn tới ‘khép lại’ chương trình Tri ân thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa? Việc chuyển chuyên linh mục Lê Ngọc Thanh, rồi linh mục Trương Hoàng Vũ, phải chăng nhằm đến việc ‘búng cái gai truyền thông’ mà kênh Amen tv đang rất mạnh mẽ trong lên tiếng các vụ việc áp bức, bất công; đặc biệt là vụ vườn rau Lộc Hưng, nơi có một dãy nhà dành cho các ông thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa ‘đầu đường xó chợ’, mà nhóm linh mục Lê Ngọc Thanh, linh mục Trương Hoàng Vũ đã vận động xây dựng, để rồi bị chính quyền thẳng tay đập phá.

Không lạm bàn về thuyết âm mưu ở đây, song thực tình đang có quá nhiều nghi vấn về một hoạch định ‘quốc doanh hóa’ các vị linh mục của nhà nước độc đảng toàn trị hiện nay.

Phải chăng đúng như lời nhận xét của bà Dương Thị Tân: “Có thể nói sang nhiệm kỳ thứ hai này, cha Ngọc Bích đã hoàn thành nhiệm vụ được giao là phân tán, cô lập các cha đang thực thi rất tốt sứ vụ mà Thiên Chúa trao ban. Hiện cha Bích chỉ còn giữ bên mình những cha luôn tuân phục cha, cũng như tuân phục nhà cầm quyền...”. ♦

LM Joseph Nguyễn Ngọc Bích, Giám Tỉnh Dòng Chúa Cứu Thế VN trả lời BBC về những chỉ trích ngưng giúp thương phế binh VNCH

■ BBC Tiếng Việt

17/May/2019

Thưa ông Ben Ngô,

Thông thường, tôi rất ít trả lời phỏng vấn, nhưng khi đọc các câu hỏi của ông từ đài BBC tiếng Việt, tôi thấy các câu hỏi rất đúng đắn và có sự tôn trọng nên tôi sẵn sàng trả lời. Sau đây là các câu trả lời những câu hỏi của ông.

Một số blogger đang bày tỏ sự băn khoăn về sự thay đổi chủ trương hoạt động, đổi tên Phòng Công Lý Hòa Bình và việc giúp các thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa tại đây sẽ không còn tiếp tục. Linh mục có thể cho biết phản hồi?

– Tôi không biết có ai đó muốn thay đổi chủ trương hoạt động của DCCT. Còn tôi, với tư cách Giám Tỉnh cùng với Ban Quản Trị, chúng tôi chưa hề ra văn thư hoặc tuyên bố nào thay đổi chủ trương hoạt động. Vì vậy, một số blogger bày tỏ sự băn khoăn là không cần thiết.

Phòng Công Lý Hòa Bình ở Saigon trực thuộc Tu Viện Saigon chứ không thuộc Tỉnh Dòng nên tôi không trực tiếp điều hành. Tuy nhiên, tôi chưa thấy ai đổi tên Phòng này với tên gọi khác. Tôi cũng vừa trao đổi với cha Tân Bề Trên Tu

LM Nguyễn Ngọc Bích

Viện Saigon. Ngài khẳng định vẫn tiếp tục việc giúp các thương phế binh VNCH. Như vậy, những thông tin nêu trên là không đúng sự thật.

Thời gian qua, một số linh mục Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn được thấy đồng hành cùng người dân Vườn rau Lộc Hưng trong các hoạt động. Linh mục có thể cho biết bình luận về việc này?

– Có một số linh mục Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn trong thời gian qua đã đồng hành cùng người dân Vườn rau Lộc Hưng trong các hoạt động. Đối với tôi, tu sĩ nào thấy và biết rõ những nỗi oan ức hay khốn khó của dân thì cứ biểu lộ sự liên đới với họ và giúp họ tìm công lý bằng những phương tiện hữu hiệu và phù hợp với Tin Mừng.

Liệu việc thay đổi chủ trương của Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn có liên quan gì đến chuyện một số vị linh mục chủ trì chương trình giúp

thương phế binh lần lượt bị chuyển nhiệm sở thời gian qua, thưa linh mục?

– Như tôi đã nói ở trên không có việc thay đổi chủ trương nên chẳng có gì liên quan đến vấn đề chuyển nhiệm. Từ khi tôi làm Giám Tỉnh đến nay đã có hơn 280 văn thư bổ nhiệm và chuyển nhiệm. Việc chuyển nhiệm không chỉ có vài người mà rất nhiều người. Việc này vẫn sẽ còn tiếp tục. Vì vậy, việc quan tâm đến một vài sự chuyển nhiệm so với con số hơn 280 không biết có phải là sự thiếu cân đối quá lớn không?

Nhiều người đang giữ những chức vụ như Bề Trên, Linh Mục Chính Xứ, Giám Đốc các Trung Tâm, Giáo Sư Đại Chung Viện, Giáo Sư các Học Viện với bằng cấp Tiến Sĩ, Thạc Sĩ, ... cũng đã được chuyển nhiệm mà không có gì ồn ào.

Sự bổ nhiệm và chuyển nhiệm là việc rất bình thường của tất cả các Dòng Tu. Đó là công việc nội bộ mà người ngoài, thậm chí cả các Đức Giám Mục, chẳng có lý do gì để xen vào hay thắc mắc vì họ không thể biết được những gì liên quan đến phẩm chất, đến tư cách và đến hoàn cảnh của từng tu sĩ và vì họ cũng không có trách nhiệm phải

trả lời trước mặt Chúa về những gì liên quan đến sứ mạng và sự phát triển của Dòng.

Có ý kiến cho rằng các cha của Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn đang thực thi rất tốt sứ vụ mà Thiên Chúa trao ban thì nay bị "phân tán, cô lập", linh mục nghĩ gì về ý kiến này?

Chúng tôi là Hội Dòng chứ không phải cơ quan hay xí nghiệp để phải giữ lại nhân sự làm việc tốt tại một nơi. Nếu đang làm tốt ở nơi này thì vẫn có thể làm tốt ở nơi các cộng đoàn khác và như vậy những nơi có nhu cầu khẩn thiết hơn cần được quan tâm và phục vụ nhiều hơn. Hơn nữa, sẽ không ai nghĩ rằng mình là người không thể thay thế.

Khi một người được bổ nhiệm hay chuyển chuyển là đưa về một cộng đoàn vì sứ vụ chứ không để

“cô lập” hay “phân tán” như cách hành xử thế tục. Khi bổ nhiệm, Bề Trên phải hướng về Thiên Chúa và nhắm lợi ích của hội dòng, phải bổ nhiệm những người mà trước mặt Chúa họ xét là xứng đáng và có khả năng, tránh mọi lạm dụng và thiên vị. Nếu không làm đúng, họ phải trả lễ với Chúa và với Hội Dòng.

Những gì linh mục muốn nói thêm?

Tôi nghĩ rằng truyền thông cần có đạo đức. Phải tìm kiếm sự thật. Chỉ nói điều gì mình biết đúng sự thật. Không phổ biến những điều gian dối. Chúng ta biết rằng mình không thể chuộc lại những tai hại đã gây ra khi nói sai, nói xấu, khi suy diễn bừa bãi và tệ hơn nữa vu khống và bịa đặt. Nếu có một lương tâm ngay chính, biết yêu chuộng chân lý, chúng ta có thể đem lại những điều tốt đẹp khi sử dụng truyền thông.

Chúa Giêsu đã dạy rằng: “Có thì nói có, không thì nói không. Thêm thắt điều gì là do ác quỷ” (Mt 5, 37). Khi tôn trọng sự thật chúng ta giúp làm sáng tỏ chân lý hơn là tiếp tay cho những điều xấu thuộc về thế giới tối tăm.

Xin cảm ơn ông Ben Ngô của Đài BBC. ♦

Linh Mục Giuse Nguyễn Ngọc Bích

Giám Tỉnh Dòng Chúa

Cứu Thế Việt Nam

Nguồn: <http://dcctvn.org/2019/05/16/cha-giuse-nguyen-ngoc-bich-giam-tinh-dcct-viet-nam-tra-loi-phong-van-dai-bbc/>

DIỄN ĐÀN GIÁO DÂN

Tiếng Nói Trung Thực Của Những Công Dân Tín Hữu Công Giáo Việt Nam

Chúng Tôi Chủ Trương:

- Tôn trọng Sự Thật như Chúa Giêsu đã dạy: “Sự Thật sẽ giải thoát anh em.”
- Tuyệt đối trung thành với giáo huấn của Hội Thánh Công Giáo.
- Không chỉ trích cá nhân khi những hành vi ngôn ngữ của cá nhân không phương hại tới quyền lợi chung của Giáo Hội, Xã hội và Dân Tộc.
- Nói thay cho những đồng bào, đồng đạo không có tiếng nói trên Quê Hương trong nỗ lực tranh đấu cho tự do tôn giáo, nhân quyền và nhân phẩm Việt Nam.
- Góp phần xây dựng một xã hội công bằng, nhân ái dưới ánh sáng soi dẫn của Tin Mừng Chúa Kitô.
- Diễn Đàn Giáo Dân góp phần trình bày các sự kiện và dành quyền xem xét, phán đoán và phản ảnh cho độc giả.

Do Chủ Trương Trên Đây:

- Chúng tôi dành quyền tối hậu trong việc hiệu đính, rút gọn hay từ chối không đăng tải những bài vở không phù hợp với chủ trương trên đây gửi cho Diễn Đàn Giáo Dân. Mong quý vị thông cảm.
- Tất cả những thiếu sót, có thể có, đều ra ngoài ý muốn của nhóm Chủ Trương.

TRẢ LẠI SỰ THẬT CHO LỊCH SỬ

Linh mục Vinh Sơn Phạm Trung Thành

Việt Nam được “giải phóng”. Nhưng điều lớn lao hơn là những con người từ lịch sử của một cuộc chiến tranh gặp nhau, thanh thản vì thấy mình được trả lại phẩm giá, được sống với sự thật và danh dự.

Trong cuộc trò chuyện với linh mục Phạm

Trung Thành vào cuối năm 2018, có lúc ông ngừng lại một chút vì điện thoại, rồi sau đó quay sang cười lớn “an ninh nào đó cảnh báo rằng sân nhà thờ treo cờ hoàng kỳ, nhưng đâu có, chỉ là những băng rôn có mai vàng mừng Tết thôi”. Gương mặt ông lúc nào cũng vậy, cười vui và thanh thản với mọi thử ập đến.

Và ngay trong phần trả lời về những điều xấu nhất có thể đến, ông vẫn luôn xen kẻ bằng nụ cười hiền lành của mình. An nhiên.

Đây đã là năm thứ 6 của chương trình Tri ân TPB-VNCH “Bên nhau đi nốt cuộc đời”, đến năm nay thì chương trình đã có những điều gì đáng lưu ý, thưa Cha?

Lm Phạm Trung Thành: Mỗi năm, chi phí cho hoạt động này mỗi năm lại tăng. Thí dụ năm 2106 là 21 tỷ, đến năm 2017 đã là 26 tỷ. Đến hôm nay, vừa rồi chúng tôi tổng kết là 28 tỷ. Con số tăng nói lên một điều là người đến tham gia mỗi ngày một nhiều. Việc này

đồng nghĩa với việc những người góp sức thực hiện chương trình này cùng chúng tôi cũng đã biết đến chương trình nhiều hơn để tiếp cận.

Chỉ là những hoạt động mang tính từ thiện, nhưng theo Cha, vì sao nhà cầm quyền lại tìm nhiều cách, hết lần này đến lần khác ngăn cản chương trình TPB-VNCH, thậm chí nối kết với các tỉnh xa để ngăn chặn?

Lm Phạm Trung Thành: Phải nói là nhà nước này không tiết kiệm một lực lượng nào, một ảnh hưởng nào, sức mạnh nào... để can thiệp điều họ không thích. Tôi rút ra được điều này từ việc sống 44 năm dưới chế độ cộng sản. Họ không muốn một tập hợp nào, một thành phần nào lớn lên, mạnh lên mà không thuộc hệ thống của họ. Bất cứ điều gì tập hợp, phải thuộc về họ như Đoàn thanh niên của họ, Hội phụ nữ của họ, Hội luật sư của họ...

Nhưng phải nói là cái gì hiện nay mà đụng đến chế độ VNCH là họ rất sợ.(cười) Cho dù đó là những ông đã què cụt hay đui mù, già yếu gì đó thì họ cũng rất sợ.

Nhưng cũng không thể phủ nhận là chính quyền rất sợ những hoạt động của tôn giáo nói chung, đặc biệt lúc này là giới Công giáo. Một phần thì người theo đạo đã nhiều, và bên cạnh đó còn có phần là họ thấy mình không đủ sức kiểm soát được đám đông này.

Trực diện mà nói thì riêng nhà

Năm 2013, linh mục Vinh Sơn Phạm Trung Thành nhận được lời đề nghị tiếp nối việc giúp đỡ cho các quý ông TPB-VNCH từ hòa thượng Thích Không Tánh. Lúc đó sức của chùa Liên Trì không còn đủ để lo cho các quý ông TPB-VNCH nữa, vốn số lượng tăng lên ngày càng nhiều, cũng như các cuộc ngăn cản của công an tại chùa Liên Trì, Thủ Thiêm, khi đó ngày càng gắt gao hơn.

Linh mục Phạm Trung Thành nói rằng lúc đó, ông chợt nhận ra một sứ mạng lớn phải theo đuổi, không chỉ là việc giúp đỡ cho kẻ khó, mà như ông tâm tình dưới đây, đó là một hành trình lên tiếng cho sự thật và công bằng.

Và rồi chương trình tri ân “Bên nhau đi nốt cuộc đời” bắt đầu và ngày càng lớn mạnh. Hàng ngàn người đã tìm đến Phòng công lý và hòa bình của Dòng Chúa Cứu Thế, 38 Kỳ Đồng, Sài Gòn. Những món quà được trao đi, những bữa cơm thân tình chia sẻ và những niềm vui hiếm hoi sau hàng chục năm, ngày miền Nam

Dòng chúng tôi cũng bị coi là có “vấn đề” với chính quyền do chúng tôi luôn lên tiếng trước bất công, luôn suy nghĩ độc lập... Với những điều nói trên, họ ra sức đánh phá nhưng nhiều năm qua, với nhiều hình thức, nhiều cách... họ đã không thành công trong việc ngăn cản. Nhưng dù vậy, công việc chăm sóc các quý ông TPB-VNCH ngày càng rộng, ngày càng sâu hơn.

Chúng tôi được kể lại nhiều chuyện mà họ ngăn cản. Tệ nhất là họ chọn tấn công từ phía các quý ông từ chính quyền địa phương nơi các quý ông cư ngụ. Nhưng càng ngày càng không thành công do nhiều ông đã thoát ra được nỗi sợ hãi thường ngày để ghi danh và tham gia chương trình này.

Gần đây râm ran tin đồn là nhà cầm quyền ở Sài Gòn đã rất khó chịu, muốn chấm dứt các hoạt động TPB-VNCH tại Nhà thờ Dòng Chúa Cứu Thế. Thậm chí có tin họ là sẽ tìm cách cho chương trình ngừng hoạt động trong năm 2019 này, theo Cha nghĩ, mọi thứ sẽ còn được tiếp tục bình yên không, trong năm nay?

Lm Phạm Trung Thành: Khi này anh nói một ý về hoạt động từ

thiện của chúng tôi. Nhưng tôi xin phép được nói thêm đôi chút về chuyện này.

Với tư cách là linh mục, và là linh mục Dòng Chúa Cứu Thế chúng tôi không coi công việc chúng tôi đang làm là chuyện từ

thiện.

Nghĩa là, với chúng tôi từ thiện là chia sẻ, nâng đỡ về vật chất cho những người kém may mắn nhưng hiện tại, chúng tôi coi đây là sứ mạng của nhà Dòng, của anh em chúng tôi trong việc đi nói lên sự thật, nói lên lẽ phải và trả lại công bằng cho những người bị tước đoạt. Chúng tôi không đơn thuần gây quỹ, chi tiền, giúp cư trú... Những việc đó chỉ là một phần thôi, vì chúng tôi không phải là một tổ chức hoạt động từ thiện, chúng tôi làm vì sứ mạng công bố một sự thật. Chúng tôi phải tiếp tục, phải làm theo sức của mình.

Sự thật là những con người đó không có tội. Sự thật là những người đó không “ngụ” như lời tuyên truyền. Lúc này là lúc cần phải trả lại sự công bằng cho họ. Hơn nữa là phải cảm ơn họ, tri ân họ, vì họ đã hy sinh một phần thân thể cùng tuổi thanh xuân của họ cho sự bình an của Miền Nam Việt Nam.

Có vẻ như các Cha đang rất cô đơn trong xã hội này, dù chỉ khởi đi bằng lòng yêu thương. Hiện tình đất nước cho thấy những gì làm trái ý nhà nước độc tài, thường đem lại những kết quả rất xấu. Và

liệu khi điều xấu nhất đến, thưa Cha, mọi người đã chuẩn bị gì cho bối cảnh đó?

Lm Phạm Trung Thành: Chúng tôi luôn luôn sẵn lòng đối diện với mọi sự khó khăn. Vì đó cũng là điều căn bản trong sự dấn thân mà chúng tôi đã chọn. Trong cuộc đời của chúng tôi, Chúa chưa bao giờ hứa hẹn cho chúng tôi sự vinh quang của trần gian này, nhưng Chúa lại chỉ rõ nơi đến của thập giá và nỗi khổ đau. Thậm chí, lúc này Chúa hứa hẹn những khung cửa hẹp, những sự bắt bớ những không phải là con đường thênh thang dễ bước.

Nếu không dám chọn đối diện, chúng tôi đã không chọn làm linh mục, không chọn Tin mừng để đi.

Điều quan trọng mà tôi đã thưa chuyện với anh, là chúng tôi đi để công bố một sự thật, lấy lại sự công bằng cho những con người đã bị tước đoạt. Chúng tôi luôn tin rằng nếu đó là việc của Chúa thì không ai có thể phá được. Còn nếu đó không phải là việc của Chúa, tức nó sẽ bị tiêu diệt. Tôi vừa mới nói với anh em cộng tác viên của chương trình TPB-VNCH là chúng ta không cần lo gì cả khi phụng sự ý Chúa. Nếu đây là điều mà chúng ta tạo dựng để tìm tên tuổi hay quyền lợi cho riêng chúng ta – thì tự chúng ta sẽ bị tiêu diệt. Chúng tôi luôn tin rằng mình sẽ đối diện với khó khăn nhưng sẵn lòng chấp nhận và tin, và hy vọng.

Nếu Chúa đóng cánh cửa này, thì ắt sẽ mở một cánh cửa khác. Những gì đã diễn ra trong những năm qua, đều chứng minh rõ như vậy. ♦

Tuấn Khanh

THỂ LỰC NÀO MUỐN BỨNG LM NGUYỄN DUY TÂN RA KHỎI GIÁO XỨ THỌ HÒA?

■ Ngàn Hương (Danlambao)

Theo nguồn tin từ linh mục Lê Ngọc Thanh (Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn) cho biết: Vào ngày 17/5/2019, LM Nguyễn Duy Tân, chánh xứ Thọ Hòa, thuộc xã Xuân Thọ, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai, sẽ rời nhiệm sở về làm phụ tá cho Đức ông Đặng Xuân Tú, tại Trung Tâm Hành Hương Đức Mẹ Núi Cúi, thuộc huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai.

Nguồn tin này lan ra đã làm mọi người sững sốt, ngỡ ngàng.

Từ khi về coi sóc giáo dân giáo xứ Thọ Hòa đến nay, LM Nguyễn Duy Tân đã can đảm lên tiếng nói lên sự thật, bảo vệ công lý, bảo vệ kẻ hèn yếu, bênh vực kẻ cô thân cô thế v.v...

Chỉ vì dám nói lên sự thật về hiện tình xã hội Việt Nam, dám lật mặt, tố cáo và lên án thói gian trá lưu manh của chế độ, Ngài đã bị Công an Đồng Nai mới lên làm việc 24 lần, và phạt số tiền 20 triệu đồng.

Khi cựu Bí thư TP.HCM Đinh La Thăng kêu gọi người dân hiến kế chống tình trạng kẹt xe gây ách tắc giao thông tại TP.HCM, Ngài đã đề xuất phương án giải quyết bằng cách phải giải thể Đảng Cộng sản VN. Vì nó là một ổ tham nhũng có tổ chức, là nguyên nhân của mọi nguyên nhân gây nên tình trạng lộng quyền và tham ô tràn lan từ trên

xuống dưới, làm cho đất nước tụt hậu, điều tàn và chìm ngập trong nợ nần chồng chất, làm cho đạo đức suy đồi, xuống cấp như hiện nay, trong đó có nạn kẹt xe tại các thành phố lớn.

Ngài đã dám công khai đập đổ thân tượng Hồ Chí Minh mà những người cs tôn thờ như thân thánh. Ngài dám xé toạc tấm hào quang giả tạo được những người cs dựng lên quanh ông Hồ để lừa bịp thiên hạ, khi ngài nói lên sự thật rằng, ông Hồ Chí Minh chưa bao giờ được Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên Hiệp Quốc (UNESCO) công nhận là Danh Nhân Văn hóa Thế giới.

Vậy mà những người cs VN

không biết xấu hổ và ngượng mồm khi thường xuyên rêu rao rằng HCM là Danh nhân Văn hóa Thế giới.

Ngày 16/5/2018, Ngài đã có buổi đối thoại với vị đại diện của Liên minh châu Âu, và Đại sứ quán các nước như Đức, Anh, Pháp, Ý, Hà Lan... để nói về tình hình tự do tôn giáo tại Việt Nam.

Tại buổi đối thoại này, Ngài đã trình bày về nhận định của Hội đồng Giám mục Việt Nam về vấn đề tự do tôn giáo tại Việt Nam. Theo đó, tại Việt Nam hiện nay không có tự do tôn giáo đúng nghĩa. Nhà nước Việt Nam đối xử với các tôn giáo một cách tùy tiện, áp dụng cơ chế “xin -cho”,

thích thì cho, không thích thì thôi. Ai bung bỏ cho chính quyền, làm đẹp lòng chính quyền thì họ ban phát cho một số ơn huệ.

Khi biết chị Phạm Ngọc Hạnh, một người thuộc giáo xứ Thánh Tâm (TP.Biên Hòa), cùng hàng trăm bà con đi biểu tình ôn hòa tại Đồng Nai vào ngày 10/6/2018 để phản đối luật Dự Đặc khu và Luật An ninh mạng, bị công an Đồng Nai bắt giữ trái phép 10 ngày mà không hề thông báo cho gia đình biết, thì Ngài cũng đã đồng hành với gia đình chị, đến trại giam công an Đồng Nai để đòi người.

Tại đây Ngài đã Live Stream, phát trực tiếp những lời đối chất với cán bộ trại giam, làm cho trại giam Biên Hòa hoảng loạn.

Ngày 8/1/2019 là một trong những ngày nóng bỏng nhất tại Vườn Rau Lộc Hưng (thuộc Phường 6 quận, Tân Bình), khi chế độ bạo quyền đã bắt chấp đạo lý và pháp luật, giữa những ngày giáp Tết Cổ truyền dân tộc, chúng đã huy động hàng trăm xe các loại, hàng ngàn lực lượng công an, bảo vệ để đập phá và ủi sập tan tành hàng trăm ngôi nhà của dân, đập nát tất cả cửa cái và vật dụng của bà con nơi đây, biến những gia đình đang sống yên ấm mấy đời nay thành kẻ vô gia cư, biến những vị Thương Phế binh VNCH đang bám víu vào những căn nhà cấp bốn do những tấm lòng hảo tâm giúp đỡ trong chương trình “Tri ân TPBVNCH-Bên nhau đi nốt cuộc đời”, do các cha Dòng CCT Sài Gòn phát động, để họ sống nốt quãng đời còn lại sau mấy chục năm bị xã hội bỏ rơi, nay biến họ thành những kẻ không nơi nương tựa, không cửa không nhà.

Trong khi rất nhiều kẻ không dám “chui ra khỏi hang” để xem những con chiên, những người đồng bào ruột thịt của mình đang bị thú dữ cấu xé bách hại và ăn thịt như thế nào, thì Ngài đã vượt qua mọi rào cản và sợ hãi, Ngài đã đến Vườn rau Lộc Hưng kịp thời để động viên an ủi bà con trong tiếng gào khóc xé lòng của người bị hại.

Bất chấp loa truyền thanh cỡ lớn phát hết công suất chĩa vào đám đông với những lời lẽ hằn học và đe dọa khi thấy dân chúng đang vây quanh Ngài, vì họ rất vui mừng xúc động khi được Ngài đến thăm trong cơn hoạn nạn. Ngài nói: “Hôm nay tôi đã đến gặp UBND TP.HCM để trao Kiến nghị xóa bỏ Bộ Luật Đất đai. Đây là Bộ Luật man rợ đã cướp bao xương máu mồ hôi nước mắt của đồng bào ta, và đề nghị chế độ cộng sản phải bồi thường thỏa đáng cho bà con”.

Ngày 13/2/2018 (Mùng 9 Tết Kỷ Hợi), Ngài lại đến chúc tết bà con Lộc Hưng và cầu nguyện cho Quốc thái dân an, cho quê hương được tự do và thịnh vượng. Ngài nói: “Tôi hy vọng anh em công an thường phục và sắc phục, cả lực lượng “quân đội khẩu trang” không phá bình như hôm Đức cha Hoàng Đức Oanh đến chúc tết bà con đã bị quấy rối”. Ngài tố cáo chế độ cộng sản đã bất tuân pháp luật, dùng sức mạnh để hòng cướp đoạt tài sản của bà con dân lành. Yêu cầu ông Nguyễn Thiện Nhân phải đến đây xin lỗi bà con Vườn rau Lộc Hưng vì những việc làm sai trái của chính quyền TP.HCM.

Với những hành động trên, đã từ lâu nhà cầm quyền Việt Nam đã coi Ngài là phần tử chống đối, đe

dọa đến sự tồn vong của chế độ, chụp cho Ngài cái mũ “âm mưu lật đổ nhà nước CHXHCNVN”.

Dùng “quyền lực mềm” khủng bố đe dọa không được, họ đã cho côn đồ giả dạng đến trấn áp và đe dọa Ngài.

Ngày 4/9/2017, một nhóm côn đồ “đầu trâu mặt ngựa” khoảng 20 tên, được trang bị súng ngắn, roi điện, bình xịt hơi cay và các loại hung khí khác, do tên Nguyễn Trọng Nghĩa cầm đầu, đã đến giáo xứ Thọ Hòa để đòi “đổi thoại” với Ngài. Chúng chửi rủa, mạt sát, nhục mạ và gọi Ngài là “thằng nọ thằng kia”.

Khi người dân đến hỗ trợ bao vây, chúng đã hoảng loạn và một số vút cả súng bỏ chạy như vịt. Nhân dân đã bắt sống được 14 tên. Trước người dân và công an địa phương, chúng đã phải cúi đầu nhận tội và hứa từ nay không được tái phạm.

Nay LM Nguyễn Duy Tân được phân bổ về Trung Tâm Hành Hương Đức Mẹ Núi Cúi với nhiệm vụ gì?

Trung Tâm Hành Hương Đức Mẹ Núi Cúi nằm trên một quả đồi, thuộc xã Gia Tân 1, huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai. Đây không phải là một giáo xứ, nên không có giáo dân. Hàng ngày chỉ có khách hành hương từ các nơi về đây thăm viếng mà thôi.

Tại đây có thánh lễ vào lúc 9h sáng hàng ngày do Cha cố Đường dâng lễ nhằm phục vụ khách hành hương.

Trong giáo hội công giáo, hình ảnh vị linh mục được ví như người Mục tử, người chăm sóc đàn chiên, hàng ngày tận tâm

(xem tiếp trang 47)

Nhà thờ Bùi Chu và đóng góp của Công Giáo cho xã hội Việt Nam

■ TS Đoàn Xuân Lộc /BBC

Báo chí chính thống, mạng xã hội và dư luận Việt Nam nói chung đang quan tâm rất nhiều đến Nhà thờ Chính tòa Giáo phận Bùi Chu ở Nam Định.

Một bản tin ngày 17/4 trên trang web của Giáo phận cho biết ngôi thánh đường 134 tuổi sẽ phải hạ giải vào ngày 13/05 này. Như bản tin này viết, quyết định hạ giải nhà thờ là một chuyện không dễ dàng đối với Giáo phận Bùi Chu vì “nhà thờ Chính Tòa cổ kính, gắn chặt với những thăng trầm của đời sống đức tin giáo phận suốt trên 100 năm.”

Trả lời Báo Tiền Phong hôm 4/5, Đức Giám Mục Giáo phận Bùi Chu Thomas Vũ Đình Hiệu cho biết “nhà thờ đã xuống cấp nghiêm trọng”.

Ngài cũng nhấn mạnh: “Việc tụ họp hàng nghìn giáo dân để dâng lễ trong khi đó nguy cơ sụp đổ, mất an toàn rất dễ xảy ra. Chính vì thế việc chúng tôi đưa lên hàng đầu vẫn là đảm bảo an toàn tiếp đó là mục đích thờ phượng, sau đó mới tính đến các giá trị khác như kiến trúc, di sản.”

‘Nhà thờ Bùi Chu: Công trình đặc sắc’

Nhưng vì coi đó là một công trình kiến trúc đặc sắc, là một di sản văn hóa, tinh thần quý, đáng trân trọng, nên được bảo tồn, trong mấy ngày qua nhiều nhân sỹ, trí thức đã gửi thư đến Chính phủ Việt Nam, Tòa thánh Vatican

hay Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên hiệp quốc (UNESCO) xin can thiệp để duy trì, bảo tồn nó.

Chẳng hạn, một số kiến trúc sư, nhà bảo tồn di sản đã gửi đơn tới Thủ tướng, Bộ trưởng Văn hóa

Thể thao và Du lịch (VH-TT-DL) và Chủ tịch UBND tỉnh Nam Định, đề nghị xem xét can thiệp giữ lại ngôi thánh đường. Đơn thư ấy viết ngôi nhà thờ được xây dựng từ năm 1885 “là di sản kiến trúc nghệ thuật và văn hóa, được

cha ông từ đời trước dày công tạo dựng một tác phẩm kiến trúc độc đáo không nơi nào ở Việt Nam có được, thuộc hàng di sản văn hóa quốc gia”.

Nhóm Bảo vệ di sản Việt Nam (Save Heritage VietNam) cũng gửi thỉnh nguyện thư đến Đức Giáo Hoàng Francis, xin ngài giải cứu nhà thờ. Trong thư, nhóm cho rằng “không thể mô tả toàn diện vẻ đẹp với lối kiến trúc pha trộn Đông Dương bản địa và Ba Rốc (Tây Ban Nha) và trên hết là các giá trị phi vật thể trong lịch sử của ngôi thánh đường này”.

Trước sự quan tâm của dư luận nói chung và của các kiến trúc sư, nhà bảo tồn văn hóa, Bộ VH-TT-DL cũng đã vào cuộc. Hôm 7/5, một thứ trưởng của Bộ Văn hóa - Thể thao - Du lịch cũng đã dẫn đầu đoàn công tác của bộ này đi khảo sát thực tế tại nhà thờ Bùi Chu và làm việc với chủ tịch UBND tỉnh Nam Định.

Từ trước tới giờ ở Việt Nam hiếm khi, nếu không muốn nói là chưa bao giờ, có một sự quan tâm, phản ứng tích cực, rộng rãi như vậy về một công trình kiến trúc - hay một hoạt động, đóng góp nào đó - của Giáo Hội Công Giáo ở Việt Nam.

Vì không phải là lĩnh vực chuyên môn, tôi không dám bàn đến chuyện nên hạ giải để xây dựng lại Nhà thờ Chính tòa Bùi Chu hay đại trùng tu để bảo tồn ngôi thánh đường cổ kính này.

Nhưng là một người Công Giáo, tôi vừa ngạc nhiên vừa cảm thấy vui vui về phản ứng đó vì xem ra những đóng góp của Giáo hội - ít nhất về kiến trúc - đối với đất

nước Việt Nam đang được ghi nhận, coi trọng.

Ngoài việc mang đức tin hay một nền văn minh (tình thương) đến Việt Nam, Kitô giáo cũng đem đến cho đất nước này nhiều thứ giá trị khác.

Những kiến trúc độc đáo

Nhà thờ Bùi Chu được bắt đầu xây dựng năm 1884 dưới thời Đức Giám Mục Wenceslao Onate Thuận, một người Tây Ban Nha.

Ngoài Nhà thờ Bùi Chu, còn có nhiều công trình kiến trúc Công Giáo có giá trị khác được khởi công xây dựng vào khoảng thời gian đó - như Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn (năm 1887) và Nhà thờ Chính tòa (hay còn gọi là nhà thờ đá) Phát Diệm ở Ninh Bình (năm 1892).

Dù ít được biết đến, ở Yên Thành, Nghệ An có nhà thờ đá Bảo Nham. Nhà thờ đá duy nhất ở Nghệ An và cũng là một công trình kiến trúc kiểu Gothic độc đáo này được cha Adolphe Klinglé, một linh mục người Pháp, còn được biết với cái tên Cố Thông, khởi công xây dựng năm 1888.

Nhưng những nhà thờ cổ kính - hay các công trình kiến trúc độc đáo mang đậm phong cách châu Âu hay kết hợp văn hóa Đông Tây rất có giá trị - chỉ là bề nổi và một phần nhỏ mà Kitô giáo đã và đang mang đến cho Việt Nam.

Ngôn ngữ

Một đóng góp rất ý nghĩa, to lớn khác của người Công Giáo - mà đến giờ nhiều người ở Việt Nam, đặc biệt là giới trẻ vẫn không biết - là chữ quốc ngữ.

Nếu không có cha Alexandre de

Rhodes và các giáo sỹ phương Tây khác, chắc nhiều người Việt đã, đang và sẽ phải mù chữ vì chữ Hán hay chữ Nôm rất khó học. Và nếu không có Tiếng Việt, một ngôn ngữ riêng cho chính mình, chắc chắn Việt Nam còn lệ thuộc nhiều vào Trung Quốc và như vậy vấn đề thoát Trung đối với Việt Nam đã khó lại càng khó.

Nhưng, phần lớn vì hiềm khích hay nghi kỵ, vai trò, đóng góp của Giáo hội tại Việt Nam thường bị xem nhẹ, lãng quên.

Có những giai đoạn, đạo Công Giáo bị coi là đạo của người Tây, là tà giáo, tà đạo và tất cả những gì liên quan đến Giáo hội đều bị coi là ngoại lai và bị khinh bỉ, loại bỏ.

Trong ba thế kỷ (từ thế kỷ XVII đến thế kỷ XIX), đặc biệt dưới thời vua Minh Mạng (1820-1841), Thiệu Trị (1841-1847) và Tự Đức (1848-1883), nhiều người Công Giáo đã bị bắt bớ, giam cầm, giết hại tàn nhẫn.

Năm 1988, Đức Giáo Hoàng - và nay là Thánh - John Paul II, phong Thánh cho 117 vị tử đạo Việt Nam, trong đó có 96 vị là người Việt Nam, 10 vị thuộc Hội Thừa sai Paris, Pháp và 11 vị thuộc dòng Đa minh Tây Ban Nha. Trong số 96 người Việt, có đến 32 vị thuộc tỉnh Nam Định.

Dù giờ không còn bị bắt bớ, bách hại như trước, người Công Giáo và những công hiến của họ cũng chưa được hoàn toàn ghi nhận, coi trọng.

Tại một buổi tọa đàm ở Hà Nội đầu tháng Tư vừa rồi, Giáo sư Nguyễn Đăng Hưng, đại học Liège, Vương quốc Bỉ, đã đưa ra

Orange County Commercial Printing

Web * Offset Printing

Orange County Commercial Printing (OCC Printing) is a minority-owned business located in Westminster, CA. We are a full service printing, design and archiving facility with a strong regional presence in the area. We specialize in producing a variety of weekly and monthly publications, business and college brochures, newspapers, yearbooks, hard and soft cover books and magazines. We work with several fully integrated printers, utilizing both coldset (newspaper) web and heatset web press lines for magazine printing, a complete design department for publications and web. Since 1985, OCC Printing has been an industry leader in personal customer service, high-quality printing, critical turnaround time and delivery.

- Newspapers and Magazines: Our Publishing Division produces an entire range of services needed by universities, colleges and private publishers. All our quotes include on-site delivery and 24-hour on-call consulting.
- Brochures: One of the most powerful marketing tools available to your business. Makes essential collateral for any business and give prospects information about your company and answer customer questions.
- Booklets: The perfect solution when you need a manual, an event program, or a directory. When paired with our Mailing Services, your printed booklets make a high impact direct mail piece.
- Catalogs & Schedule Programs: When you need to give out manuals, event programs, or product catalogs. When you need to give your customers or students a great deal of information that includes full color design and images, catalog or schedules printing is the ideal time-tested solution.
- Business Cards / Post Cards: Full color (both sides), an excellent way to make an impact on your customers and stand out from the crowd. With twice the printed area, you can take your business card message to an entirely new level. Use the front of your cards to include standard contact information and the back for detailed product information or sales promotions. We make business card printing easy and affordable all without sacrificing quality.

Problem Solvers • 100% Customer Committed
Professional • Relentless • Innovative

We are very proud of the caliber of our work and it would be our pleasure to serve you. Our integrity and dependability makes us number one.

14901 Chestnut Street, Westminster CA 92683

Tel: 714-892-1777 • Fax 714-892-3444

occprinting.com

Printing

Graphic
Design

Archiving

Consulting

Workshops

Direct
Mailing

MỘT VĂN PHÒNG BẢO HIỂM UY TÍN

TMMN

NHIỀU HÃNG
BẢO HIỂM

NHIỀU SỰ
LỰA CHỌN
ĐỂ TIẾT KIỆM

CẦN BẢO HIỂM XIN GỌI

877.741.2008

9741 BOLSA AVE., SUITE 206, WESTMINSTER, CA 92683

một số đề xuất nhằm vinh danh linh mục Alexandre de Rhodes và chữ quốc ngữ - như chọn ngày 5/11 (ngày mất của cha Alexandre de Rhodes) làm ngày “Giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt” hay xây dựng một không gian để bảo tồn chữ quốc ngữ.

Không biết những đề xuất, ý nguyện ấy có được lắng nghe, thực hiện hay không. Nhưng đáng lẽ ra những việc làm như vậy phải được Chính phủ hay cơ quan, tổ chức nhà nước của Việt Nam tiến hành từ lâu. Nhưng vì nghi kỵ, những đóng góp to lớn của cha Alexandre de Rhodes vẫn chưa được công nhận.

Giáo dục

Một thế mạnh, ưu tiên và cũng là lĩnh vực khác Giáo hội được mời gọi dẫn thân là giáo dục - không chỉ về đức tin, nhân bản, luân lý mà còn về nhiều lĩnh vực khác nhằm thăng tiến con người, phát triển xã hội, đất nước.

Cũng vì vậy, trước đây ở Việt Nam, ngoài các nhà trẻ, có đến cả ngàn trường Công Giáo đủ mọi cấp (từ tiểu học đến đại học), thuộc đủ loại, đủ ngành (như từ trường y, trường dạy nghề đến trường dành cho người khiếm thị khiếm thính, trường miễn phí cho sinh viên, học sinh nghèo), và tiếp nhận học sinh, sinh viên từ mọi thành phần trong xã hội, không phân biệt tôn giáo.

Chẳng hạn, một tổng kết về tình hình Giáo hội Việt Nam năm 1962-1963 cho thấy lúc đó Giáo hội có đến 93 trường trung học (với hơn 60 ngàn học sinh) và 1122 trường tiểu học (với gần 235 ngàn học sinh).

Theo một thống kê khác, trước 1975 ở miền Nam có đến 145 trường trung học và 1060 trường tiểu học Công Giáo. Ngoài ra, còn có những đại học Công Giáo, như Giáo hoàng Học viện ở Đà Lạt, Viện Đại học Minh Đức, Đại học Thành Nhân và Đại học La San ở Sài Gòn.

Nhưng sau 1954 ở miền Bắc và sau 1975 tại miền Nam các trường Công Giáo lần lượt đều phải đóng cửa. Hầu hết trường học, cơ sở giáo dục bị tịch thu và Giáo hội không còn được tham gia vào lĩnh vực giáo dục.

Thậm chí, sau này, khi chính quyền Việt Nam không còn ‘độc quyền’ giáo dục và ‘xã hội hóa’ lĩnh vực này, cho phép ‘tư nhân, thậm chí người nước ngoài, có quyền mở trường tư thục’ - như Thư Chung về Giáo dục Kitô Hội Đồng Giám Mục Việt Nam năm 2007 nêu - Giáo Hội Công Giáo vẫn phải ‘đứng bên lề sự nghiệp giáo dục của xã hội Việt Nam’.

Mãi tới năm 2016, một Học viện Công Giáo mới được chính thức mở cửa. Đây là lần đầu tiên kể từ năm 1975, một trường Công Giáo ở cấp trung học hay đại học được thành lập và công khai hoạt động.

Vì luôn muốn thông phần vào việc mở mang và phát huy nền giáo dục, không ngạc nhiên tại

những quốc gia tự do, dân chủ, Giáo Hội Công Giáo luôn tham gia rất tích cực vào lĩnh vực này.

Các nước châu Á - như Ấn Độ, Đài Loan, Hàn Quốc, Indonesia, Nhật Bản, Philippines - đều có nhiều trường đại học Công Giáo. Nhiều trường - như Catholic University of Korea ở Nam Hàn, Fu Jen Catholic University ở Đài Loan hay De la Salle University ở Philippines - được xếp hạng cao tại những quốc gia đó.

Nếu Giáo hội được tự do tiếp tục hoạt động trong lĩnh vực giáo dục ở miền Bắc sau năm 1954 hay ở miền Nam sau 1975, chắc chắn giờ ở Việt Nam cũng có một số đại học Công Giáo có uy tín như tại những quốc gia châu Á trên.

Với việc dư luận nói chung và các kiến trúc sư, nhà bảo tồn văn hóa đánh giá cao Nhà thờ Bùi Chu, lên tiếng xin cứu giải, bảo tồn nó và cũng vì vậy, chính quyền Việt Nam đã vào cuộc và tới xem xét, khảo sát, đánh giá, hy vọng rằng xã hội, chính quyền Việt Nam sẽ có một cái nhìn khác và tích cực hơn về Giáo Hội Công Giáo, về những đóng góp, vai trò của Giáo hội trong đời sống xã hội, trong việc phát triển đất nước. ♦

TS Đoàn Xuân Lộc
(Theo Vietcatholic)

Cười-Tỉ-Cho-Vui

KHÔNG PHẢI VẬY

Hai sinh viên trường đảng, sau khi bị trượt môn thi triết học Mác-Lê, than phiền với nhau

- Từ trước đến nay tao cứ tưởng Mác-Engel là một người
- Tao thì lại tưởng Lê-nin và Lê-Duẩn là hai cha con
- May quá, không có câu hỏi về Hồ Cẩm Đào, nếu không tao lại tưởng là con rơi của Bác Hồ

NHỮNG VẬT ‘ĐỘC’, LẠ TRONG KHU NHÀ THỜ BÙI CHU

TTO - Quả đại hồng chung mang hình người phụ nữ, cổ tràng hạt vĩ đại nặng hơn 2 tấn... là một số trong hàng trăm hiện vật to lớn, độc và lạ tại Giáo phận Bùi Chu (xã Xuân Ngọc, huyện Xuân Trường, Nam Định).

Khu vườn Ave Maria với hàng trăm hiện vật độc đáo này cùng ngôi giáo đường hơn 130 năm tuổi cổ kính, tuyệt đẹp là điểm đến hấp dẫn đối với nhiều du khách khi đặt chân đến Nam Định.

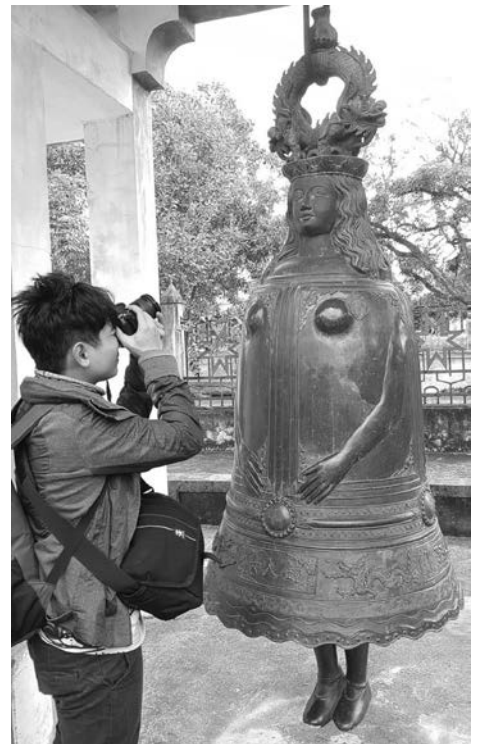
Những hiện vật lạ lùng

Chúng tôi tìm đến đây khi nghe bạn bè giới thiệu về một hiện vật khá lạ lùng “nữ nhân chung” - quả đại hồng chung mang dáng hình người phụ nữ.

Quả chuông nằm phía góc trái của vườn Ave Maria, không chỉ độc đáo bởi có hình dáng cô gái mà đặc biệt là tiếng chuông rất lạ, nhất là khi đánh ở hai đầu vú!”. Đúng là trăm nghe không bằng một thấy và trăm thấy không bằng một... gõ.

Chuông được giới thiệu cao hơn 2m, nặng gần 1 tấn. Đứng trước chuông mà như đang ngắm bức tượng của một cô gái phương Tây rất sinh động.

Khuôn mặt hồn hậu, thanh thoát, đầu đội mũ vành kiểu Tây trang trí hoa ly cách điệu với mái tóc xoắn mềm mại và đôi vú mọng căng, hai tay kê trước bụng dưới. “Một sự kết hợp diệu kỳ và quá thú vị” - anh bạn kiến trúc sư đi cùng thốt lên khi quan sát và phân tích kỹ lưỡng

Quả Nữ nhân chung là hiện vật hấp dẫn nhất đối với phần lớn du khách trong khu vườn Ave Maria, sân trước Tòa Giám mục Bùi Chu - Ảnh: THÁI LỘC

chiếc chuông.

Phía trên đầu cô gái là phần quai với con bò lao hình rồng 4 móng. Thân chuông được phân thành bốn «ô học» đúng theo lối truyền thống cùng các loại hoa văn kỹ hà trang trí. Những mảng chạm nổi hình rồng và muông thú kết hợp hoa văn dây và đường uốn lượn của vành chuông cũng đồng thời trang trí cho tà váy xòe rất sinh động của cô gái.

Một điều đặc biệt nữa, ngoài bốn núm để đánh đúng kiểu đại hồng chung truyền thống, đôi bầu vú cũng là nơi đánh chuông với thanh âm vang dài, khác biệt, rất lạ tai...

Chúng tôi đi từ ngạc nhiên này đến ngạc nhiên khác khi tiếp tục khám phá hàng loạt nhạc khí vĩ đại trong sân.

Đó là cây kèn trumpet được giới thiệu “lớn nhất Đông Dương”, dài 5,2m ở gần đó. Thấy chúng tôi tần ngần, người lao công gần đó bảo: “Thôi được thì các chú cứ tự nhiên, lấy hơi mà thổi”. Anh bạn dồn hơi, dùng hết sức bình sinh thổi vào miệng kèn và tiếng kêu phát ra khá lớn.

Cách đó không xa là tượng một cô gái đang gảy đàn harp trông rất cổ xưa ngồi trên bệ tròn hình trống đồng cũng thật cuốn hút. Rồi bộ công chiêng lớn, đường kính gần 1,5m, nặng đến 3 tạ nằm gần một bộ chuông gió khổng lồ phát ra âm thanh sinh động theo làn gió đung đưa...

Trong vườn Ave Maria, người xem cũng thích thú bởi cỗ tràng hạt rất lớn, nặng đến 2,2 tấn, mỗi viên làm bằng đá cẩm thạch trắng tròn được giới thiệu nặng 25kg và một dãy nên bảy cây cao đến 10m.

Kèn trumpet khổng lồ trong vườn Ave Maria - Ảnh: THÁI LỘC

Tràng hạt vĩ đại. Mỗi hạt đá cẩm thạch trong chuỗi này nặng đến 25kg - Ảnh: THÁI LỘC

Chiếc chiêng khổng lồ nặng 3 tạ - Ảnh: THÁI LỘC

Ngôi giáo đường cổ kính

Khi tham quan Bùi Chu, công trình không thể bỏ qua đó là nhà thờ chính, nằm giữa một khoảng sân và mặt nước thoáng rộng. Kiến trúc nhà thờ cổ kính, sơn màu thổ hoàng lộng lẫy tuyệt đẹp, quy mô to lớn, dài 78m, rộng 22m và cao 15m với đôi tháp chuông hai bên cao 35m.

Trên cửa chính của công trình khắc rõ năm hoàn thành 1885, đến nay đã 133 năm tuổi, thuộc hàng quy mô và sớm bậc nhất trong các nhà thờ cổ ở Nam Định. Theo các nhà chuyên môn, giáo đường này có lối kiến trúc Baróc (Baroque) khá đặc trưng. Phong cách kiến trúc phương Tây này cũng được thể hiện rõ nét hơn ở nội thất lộng lẫy bên trong.

Đó là hai hàng cột gỗ lim to lớn, chống đỡ mái vòm nối kết ba hình “ôvan” tạo nên một không gian có nhịp điệu, sinh động. Sự nguy nga, tráng lệ ở phần nội thất còn được tạo nên bởi những mảng chạm khắc tinh xảo và sơn son thếp vàng lộng lẫy, kèm theo những bàn ghế, đồ thờ, cổ vật rất quý giá...♦

(Tuổi Trẻ online)

Tượng cô gái gảy đàn hạc - Ảnh: THÁI LỘC

Nội thất giáo đường Bùi Chu sinh động, tuyệt đẹp - Ảnh: THÁI LỘC

Bùi Chu - Phát Diệm, vì sao là lịch sử?

■ Tuấn Khanh

Câu chuyện nhà thờ Bùi Chu đang đứng trước các cuộc tranh cãi là có nên phá bỏ, xây mới, lại rơi vào một thời điểm rất thú vị: kỷ niệm 65 năm những người miền Bắc di cư vào Nam theo tiếng gọi tự do (1954 – 2019).

Trong những điều mà người ta bàn tán, và nói Nhà thờ Chánh tòa Bùi Chu, thuộc xã Xuân Ngọc (Xuân Trường, Nam Định) là di sản, là lịch sử bởi được xây vào năm 1884, bởi giám mục người Tây Ban Nha Wenceslao Onate Thuận, nhưng thật ra, ẩn sau đó, là một câu chuyện của niềm tin, máu, nước mắt, oan khiên... không chỉ riêng của người Công giáo, mà còn là cả một chặng dài lịch sử người Việt.

Người ta vẫn hay kể những câu chuyện kinh hoàng về người ở lại miền Bắc sau 1954, với Cải cách ruộng đất, với các vụ án xét lại chống Đảng, chiến dịch thanh trừng Nhân văn-Giai phẩm... nhưng rất ít có tài liệu nào nói lại rằng những người chọn ở lại, những linh mục, những giáo dân... đã sống thế nào trong những tháng ngày ấy, cho đến 1975.

Từ tháng 7-1954, dòng người ngược xuôi khi chia cắt đất nước, dù không thống kê được đầy đủ, nhưng theo sách Ramesh Thakur, Peacemaking in Vietnam, ước tính rằng có khoảng gần một triệu người từ miền Bắc Việt Nam chạy vào Nam vì từ chối sống dưới chế độ cộng sản. Trong khi đó, chỉ có gần 4.500 người từ Nam ra Bắc. Đa phần họ được gọi tên là dân

tập kết đời đầu. Tuy nhiên, đó chỉ là con số thống kê cho đến hết tháng 7 năm 1955. Những cuộc đào thoát sau đó, từ Bắc vào Nam là còn chưa kể đến.

Trong số những giáo dân vào Nam, có không ít người từ Bùi Chu – Phát Diệm. Vì lẽ, hơn ai hết, từ năm 1945 họ đã hiểu cộng sản là gì. Đức giám mục Lê Hữu Từ (được tấn phong từ tháng 10/1945) đã nhận ra được ẩn đằng sau Mặt trận Việt Minh là bàn tay của Quốc tế Cộng sản. Chính vì vậy, ngài đã sớm hậu thuẫn cho tổ chức Việt Nam Công giáo Cứu Quốc, nhằm tách biệt với hàng ngũ người Cộng sản, đặc biệt trong bối cảnh mọi người Việt Nam đều quyết kháng Pháp để đòi độc lập dân tộc.

Đó không phải là suy đoán, vì tài liệu nghiên cứu (2009) nằm trong tàng thư của Tòa tổng giám mục Sài Gòn, được tổ chức bởi Đức Hồng y Phạm Minh Mẫn từ năm 2007, có ghi lại rằng Đức cha Lê Hữu Từ đã công khai tách bạch giữa chủ nghĩa dân tộc và chủ nghĩa cộng sản với người đứng đầu của chế độ miền Bắc là chủ tịch Hồ Chí Minh. Năm 1946, khi về Phát Diệm để tạo hòa hoãn với Đức cha Lê Hữu Từ, trong vai trò là Giám mục cố vấn chính phủ, chủ tịch Hồ Chí Minh đã nghe trực tiếp lời tuyên bố của Đức cha rằng “Tôi và toàn dân Công giáo Phát Diệm đoàn kết và triệt để ủng hộ Cụ trong công cuộc chống thực dân Pháp, giành độc lập cho tổ quốc Việt Nam. Nhưng nếu Cụ là Cộng sản thì tôi chống Cụ, và

chống Cụ từ phút này”. Nhưng vào lúc đó, ông Hồ Chí Minh vẫn không nhận mình là Cộng sản. Thậm chí ông còn nói với Đức cha Lê Hữu Từ rằng sẽ có một cuộc phổ thông đầu phiếu “toàn dân sẽ định đoạt, Cụ và tôi khỏi phải lo”.

Nhưng cuộc phổ thông đầu phiếu đúng nghĩa ấy, không bao giờ có với người miền Bắc sau 1954 và cả nước, sau 1975.

Nằm kề nhau, nên hai giáo phận Bùi Chu và Phát Diệm có cùng một khuynh hướng về đạo và đời. Đó là chưa nói 2 nơi này có cùng một lãnh tụ tinh thần của người Công giáo miền Bắc từ năm 1954 đến 1967, là ngài Thaddeus Lê Hữu Từ, Giám quản Tông tòa hạt đại diện của cả hai nơi này qua từng thời kỳ.

Sự mâu thuẫn giữa tổ chức Việt Nam Công giáo Cứu Quốc và Việt Minh tăng dần, dẫn đến những va chạm bằng vũ khí. Theo tài liệu Gibbs, “Battle of Indo-China”, Đức cha Lê Hữu Từ đã có một đội dân quân kháng Pháp và cũng để bảo vệ giáo dân trước Việt Minh, con số được ước tính trong sách nói có lúc đã lên đến 6.000 người. Ủng hộ và yểm trợ cho ngài về mặt chiến sự, được biết có ông Ngô Cao Tùng, chức danh thiếu tá, có nguồn gốc là Việt Nam Quốc Dân Đảng. Lực lượng vũ trang của ông Tùng được ước tính cũng có khoảng 1.700 người.

Đây là một tình cảnh không khác gì với Phật giáo Hòa Hảo ở miền Nam Việt Nam. Một mặt chống Pháp đòi độc lập, nhưng mặt

khác người yêu nước phải luôn đề phòng Việt Minh tiêu diệt mình để gom thù về một mối cho chủ nghĩa cộng sản. Đức Thầy Huỳnh Phú Sổ, người sáng lập đạo Hòa Hảo, đã cho hình thành Lực lượng Vũ Trang Hòa Hảo (1945), mà tiền thân là Đội Bảo An, sau đó có thêm lực lượng Hòa Hảo Dân Xã của tướng Trần Văn Soái (tức Năm Lửa) sát nhập vào nhằm bảo vệ mình, cũng như cho cuộc kháng Pháp.

Tháng 10-1949, người Pháp bắt ngờ nhảy dù đổ bộ xuống đồng Lưu Phương, sát cạnh khu an toàn Phát Diệm, không ai trở tay kịp vào lúc đó. Và cũng chính vì lý do này mà Việt Minh coi hai vùng Bùi Chu-Phát Diệm là ngànm theo Pháp chống lại Việt Minh. Dĩ nhiên đó âm mưu chính trị, mà sau

1954, người công giáo ở Bùi Chu - Phát Diệm còn ở lại miền Bắc bị rơi vào hoàn cảnh khôn khó hơn hết dưới sự kiểm soát của chính quyền Bắc Việt cộng sản.

Theo tài liệu “Thái độ của các Giám Mục miền Bắc đối với Cộng sản từ 1945 đến 1954”, Vũ Sinh Hiền ghi lại, dù ở trong vùng Pháp kiểm soát, nhưng suốt trong thời gian đó, Đức cha Lê Hữu Từ vẫn luôn bày tỏ sự bất mãn và chống đối công khai với người Pháp và vua Bảo Đại. Năm 1951, nhân kỷ niệm 300 năm ngày sinh thánh Jean Baptiste de la Salle, Đức cha Lê Hữu Từ đã lấy cơ đó, đọc bài diễn văn nẩy lửa, tuyên bố rằng “Người Pháp hãy ở yên tại Paris và Bảo Đại nên về lại Sài Gòn”.

Nhưng dù vậy, đến 1954, khi người Pháp ra khỏi Bắc Việt, bắt

đầu cuộc chia đôi đất nước, các giáo phận Bùi Chu-Phát Diệm vẫn nằm trong sự thù nghịch của chế độ mới. Tên gọi “những con quạ đen” được truyền thông Nhà nước Marxist đặt tên cho các linh mục và tuyên truyền từ đó. Và rồi, một chương khác đầy khổ nạn đã mở ra. Một chặng lịch sử vừa kiêu hãnh, vừa đau đớn của người Công giáo miền Bắc đã hẳn nơi mảnh đất họ sinh sống, hẳn nơi tiếng chuông nhà thờ và những phiên đá nham nhở, yếu ớt theo thời gian của các thánh đường, như thánh đường Bùi Chu vậy.

Và đó là một phần của câu chuyện dài, để giải thích thêm cho ý nghĩa Bùi Chu – Phát Diệm vì sao là lịch sử. ♦

([tuankhanh's blog](#))

THỂ LỰC NÀO MUỐN...

(tiếp theo trang 37)

phục vụ về mặt tâm linh cho con chiên của mình.

Nay LM Nguyễn Duy Tân được phân bổ về đây với chức năng phụ tá, là người giúp việc phụ trách công tác xây dựng cho Đức Ông Đặng Văn Tú. Với vai trò này, Ngài không còn được thực hiện thiên chức linh mục của mình như trước.

Nói về thiên chức linh mục, Đức Giám mục Nguyễn Soạn, trong bài: “Linh mục, Người là ai?” đã viết như sau:

“Phận sự thứ nhất của linh mục là người dâng thánh lễ, cử hành các Bí tích, giảng dạy đức tin, luân lý, Kinh Thánh,

Nhưng gần đây hơn, linh mục đấu tranh cho hòa bình, cho độc

lập, cho tự do, tham gia chính trị bình dân, vận động yêu nước, đấu tranh chống tham nhũng, làm cố vấn thiêng liêng cho giáo dân.

Phận sự thứ hai của linh mục là thánh hóa Dân Chúa: Nhờ phép rửa, họ dẫn đưa con người gia nhập vào Dân Thiên Chúa; nhờ Bí tích thống hối, họ giao hòa tội nhân với Thiên Chúa và Hội Thánh; nhờ việc xức dầu bệnh nhân, họ xoa dịu những ai đang đau đớn; nhất là nhờ việc cử hành thánh lễ, họ tiến dâng hy lễ của Đức Kitô cách Bí tích

Thừa tác vụ thứ ba là làm chủ chăn Dân Thiên Chúa. Một khi đã dành ưu tiên cho việc phúc âm hóa và quan tâm đến các con chiên lạc, thì các bổn phận khác sẽ được bảo đảm và hòa chung

trong một chức vụ chăn chiên.

Với vai trò phụ tá phụ trách việc xây dựng công trình, từ nay Cha Tân không còn cơ hội cử hành các Bí tích, giảng dạy đức tin, luân lý, Kinh Thánh, dẫn đưa con người gia nhập vào Dân Thiên Chúa.

Ngài không còn là người huấn luyện lương tâm, những người hướng dẫn các linh hồn, để mỗi Kitô hữu có thể làm triển nở ơn gọi của họ theo Phúc Âm.

Lúc này, những ông “chủ trại” nếu không vững vàng và có bản lĩnh, sẽ dễ thỏa hiệp, và gây tổn thất lớn cho đàn chiên và những vị mục tử của mình.

Chúng ta tin rằng, những toan tính của các thể lực tà quyền đen tối không thể dập tắt được những tiếng nói can trường dám nói lên sự thật và làm chứng cho công lý. ♦

Ngàn Hương

danlambaovn.blogspot.com

NHÀ HÀNG MỚI KHAI TRƯƠNG

CHUNG'S EXPRESS RESTAURANT

**New restaurant in downtown Bremerton, WA
242 First Street, Bremerton, WA 98337
Tel: (360) 813-1620**

NHÀ HÀNG Á ĐÔNG VỚI CÁC MÓN ĂN ĐẶC BIỆT:

- * Món Teriyaki đặc biệt của Chung's Teriyaki
- * Món Phở Việt Nam
- * Các Món Phở và Mì Xào
- * Các Món Bún
- * Chả Giò và Gỏi Cuốn
- * Bánh Mì có lò Sản Xuất tại Tiệm

OPENINGS HOURS:

Monday - Friday: 10:30 am - 2 pm and 4 pm - 8 pm
(closed between 2 pm - 4 pm)

Saturday: 11 am - 6 pm

Sunday closed.

Anh Nguyễn Chung, chủ nhân khã ái, đã thành công trong lĩnh vực Nhà Hàng từ năm 1988

Business Hours:

Mon-Sat: 11 AM - 9 PM

Sunday: 12 PM - 8 PM

CHUNG'S Teriyaki

**3111 NW. Bucklin Hill Road,
Silverdale, WA 98383**

Tel: (360) 662-1205

- * Vietnamese Noodle Soup - Phở
- * Vermicelli Bowl - Bún
- * Appertizer - Khai Vị
- * Teriyaki Entrees

SAIGON CITY MARKETPLACE

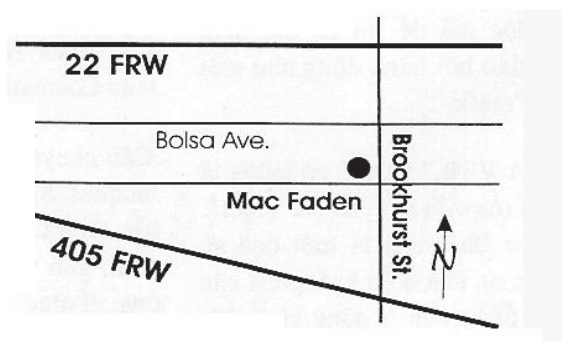
15471 BROOKHURST ST. WESTMINSTER, CA 92683

Tel. (714) 531-9800 Fax: (714) 531-9700

THỰC PHẨM TƯƠI, NGON
BẢO ĐẢM CHẤT LƯỢNG
PHỤC VỤ AN CẦN

THUẬN ĐƯỜNG ĐI
NHIỀU CHỖ ĐẬU XE

BAN GIÁM ĐỐC **SAIGON CITY MARKETPLACE** KÍNH MỜI

NHÀ THỜ BÙI CHU VÀ VIỆC BẢO TỒN DI SẢN KIẾN TRÚC TÔN GIÁO

■ Lê Sơn

Sự kiện “hạ giải” Nhà thờ Bùi Chu hay “vệ sinh” *Vườn xuân Trung Nam Bắc* (của họa sĩ Nguyễn Gia Trí) cần được ghi nhận như những cảnh báo cuối cùng trong việc gìn giữ các di sản kiến trúc và nghệ thuật tạo hình của Việt Nam, còn tồn tại không nhiều cả về số lượng, chất lượng. Sự kiện này cũng phản ánh các bất cập trong chính sách bảo tồn công trình tín ngưỡng tôn giáo hiện nay, nổi bật là Công giáo.

Cùng với nhà ở và công trình công cộng-hạ tầng, công trình tín ngưỡng-tôn giáo là một trong ba thể loại nền tảng của di sản kiến trúc một quốc gia. Thiên tai và điều kiện khí hậu tự nhiên có tác động quan trọng đến duy trì chất lượng và tuổi thọ công trình, tuy nhiên nhân tố chính quyết định tồn tại của di sản là con người, với hoạt động chiến tranh, phát triển kinh tế và/hoặc đô thị, nhãn quan của chính quyền về kiến trúc - đặc biệt là đối với công trình tôn giáo và trụ sở quyền lực. Một ví dụ nổi bật là năm 1931, Stalin cho phá hủy toàn bộ Nhà thờ chính tòa Chúa Kitô Đấng Cứu Độ (1883), nhà thờ trung tâm của Giáo hội Chính Thống giáo Nga ở Moscow, cũng là nhà thờ Chính thống giáo lớn nhất thế giới. Sau khi Liên Xô tan rã, chính quyền Nga mới đã phải cho phục dựng lại nguyên bản với một kinh phí

không nhỏ.

Ngược lại, năm 1905, chính quyền Pháp ban hành luật thế tục, phân chia rõ giữa quyền lực Nhà nước và Giáo hội Công giáo, qua đó quốc hữu hóa toàn bộ các nhà thờ (công trình và đất) ở Pháp. Các nhà thờ lớn (cathedral) đã được xếp hạng di sản được trực tiếp quản lý bởi chính quyền trung ương (Bộ Văn hóa), phần còn lại (cathedral và church) thuộc quản lý của chính quyền thành phố hay địa phương các cấp. Các giáo xứ được toàn quyền sử dụng nhà thờ cho hoạt động tôn giáo và tham quan, nhưng việc duy tu định kỳ và bảo tồn kiến trúc thuộc về trách nhiệm của chính quyền trung ương và địa phương, cả về nhân lực và tài chính. Việc này chỉ có thể thực hiện được trên nền tảng của luật tư hữu về đất đai rõ ràng, sự tin tưởng, tôn trọng giữa chính quyền và Giáo hội trong việc quản lý, duy trì nguyên trạng tài sản và tự do hoạt động tôn giáo.

Sau năm 1954 ở miền Bắc và nhất là 1975 ở miền Nam, các công trình tín ngưỡng tôn giáo (đình, chùa, đền và tất nhiên nhà thờ), các công trình công cộng xây dựng bởi người Pháp, Mỹ, các công trình theo Trào lưu Hiện đại sáng tạo bởi kiến trúc sư Việt Nam ở miền Nam (như Thư viện Quốc gia Sài Gòn) chịu nhiều định kiến chính trị, mà các nhận định của KTS Ngô Huy Quỳnh là

ví dụ tiêu biểu (sách Lịch sử Kiến trúc Việt Nam, 2001). Sự mở cửa đất nước và “hòa giải” với văn hóa dân tộc đã giải thoát cho các kiến trúc tín ngưỡng tôn giáo đình, đền, miếu, chùa: từ việc trả lại chức năng, mở lại hoạt động, xếp hạng di sản, cấp kinh phí duy tu đến việc xây dựng hàng loạt với qui mô lớn gần đây với mức đầu tư rất lớn, kèm theo nhiều hoạt động mê tín biến tướng. Sự “hòa giải” với các cựu thù đã đưa đến việc trùng tu toàn bộ Nhà hát lớn Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh, cũng như nhiều công trình “kiến trúc thuộc địa” khác, và được xếp vào di sản kiến trúc chung của Việt Nam.

Vấn đề còn tồn tại hiện nay chính là việc vượt qua được mối quan hệ “tế nhị” giữa chính quyền và Giáo hội Công giáo, để đánh giá công tâm và xác nhận di sản kiến trúc cho bản thân các công trình nhà thờ đặc sắc, cũng như của các tôn giáo khác (Tin lành, Hòa Hảo, Cao Đài) nếu phù hợp tiêu chí, như trường hợp Tòa thánh Tây Ninh. Làm được điều này trước mắt sẽ tạo động lực về mặt tinh thần và nền tảng về luật pháp cho việc duy trì và trùng tu các công trình nói trên.

Các nhà thờ Công giáo có qui mô và chất lượng nghệ thuật kiến trúc cần được xếp vào di sản và được bảo vệ, được xây dựng chủ yếu trong thời kỳ Pháp thuộc, rất thú

vị là với phong cách thật đa dạng. Nhà thờ Lớn Hà Nội (1997) có phong cách Gô-tích, Nhà thờ cửa Bắc (1932) là Art Décor, Nhà thờ Bùi Chu (1885) thì kết hợp giữa phong cách Ba-rôc và vật liệu Việt, Nhà thờ Phát Diệm (1898) lấy cảm hứng từ kiến trúc đình chùa miền Bắc với chất liệu đá và gỗ, Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn pha trộn giữa kiến trúc Ro-man, Gô-tích và gạch đỏ nhập từ Pháp, Nhà thờ Lớn Nam Định (1895) xây dựng toàn bộ bằng đá theo phong cách Roman và được giữ nguyên vẹn cho đến ngày nay. Nhiều nhà thờ mới sau này lại với phong cách hoàn toàn hiện đại phù hợp với phát triển của xã hội. Tất cả đều thuộc quyền sở hữu và quản lý của Giáo hội công giáo.

Nếu thấy được những khó khăn để tìm kiếm tư liệu thiết kế gốc từ Pháp, đơn vị thi công phù hợp và nhất là nguồn kinh phí khổng lồ (dự trù 200 tỉ ĐVN) cho việc trùng tu Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn, được quyên góp hoàn toàn bởi Tòa giám mục và giáo dân, sẽ hoàn toàn hiểu được quyết định của Giáo xứ Bùi Chu về cách thức “hạ giải” nhà thờ của mình.

Trùng tu một di sản “sống” là công việc tỉ mỉ, phải có phương pháp khoa học để giữ lại tối đa tính nguyên bản của di sản đồng thời vẫn bảo đảm được an toàn và công năng. Điều này cần được thực hiện qua nhiều bước nghiên cứu tư liệu, hiện trạng, chẩn đoán bệnh chính xác bởi chuyên gia chuyên ngành, thi công bởi những đơn vị kinh nghiệm, sử dụng đúng vật liệu,.. vì vậy thời gian thực hiện có thể rất dài với kinh phí phù hợp. Như vậy, một

giáo xứ hay toàn bộ giáo dân Việt Nam cũng rất khó đóng góp đủ. Vai trò điều phối của nhà nước là rất cần thiết cho việc tập hợp đủ kinh phí từ các nguồn khác nhau : tài chính công, đóng góp từ hảo tâm cá nhân, từ tổ chức quốc tế hay quốc gia khác. Đặc biệt nên áp dụng mô hình của các nước phát triển : miễn thuế doanh nghiệp hay thu nhập cá nhân của công ty hay của người giàu đã đóng góp tiền cho việc trùng tu di sản. Kinh phí nước Pháp cho việc bảo trì và trùng tu di sản khoảng 350 triệu euros/năm, nhưng vẫn phải dựa thêm vào các nhà tài trợ và phát hành sổ xổ di sản. Việc kêu gọi đóng góp để sửa chữa

cho Nhà thờ Đức Bà Paris là một minh chứng cụ thể.

Trước mắt trong trường hợp Bùi Chu, việc giáo xứ quyết định ngưng “hạ giải” là rất phù hợp. Vì lý do an toàn, có thể dùng nhà thờ khác hoặc dựng một nhà thờ tạm để phục vụ cho việc hành lễ (như trường hợp nhà thờ của thành phố Kobe (Nhật Bản) sau vụ động đất lớn năm 1995), trong thời gian thực hiện toàn bộ tiến trình trùng tu một cách bài bản khoa học, mà có thể kéo dài đến 5-10 năm.◆

*Kiến trúc sư Lê Sơn
(Pháp)*

Cười Tỉ Cho Vui

NHẮC KHÉO

Anh chồng đi làm về ngạc nhiên thấy vợ bày trên bàn một chiếc bánh ga-tô lớn có cắm 18 ngọn nến. Anh hỏi vợ

- Hôm nay nhà mình tổ chức sinh nhật cho ai vậy em?

Cô vợ nhỏ nhẹ trả lời

- À, em mừng chiếc áo cưới của em bước sang tuổi trưởng thành đó mà

Lưu Ý:

Xin quý độc giả coi ngày đáo hạn lệ phí trên góc phải label của bao thư gửi báo. Nếu đã đáo hạn, xin gửi check đề: "Diễn Đàn Giáo Dân" kèm theo tên họ và số ký danh ID của độc giả, in trên góc trái của label để khỏi lầm lẫn; hoặc cắt miếng label kèm vào thư. Đa tạ.

AI LÊN TIẾNG VÀ AI IM TIẾNG VỤ ĐẠI TU NHÀ THỜ CHÍNH TÒA BÙI CHU?

■ LM Phêrô Nguyễn Văn Khải, CSsR

Hôm 30 tháng 4, trong khi cha Đào Xuân Thành, Chánh xứ Giáo xứ Các Thánh Tử Đạo Việt Nam, Seattle và tôi đang mặc áo chuẩn bị bước vào thánh lễ cầu nguyện cho tổ quốc và cho các nạn nhân chết trên rừng dưới biển vì chiến tranh, vì tù đầy, vì vượt biên vượt biển, etc, thì một anh giáo dân hỏi hã vào phòng thánh cấp báo như cháy nhà rằng Nhà thờ Chính tòa Bùi Chu sẽ bị dỡ bỏ vào ngày 13 tháng 5 tới đây.

Anh đau đớn! Tôi cũng lặng người. Đau đớn. Theo dõi câu chuyện đau thương gây chấn động này, tôi thấy nhiều người và nhiều cơ quan truyền thông lên tiếng. Họ cũng đau đớn như tôi và có khi đau đớn hơn tôi. Tôi chưa từng thấy có việc đập phá hay xây dựng một công trình đạo đời nào lại được dư luận quan tâm rộng rãi như vậy, từ người Công Giáo đến người không Công Giáo, từ người Việt đến người ngoại quốc, từ trong nước đến nước ngoài, cả truyền thông chính thống lẫn truyền thông không chính thống. Hầu như tất cả các báo đài, các website quen thuộc đều đưa tin về việc tháo dỡ và trùng tu Nhà thờ Chính tòa Bùi Chu. Trong nước có Báo Tuổi Trẻ, Báo Thanh Niên, Báo Người Lao Động,

VTC, Vietnamnet, Vnexpress, Đất Việt, Dân Trí, Tạp chí Kiến Trúc, Người Đô Thị, Kinh Tế Đô Thị, etc. Ngoài nước có Báo Người Việt, Việt Báo, Báo Viễn Đông là các báo lớn của người Việt quốc gia tỵ nạn cộng sản ở California. Quốc tế có Đài BBC của Anh, Đài RFI của Pháp, Đài Tiếng Nói Hoa Kỳ và Đài Á Châu Tự Do của Hoa Kỳ. Hầu hết các trang mạng chuyên viết về lãnh vực đấu tranh cho dân chủ và nhân quyền như Dân Luận, Báo Tiếng Dân, Tin Mừng Cho Người Nghèo cũng lên tiếng. Đây là chưa kể vô số các blog, các FB và các trang mạng của các nhóm hội trong đạo ngoài đời. Lúc này là sang 9 tháng 5, tôi vừa gõ lên google một cái, lập tức thấy có 420 nghìn kết quả.

Một điều lạ là ngay cả các trang mạng trước giờ chuyên chống Công Giáo, chống dân chủ và nhân quyền như trang nguyentandung.org, nguyentandung.org, hoicodo.org cũng đưa tin về vụ Nhà thờ Bùi Chu. Điều lạ lùng không biết là nên khóc hay nên cười là những trang này trước giờ có chuyện gì liên quan đến Công Giáo thì nhảy bổ vào chửi bới và kết án, nhưng riêng trong vụ Nhà thờ Bùi Chu này lại có lập trường đối nghịch với các cơ quan truyền

thông còn lại, hoàn toàn tán đồng và tích cực bên vực lập trường và quan điểm phá cũ xây mới của Tòa Giám Mục Bùi Chu, kết án các cư dân mạng “khóc mướn” khi lên tiếng bảo vệ nhà thờ.

Xưa nay, liên quan đến Công Giáo Việt Nam hiếm có vấn đề nào được các cơ quan truyền thông trong nước và quốc tế, không phân biệt lập trường và quan điểm, quan tâm rộng rãi và liên tục như vậy. Ở một phương diện nào đó đây là điều khiến tôi vui mừng và hy vọng, vì nó chứng tỏ sự hiểu biết hơn của người dân đối với lãnh vực văn hóa-nghệ thuật và nhất là nó chứng tỏ sự trưởng thành hơn về trách nhiệm công dân đối với cộng đồng và xã hội; hơn nữa, trong chừng mực nào đó, nó chứng tỏ thiện cảm của hầu hết mọi người đối với Công Giáo nói chung và đối với một công trình kiến trúc của Công Giáo nói riêng.

Trong khi truyền thông thế tục sôi sục đưa tin, thể hiện một mối quan tâm rất tích cực và rất có tính xây dựng đối với một di sản văn hóa- lịch sử của Công Giáo thì truyền thông Công Giáo chỉ có lẽ tẻ vãi bản tin ngắn. Trang mạng Hội đồng Giám mục Việt Nam (HĐGMVN) không một dòng nào đề cập đến việc việc dỡ

bỏ và tái thiết Nhà thờ Chính tòa Bùi Chu. Các website của các Ủy Ban chuyên môn trực thuộc HĐGM cũng không có dòng nào. Trang của Ủy ban Nghệ Thuật Thánh thì bị chết, không vào được.

Hầu hết website của các giáo phận và các dòng tu cũng im lặng. Duy chỉ có trang của Giáo phận Lạng Sơn đưa lại một tin của BBC. Trang Vatican.news của Tòa Thánh bản tiếng Đức có một tin ngắn. Bản tiếng Việt không nói gì. Trang Vietcatholic.net có hai bài phản ánh hai quan điểm khác nhau. Ngay chính website của Giáo phận Bùi Chu, địa chỉ đầu tiên và đáng tin cậy nhất để tìm hiểu về vấn đề liên quan thì cũng không có bài nào trực tiếp và chính thức đề cập gì đến vấn đề liên quan. Người ta chỉ biết thoáng qua, cách gián tiếp rằng Nhà thờ Chính Tòa Bùi Chu sẽ được hạ giải vào ngày 13.05.2019 qua bản tin về Lễ Truyền Dầu và qua một video giới thiệu về Nhà thờ Chính tòa Bùi Chu.

Thật là lạ!

Thật là không bình thường!

Trong khi truyền thông thế tục lên tiếng về vấn đề của chính Công Giáo thì Truyền thông Công Giáo dường như im lặng về vấn đề của chính mình! Trong khi các trang mạng Công Giáo đưa đủ thứ tin tức xa gần, thì chính nó lại im lặng trước chuyện động trời liên quan đến một trong những di sản văn hóa đức tin-văn hóa quý nhất của Giáo Hội Công Giáo Việt Nam tại vùng đất đầu tiên đón nhận Tin Mừng ở Việt Nam.

Trong khi có nhiều những trí thức

ngoài Công Giáo và ngoại quốc lên tiếng, thì cho đến nay, chưa thấy Hội đồng Giám mục Việt Nam, chưa thấy Ủy Ban Nghệ thuật Thánh, chưa thấy một Đức Giám Mục nào có ý kiến thuận nghịch gì về vụ “đại tu” Nhà thờ Bùi Chu. Người ta thấy có một sự bất cân xứng tuyệt đối trong việc truyền thông, thể hiện sự bất cân xứng tuyệt đối trong việc quan tâm đến di sản văn hóa đức tin là Nhà thờ Chính tòa Bùi Chu.

Có một sự im lặng đáng sợ.

Đây là một sự im lặng khó hiểu.

Một sự im lặng gần như tuyệt đối trong giới Công Giáo trước vấn đề liên quan đến một di sản quan trọng trong lịch sử đức tin của Công Giáo Việt Nam cũng là một di sản quan trọng của dân tộc và đất nước Việt Nam.

Thư Chung của HĐGMVN năm 1980 chủ trương Giáo Hội đồng hành cùng Dân Tộc. Lúc này, trong vụ việc Nhà thờ Bùi Chu này, tôi thấy HĐGMVN không đồng hành cùng dân tộc. Không đồng hành cùng dân tộc vì không đồng hành với chính mình. Không đồng hành với Giáo Hội.

Tôi cảm thấy xấu hổ và thất vọng vì trong khi người ngoại quốc và ngoại đạo lại chạy đôn chạy đáo tìm mọi cách để bảo tồn một gia sản đức tin-văn hóa của Công Giáo nói riêng và của Đất Nước Việt Nam cũng như của thế giới nói chung, thì phía Công Giáo, đại diện là Hội đồng Giám mục Việt Nam, cho đến giờ này, lại vẫn im lặng. Một sự im lặng điển hình thể hiện sự thờ ơ và vô cảm trước những vấn đề nóng bỏng đang tồn tại trong xã hội và Giáo

Hội Việt Nam ngày nay.

Đức Giáo Hoàng Phanxicô đã hơn một lần có nói đến “sự vô cảm và phổ quát tập thể”, “sự im lặng đồng lõa” kiểu này. Trong một bài giảng ngài đã trích dẫn câu Cain trả lời Đức Chúa rằng: “Điều đó liên quan gì tới tôi? Tôi đâu có phải là người bảo vệ em tôi” (St 4,9)”. Tương tự như vậy, tôi thấy cái im lặng của các đảng bực hữu trách trong HĐGM trước vụ việc “đại tu” Nhà thờ Chính tòa Bùi Chu dường như muốn nói rằng: “Việc ấy liên quan gì đến tôi! Tôi đâu có phải là Đức Giám Mục Bùi Chu!”

Có thể vì những lý do tế nhị nên các Đức Giám Mục trong HĐGM với tư cách tập thể cũng như với tư cách cá nhân, các ngài đã không dám lên tiếng. Nhưng tôi không tin rằng đó là bác ái! Nếu một mai Nhà thờ Chính Tòa Bùi Chu bị dỡ bỏ và làm lại mới, thì một lần nữa tôi tin rằng Hoàng đế Napoléon nói đúng: “Thế giới đã phải chịu tổn thất rất lớn. Không phải vì sự tàn ác của những người xấu, mà là vì sự im lặng của những người tốt.”

Tôi nghĩ rằng trong lúc mọi người trong đạo ngoài đời đang lo sốt vó về số phận của một di sản văn hóa đức tin thì HĐGMVN cần phải có trách nhiệm và bản phận phải lên tiếng.

Nếu việc tháo dỡ và trùng tu kia là không nên và là việc làm hủy hoại di sản đức tin và văn hóa, thì HĐGM cũng giảm được phần nào trách nhiệm trước lịch sử và Giáo Hội Công Giáo Việt Nam cũng bớt mang tiếng trước Dân Tộc và thế giới.

Nếu việc tháo dỡ và trùng tu kia là đúng và là nên thì sự lên tiếng của các ngài giúp khai thông mọi hiểu lầm và kết án, giảm áp lực và điều tiếng Tòa Giám Mục Bùi Chu, mọi người trong đạo ngoài đời quan tâm đến di sản mới thực sự yên tâm.

Nếu việc tháo dỡ kia không xảy ra và Nhà thờ Chính tòa Bùi Chu hiện nay sẽ vẫn tồn tại, phần hư hại được phục chế hoặc tu sửa tùy mức độ nặng nhẹ, phần chưa hư hỏng được gia cố và tôn tạo cho vững chắc và xinh đẹp hơn thì HĐGM cũng được mọi người trong đạo ngoài đời tôn trọng và vinh danh.

“Đừng im tiếng mà phải lên tiếng!” vì Nhà thờ Bùi Chu là một phần máu thịt của đức tin Công Giáo và một phần quá khứ của lịch sử dân tộc và đất nước Việt Nam, nếu không muốn nói là một phần của thế giới.

AI NÓI VÀ NÓI GÌ?

Vấn đề đại tu nhà thờ Chính tòa Bùi Chu phát xuất từ thực trạng của nó hiện nay. Nó được xây dựng năm 1885 và đã được tu sửa một số lần. Hiện nay, thực trạng của nó thế nào? Nó còn có thể đứng vững không? Nó có đáng giữ lại không? Nó có đáng bị phá bỏ không?

Theo Đức cha Đức cha Thomas Vũ Đình Hiệu, Giám mục Bùi Chu, trong thư xin trợ giúp ngày 19 tháng 3 năm 2019 gửi cha Chánh xứ Dốc Mơ cho biết “... Nhà thờ đã bị xuống cấp nghiêm trọng. Tường nhà thờ đã bị nứt nẻ nhiều chỗ. Vôi vữa và gạch mái nhà thờ cũng bị rớt xuống, ảnh hưởng không những tới việc thờ

phượng mà còn gây nguy hiểm đến tính mạng của bà con giáo dân tham dự phụng vụ” [3].

Theo Cha Nguyễn Đức Giang, Chánh xứ Bùi Chu-Tổng Đại diện, cho biết: “nhà thờ chính tòa Bùi Chu được xây dựng từ năm 1885. Tồn tại 134 năm, do tác động của thời tiết mưa, nắng, bão gió, các nguyên vật liệu của nhà thờ đã bị hư hại, nhiều vết rạn nứt, dột nát” [4]. “Nhà thờ đã xuống cấp nhiều năm, được sửa chữa nhiều lần và đến nay không thể sửa chữa được nữa.” [5] “Nhà thờ đã được tu sửa nhiều lần nhưng vẫn đứng trước nguy cơ sụp đổ, nếu không đại tu sẽ gây mất an toàn cho các sinh hoạt tôn giáo của giáo dân tại đây” [6].

Theo đoàn khảo sát của Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch do ông Thứ trưởng Lê Quang Tùng làm trưởng đoàn trong ngày 7/5 đã có buổi làm việc với Chủ tịch UBND tỉnh Nam Định và đoàn cũng trực tiếp khảo sát thực tế, kiểm tra sơ bộ về thực trạng của nhà thờ Bùi Chu. Ông Trần Đình Thành, Phó Cục trưởng Cục Di sản văn hóa cho biết, qua kiểm tra thực tế nhà thờ Bùi Chu, “về sơ bộ cho thấy hiện trạng công trình đã bị nứt, hỏng nhiều chỗ. Cụ thể, cửa vào bị nứt, tòa tháp trái bị nghiêng, nhiều cửa vòm ở hai bên đều bị nứt. Nội thất bên trong bị xuống cấp, mục, mọt, nhiều vật liệu có thể rơi xuống bất cứ lúc nào” [7].

Một nhóm gồm hơn 20 kiến trúc sư dưới sự “giám sát online” của Tiến sĩ-Kiến trúc sư Nguyễn Hạnh Nguyên tại Đại học Kiến trúc Sài Gòn và Kiến trúc sư Cao Thành Nghiệp đã bỏ ra hai ngày để khảo sát nhà thờ và đọc bản

vẽ. Nhóm này đưa ra một báo cáo về hiện trạng nhà thờ khá kỹ lưỡng và khoa học. Theo họ “không có dấu hiệu cho thấy công trình xuống cấp nghiêm trọng và không có khả năng chịu lực như thông tin mà Tòa Giám Mục đưa ra” [8]. “Có thể nhận thấy công trình nhà thờ Bùi Chu chỉ hư hỏng nhẹ, phần mái bị thấm dột, trần mái một số chỗ bong tróc. Kết cấu khung chịu lực còn tốt, bảo đảm khả năng chịu lực lâu dài nếu được gia cố thêm. Tường ngoài nhà rêu mốc vì lâu năm không được tu sửa, việc này khắc phục đơn giản” [9].

Tôi đã đến Nhà thờ Chính tòa Bùi Chu nhiều lần. Đã làm lễ, đã chiêm ngưỡng bên trong bên ngoài ngôi thánh đường cổ kính và xinh đẹp này. Mấy ngày nay tôi cũng xem đi xem lại cái video giới thiệu Nhà thờ Chính tòa Bùi Chu do Tòa Giám Mục mới làm và mới phổ biến hơn 1 tuần nay trên website của Giáo phận Bùi Chu, từ những điều mắt thấy tai nghe, tôi tin kết luận của nhóm kiến trúc sư trên đây là khách quan và đúng đắn.

Nhà thờ Bùi Chu được “đại tu” hay bị phá bỏ rồi xây mới theo mẫu cũ?

Đức Giám Mục Bùi Chu, Thomas Vũ Đình Hiệu, trong thư xin trợ giúp ngày 19 tháng 3 năm 2019 gửi cha Chánh xứ Dốc Mơ dùng từ “đại tu”. Sau đó, ngày 5 tháng 4, trả lời phỏng vấn của báo Tiền Phong, ngài cũng nói đến “kế hoạch đại tu nhà thờ Bùi Chu” đã được “hầu hết các tu sĩ, giáo dân và chính quyền địa phương đã đồng thuận” [10]. Như vậy theo Đức Giám Mục, thì Nhà thờ Bùi

Chu được “đại tu”, nhưng ngài không cho biết đại tu cách cụ thể thế nào.

Linh mục Nguyễn Đức Giang, Tổng Đại diện Giáo phận Bùi Chu cho biết: “Nhà thờ đã xuống cấp nhiều năm, được sửa chữa nhiều lần và đến nay không thể sửa chữa được nữa. Vì sự an toàn của giáo dân và việc thờ phượng, chúng tôi phải đại tu lại chính tòa.” “Việc đại tu nhà thờ hoàn toàn dựa trên khuôn mẫu kiến trúc nhà thờ cũ. Phần tường bằng gạch chắc chắn sẽ phải đập đi. Các phần bằng gỗ, đá sẽ được tận dụng nếu phù hợp với công trình mới hoặc giữ lại trưng bày” [11]. Ai hiểu cấu trúc Nhà thờ Bùi Chu mà nghe lời Cha Tổng Đại nói thì mình phải hiểu cái mà ngài gọi là “đại tu” ấy thực chất là phá dỡ nhà thờ hiện nay và làm lại một nhà thờ mới theo khuôn mẫu cũ.

Cha Trần Hưng Đạo giám đốc Caritas Bùi Chu trả lời BBC vào hôm 1 tháng 5 rằng: “Việc trùng tu nhà thờ thì có vấn đề gì đâu, công trình nào cũng chỉ có một khoảng thời gian của nó, sửa mà đại tu nhà thờ mà không dỡ ra thì sao sửa được. Nhà thờ đã hơn 100 năm tuổi, xuống cấp thì phải sửa chữa đại tu thôi nhưng việc này chúng tôi không trả lời nhiều, việc của nhà thờ và giáo dân không cần thiết trả lời báo chí” [12]. Như vậy theo cha Trần Hưng Đạo thì việc đại tu cũng bao gồm việc tháo dỡ nhà thờ cổ kính hiện nay.

Một giáo dân cũng là một đại diện của UBND xã Xuân Ngọc, nơi tọa lạc Nhà thờ Bùi Chu, cho biết: “Các giáo dân đều rất ủng hộ việc xây nhà thờ mới, bản thiết

kế nhà thờ mới đã được các đức cha gửi tới các hộ dân từ gần năm nay [...] Nhà thờ mới sẽ to đẹp hơn nhà thờ cũ. Nhà thờ cũ là di sản với các vị kiến trúc sư thôi, còn với chúng tôi nó đã cũ nát, không an toàn” [13]. Theo ông giáo dân-cán bộ này thì việc xây nhà thờ mới và phá nhà thờ cũ là hiển nhiên. Đáng thương cho ông và đáng buồn cho chúng ta vì cái cung giọng rẻ rúng ngôi Nhà thờ Chính tòa cổ kính, và hồ hởi với ngôi nhà thờ to đẹp sắp xây dựng.

Trong video giới thiệu Nhà thờ Chính Tòa Bùi Chu trên website của Tòa Giám Mục Bùi Chu phần cuối phút 13:00 nói rằng: “Giáo phận đang dự định tái thiết lại nhà thờ và mở rộng khuôn viên sao cho khang trang hơn và đáp ứng nhu cầu ngày một lớn của giáo phận”. Như vậy theo Video của Tòa Giám mục Bùi Chu phổ biến thì việc đại tu mà giáo phận đang theo đuổi chính là việc tái thiết lại nhà thờ và mở rộng khuôn viên sao cho khang trang hơn.

Ông Trần Đình Thành, Phó Cục trưởng Cục Di sản văn hóa cho biết: «Với tài liệu là thiết kế sơ bộ tôi có trong tay thì quy mô cũng như hình dáng của công trình vẫn giữ nguyên như cũ. Tuy nhiên đó chỉ là hồ sơ sơ bộ, về chi tiết chúng tôi chưa nghiên cứu cụ thể”. Theo ông: “báo cáo của địa phương cho biết nhiều thành phần kiến trúc của công trình cũ sẽ được giữ lại.” [14] Như vậy theo lời ông này thì độc giả có thể suy ra rằng nhà thờ cũ sẽ bị phá bỏ và một nhà thờ mới sẽ được xây dựng lại theo hình dáng cũ.

Phá nhà thờ cũ, xây nhà thờ mới theo kiểu cũ. Đó là ý muốn của

Tòa Giám Mục Bùi Chu, thể hiện quan lời nói của các vị hữu trách và của giáo dân trong giáo xứ. Có lẽ hầu hết các nhà báo đều hiểu đúng ý của Tòa Giám Mục Bùi Chu, cho nên hầu như tất cả các bài báo liên quan đều có tựa đề dùng các từ ngữ như “phá dỡ”, “tháo dỡ”, “hạ giải” thậm chí là “bị đập bỏ”, “được bảo vệ bằng búa”.

Video giới thiệu Nhà thờ Chính tòa Bùi Chu của Tòa Giám Mục đã mặc nhiên xác nhận điều trên đây, vì phần cuối video đã giới thiệu bản vẽ phối cảnh bên ngoài nhà thờ và bản vẽ kiến trúc bên trong thánh đường mới sẽ được xây dựng. Đối chiếu các bản vẽ này với nhà thờ cũ thì thấy rằng nhà thờ mới sẽ gần giống nhà thờ hiện nay về hình dáng và quy mô, nhưng rất khác về chi tiết kiến trúc và các hoa văn trang trí. Đại tu kiểu này vi phạm nghiêm trọng nguyên tắc bảo tồn di sản. Làm như thế mà gọi là đại tu là lạm dụng từ ngữ. Cần phải gọi cho chính danh là phá bỏ nhà thờ cũ, xây dựng nhà thờ mới theo kiểu cũ.

Điều này cũng đúng với xác nhận của hơn 20 kiến trúc sư trong nhóm bảo vệ di sản. Sau 2 ngày khảo sát và đọc bản vẽ, các kiến trúc sư này cho rằng thực chất “đây là việc đập đi xây mới với hình thức và quy mô khác di sản hiện có.” [15]

Tóm lại theo lời của một số đáng bậc ở TGM Bùi Chu thì Nhà thờ Bùi Chu tựa như một Lão Bà tuổi cao, bệnh tật, vô phương chữa trị, tồn tại chỉ làm gánh nặng và gây nguy hiểm đến tính mạng những

(xem tiếp trang 69)

Nhà Quàn **AN LẠC**

7441 Garden Grove Blvd. Unit # C, Garden Grove, CA 92841

- * Đầy đủ mọi dịch vụ cho Đám Tang
- * Có phòng rộng rãi, thăm viếng thuận tiện

Tel: (714) 489-5571

Bác Sĩ Nha Khoa **NGUYỄN MẠNH HÙNG, DDS**

- Cựu Giảng Viên Đại Học Nha Khoa, University of Southern California.
- Tốt Nghiệp Thủ Khoa Đại Học Nha Khoa USC.
- Giải Thưởng Nha Khoa USC, International Program Award.
- Trám răng, lấy gân máu.
- Răng giả đủ loại.
- Điều trị bệnh nướu răng.
- Nhổ răng, giải phẫu nha khoa.
- Nha khoa trẻ em.
- Nha khoa phòng ngừa.
- Nha khoa thẩm mỹ:
  - Tẩy răng và Cosmetic Bond.
  - Tái tạo toàn hàm.

- Hội Viên Omicron Kappa Zeta Chapter (Hội các Nha Sĩ ưu tú Hoa Kỳ)
- Tốt Nghiệp Thủ Khoa Đại Học Nha Khoa Sài Gòn
- Cựu nội trú khu Giải Phẫu Hàm Mặt, Đại Học Nha Khoa Sài Gòn.

Với sự cộng tác của:

**Bác Sĩ Nha Khoa
NGHIÊM THỊ ĐẠT, D.D.S.**

- » Tốt nghiệp Đại Học Nha Khoa USC.
- » Hội viên Omicron Kappa Upsilon.
- » Tốt nghiệp Thủ Khoa Đại Học Nha Khoa Sài Gòn.

Edinger	Brookhurst
Marjo	
Mc Fadden	

Xin gọi lấy hẹn: **10AM - 7PM**
Monday through Saturday
714-839-3891

NHẬN MEDICAL & BẢO HIỂM

15671 Brookhurst St., Westminster, CA 92683

PARACEL Seafood

Nhà Hàng Tiệc Cưới HOÀNG SA

- **Mở cửa phục vụ khách hàng từ 11am đến 10pm, 7 ngày mỗi tuần**
- **Có LUNCH SPECIAL từ 11am đến 3pm**

- ❖ Nơi lý tưởng để tổ chức cưới hỏi với trên 500 chỗ ngồi.
- ❖ Nhà hàng Paracel đã được báo chí và giới sành điệu bầu là nhà hàng đẹp và sang trọng nhất quận Cam
- ❖ Có giá đặc biệt cho các hội đoàn, học sinh, sinh viên, Đại Nhạc Hội, Cải Lương và các Quân Binh chủng.
- ❖ Bếp chánh từng nổi tiếng tại Hồng Kông đảm trách
- ❖ Parking trên 500 xe, an toàn và rộng rãi.

ĐẢM TRÁCH TIỆC CƯỚI TẠI CÁC KHÁCH SẠN TRONG QUẬN CAM

15583-15589 Brookhurst St., Westminster, CA, 92683

Tel (714) 775-3077 Cell: 714-697-8614

■ Trần Nguyễn Thao

HANOI “RỄ” NGẢ NÀO TRONG THƯƠNG CHIẾN

Đảng cộng sản Việt Nam (CSVN) bề mặc hội nghị trung ương 10, khóa XII trong hoàn cảnh có ông Chủ Tịch nước độc đoán, thể chất mong manh tuổi “xé chiều” là nguồn cơn đưa đến những cuộc đấu đá cạnh tranh quyền lực giữa 247 cán bộ chiến lược, tranh giành 200 chức Ủy Viên Trung Ương đảng khóa 13 (2021-2026). Tình huống này xảy ra đúng lúc nạn tham nhũng bất trị đưa đến quốc nạn rửa tiền được báo động toàn quốc; Mỹ đang cứu xét đưa Việt Nam vào danh sách các nước “thao túng tiền tệ”. Phía quan thầy Hanoi là Bắc Kinh đang đụng độ với phần còn lại của thế giới trên căn bản giữa hai hệ thống kinh tế hoàn toàn khác biệt; khởi đầu là Bắc Kinh bị vây hãm cửa ngõ ra Biển Đông. Riêng chiến tranh thương mại với Mỹ, Bắc Kinh “trở mặt” vào giờ chót, lật ngược đàm phán trước đó, vì “đánh giá sai” phản ứng của Tổng Thống Trump. Hoa Kỳ chẳng những tăng thuế quan, mà còn ban hành tình trạng khẩn cấp nhằm chống Bắc Kinh để phòng “thế chiến công nghệ cao”.

Cuộc đàm phán thương mại Mỹ - Tàu đã khép lại đêm thứ Sáu, 10 tháng 05 với bước chân âm thầm rời nước Mỹ của 100 thành viên thuộc đoàn đàm phán Trung cộng. Phó Thủ Tướng Lưu Hạc, Trưởng Đoàn còn đưa ra lời gỡ gạc “hẹn ngày tái ngộ” khi nắm tay từ biệt Đại Diện Thương Mại Hoa Kỳ, [Robert Lighthizer](#). Cho đến tối đêm (10/05), giới theo dõi thông tin mới vỡ lẽ về lời cáo giác 03 ngày trước đó của Robert Lighthizer [“Bắc Kinh âm mưu lật long ngôn ngữ đàm phán”](#) là sự thật [1]. Đọc dòng “tuýt” của TT Trump, giới truyền thông nhận ra lý do Nhà Trắng cho thi hành kế hoạch “phòng hờ” sắp xếp từ 1 tuần trước, giờ đây đã thành sự kiện trong nền ngoại thương Hoa Kỳ. Bởi vì người cầm đầu ở Trung Nam Hải chỉ thị “trói tay” phái đoàn Trung cộng giờ chót, bỏ hẳn các thỏa thuận trong bản thương thảo 150 trang với qui mô từng được đôi bên xây dựng gót 3 tháng tính đến Ngày Hiền Mẫu của Hoa Kỳ. Bắc Kinh tiên đoán sai về tình hình kinh tế vĩ mô của Mỹ, nên chọn chiến thuật “cù cưa” kéo dài may ra đến năm 2020 Nhà Trắng thay chủ

mới, tình thế sẽ thay đổi. Từ suy đoán đó, Bắc Kinh cho rằng ông Trump có thể phải chấp nhận thỏa thuận thương mại do Bắc Kinh lật ngược. Đây là lần thứ hai trong vòng 70 ngày, Bắc Kinh “bắt mạch” sai về Hoa Thịnh Đốn. Thực tế cho thấy, mối quan hệ giữa Hoa Kỳ và Trung cộng sẽ không bao giờ quay trở lại như ba thập niên qua. Thời kỳ “trắng mặt” quá lâu dài Âu Mỹ dành cho Trung cộng đang trong tiến trình “khép lại”. Do chính giới Hoa Kỳ trong hai đảng Cộng Hòa và Dân Chủ cùng với Châu Âu rất dè chừng kiểu làm ăn trở cờ lừa đảo, ăn cắp bí mật công nghệ, tranh thương bất chính . . . của Bắc Kinh. Tổng Thống Trump đã quyết định nâng thuế nhập khẩu lên mức 25% trên 200 tỷ Mỹ Kim đối với 5700 mặt hàng của Trung cộng thay cho mức 10% trước đó [2]. Và còn hứa hẹn, [sẽ tăng thuế lên 25% đối với 325 tỷ Mỹ Kim hàng hóa khác của Trung cộng](#).

Thị trường chứng khoán Shanghai đã bốc hơi hơn 345 tỷ Mỹ Kim trong 1 ngày, sau đó và tiếp tục lao dốc. Ngay lập tức Bắc Kinh tung tiền ra để cứu thị trường Shanghai Composite Index tránh được cú giảm 5,6%. Đồng Nhân Dân Tệ mất giá kỷ lục kể từ đầu năm nay. Một loạt đồng tiền châu Á, kể cả tiền đồng Việt Nam, nhất là các nước đang trỗi dậy, buôn bán với Hoa lục sẽ bị lôi xuống theo. Chắc chắn Trung cộng bị thiệt hại nặng nhất, vì quá lệ thuộc vào thị trường Hoa Kỳ. Tổng cục Hải quan Trung cộng công bố số liệu xuất nhập khẩu cho thấy xuất khẩu tháng 2 của nước này sụt gần 21% và nhập khẩu giảm 5%, đều là những con số xấu hơn nhiều so với dự báo. Giới đầu tư đang chuẩn bị cho tình huống xấu nhất.

Nhật báo Kinh Tế Les Echos nhìn nhận Donald Trump có lý khi buộc Bắc Kinh mở cửa thị trường và tôn trọng tác quyền trí tuệ. Nhưng tổng thống Mỹ đã sai lầm khi sử dụng biện pháp trừng phạt đơn phương, thay vì qua Tổ Chức Thương Mại Thế Giới, gây ra phản ứng trả đũa từ phía Bắc Kinh.

Hôm 13 tháng 5, Bắc Kinh trả đũa [3] bằng cách áp thuế lên 5000 mặt hàng của Mỹ trị giá 60 tỷ Mỹ Kim, bắt đầu từ 01/06, với thuế xuất mới từ 5 đến 25%.

Tuy nhiên, Tổng Thống Trump nói rằng, người tiêu dùng Mỹ sẽ tránh được tác động thuế quan của Trung cộng, bằng việc mua sản phẩm tương tự từ các nguồn khác.

Trong một quyết định mới nhằm bảo vệ nước Mỹ, Tổng Thống Trump đã ký sắc lệnh hôm 16 tháng 05, cấm các công ty Mỹ sử dụng thiết bị viễn thông sản xuất bởi các công ty nước ngoài được cho là mối đe dọa an ninh quốc

gia. Nhà Trắng nêu ra quan niệm “bảo vệ nước Mỹ khỏi những kẻ thù ngoại bang đang tích cực và tăng cường tạo ra và khai thác các lỗ hổng trong cơ sở hạ tầng và dịch vụ công nghệ thông tin và truyền thông” [4]. Sắc lệnh không nêu danh công ty thuộc nước nào, nhưng trong chiến tranh Tin Học hiện tại Huawei của Trung cộng đã được Mỹ và một số quốc gia như Úc và New Zealand đều cấm sử dụng các thiết bị của Huawei trong mạng di động thế hệ 5G đang triển khai trên thế giới.

Hồi cuối tháng 02, lúc ông Trump đang họp với Bắc Hàn ở Hanoi về từ bỏ vũ khí hạt nhân, khi đó Quốc Hội Dân Chủ “xát xà bông” ông Trump khá mạnh tay, Bắc Kinh tưởng ông Trump lâm thế yếu, liền “thọc gậy bánh xe” xúi “Un lên gân trở mặt”, hủy mọi đàm phán kỹ thuật trước đó. Không ngờ ông Trump bỏ phòng họp ra về. Hai ngày sau (02 tháng 03) đại diện thương mại Mỹ tại WTO yêu cầu loại Trung Cộng ra khỏi nhóm các quốc gia nhận ưu đãi của Tổ Chức Thương Mại Quốc Tế (WTO), vì Bắc Kinh chơi gian trợ cấp 100 tỷ Mỹ Kim bất chính cho các công ty quốc doanh, vi phạm luật cạnh tranh. Cùng thời điểm này, nước Tàu bị nạn cúm heo hoành hành tại 20 tỉnh khiến Trung cộng thiệt hại đến 128 tỷ

Mỹ Kim về ngành chăn nuôi, phải nhập cảng thịt heo. Mỹ buộc Tàu phải gỡ bỏ tất cả thuế biểu trên các lô hàng nông sản gồm thịt heo, bò mua của Mỹ. Nội vụ xảy ra, cả thế giới đều thấy, Bắc Kinh rất “tay mo” về đàm phán với Mỹ.

10 tháng qua, sau đợt Mỹ tăng thuế 10% lên 200 tỷ Mỹ Kim hàng nhập từ Trung cộng, Bắc Kinh trảm mình vào nội bộ chính trị bất ổn; tăng trưởng GDP chỉ còn quanh mức 6%; chứng khoán đã mất giá 25% nội năm 2018; mức dự trữ ngoại hối giảm từ 4.000 Mỹ Kim xuống mức 2.600 tỷ vào mùa Đông năm ngoái, nay mới phục hồi lên mức 3.100 tỷ; hối suất đồng Nhân Dân Tệ đã tụt xuống mức 6-8% do các nhà đầu tư rút tiền tháo chạy... Chính sách tăng thuế đợt II với thuế quan 25% vừa áp dụng sẽ gây nhiều ảnh hưởng nặng nề cho Bắc Kinh hơn chưa ai tiên đoán được.

Địp Bắc Kinh lật lọng đàm phán thương mại trùng vào mốc thời gian đầy ghi nhớ, Hải Quân nhiều quốc gia Tự Do đứng vào thế liên hoàn để chặn cửa ngõ từ Đài Loan đến Nam Hàn, nơi được hình dung như “cái chốt” trên tuyến biên phòng của Mỹ ở vùng Đông Bắc Thái Bình Dương. Cuộc ra quân này còn mang ý nghĩa cảnh cáo Bắc Kinh chớ tung hoành ở Biển Đông, nơi hải lộ chuyên chở trị giá 5000 tỷ Mỹ Kim hàng hóa trên thế giới mỗi năm.

Các chiến dịch Tự Do Hàng Hải gia tăng nhịp độ đã yểm trợ mạnh mẽ cho đạo luật được Hạ Viện

Mỹ chấp thuận hôm 07/05/2019 ủng hộ Đài Loan, vốn đang phải đối phó với áp lực quân sự và ngoại giao của Trung cộng.

Theo thông báo của hải quân Philippines hôm 09/05/2019, lần đầu tiên hải quân của bốn nước Hoa Kỳ, Nhật Bản, Ấn Độ và Philippines [5] đã tham gia chiến dịch Tự Do Hàng Hải kéo dài một tuần ở Biển Đông. Khởi đầu tại Busan, Hàn Quốc, nhằm củng cố quan hệ đối tác và nâng cao sự thông hiểu nhau giữa Hải Quân các nước.

Chưa hết, ngay hôm sau 10/05/2019, tại Ấn Độ Dương, ngoài khơi tiểu bang Goa, miền Tây Ấn Độ, Hải Quân Pháp và Ấn Độ đã khai mạc một cuộc tập trận với quy mô lớn, huy động hai hàng không mẫu hạm, trong đó có chiếc Charles de Gaulle của Pháp đang có mặt tại châu Á. Dù không bị nêu đích danh, nhưng Bắc Kinh được cho là đối tượng mà cả Pháp và Ấn Độ đều nhắm tới. Cuộc tập trận huy động hơn một chục chiến hạm và tàu ngầm từ cả hai phía [6], và một tàu ngầm hạt nhân không được nêu tên.

Cho đến nay, Hanoi và Bắc Kinh đều theo đuổi toan tính buộc chặt toàn dân thành nạn nhân nền kinh

tế “Tư Bản Nhà Nước”. Chính sách này chỉ làm giàu cho đảng viên cộng sản. Nếu muốn làm ăn với các nước giàu có ngoài khối cộng sản thì phải thay đổi thể chế và luật hóa, chuyển hướng nền kinh tế sang khu vực tư.

Đầu tháng Tư vừa qua, Hanoi đưa ông Nguyễn Văn Bình, Trưởng ban kinh tế Trung ương - Ủy viên Bộ Chính trị đền Hoa Kỳ “mè nheo” với Thứ trưởng Bộ Thương Mại Hoa Kỳ Karen Dunn Kelly để “chạy” quy chế kinh tế thị trường.

Với Châu Âu, Hanoi đang mong sẽ có hiệp định thương mại FTA và Bảo Hộ đầu Tư IPA khoảng mùa Thu năm nay, sau khi Hanoi phê chuẩn 03 Công ước 98, 87 và 105 về lao động, liên quan mật thiết đến Tổ chức Lao động quốc tế (ILO) và công đoàn độc lập mà Hanoi chây ì từ quá lâu chưa chịu ký kết.

FTA với EU lần hồi đưa đến “free” thuế quan của từng nhóm mặt hàng quy định trong văn bản; sẽ đưa đến thất thu ngân sách, buộc cộng đảng phải tăng giá xăng, dầu, điện nước và thuế phí trong nước để bù vào lỗ hồng ngân sách năm nào cũng thâm thủng, vì chính kẻ nội thù là hàng ngũ cán bộ cấp cao của chế độ ngụp lặn với tham nhũng chuyên hết tiền ra ngoại quốc, khiến Việt Nam chỉ còn “cái vỏ” phù hoa!

Tình huống này do chính Ngân hàng Nhà nước Việt Nam hôm 17/05 công khai nhìn nhận tệ nạn quốc gia về rửa tiền ở 3 mức [7] : trong các lĩnh vực ngân hàng, bất động sản, hệ thống chuyên tiền ngầm được đánh giá ở mức “cao”, mảng kinh doanh kiều hối được xếp “trung bình cao”, trong khi lĩnh vực chứng khoán, sòng bài ... xếp ở mức “trung bình”.

Các chuyên gia kinh tế tiên đoán, Việt Nam là vùng có thể “hứng được vài cánh hoa rơi” do nhiều

công ty sẽ rời thị trường Trung cộng, bởi muốn tránh hậu quả thuế quan của Mỹ.

Nền kinh tế, tài chính của Hanoi đang bị buộc chặt vào Bắc Kinh cả về hội đoái hay tiền tệ, mảng công nghệ đầu thầu và hàng chục triệu người Tàu tung hoành làm chủ 31% bất động sản tại các thành phố lớn của Việt Nam . .

. Ngoại thương thì phần lớn phụ thuộc vào các nước khác. Do thực tế này, Hanoi luôn phải áp dụng đi đây với khuynh hướng “lách mình” trước những đe dọa hay dụ ngọt từ Phương Bắc.

Về quốc phòng, giới chuyên môn cũng khuyến cáo Hanoi phải nhanh tay “rẽ đứng ngõ”, vì Bắc Kinh đang nhòm ngó để thi hành toan tính dùng Việt Nam như địa bàn thao dượt cho quân lực của họ “học tập kinh nghiệm chiến trường” [8], trước khi giám giáp mặt với đối thủ cao cơ hơn.

Kẻ thù thuộc mọi lãnh vực đang ở ngay trong lòng đất nước.

Hy vọng người Việt nam có đủ sáng suốt và dũng khí trước vận mệnh của Dân Tộc. ♦

TNT, 18 May 2019

châu Á. Đó là lý do vì sao Trung Quốc cấp thiết muốn đạt được thỏa thuận này!”

[1] <https://www.bbc.com/vietnamese/world-48183416>

[2] <https://www.bbc.com/vietnamese/business-48226846>

[3] <https://www.bbc.com/vietnamese/business-48253941>

[4] <https://www.bbc.com/vietnamese/world-48291167>

[5] <http://vi.rfi.fr/chau-a/20190509-lan-dau-tien-hai-quan-my-an-nhat-va-philippines-thao-duot-chung-o-bien-dong-ok>

[6] <http://vi.rfi.fr/chau-a/20190511-hai-quan-an-do-va-phap-tap-tran-ram-ro-voi-trung-quoc-trong-tam-nham>

[7] <https://www.voatiengviet.com/a/4921670.html>

[8] <http://vi.rfi.fr/viet-nam/20190515-viet-nam-la-doi-thu-ly-tuong-de-trung-quoc-luyen-binh>

NGHỀ NỔ? VĂN HÓA NỔ? NHỮNG CÚ NỔ LONG TRỜI LỬ ĐẤT!

■ Lê Thiên (18/5/2019)

Vào những ngày đầu Tháng Năm 2019, truyền thông trong nước bỗng rộ lên chuyện về một người có tên Lê Hoàng Anh Tuấn tự xưng “Nhà báo Quốc tế” kèm theo hàng loạt chức danh và bằng cấp. Chính cái nhãn “nhà báo quốc tế” của Lê Hoàng Anh Tuấn gây ồn ào trên truyền thông trong nước.

Chuyện Lê Hoàng Anh Tuấn nào đó khoe khoang nghề nghiệp, chức danh và bằng cấp thực ra đâu có gì mà làm ầm ĩ, chỉ là chuyện “thường ngày ở huyện” trong cái xã hội Việt Nam thời xa hơi chết ngộp ấy thôi.

Tuy nhiên, đọc báo SOHA của CSVN ngày 10/5/2019, thấy bài NGHỀ “NỔ” Ở VIỆT NAM của tác giả Bùi Hải, chúng tôi không khỏi cảm thấy mình đau nhói vì tiếng... nổ.

Chuyện nổ... từ một bài báo luông Đàng

Tác giả bài báo luận rằng “Nổ là một kỹ xảo, nhưng ở Việt Nam, nó có thể trở thành một nghề làm

giàu và tạo ra mối quan hệ với những người mà dân thường có mơ cũng không thể tiếp cận thân tình.”

Bùi Hải lại bình luận: “Cái mồm nổ là biểu hiện sinh động nhất của thói HÁO DANH.”

Theo tác giả bài báo, “Người ta thường háo danh vì hai lẽ: Giải quyết khâu **oai** với gia đình, cộng đồng và tìm cách **trục lợi** từ cái danh đó”.

Bùi Hải dẫn giải: “‘Một miếng giữa làng bằng một sàng xó bếp’ là quan niệm về khâu oai từ thời xa xưa của người Việt. Còn ở thế kỷ 21, những cái tên muốn oai, cần phải đặt trước nó một học hàm, học vị để phần kính thưa, kính gửi có sức nặng. Các lò áp tiến sĩ, thạc sĩ được dịp chạy hết công suất, một phần không nhỏ là để trang bị khâu oai cho nhiều người, chứ không phải để cống hiến thêm cho xã hội một nghiên cứu khoa học có giá trị.”

Đọc bài Nghề “nổ” ở Việt Nam của Bùi Hải, chúng tôi chú ý tới đoạn sau đây dưới tiêu đề “**Bệnh nhận vợ và câu chuyện lịch sử**”. Xin ghi lại nguyên văn:

BỆNH NHẬN VỢ VÀ CÂU CHUYỆN LỊCH SỬ

Dân gian có cụm từ rất hay mà càng ngày người ta càng ít dùng, đó là “nhận vợ”: Nhận và vợ vào những thứ không phải của mình. Hiểu theo nghĩa ấy, “nổ” có nghĩa là “nhận vợ một cách ồn ào nhất, trắng trợn nhất”.

Bệnh nhận vợ, háo danh và các biến thể của nó có mặt trong nhiều ngõ ngách của đời sống ở Việt Nam.

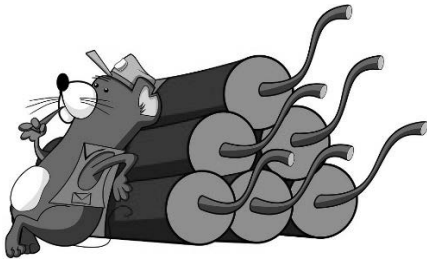
Dù hai chiếc xe tăng tiến vào dinh Độc Lập tháng 4.1975 đều anh hùng, và những người lính tăng đi được đến ngày cuối cùng của cuộc chiến đã là một kỳ tích, nhưng xe tăng nào mới là chiếc đầu tiên “xông đất” đầu não chính quyền Sài Gòn, thì phải mất rất nhiều năm, sự thật mới được trả lại. Nếu không có chứng cứ của nhà báo nước ngoài và sự lên tiếng của báo chí trong nước, thì sự nhận vợ ấy, có thể mãi mãi che lấp một phần lịch sử.

Câu chuyện ai là người thảo ra bản tuyên bố đầu hàng cho Tổng thống VNCH Dương Văn Minh đọc ngày 30.4.1975, cũng bị tranh cãi trong nhiều năm. Tất nhiên sự thật không thể có hai.

Chúng tôi e rằng cái tiêu đề “bệnh nhận vợ và câu chuyện lịch sử” trên đây có vẻ đi lệch với chủ đề “NGHỀ NỔ” do chính tác giả nêu ra! Vâng! “Nhận vợ” có thể là một chứng bệnh, nhưng đó chưa hẳn là

“nghề nổ”. Cũng vậy, chuyện giành nhau xe tăng của anh, xe tăng của tôi, xe nào vào công Dinh Độc Lập trước; hoặc chuyện người ta tranh nhau ai “là người thả ra bản tuyên bố đầu hàng cho Tổng thống VNCH Dương Văn Minh đọc ngày 30.4.1975” có lẽ nên xếp vào chuyện **lục súc tranh công** hơn là chuyện về NGHỀ NỔ!

Thực ra, nghề nổ đã tiềm tàng và từng nổ lạch bạch từ rất lâu trong lòng chế độ đảng CSVN từ khi cái đảng ấy hãy còn trong giai đoạn trứng nước cơ! Xin đơn cử vài thí dụ.

Cú nổ rền vang... Lê Văn Tám

Chuyện Lê Văn Tám, đốc súng diệt giặc nổ to đùng, và liên tục nổ đòn... kéo dài hơn 70 năm, từ 1945 ở Miền Bắc xhcn, rồi sau 1975 nổ giòn tại Miền Nam và trên cả nước. **Lê Văn Tám** lên tên đường phố, tên Trường học, vào sách giáo khoa cho học trò nghiên ngẫm và noi theo...

Chẳng ai biết mặt mũi lý lịch Lê Văn Tám ra sao! Chỉ được nghe kể lại chuyện cậu học trò tên Lê Văn Tám “*một gương hy sinh dũng cảm oanh liệt: một chiến sĩ Việt Nam đã tẩm dầu vào mình, tự làm mồi lửa hy sinh thân mình, chạy vào kho dầu Xi-mông Pi-ê-tô-ri (Simon Piétri) [Thị Nghè, Sài Gòn] của địch. Lập tức kho dầu bị bắt lửa!*” (Báo CỬU

QUỐC (Cơ quan Tuyên truyền Tranh đấu của Tổng bộ Việt Minh (Hà Nội), số 71, ngày 19-10-1945).

Chuyện khó tin, nhưng đáng cho nổ, và nó nổ đòn, nổ dai... Cho đến khi học giả Phan Huy Lê tiết lộ thì mới vỡ lẽ: Chính nhà sử học Trần Huy Liệu, nguyên Bộ Trưởng Bộ Tuyên truyền của CSVN (VNDCCH) thú nhận mình đã “*hư cấu*” truyện hoang đường Lê Văn Tám nhằm phục vụ cho mục đích tuyên truyền!

Trong bài viết đăng trên tạp chí Xưa và Nay số ra tháng 10 (năm 2009), giáo sư sử học Phan Huy Lê nói rằng ông đã được ông Trần Huy Liệu, Viện trưởng Viện sử học và cũng là Bộ trưởng Tuyên truyền hồi thập niên 1940 kể cho nghe nhân vật Lê Văn Tám là do ông Liệu dựng lên để *cổ vũ tinh thần chiến đấu* của người Việt. Ông Phan Huy Lê nói rằng ông Trần Huy Liệu còn nói với ông và hai người khác trong một cuộc gặp rằng “*Sau này khi đất nước yên ổn, các anh là nhà sử học, nên nói lại giùm tôi, lỡ khi đó tôi không còn nữa*”. Quả pháo Lê Văn Tám chưa tịt ngòi hẳn, vẫn còn gượng lệt đệt dây đỏ trên vài báo đảng... làm trò nổ!

Lạm phát pháo nổ... nổ chòm

Ấy là chưa kể các vụ nổ khác, nổ rền vang, như “*Những tám gương anh hùng... Bế Văn Đàn lấy vai làm giá súng, Tô Vĩnh Diện dùng thân chèn pháo, Phan Đình Giót lấy thân mình lấp lỗ châu mai!*” (Báo An Ninh Thủ Đô 07/4/20214).

Chuyện anh hùng **Võ Thị Sáu** là vụ nổ khác. Sáu được biết sinh năm 1933 tại Đất Đỏ, Bà Rịa. Năm 1946 “*mới 13 tuổi, Sáu đã vào khu kháng chiến, và trở thành liên lạc viên của Đội Công an xung phong Đất Đỏ. Năm 1947 (14 tuổi), Sáu trở thành đội viên Công an xung phong Đất Đỏ.*”[4], *tham gia nhiều trận tập kích bằng lựu đạn, ám sát các sĩ quan Pháp và Việt gian cộng tác với quân Pháp!* Tuổi 14, vị thành niên, tay đưa trẻ gái tên Sáu đã nhúng máu!

Lại còn có cả những vụ “*nổ*” được tặng thêm yếu tố tâm linh phù phép cho có vẻ linh thiêng phù phép, như... nổ chuyện về những con số BẢY huyền thoại của người mang tên Bảy – Nguyễn Văn Bảy, anh hùng QĐNDVN. Nguyễn Văn Bảy “*hồi nhỏ học lom bõm biết đọc thôi. Lên Lạng Sơn thầy giáo dạy “tóc hành” 7 ngày, học 7 lớp. Đặc biệt, Nguyễn Văn BẢY, người con thứ BẢY trong một gia đình, lái máy bay MIG-17, bắn hạ 7 (BẢY) chiếc máy bay Mỹ, ... máy bay của ông bị bắn, 84 vết thủng, có những vết thủng rất lớn, nhưng an toàn! Ôi! Nổ hơn liên thanh! Tờ ANTĐ còn nổ bạo: “Gặp người phi công chuyên né ... tên lửa.. https://anninhthudo.vn/phong-su/gap-nguoi-phi.../413221.antd_*

Báo Sao Đỏ ngày 29/05/2017 thì nổ về những tay thiện xạ khác “*chỉ có ở Việt Nam: Súng ngắn [súng lục] K54 bắn rụng trực thăng, súng trường K44 vít cổ phản lực Mỹ.*” Hoặc DŨNG SĨ DIỆT MỖI TUỔI 13 VÀ 3 LẦN GẶP BÁC HỒ. Đó là đứa bé gái [lại cũng con gái] tên Thu, 9 tuổi làm giao liên, 11 tuổi, vận chuyên vũ khí; 13 tuổi tham gia nhặt sỏi, cát nhét vào các nòng súng địch, Bé Thu được

phong tặng danh hiệu dũng sĩ diệt Mĩ khi mới 13 tuổi! Khủng khiếp chưa?

Còn nhiều, thật nhiều... những pháo nổ rền vang khắp chốn trên giải chữ S! Đảng nổ! Quan nổ! Tướng nổ! Đại gia nổ! Nổ chức tước! Nổ chức danh! Nổ bằng cấp! Nổ giàu sang! Nổ thành tích và ... kỳ tích!

Gần đây nhất, tuyên thông CSVN lại nổ bạo khi Việt Nam được chọn làm địa điểm Hội nghị thượng đỉnh Trump-Kim: “điểm đến **tuyệt vời** cho những quyết định quan trọng”, “**nâng lên tầm cao mới**”. (báo Giáo Dục Việt Nam 07/2/2019). Trước Việt Nam, Singapore đã là nơi diễn ra Hội Nghị Thượng đỉnh Mỹ-Bắc Triều Tiên lần thứ nhất! Không nghe Singapore nổ! Điều không ngờ: Hội nghị vỡ đọt ngột! Kỳ tích CSVN tịt ngòi nổ!

Nổ tập thể..., lên đồng tập thể

Nổ tập thể ở Việt Nam đích thị là những tràng nổ pháo chùm dòn dã nhất loài người! Như chuyện đội tuyển bóng đá U23 VN chiến thắng, báo Nhân Dân ngày 23/01/2019 phóng lên tựa đề “Chiến thắng **kỳ diệu** U23 Việt Nam” và “**Các chàng trai U23 Việt Nam với tinh thần chiến đấu ngoan cường, thông minh, đầy quả cảm, vượt qua mọi áp lực để làm nên lịch sử diệu kỳ, giành quyền đá trận chung kết giải vô địch U23 châu Á 2018 sau chiến thắng vô cùng thuyết phục, đầy cảm xúc trước U23 Qatar, làm nức lòng hàng triệu người hâm mộ nước nhà**”. Còn dân chúng thì hàng triệu dân xuống đường “**đi bão**” ăn mừng U23 Việt Nam **đại** thắng, gây kẹt xe và tai nạn giao thông khủng khiếp chưa từng thấy!

Trên thế giới có nhiều tổ chức chuyên theo dõi, **đánh** giá, xếp hạng hoạt **động** của các quốc gia về các mặt **đời** sống xã hội, văn hóa, chính trị, kinh tế, giáo dục, tôn giáo... Thông thường, khi nhận kết quả **đánh** giá, nếu **được** xếp hạng cao, người ta hoặc cố gắng duy trì hạng bậc cao ấy hoặc nỗ lực phát huy cao hơn. Nếu bị xếp hạng thấp, người ta tự hỏi mình vì sao thấp **để** từ **đó** tự **điều** chỉnh lại mình **để** **được** tốt hơn ... CSVN thì khác, khi bị **đánh** giá thấp thì vừa tìm cách vòng vo tự bào chữa, vừa tru tréo chửi bới cơ quan xếp hạng. Nhưng nếu **được** xếp hạng, cao thì ... **nổ** **đùng**, dai dẳng... Bằng chứng đây **đây** trên các báo của chế **độ**, **điển** hình là các tờ Nhân Dân, Quân **Đội** Nhân Dân, An Ninh Thủ **Đô**, Sài Gòn Giải Phóng vv.

Ấy là chưa kể vô số khẩu hiệu (slogan) phóng ra những tiếng nổ cực mạnh, đại để như *đảng ta đỉnh cao trí tuệ loài người, chủ nghĩa Mác-Lê vô địch, bách chiến bách thắng, bác Hồ vĩ đại!*... vân vân.

Mọi thứ nổ trên đây cũng như bất cứ trận nổ nào khác (kể không hết) xét cho cùng chẳng nhằm nhò gì cả so với những phát nổ cực hiếm văng ra từ... bác!

Cú nổ lịch sử... mang thương hiệu Trần Dân Tiên.

Cuốn *Những mẩu chuyện về đời hoạt động của Hồ Chủ tịch* được ghi tên tác giả là **Trần Dân Tiên**. Gần một thế kỷ, người ta mất công mang “đuốc sáng Lê Văn Tám” đi rọi tìm Trần Dân Tiên, chẳng thấy mặt

mũi Trần Dân Tiên ở đâu, cũng chẳng bao giờ biết Trần Dân Tiên là ai, sinh sống làm sao, tài nghệ viết lách cao siêu tới đâu đến nỗi Hồ Chí Minh tâm phục, khẩu phục nhận trả lời phỏng vấn để có được cuốn sách “*Những mẩu chuyện về đời hoạt động của Hồ Chủ tịch*”!

May thay! Từ nội bộ “đảng ta” xuất hiện đồng chí Nguyễn Minh Cần, đảng viên cốt cán của “đảng ta”, từng nắm chức Phó Chủ tịch UB Hành Chánh TP Hà Nội) ngay thời Hồ Chí Minh trị vì nước Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa ở phía Bắc Việt Nam. Chính Nguyễn Minh Cần¹ tiết lộ:

Khi cuốn sách được xuất bản lần đầu ở miền Bắc – tác giả của nó là một nhà báo nổi tiếng có cơ hội được biết rõ về thân thế của Người’. Thực ra, hồi những năm 50, đại đa số cán bộ, chứ nói gì đến nhân dân, chưa hề nghe tên và không ai biết cái ông ‘nhà báo nổi tiếng’ Trần Dân Tiên, tác giả cuốn sách ‘bất hủ’ đó, là ai cả. Chỉ có một số rất ít cán bộ cao cấp thì thâm rí tai nhau về điều bí mật quốc gia: ‘... Chứ còn ai nữa!’

Mãi về sau này, qua hàng mấy thập niên, nhiều người mới ngỡ ngàng ra là ông tác giả ‘Chứ còn ai nữa!’ đó, ông Trần Dân Tiên huyền thoại kia, chính là ông Nguyễn Tất Thành, cũng chính là ông Nguyễn Ái Quốc, và cuối cùng, cũng chính là ... ông Hồ Chí Minh. Thế nhưng báo chí chính thức ở Việt Nam cho đến nay vẫn

¹ Nguyễn Minh Cần sinh năm 1928 tại Huế. Vào Đảng CS Đông Dương năm 1946. Từ năm 1954 đến 1962, Ủy viên Thành ủy Hà Nội rồi Phó Chủ tịch UBHC Thành phố Hà Nội, chủ nhiệm báo Thủ Đô Hà Nội...

Di's PRINTING

An Express & Discount
Printing Company

Nhận mọi dịch vụ ấn loát từ đơn giản 1 màu đến nhiều màu

ĐẶC BIỆT: In sách các loại với số lượng nhỏ, có máy
Digital Color, khách hàng không phải chờ đợi lâu.

VIỆC LÀM CẨN THẬN - GIÁ CẢ PHẢI CHĂNG

10104 Westminster Ave. Garden Grove, Ca 92843

Tel: 714.636.7932

Email: Diusaprinting100@gmail.com

Tổ Hợp Luật Sư

MICHAEL FRANCIS SMITH & Associates

Với sự cộng tác của LS GEORGE HENDERSON

và nhiều Luật Sư có kinh nghiệm trong những ngành chuyên môn

27 NĂM KINH NGHIỆM VỀ TAI NẠN XE CỘ VÀ THƯƠNG TÍCH CÁ NHÂN

GARDEN GROVE Office: 14192 Brookhurst St., Garden Grove, CA 92843

(trong khu Mái Ngói Xanh, trên lầu Thanh Thanh Food To Go, góc Brookhurst & Reading, giữa Westminster & Hazard)

SANTA ANA Office: 1665 E. 4th St., Ste 101, Santa Ana, CA 92701

CHUYÊN VỀ TAI NẠN XE CỘ, SỞ LÀM VÀ THƯƠNG TÍCH CÁ NHÂN

**TAI NẠN: xe cộ, sở làm, nhà hàng,
siêu thị, bất cẩn y tế...**

Xin liên lạc

DŨNG PHẠM

Tốt nghiệp đại học tiểu bang California

Điện thoại: **714-636-1228**

Sau giờ làm việc xin gọi: **714-906-6440**

**Luật sư có mặt tại văn phòng mỗi ngày để quý vị có thể
tham khảo trực tiếp. Chính Luật Sư Mỹ thương thảo với
hãng bảo hiểm và tranh cãi tại tòa.
Quý vị không phải trả lệ phí nếu không được bồi thường.**

PHÒNG NHÃN KHOA

CRYSTAL VISION OPTOMETRY

Bác Sĩ **NGUYỄN ANH LINH, O.D.**

CHUYÊN MÔN:

- ✓ Khám mắt kỹ lưỡng và chẩn bệnh chính xác
- ✓ Cung cấp gọng kính thời trang: Nhật, Ý, Pháp, Úc...
- ✓ Có đủ loại contact lenses.
- ✓ Cắt kính tại chỗ (tròng mỏng và nhẹ, 2 tròng không lẫn)

TEL: (714) 531-9900

FAX: (714) 531-0236

NHẬN
Medi-care, Bảo
Hiểm, Visa,
Master Card và
American Express

Giờ làm việc:

Thứ Hai đến Thứ Sáu: 10am-6pm

Thứ Bảy: 10am-4pm

Thứ Năm & Chủ Nhật: đóng cửa

Địa chỉ: 3801 S. Harbor Blvd., Ste C, Santa Ana, CA 92704

Nữ Bác Sĩ **PHAN MỸ DUNG** Bác Sĩ **LÊ PHAN STEPHANIE**

DIPLOMATE AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE

1693 Flanigan Dr., #100 San Jose, CA 95121

Tel: 408.274.3881

Y KHOA GIA ĐÌNH:

- Bệnh người lớn
- Bệnh trẻ em, chích ngừa
- Bệnh phụ nữ, sửa cửa mình, ngừa thai
- Khám định kỳ hàng năm, thử nghiệm PAP
- Thử máu, nước tiểu

*Nhận làm Bác Sĩ gia đình và nhận theo dõi em bé từ lúc mới sanh.

*Nhận Medical, Medicare, các loại bảo hiểm PPO, EPO, Valley Health Plan, HMO, Cover California

BÁC SĨ DUNG CÓ KHÁM SỨC KHỎE ĐỂ LÀM THẺ XANH VÀ QUỐC TỊCH.

GIỜ LÀM VIỆC:
Thứ Hai, Ba, Năm, Sáu:
9AM-6PM
Thứ Tư, Thứ Bảy:
9AM - 1PM

NHẬN MEDICAL, BẢO HIỂM, TRẢ GÓP

V-MEX DENTAL

Bác Sĩ Nha Khoa

PHAN MỸ CHÂU

*Tốt nghiệp Bác Sĩ Nha Khoa tại University of Southern California

2820 Alum Rock Ave #30

San Jose, CA 95127

(Giữa Taco Bell và phố 54)

Tel. (408)937-5058

4600 Alum Rock Ave #6

San Jose, CA 95127

Tel. (408)258-1901

tiếp tục ‘giấu như mèo giấu c...’
... ‘một người như Hồ Chủ Tịch
của chúng ta, với đức khiêm tốn
nhường ấy ...’ (trích sách Những
mẫu chuyện ..., tr. 7) thì ... tự tay
mình viết tiểu sử của mình để tự
tôn vinh, tự đề cao chán chê, rồi
“lập lò đánh lận con đen” đặt tên
tác giả là Trần Dân Tiên. Quá là
một sự phi báng đối với lương tri
con người!²

Lại cũng theo Nguyễn Minh Cần,
về việc thực hiện cuốn tiểu sử,
bác bảo: “Đồng bào đang đói khổ,
có nhiều việc cần kíp phải làm
trước. Hãy gác cái ý viết tiểu sử
bác lại, v.v...”. Vừa phán như thế
xong, bác lại nhặt cái mặt nạ Trần
Dân Tiên dưới đất lên, đeo vào,
nâng bi tiếp: “Một người như Hồ
chủ tịch của chúng ta, với **ĐỨC
KHIÊM TỐN NHƯỜNG ẤY** và
đương lúc bề bộn bao nhiêu công
việc làm sao có thể kể lại cho tôi
nghe bình sinh của người được”.

Bởi vì “Trần Dân Tiên” nói vậy
mà không phải vậy! Bất chấp
“đồng bào đói khổ” dài dài...
chuyện đời bác vẫn được trau
chuốt và cuốn “những mẫu
chuyện...” vẫn được tô vẽ, được
in ra, được tán tụng và tái bản liên
tục cho tới những năm gần đây nó
mới tắt ngúm khi mà tác giả Trần
Dân Tiên bị nhận diện đích thị là
Hồ Chí Minh... “với đức khiêm
tốn nhường ấy”... nhưng lại
thích nỏ, nỏ bạo³! Con địa chấn
big bang tịt ngòi!

Có không văn hóa “nỏ”?

Cũng liên quan tới chuyện “nỏ”
của tay điểm đảng Lê Hoàng Anh
Tuấn, chúng tôi đọc thấy trên
2 Nguyễn Minh Cần – Công Lý đòi
hỏi. Nhà XB Văn Nghệ 1997. Thêm vài
“mẫu chuyện” về cuộc đời của Hồ Chi
Minh, trang 311-331.

3 Như ghi chú 2 trên đây.

mạng ngày 08/5/2019 bài **Sống với văn hóa “nỏ”** của Mạnh Kim.
Tác giả viết:

“Những kẻ như Lê Hoàng Anh Tuấn thật ra là ‘sản phẩm’ của một
xã hội đảo điên, từ một nền giáo dục đảo điên, ‘có được’ từ một nền
chính trị thường xuyên tỏ ra ‘thiếu khiêm tốn’ đến mức luôn khiến
người dân thắc mắc không biết chính quyền [chế độ] này đang tình
hay điên. Dân chúng vẫn cứ phải sống chung với những cái ‘thùng
rỗng kêu to’ cùng với nền văn hóa ‘nỏ’, không giới hạn và không một
chút ngưng... Những quả bom kiểu Lê Hoàng Anh Tuấn xét cho cùng
chẳng ảnh hưởng gì mấy với xã hội nhưng ‘bom’ từ chính quyền [chế
độ CS] thì luôn mang lại mức độ ‘sát thương’ đáng kể...!”

Hoàn toàn đồng ý với nhận xét trên. Tuy nhiên, không hiểu tác giả
Mạnh Kim có ngụ ý gì khi cho rằng “nỏ” là “văn hóa”, thứ văn hóa
mà người dân Việt Nam phải “sống với”.

Có lẽ vì hiện tượng “nỏ” đang ngự trị khắp mọi miền đất nước Việt
Nam và có cơ bản trưởng khiến Mạnh Kim băn khoăn, e rằng nó đã
hóa thành một thứ văn hóa mới không cách gì loại trừ: VĂN HÓA
“NỎ”!

Trong thực tế, làm gì có thứ văn hóa gọi là văn hóa “nỏ”! **NỎ ĐÍCH** thị
là **VÔ VĂN HÓA**, nhất là khi cái nỏ **được** nhà cầm quyền dùng làm
lợi khí tuyên truyền, xúi giục hận thù chém giết nhau, gây nên tình
trạng bại não và mất nhân tính cho bao thế hệ con em Việt Nam, dạy
cho bao lớp trẻ trong nước sa **đà** trong cách sống vô văn hóa, chỉ biết
lấy đối trá và **ác độc** làm chuẩn mực sống! Thậm chí không **ít** những
vụ “nỏ” **được** phóng **đại để đưa** vào sách giáo khoa. Thế nên, giới trẻ
Việt Nam bị nhồi sọ **để** thành những mẫu người chỉ biết chuông gian
dối và say mê gây **ác**! Trẻ em VN nghiện... nỏ và nỏ bạo, không thua
người lớn! Nỏ trở thành dịch bệnh truyền nhiễm, lây lan khắp nước
đến nay là vậy!

Chuyện bằng giả, bằng dùm, chức danh ảo, chiến công bịa bị phát
hiện là chứng tích những cú nỏ long trời! Từ nỏ bậy, nỏ bạo về vị trí,
tư thế, tài năng, người ta đánh mất tất cả lương tri cùng tư cách làm
người... hiện hình thành những con khi chuyên bắt chước... văng nỏ!

Kết

Trở lại với bài “Nghề ‘nỏ’ ở Việt Nam” của Bùi Hải, chúng tôi nghiệm
thấy quả thật ở Việt Nam đã từng có và hiện vẫn còn có một NGHỀ
như thế - NGHỀ NỎ, mà trường dạy nghề chính là cơ quan tuyên
truyền của Đảng CSVN. Nó, cái trường dạy nỏ ấy đã hiện hữu ngay
từ buổi đầu đảng mới khai sinh, tiếp tục phát huy, bành trướng và tồn
tại đến hôm nay!

Những kẻ xuất thân từ TRƯỜNG NỎ của CSVN dĩ nhiên sống bằng
NGHỀ NỎ để ngòi ngát ngưỡng trên đầu người dân, ung dung *nó*,
đám và dóp! ♦

QUÝT TẬP CẬN BÌNH

Thế mới rõ là có nhiều giống người Hoa chứ không phải một: Tàu Singapore, Tàu Hồng Kông, Tàu Đài Loan, Tàu Đại Lục ... Và họ khác nhau một trời/một vực – theo như ghi nhận của một người cầm bút khác, [Ta Duy Anh](#):

Không phải vô cớ mà người Đài Loan kiên quyết không nhận mình là Trung Quốc, dù họ phần lớn từ Phúc Kiến sang. (Ta Duy Anh)

Nhà văn Bá Dương phàn nàn rằng đồng bào của ông bị “dị ứng” với hai chữ *cám ơn*:

“Tôi nghi rằng để có thể móc trong mồm một người TQ ra cái câu cảm ơn ông e rằng nếu không dùng đến cái cào cỏ năm răng của ông bạn Trư Bát Giới của chúng ta thì không thể được.”

Ngoài cái bệnh dị ứng với chuyện ơn nghĩa, vẫn theo như lời của tác giả [Người Trung Quốc Xấu Xí](#) (The Ugly Chinaman) dân Tàu còn mắc cái tật hơi lớn tiếng:

“Nói đến ồn ào, cái mồm người Trung Quốc thì to không ai bì kịp.”

Những ghi nhận đọc được qua trang FB của [Nguyễn Chương](#) về người Đài Loan lại hoàn toàn khác:

- Tại bến xe mọi người đều tự giác xếp hàng. Khi lên xe, nhân viên nhiệt tình hỏi bạn muốn đi đâu, và khi thu tiền hoặc thối lại tiền, họ đều nói “cảm ơn” vì bạn đã thịnh

tình chiều cổ.

- Khi mua cơm ở cửa hàng, mỗi lần kêu món hoặc đến lúc trả tiền, tôi đều nghe nhân viên nói “cám ơn” luôn miệng.

Kinh nghiệm của tôi ở Singapore cũng thế, cũng khác. Có lần bước vào một tiệm ăn ở Đảo Quốc này, tôi rất ngạc nhiên khi thấy hình một tô hoành thánh mì, cùng dòng chữ song ngữ (Please Keep The Volume Down While Eating After 10:30 PM) dán ngay trên tường.

Ảnh (tnt) chụp năm 2019

Thảo nào mà quán đông nhưng không ồn. Hoá ra không phải ở đâu người Trung Quốc cũng là những kẻ vô ơn, và lúc nào họ cũng lớn giọng, như lời than phiền của Bá Dương. Có nơi – và có lúc – họ cũng thường “cảm ơn luôn miệng” và cũng ăn nói nhỏ nhẹ, đàng hoàng, rất mực.

“Không phải vô cớ mà người Đài Loan kiên quyết không nhận mình là Trung Quốc, dù họ phần lớn từ Phúc Kiến sang. Người Đài Loan hiền lành, tinh tế, trung thực thuộc loại nhất thế giới. Trong khi người Trung Quốc đại lục thì luôn tạo ra ác mộng cho bất cứ đâu họ đặt chân đến.”

Ở bình diện thể chế cũng thế: “Điểm khác biệt giữa hai hệ thống pháp luật tại Đài Loan và Trung Quốc sâu và rộng gấp mấy lần vài trăm dặm eo biển chia cắt hai quốc gia này. The gulf between legal systems across the Taiwan Strait is far wider than a hundred miles.” (Margaret K. Lewis. “Taiwan’s Human Rights Revolution and China’s Devolution.” [The Diplomat](#) 10 Mar 2017 translated by [Quỳnh Vi](#)).

Sao kỳ vậy cà?

Tác giả [Huy Phương](#) lý giải như sau: “Cũng giống quýt đó, trồng ở Giang Nam thì chua, trồng ở Giang Đông thì ngọt. Đó chính là nhờ phân, nước, khí hậu mỗi nơi cho những thứ trái có phẩm chất khác nhau... Bây giờ hầu hết giống quýt đều muốn được trồng

ở Giang Đông, chứ không muốn mọc ở Giang Nam.”

Tương tự, “bây giờ hầu hết” người Trung Quốc cũng đều muốn “được trồng” lại ở một nơi nào khác, cho nó bớt chua, chớ không phải ở nơi quê hương (bản quán) của mình:

- Số liệu cho thấy “con lốc” người di cư khỏi Trung Quốc vẫn chưa dừng lại
- Philippines lo ngại làn sóng lao **động** nhập cư ồ ạt từ Trung Quốc
- Làn sóng dân Trung Quốc ồ ạt **đến** Canada
- Dân Trung Quốc di cư sang Mỹ **đông** nhất
- Người Trung Quốc ồ ạt mua nhà tại Australia
- Người Trung Quốc ‘ồ ạt mua nhà giá rẻ ở VN’
- Trung Quốc tăng cường di dân sang Lào
- Trung Quốc di dân tới Châu Phi

Đất *lành chim* đậu. America, Canada, Australia thì không nói làm chi, chớ ngay tới Châu Phi mà cũng được người Tàu coi như là đất lành thì ai cũng phải thấy rằng Trung Hoa Lục Địa (quả) là dữ thiệt, và dữ lắm – trừ ông Tập Cận Bình.

Chủ quan và kiêu ngạo cộng sản là chứng bệnh chung của rất nhiều đồng chí lãnh đạo cấp cao, chớ chả riêng chi bác Bình. Bởi thế, bác ấy rất bất bình (và bị chạm tự ái) vì người dân Trung Cộng đã bỏ chạy tã lả bùng binh – theo tôi – là điều hoàn toàn thông hiểu và thông cảm được.

Tôi chỉ phàn nàn mỗi ở điểm là ông Chủ Tịch Nước đã có cái thái độ quá đáng, hay nói chính xác hơn là quá quắt, khi đòi hỏi Nước Trung Hoa Là Một – One China Policy. Ông muốn thu tóm tất cả vô cái phần đất dữ dằn (và chua lè) của mình cơ.

Ngày 1 tháng 7 năm 2017, Tập Cận Bình đến dự lễ kỷ niệm Hai Mươi Năm Trao Tra Hồng Kông – Hong Kong Handover 20th Anniversary. Bữa đó, tôi tình cờ cũng có mặt tại Hương Cảng và đang ngồi ăn mì (nên suýt ói) khi nghe thằng chả nói – y như thiệt – trên TV rằng: “Hong Kong has always been in my heart.”

Biểu tình phản đối TCB tại H.K. Ảnh: South China Morning Post - 01 July, 2017

Tui quen cả đồng người dân Hồng Kông, đủ mọi thành phần, chả hề nghe ai nói là trong trái tim họ lại có Tập Cận Bình cả. Họ cũng hoàn toàn không có chút xíu xiêu thiên cảm, hay gấn bó gì với Trung Hoa Lục Địa. Giới truyền thông cũng phản ảnh y như thế:

– Reuter: Người trẻ Hong Kong muốn tất cả biết họ là người Hong

Kong, không phải Trung Quốc.

– Le Monde: Thất bại của một đất nước, hai chế độ.

– RFI: Hồng Kông trong bàn tay thép của Trung Quốc.

– BBC: Đùng ảo tưởng rập đầu trước Trung Quốc.

– RFA: Người Hong Kong xin hộ chiếu Anh quốc vì lo sợ tương lai.

Người Đài Loan cũng vậy, cũng sợ thấy bà luôn. Đối với họ (chắc) hai chữ “cộng sản” cũng có nghĩa tương tự như “dịch tả” hay “dịch hạch,” chớ không là gì khác cả – dù Tập Cận Bình vẫn luôn miệng trấn an:

“Sau khi thống nhất hòa bình, Đài Loan sẽ có hòa bình lâu dài và người dân sẽ được hưởng cuộc sống tốt đẹp và thịnh vượng. Với sự hỗ trợ tuyệt vời của ‘mẫu quốc,’ nền an ninh của đồng hương Đài Loan sẽ còn tốt hơn nữa, và không gian phát triển của họ sẽ còn lớn hơn nữa.”

Chuyện của thiên hạ nhưng FB Nguyễn – Chương Mt (VN) vẫn nhất **định** xía vô, và bàn ra, cho bằng **được**:

“Cái này kêu bằng ‘năm mơ giữa ban ngày’ từ phía Bắc Kinh... Đài Loan đã và đang là một lãnh thổ độc lập gần 70 năm rồi đa! Bảy thập kỷ (từ 1950 tới nay) sống mình ên, mọi chính sách đối nội lẫn đối ngoại do Đài Bắc tự quyết định (Bắc Kinh chớ hề được phép nhúng tay vào mà ‘chỉ đạo’). Ở đời, có ai đang độc lập mà không chịu sướng, lại đi chui vào một thiết chế để cho người khác chỉ đạo? Mà phải chi Bắc Kinh vẫn minh hơn, mức sống dân chúng cao hơn, an sinh xã hội tốt hơn

thì... cũng dám xin thôi độc lập để được nâng khăn sửa túi lắm à.”

Nguyễn – Chương M còn làm tài hay, cầm đèn chạy trước ô tô, mau mắn cho độc giả biết rằng: “Danh xưng ‘Cộng hòa Đài Loan’ (tức ‘Đài Loan dân quốc’ 台灣民國) đang rục rịch để một ngày đẹp trời thế chỗ, không còn xài danh xưng ‘Trung Hoa dân quốc’ (中華民國), khởi dính tới vòng kim cô ‘One China’ làm chi cho má nó khi...”

Theo VOA, nghe được hôm 02/01/2019, Tổng Thống Thái

Anh Văn cũng mới vừa tuyên bố: “Đại đa số người dân Đài Loan kiên quyết chống đối khái niệm ‘một quốc gia, hai chế độ,’ đây là sự đồng thuận tại Đài Loan.” Hai tháng sau, ngày 8 tháng 4, Taiwan News đưa tin: “Thousands of Taiwanese protest against ‘one country, two systems’ in Kaohsiung. Hàng ngàn người Đài Loan xuống đường phản đối ‘một nhà nước, hai chế độ’ ở Cao Hùng.”

Chưa hết, RFI nghe được hôm 7 tháng 5 năm 2019, lại vừa hơn hờ

cho hay: “Hạ Viện Mỹ thông qua luật bảo vệ Đài Loan ... Với 414 phiếu thuận và 0 phiếu chống.”

Tui thì không rành (và cũng không mặn mà gì) chuyện chính trị/chính em nên không dám xía vô, hay bàn ra gì ráo, chỉ trộm nghĩ rằng: hiện tại dân số Trung Cộng đã lên tới 1/5 tổng số nhân loại rồi, gieo trồng 1.418.804.794 trái quýt chua (lè) như vậy bộ chưa đủ sao mà còn muốn ăn thêm vô làm chi nữa, cha nội? Bộ không thấy cả loài người đang nhân mặt hay sao? ♦

AI LÊN TIẾNG VÀ AI IM TIẾNG...

(tiếp theo trang 55)

người xung quanh, vì vậy Lão Bà đáng phải chết. Do đó, trong tinh thần trách nhiệm và với tấm lòng nhân đạo, Giáo phận sẽ thi hành quyền trợ tử, nghĩa là giúp cho Lão Bà được chết êm dịu. Cái chết của Lão Bà sẽ sinh ích cho người sống, vì chẳng những loại trừ được mối nguy hiểm chết người, mà còn mở đường cho sự ra đời một cô gái giống Lão Bà nhưng trẻ đẹp hơn Lão Bà hơn trăm lần.

Ngược lại, theo đánh giá của các nhà chuyên môn, của nhóm hơn 20 kiến trúc sư, những người yêu mến di sản, thì Nhà thờ Bùi Chu mới chỉ vẫn là một phụ nữ xinh đẹp, một người vợ đoan trang, đức hạnh, một người mẹ đảm đang. Tuy đã phục vụ chồng con hơn trăm năm, đến nay da đã mồi, tóc đã có những sợi bạc, son phấn đã có phần phai lạt, nhưng nhờ khéo tu thân tích đức, cho nên gân cốt vát còn tốt, sức vóc vẫn

còn mạnh, vẫn đủ sức gánh vác giang sơn nhà chồng, chu toàn bốn phận làm vợ làm mẹ. Chị chưa có gì đáng phải bị bức tử. Chị chỉ cần nhà chồng Yêu mến, chăm chút tý ty thì Chị vẫn là một Cô Tiên, vẫn có thể phục vụ đắc lực, chu toàn bốn phận làm vợ làm mẹ trong gia đình.

Tôi có dịp đi thăm nhiều nhà thờ ở Âu-Mỹ, tôi thấy nhà thờ Bùi Chu còn tốt đẹp và chắc chắn hơn nhiều nhà thờ cũ ở Ý, Pháp và Tây Ban Nha. Ngay tại Ý, nhiều nhà thờ ở trong tình trạng hư hỏng thảm hại hơn rất nhiều, nhưng họ vẫn không phá bỏ và xây mới cho rẻ, nhưng vẫn bảo tồn và tìm cách phục chế, dù giá trị mỹ thuật và lịch sử nhiều khi kém xa Nhà thờ Bùi Chu.

Tôi theo luận lý Công Giáo. Tôi không muốn trợ tử bệnh nhân. Tôi cũng không muốn ai bức tử nhà thờ mà tổ tiên tôi đã góp phần xây dựng, dù ngôi nhà thờ ấy có

bị hư hỏng ít nhiều theo thời gian. Còn nước còn tát. Tôi muốn Nhà thờ Bùi Chu được bảo tồn, được đại tu. Tôi muốn nó được cứu trước hết bằng tấm lòng yêu mến nó và tấm lòng hiếu kính tổ tiên, biết tôn trọng các giá trị tổ tiên đã dày công hy sinh vun đắp mà Nhà thờ Bùi Chu là một điển hình.

GIÁ TRỊ ĐỨC TIN-VĂN HÓA CỦA NHÀ THỜ BÙI CHU

Tôi đi thăm nhiều nước và thăm rất nhiều nhà thờ cũ mới tại châu Âu. Ngay tại lục địa Kitô giáo lâu đời này, cũng hiếm thấy có vùng nông thôn nào, có mật độ nhà thờ dày đặc như vùng Bùi Chu và cũng hiếm có vùng nào có nhiều nhà thờ đẹp như ở vùng Bùi Chu-Thái Bình, dọc theo sông Hồng và sông Ninh Cơ. Đây là những ngôi nhà thờ cổ làm vào cuối thế kỷ XIX và đầu thế kỷ XX, theo kiến trúc nửa tây nửa ta, thường có mặt tiền theo kiểu Việt Nam hay Tây Ban Nha, kiến trúc bên trong nhà thờ theo kiểu baroque

MINI MARKET

www.ChoTamBien.com

CHỢ TAM BIÊN

HEO BÒ GÀ DÊ & FAST FOOD

ĐẶC BIỆT: GIÒ, CHẢ, NAM CHUA, LÒNG HEO, BÊ THUI, CHÀ BÔNG (Làm bằng thịt tươi)

Địa Điểm 1:

9550 Bolsa Ave. #115E,
Westminster, CA 92683

(714) 548-4993

Open 7 days: 7:00 AM - 8:00 PM

Địa Điểm 2:

9906 Westminster Ave. #B,
Garden Grove, CA 92844

(714) 636-2222

Open 7 days: 7:00 AM - 9:00 PM

hoặc truyền thống Việt Nam, bàn thờ thường theo kiểu baroque, sơn son thiếp vàng, trông rất hòa hợp với phong cảnh làng quê châu thổ sông Hồng. Nhà thờ Bùi Chu là một trong những thánh đường to nhất, đẹp nhất và cổ kính nhất trong số ấy. Cái chuỗi nhà thờ kia có thêm giá trị khi nhà thờ Bùi Chu tồn tại. Cái chuỗi nhà thờ kia mất phần nào giá trị khi nhà thờ Bùi Chu bị không còn.

Ở tầm mức quốc gia, tôi đã đi thăm hết các nhà thờ chính tòa cũ mới ở Việt Nam, trừ nhà thờ Chính tòa Phú Cường, vì khi tôi đã sang Roma, nhà thờ này còn chưa xây dựng. Xếp hàng các nhà thờ kia lại với nhau để so sánh về phương diện mỹ thuật, theo cảm quan của tôi, ngay cho đến hôm nay, có lẽ Nhà thờ Bùi Chu vẫn đẹp hơn phần lớn các nhà thờ còn lại. Một vẻ đẹp sang trọng mà kín đáo, rất có bầu khí tâm linh toát lên từ sự logic và nhất quán của phong cách kiến trúc, cũng như sự kết hợp hài hòa giữa các yếu tố nghệ thuật đồng tây trong toàn thể cũng như từng chi tiết của nó. Những nhà thờ chính tòa cũ mới được kể là đẹp như Thái Bình, Phủ Cam, Đà Nẵng, Quy Nhơn, Nha Trang, Đà Lạt, Mỹ Tho, theo tôi, đều không thể sánh được với Nhà thờ Chính tòa Bùi Chu. So sánh được với nó có lẽ là Nhà thờ Chính tòa Hà Nội, Nhà thờ Chính tòa Kontum, Nhà thờ Phú Nhai và nhà thờ Kê Sắt ở Hải Dương. Đẹp hơn nó ít nhiều có lẽ là Nhà thờ Phát Diệm và Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn. Có thể nói rằng Nhà thờ Bùi Chu là một trong số mấy nhà thờ chính tòa đẹp nhất Việt Nam.

Ở tầm mức khu vực Đông Nam Á, tôi có đi thăm một số nhà thờ ở Thái Lan và Philippines. Tôi cũng thấy ít có các nhà thờ chính tòa to đẹp như Nhà thờ Bùi Chu. Thậm chí ngay tại các nước Ý, Pháp, Tây Ban Nha, Hoa Kỳ và Canada cũng vậy. Ngoại trừ một số rất ít nhà thờ nổi tiếng, số còn lại, dù đôi khi có lưu trữ được những tác phẩm hội họa và điêu khắc có giá trị, nhưng cũng ít có nhà thờ có quy mô to lớn, có kiến trúc khoáng đạt và trang trí hài hòa, tinh tế, có đáp ứng các yêu cầu của phụng vụ tốt như Nhà thờ Bùi Chu. Khiêm nhường mà nói, nhìn lên thì thấy nhà thờ Bùi Chu cũng chưa có danh tiếng tầm mức ở tầm mức thế giới, nhưng nhìn xuống thì thấy số nhà thờ chính tòa to đẹp và có giá trị mỹ thuật như nó trong Giáo hội hoàn vũ cũng không phải là nhiều.

Nhà thờ Bùi Chu được xây dựng theo phong cách Baroque. Trong lịch sử nghệ thuật, người ta biết rằng nghệ thuật Baroque là một trường phái nghệ thuật cuối cùng được sinh ra giữa lòng Giáo Hội và chi phối toàn bộ nghệ thuật dân sự và tôn giáo ở châu Âu và một phần trong các vùng ngoại vi của nó từ đầu thế kỷ XVII đến đầu hạ bán thế kỷ XVIII. Từ Roma nghệ thuật Baroque dần dần nó được phổ biến khắp thế giới, rồi được truyền đến Việt Nam. Người ta nói tới kiến trúc Baroque Pháp, Baroque Anh, Baroque Trung Âu, Baroque Tây Ban Nha, Baroque Bồ Đào Nha, Baroque Nam Mỹ, Baroque Á Châu, etc. Nhà thờ Bùi Chu là một trong những công trình kiến trúc baroque điển hình nhất và đẹp nhất ở Việt Nam và

Đông Nam Á. Nếu nhà thờ Bùi Chu bị dỡ bỏ thì Giáo Hội và thế giới và sẽ vĩnh viễn mất đi một di sản đức tin và nghệ thuật quý giá. Nếu nó được làm mới lại như cũ hay đẹp hơn cũ thì nó cũng chỉ như đồ giả cổ. Đồ giả cổ không phải là đồ cổ! Không quý giá.

Nhưng theo tôi đây chưa phải là cái mất mát lớn nhất.

Người ta biết Bùi Chu là vùng đất đầu tiên của Việt Nam được đón nhận Tin Mừng. Sách Khâm Định Việt Sử Thông Giám Cương Mục cho biết vào năm 1533 có thừa sai Inekhu đến truyền giáo ở Trà Lũ, huyện Giao Thủy và Quần Anh, huyện Nam Chân. Trà Lũ giáp với Bùi Chu. Nếu có thừa sai giảng đạo ở Trà Lũ thì có phần chắc là trước và sau đó ít lâu đức tin cũng tới Bùi Chu. Vậy tại vùng đất đầu tiên được tiếp xúc với Tin Mừng này, từ năm 1533 đến giờ chứng tích vật chất liên quan đến đức tin Công Giáo nay còn lại gì? Có lẽ chỉ còn lại ngôi thánh đường Bùi Chu được xây dựng năm 1885. Có lẽ nó là một trong những công trình xây dựng theo kiến trúc Tây Phương sớm nhất ở châu thổ sông Hồng và là một trong những chứng tích vật chất cổ nhất và quý giá nhất của thế hệ tiền nhân còn sót lại. Nếu dỡ bỏ đi thì đây là hành vi xóa bỏ ký ức về quá khứ của chính mình và của cộng đồng mình. Cộng đồng Công Giáo và dân tộc Việt Nam. Đó là một tội ác. Đó mới là cái mất mát lớn nhất và nguy hiểm nhất cho Giáo Hội và xã hội.

Tiếc thay những chuyện như vậy vẫn xảy ra. Dự định phá nhà thờ cũ và xây nhà thờ mới theo kiểu

Dầu gội đầu dược thảo thiên nhiên CHÙM KẾT - HÀ THỦ Ô

Đã có bán tại USA,
Canada và Australia

HIGH QUALITY
MADE IN THE
USA
Since 1991

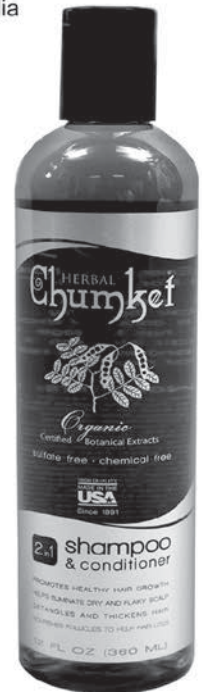
Giúp cho tóc ít rụng, sạch gàu, hết ngứa.
Mái tóc đẹp, óng ả, mượt mà.

"Từ Điển Tiếng Huế" BS Bùi Minh Đức M.D. xuất bản tại Hoa Kỳ, trang 91:
"...Chất "Saponin" của Chùm Kết (Bò Kết) nuôi dưỡng chân tóc và giúp cho tóc
mượt đen, mềm mại. Dân Huế hay dùng trái Chùm Kết nấu nước để gội đầu cho
sạch và thơm. Ngày nay ở Mỹ cũng có cả một kỹ nghệ chế biến trái Chùm Kết,
làm sẵn vào chai bán để gội đầu, tốt hơn các chất hóa học gội đầu khác..."

Trang "Thẩm Mỹ Hàng Tuần" trong Việt Báo tại California Hoa Kỳ:
"...Ngọc Anh xài đã 6 tháng, điều nhận thấy rõ ràng là tóc rụng ít hơn so với lúc
dùng loại khác. Chùm kết được chế tạo tại California USA, chỉ cần một muỗng
nhỏ là đủ tạo ra bọt và sạch da đầu và làm chắc gốc tóc, do đó nó ngăn ngừa
được chứng gàu tóc thường đi kèm theo hậu quả làm rụng tóc..."

Sách "Dược Mộc tại Việt Nam" thuộc Hàn Lâm Viện Pháp:
"Quả Bò Kết còn gọi là Chùm Kết đem phơi khô, nướng trên than hồng rồi nấu
thành nước gội đầu để trị chứng tróc da đầu và trị gàu rất hiệu quả."

Dầu gội đầu dược thảo thiên nhiên không có hóa chất độc hại cho nên thích hợp
với mọi loại tóc và có thể dùng hàng ngày.

2-in-1
Shampoo & Conditioner

- Promotes healthy hair growth
- Helps eliminate dry and flaky scalp
- Detangles and thickens hair.
- Nourishes follicles to prevent hair loss

855-848-8224 www.CHUMKET.com

MILE SQUARE DENTISTRY

15972 EUCLID ST. STE. E, FOUNTAIN VALLEY, CA 92708
(714) 839-7660

GIỜ MỞ CỬA: Thứ Hai - Thứ Sáu: 10am - 7pm
Thứ Bảy: 10am - 4pm

Bác Sĩ Nha Khoa

CHRISTOPHER KHIEM NGUYEN, D.D.S.

Nha Khoa Tổng Quát và đặc biệt về thẩm mỹ (Porcelain Veneers, Bonding, Bleaching)

JENNI HA NGUYEN, D.D.S.

- Chữa trị các bệnh về răng và nướu
- Làm răng giả các loại
- Nha Khoa phòng ngừa cho người lớn và trẻ em
- Tiểu giải phẫu
- Săn sóc trẻ em để ngừa sâu răng và mọc răng lệch lạc
- Chữa trị theo kỹ thuật tân tiến hiện đại và phương pháp sát trùng tối đa để tránh bệnh truyền nhiễm

TẬN TÂM - CHU ĐÁO - NHỆ NHÀNG
MÁY MÓC VÀ DỤNG CỤ TỐI TÂN

NHẬN MEDICAL VÀ BẢO HIỂM
GIÁ ĐẶC BIỆT CHO QUÝ VỊ
KHÔNG CÓ BẢO HIỂM

A DONG SUPER MARKET

Tọa lạc trong Asian Village - Làng Việt Nam, đối diện
Thương xá Phước Lộc Thọ với bãi đậu xe đã được tân trang
nên không còn bị kẹt xe như thời gian trước đây.

Á Đông Supermarket với 5 cái nhất:

- 👉 **Giá hạ nhất,**
- 👉 **Hàng tươi ngon nhất,**
- 👉 **Tiếp đãi ân cần nhất,**
- 👉 **Sạch Sẻ vệ sinh nhất,**
- 👉 **Chắc chắn quý khách sẽ hài lòng nhất.**

Siêu Thị Á Đông với những phiên chợ đêm:
Mở cửa hàng ngày đến 11 giờ khuya để phục vụ
quý khách bận rộn trong giờ làm việc ban ngày.

9221 Bolsa Ave., Westminster, CA 92683
714-999-5566 • fax: 714-657-7457 • E-mail: adsupermarket@yahoo.com

cũ của Tòa Giám Mục Bùi Chu chỉ là câu chuyện nôi dài của một xu hướng đã và đang xảy ra trong mọi tôn giáo cũng như trong xã hội Việt Nam.

Hồi phục vụ tại Nhà thờ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp Sài Gòn, vào thứ hai hằng tuần tôi thường lang thang theo cha Nguyễn Hữu Triết ra phố Lê Công Kiều xem đồ cổ. Khi về Hà Nội tôi giữ thói quen đi xem đồ cổ trên Đê Nghi Tam. Có lần một chủ tiệm đồ cổ khoe với tôi có nhà thờ cổ nọ thuộc địa phận Hải Phòng đang rao bán và anh mời tôi xếp thời gian anh đưa đi thăm. Xót quá tôi tức tốc điện thoại cho cha Triết, vì biết ngài quê Hải Phòng và có tương giao thâm tình với Đức cha Vũ Văn Thiên, cũng là người thích đồ cổ, nhằm tìm cách cứu vãn ngôi nhà thờ cổ kia. Ít bữa sau tôi gọi cho ngài xem tình hình thế nào. Ngay câu đầu tiên ngài đau đớn và tức tối thốt lên: “Nó bán mẹ nó mất rồi cha Khải ơi! Đau quá!” Thế là lại thêm một ngôi thánh đường bị xẻ thịt đưa ra tiệm đồ cổ.

Một trường hợp khác nữa. Thời gian tôi phục vụ ở Giáo phận Thái Bình, một bữa cha Tân, Chính xứ Phương Xá, huyện Đông Hưng, mời tôi đến ăn cơm chung. Tôi thấy ngài đang rửa đường kiệu chung quanh ngôi thánh đường hiện đại. Tôi khen nhà thờ khang trang, sạch sẽ, thoáng mát thì ngài đau đớn thốt lên: “Đau lắm cha Khải ơi! Ngôi nhà thờ cổ kính, nghệ thuật quý giá hơn nhiều mà người ta phá đi làm ngôi nhà thờ bê tông này! Có gia đình nào đó gốc xứ này ở bên Mỹ về thăm giáo xứ quê hương, thấy ngôi nhà thờ cũ có vẻ hơi thấp và hơi tối.

Cha xứ cũ khi ấy thì lại thích có ngôi nhà thờ khang trang. Gia đình kia thì thích có danh. Thế là ngôi thánh đường cổ kính bị “xẻ thịt” và ngôi thánh đường bê tông này được xây dựng. Dấu tích xưa của khu vực nhà thờ chỉ còn sót lại tháp chuông trơ trọi”.

Bao nhiêu nhà thờ bị bán và bị “xẻ thịt” kiểu như vậy? Không biết! Nhưng xảy ra khá thường xuyên trong những năm qua. Mà mới đây nhất là nhà thờ Trà Cổ. Hỏi vì sao? Vì hàng giáo sĩ và giáo dân tại chỗ thiếu hiểu biết. Vì thẩm nhiệm quan niệm thẩm mỹ lệch lạc và thói quen phá cũ xây mới của chế độ cộng sản. Vì đạo đời thiếu ý thức tổ chức và quản lý di sản. Vì suy nghĩ sai lầm rằng cần xây nhà thờ to hơn, “đáp ứng nhu cầu mục vụ ngày một tăng”, để giáo dân có đủ chỗ ngồi. Vì cảm dỗ và thói quen thích xây cất và lấy đó làm le với mọi người. Vì sự đóng góp dễ dãi và quảng đại của giáo dân trong ngoài nước. Cứ khi nào không thích cái gì là phá và xây. Cứ khi nào thích cái gì là xây cho người khác sẽ phá. Cứ vậy! Và nạn nhân là các nhà

thờ xứ, nhà thờ giáo họ và các nhà giáo lý lần lượt bị “xẻ thịt” và bán trong các tiệm đồ cổ. Hiếm lắm mới có trường hợp sống sót, khi người mua là người yêu mến Giáo Hội và có ý thức bảo tồn di sản. Đây là trường hợp một giáo dân ở Phú Lý Hà Nam. Ông bà đã mua được toàn bộ ngôi nhà thờ cổ của họ đạo nọ rao bán, rồi mang về dựng lại trên phần đất của gia đình nằm cạnh quốc lộ 1 A, gần lối vào nhà thờ Sở Kiện.

Tôi cầu mong cho Nhà thờ Bùi Chu tương lai không chịu chung số phận như những nhà thờ trên đây. Tôi xin Chúa đừng để Nhà thờ Bùi Chu bị “xẻ thịt”. Tôi đọc thấy báo nói Nhà thờ mới sẽ được dỡ ra, phần nào dùng được thì dùng, phần nào không thì đưa vào phòng triển lãm. Dù không bị đưa ra tiệm đồ cổ, nhưng tôi cũng không muốn Nhà thờ Bùi Chu bị “xẻ thịt” kiểu ấy. Tôi cầu xin Chúa cho Nhà thờ Bùi Chu được bảo tồn và được đại tu, nghĩa là được trở lại với tình trạng tốt đẹp nguyên thủy trong toàn thể và trong từng chi tiết. Amen.♦

Cười-Tỉ-Cho-Vui

SAU LƯNG NGƯỜI ĐÀN ÔNG

Người ta thường nói: “Sau lưng người đàn ông thành công là một người đàn bà” để nói về “Cửa chồng công vợ”.

Câu nói trên còn được khai triển rộng rãi hơn như vài thí dụ sau đây:

- Sau lưng người đàn ông nổi tiếng là người đàn bà làm biếng
- Sau lưng người đàn ông thành công là người đàn bà ngồi không
- Sau lưng người đàn ông thất bại là người đàn bà xúi dại
- Sau lưng người đàn ông nhu nhược là người đàn bà láo xược
- Sau lưng người đàn ông bất lực là người đàn bà rất bực
- ..... (và còn nhiều nữa nhưng xin tạm ngưng)

Báo cáo Tự do Tôn giáo: Không Có Tự Do Tín Ngưỡng Và Tự Do Tôn Giáo Ở Việt Nam

■ Thanh Trúc 2019-04-29

Bước qua năm 2019, Việt Nam vẫn là một đất nước thiếu tự do tôn giáo, vẫn đứng bậc 1, Tier 1, trong báo cáo của Ủy Hội Quốc tế Hoa kỳ về Tự do Tôn giáo Thế Giới, gọi tắt là USCIRF's.

Đó là nội dung báo cáo về Việt Nam trong buổi công bố phúc trình thường niên của Ủy Hội Quốc Tế Mỹ Về Tự Do Tôn Giáo Thế Giới tại Washington DC ngày 29 tháng Tư vừa qua.

Theo báo cáo, Việt Nam có dân số hơn 97 triệu, trên một nửa là người theo đạo Phật, kế đến là Thiên Chúa Giáo, tiếp đó là Hòa Hảo, Cao Đài, các hệ phái Tin Lành và sau cùng là Hồi Giáo với chỉ một số ít.

Tuy đầy đủ các đạo lớn nhỏ như vậy nhưng thực tế đến lúc này Việt Nam vẫn là một đất nước mà tự do tín ngưỡng và tôn giáo bị xuống cấp nghiêm trọng. Chính vì thế USCIRF's đề nghị Hoa Kỳ nên đưa Việt Nam trở lại danh sách CPC các quốc gia cần đặc biệt quan tâm vì thiếu tự do tôn giáo.

Với tiêu đề Phát Hiện Chính Và Khuyến Nghị, phúc trình tự do tôn giáo 2019 của USCIRF's phân nói về Việt Nam cho thấy năm 2018 là một năm có nhiều diễn biến tiêu cực, bất kể Đạo Luật Tín Ngưỡng Và Tôn Giáo

Buổi công bố Phúc trình thường niên của Ủy hội quốc tế Mỹ về tự do tôn giáo thế giới ở Washington DC hôm 29/4/2019

được thông qua và có hiệu lực từ tháng Giêng 2018 mà Hà Nội hứa hẹn là mọi tôn giáo đều hợp pháp và bình đẳng, rút ngắn thời gian đối với những đơn từ xin sinh hoạt một cách công khai, tạo điều kiện thuận lợi cho những sinh hoạt tín ngưỡng... Tình hình tự do tôn giáo của Việt Nam, theo báo cáo, ngày càng trở nên tồi tệ và nghèo nàn hơn.

Chưa hết, phúc trình nói tiếp, bất kể lịch sử hình thành và phát triển của các tôn giáo lớn đã có trong thời chiến, nhiều tổ chức tôn giáo không được chính phủ công nhận và không được cấp giấy phép sinh hoạt, điển hình như Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống

Nhất và vị lãnh đạo tinh thần là hòa thượng Thích Quảng Độ.

Trả lời đài Á Châu Tự Do, bà Kristina Arriaga, phó chủ tịch Ủy Hội Quốc Tế Mỹ Về Tự Do Tôn Giáo Thế Giới, nhấn mạnh:

“Thật đáng tiếc là chính phủ Việt Nam tiếp tục đàn áp mọi tôn giáo trong nước họ. Dưới hệ thống kiểm tra canh chừng các đạo giáo chặt chẽ như vậy chúng tôi tin là thật cần thiết và thật quan trọng để khuyến cáo chính phủ cũng như Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ đưa Việt Nam trở lại danh sách CPC các nước cần đặc biệt quan tâm vì không có tự do tôn giáo”.

Việt Nam thường bắt giữ những người biểu tình ôn hòa để đòi

hỏi tự do tín ngưỡng và tự do thờ phượng, trong đó có những nhà hoạt động cho tôn giáo và nhân quyền. Bên cạnh đó, phúc trình của USCIRF's còn nêu hai bộ luật gây tranh cãi và chống đối năm 2018 là Luật An Ninh Mạng và Luật Đặc Khu. Về điều này bà Kristina Arriaga nói tiếp:

Thật đáng tiếc là chính phủ Việt Nam tiếp tục đàn áp mọi tôn giáo trong nước họ. Dưới hệ thống kiểm tra canh chừng các đạo giáo chắc chắn như vậy chúng tôi tin là thật cần thiết và thật quan trọng để khuyến cáo chính phủ cũng như Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ đưa Việt Nam trở lại danh sách CPC các nước cần đa75c biết quan tâm vì không có tự do tôn giáo. - Kristina Arriaga

“Việt Nam sử dụng những Luật và Dự Luật này như kỹ thuật hay công cụ để tiếp tục cấm đoán, áp đảo các tôn giáo, nhất là những nhóm tín ngưỡng đơn lẻ không làm gì phạm pháp mà chỉ muốn thể hiện đức tin của mình, của gia đình hay cộng đồng”.

Có phải vì không cải thiện và không thay đổi nên phúc trình thường niên bao năm qua của Ủy Hội Quốc Tế Mỹ Về Tự Do Tôn Giáo Thế Giới mỗi lần nhắc đến Việt Nam đều kiến nghị Việt Nam vào lại CPC hay không, bà Kristina Arriaga trả lời:

“Đúng vậy, thế nhưng nghe hoặc không nghe theo khuyến cáo của USCIRF's tùy thuộc phần lớn vào quyết định của Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ, trong lúc trách nhiệm chính thức của chúng tôi là theo dõi, báo cáo, tường trình hiện trạng tự do tôn giáo ở Việt Nam hầu để trình lên chính phủ cũng như Bộ Ngoại Giao.

Khuyến cáo quan trọng nhất về Việt Nam đối với Bộ Ngoại Giao là đưa Việt Nam trở lại danh sách CPC như một hình thức xử phạt một đất nước vi phạm tự do tín ngưỡng”

Theo ước tính của USCIRF's trong phúc trình thường niên về tự do tôn giáo thế giới 2019, tính đến ngày 31 tháng Mười Hai 2018, Việt Nam đã bắt giữ khoảng 244 tù nhân lương tâm, 22 người bất đồng chính kiến chờ bị xét xử trong đó có một số nhà hoạt động tôn giáo.

Đối với Ủy Hội Quốc Tế Mỹ Về Tự Do Tôn Giáo Thế Giới, đây là những người lãnh đạo tinh thần hoặc đơn giản chỉ là người dân lên tiếng đòi được tự do thờ phượng theo đức tin. Bên cạnh đó, nhà cửa và đất đai là tài sản của Giáo Hội Công Giáo, tu viện chùa chiền của Phật Giáo, thanh thất của Cao Đài, Hòa Hảo cũng không thoát khỏi lệnh trưng thu, dỡ bỏ hay đập phá của chính quyền địa phương.

Đến tham dự buổi họp báo và theo dõi từ đầu đến cuối phúc trình thường niên 2019 của USCIRF's, ông Frank Wolf, cựu dân biểu từng có chân trong nhóm Vietnam's Caucus, tức các đại diện dân cử Hoa Kỳ chuyên quan tâm đến các vấn đề của Việt Nam ở hạ viện, phát biểu:

“Việt Nam không có thiện chí trong việc cải thiện vấn đề thiếu do tôn giá, các giáo hội bị kiểm soát, nhiều nhà nguyện Tin Lành của người miền núi bị bách hại bị dẹp bỏ. Điều mà mọi người cần nói lên và phải được lắng nghe là kinh tế Việt Nam đang phát triển tốt, tuy nhiên tôn giáo và nhân quyền lại bị tuột dốc không

phanh.

Sự đối xử của Hà Nội đối với tôn giáo ở Việt Nam xem ra không khác gì mấy với sự đối xử của Trung Quốc đối với Phật giáo Tây Tạng, nghĩa là có hệ thống, có chủ đích nhằm khống chế những gì người dân tôn thờ theo đức tin chứ không tôn thờ Nhà Nước, là nhận định của ông Tenzin Dorjee, chủ tịch Ủy Hội Quốc Tế Mỹ Về Tự Do Tôn Giáo Thế Giới:

“Việt Nam vẫn là mối quan tâm đặc biệt của USCIRF's, một trong những quốc gia vi phạm quyền tự do tín ngưỡng trầm trọng, đi ngược lại những giá trị phổ quát và nhân bản mà một chính phủ phải bảo vệ cho người dân của mình. Chúng tôi muốn nói rằng tự do tôn giáo gần như không có ở Việt Nam và điều này quả là nguy hiểm cho người dân của đất nước đó. Chừng nào Việt Nam không thay đổi cho tốt hơn thì chừng đó USCIRF's còn phải lên tiếng cho người dân thấp cổ bé miệng ở đó, đồng thời cảnh báo Hoa Kỳ nên chú tâm nghiêm túc hơn trong việc nhắc nhở Việt Nam coi trọng tự do tín ngưỡng.”

Năm 2006, Việt Nam được Bộ Ngoại Giao Mỹ rút khỏi danh sách CPC các nước cần đặc biệt lưu tâm vì không có tự do tôn giáo. Từ 2006 trở đi, các tổ chức bảo vệ nhân quyền và bảo vệ tự do tín ngưỡng trên thế giới như Human Right Watch, Amnesty International và USCIRF's thường lên tiếng cảnh báo về những hành động đàn áp gia tăng của Hà Nội đối với các tổ chức tôn giáo lớn nhỏ trong nước họ. ♦

GIẢI ĐÁP GIÁO LÝ

■ LM Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Huân

SỐNG ĐỨC TIN VÀ CHU TOÀN MỌI GIỚI RĂN CỦA CHÚA QUAN TRỌNG RA SAO CHO PHẦN RỒI CỦA NGƯỜI TÍN HỮU CHÚNG TA ?

Đối với người tín hữu Kitô Giáo thì vấn đề cứu rỗi là vấn đề quan trọng nhất, vì được cứu rỗi có nghĩa là được vào Thiên Đàng vui hưởng Thanh Nhan Chúa đời đời trong Vương Quốc tình yêu, an bình và hạnh phúc của Chúa, sau khi hoàn tất hành trình con người trên trần thế này. Thiên Chúa là tình yêu là “Đấng cứu độ chúng ta, Đấng muốn cho mọi người được cứu rỗi và nhận biết chân lý.” (1 Tm 2:4) như Thánh Phaolô đã quả quyết không sai lầm.

Nhưng muốn được cứu rỗi, con người phải cộng tác với ơn Chúa bao lâu còn sống trên trần gian này, vì con người có tự do để chọn Chúa và sống theo đường lối của Chúa hay khước từ Người để sống theo bản năng tội lỗi, theo thế gian vô luân vô đạo và đầu hàng ma quỷ để làm những sự dữ, sự tội như oan thù, chia rẽ, giết người, giết thai nhi, đâm ô, thay chồng đổi vợ, ngoại tình, gian tham, trộm cướp, bất công bóc lột người khác... như thực trạng sống của biết bao người trong thế giới vô luân vô đạo ngày nay.

Trước thực tế đó, người tín hữu chúng ta cộng tác với ơn Chúa có nghĩa là sống đức tin có chiều sâu thực sự và thể hiện đức tin

đó cách cụ thể qua quyết tâm thực hành những giới răn, lề luật của Chúa về công bình, bác ái, thương yêu tha thứ như Chúa yêu thương và tha thứ cho chúng ta. Đó là điều kiện cho ta được cứu rỗi để vào Nước Trời hưởng phúc Thiên Đàng với Chúa đời đời sau khi hoàn tất hành trình đức tin trên trần thế này.

Đức Thánh Cha Phanxicô I, sau khi lên ngôi, đã cho công bố Tông Thư đầu tiên của ngài nhan đề: **Ánh Sáng Đức Tin** (Lumen Fidei) đề nhắc nhở mọi tín hữu trong Giáo Hội suy niệm thêm nữa về quà tặng đức tin mà Thiên Chúa đã ban cho chúng ta để giúp chúng ta vững tin có Chúa là Cha toàn năng, Đấng tạo dựng mọi loài vô hình và hữu hình, tin Chúa Kitô đã xuống thế làm Con Người để – qua khổ hình thập giá – cứu chuộc cho nhân loại khỏi bị án phạt đời đời vì tội.

Ánh sáng Đức Tin là ngọn đuốc soi sáng cho chúng ta vững chắc bước đi theo Chúa Kitô là **“Con Đường, là sự Thật và là sự Sống.”** (Ga 14: 6). Chúa Giêsu-Kitô chính là **Ánh Sáng** đã đến trong trần gian để soi sáng và giải phóng đúng nghĩa cho những ai đang ngồi trong bóng tối của tử thần, của tội lỗi và sự dữ, như Người đã nói với các môn đệ và dân Do Thái xưa như sau:

“Ta là ánh Sáng đến thế gian

Để bất cứ ai tin vào Ta

Thì không ở lại trong bóng tối.” (Ga 12: 46)

Tin vào Chúa để không ở lại trong bóng tối, có nghĩa là đoạn tuyệt với tội lỗi vì **“tội lỗi gây nên sự chết, như thế sự chết đã lan tràn tới mọi người vì một người đã phạm tội”** như Thánh Phaolô đã quả quyết. (Rm 5: 12). Bóng tối là nơi trú ẩn của mọi sự dữ, sự gian tà, đâm dăng ô ướ, vì ma quỷ, kẻ thù của chúng ta, đang ẩn mình ở các nơi đây để không ngừng cám dỗ để lôi kéo con người ra khỏi tình thương của Chúa để làm nô lệ cho chúng khiến mất hy vọng được cứu rỗi nhờ công nghiệp cứu chuộc vô giá của Chúa Kitô, **“Đấng đã hiến mạng sống mình làm giá chuộc cho muôn người.”** (Mt 20 : 28).

Ánh sáng đức tin không những soi đường cho người có niềm tin vững chắc bước đi trong chân lý, trong đường ngay lành, lương thiện mà còn chỉ cho ta biết những gì trái nghịch với đức tin vào một Thiên Chúa Ba Ngôi để từ đó thêm quyết tâm sống theo đường lối của Người, xa

tránh mọi sự dữ, sự tội để sống xứng đáng là người có niềm tin và thể hiện niềm tin ấy từ trong tâm hồn ra ngoài hành động cụ thể trước mặt bao người không có hay chưa có đức tin để:

“họ thấy những việc tốt đẹp anh em làm mà tôn vinh Cha của anh em, Đấng ngự trên trời.” (Mt 5: 16).

Thật vậy, cứ nhìn vào thực trạng con người đang sống ở khắp nơi trên thế giới ngày nay cũng đủ cho ta thấy lẫn ranh của ánh sáng đức tin và bóng tối của sự dữ, sự chết đang bao phủ biết bao người sống trong đó.

Nếu ánh sáng đức tin đã soi dẫn cho những nhà truyền giáo quên thân mình để hy sinh đi mở mang Nước Chúa ở các nơi xa xôi và nguy hiểm bên Phi Châu, Nam Mỹ và A Châu, thì ngược lại bóng đen của sự dữ đang che mắt và lèo lái biết bao người khiến họ mù lòa không còn nhìn rõ lan ranh giữa sự thiện và sự dữ nữa.

Đó là những kẻ đang giết người vì tiền, vì tin tưởng cuồng tín, như bọn Hồi giáo quá khích (ISIS) đang giết hại các Kitô hữu thiểu số, ở Afganishtan, Pakistan, Ấn Độ, Iran, Iraq, Ai cập., và Syria., Công Hòa Trung Phi. . hay vì muốn bám lấy địa vị cai trị độc ác của mình nên đã ra tay sát hại bao trăm ngàn người đang đòi hỏi công lý, dân chủ và tự do. ở nhiều nơi trên thế giới.

Đó là những kẻ đang giết chết hàng triệu thai nhi mỗi ngày trên khắp thế giới, đặc biệt là ở Trung Hoa lục địa, nơi trẻ nữ đã bị sát hại từ bao thế kỷ trước kia vì quan niệm trọng nam khinh nữ và nay vì chính sách “một hay hai con cho mỗi gia đình” của nhà cầm quyền cộng sản.

Đặc biệt, đó là những kẻ đang buôn bán phụ nữ và trẻ em cho kỹ nghệ mại dâm và ấu dâm (child prostitution) rất khốn nạn và tội lỗi ở khắp nơi trên thế giới tục hóa ngày nay. Sau cùng, đó là những kẻ gian manh, trộm cướp, mớ sòng cờ bạc, nhà điếm, sản xuất phim ảnh khiêu dâm đồi trụy, trông và bán các loại cần sa ma túy để làm giàu nhờ buôn bán các sản phẩm nguy hại cho thể xác và đời sống tinh thần con người, đặc biệt là giới trẻ ở khắp nơi.

Tất cả những loại người trên đây đã và đang sống trong bóng đêm của sự chết, sự hư mất đời đời nên cần được ánh sáng đức tin và Tin Mừng cứu độ của Chúa Kitô soi chiếu và giải thoát cho ra khỏi bóng đêm đáng ghê sợ đó..

Nhưng bằng cách nào?

Đây là câu hỏi đặt ra cho mỗi người tín hữu chúng ta, những người có diễm phúc đã được biết **Chúa Kitô** là chính **Tin Mừng** và là **Ánh Sáng** chiếu soi, nên có bổn phận và trách nhiệm đem ánh sáng ấy chiếu vào những nơi tối tăm, sinh lầy, như ứ của tục hóa, vô thần và vô luân đang bao phủ và mê hoặc biết bao triệu người ở khắp nơi trên thế giới ngày nay.

Đây chính là trách nhiệm **“phúc âm hóa môi trường sống”** của người tín hữu Chúa Kitô bằng đời sống chứng nhân của mình ở giữa những người chưa biết Chúa và đang bị bóng đêm của sự chết bao phủ.

Thi hành vai trò chứng nhân nói trên đòi hỏi mọi tín hữu trong Giáo Hội – từ hàng Giáo Phẩm, giáo sĩ, tu sĩ và giáo dân – trước hết phải thực sự sống Tin Mừng Cứu Độ của Chúa Kitô, để mình chứng đức tin thực sự của mình. Ngược lại, nếu sống phản chứng hay mâu thuẫn

với niềm tin, thì sẽ không thuyết phục được ai tin những gì mình muốn rao giảng cho họ, vì không ai có thể cho người khác cái mà chính mình không có.

Cụ thể, nếu mình rao giảng tinh thần nghèo khó, và khinh chê hư danh trần thế của Phúc Âm, nhưng chính bản thân mình lại chạy theo thế quyền, ham mê tiền của, hơn là hăng say rao giảng và làm chứng cho Tin Mừng thì làm sao có thể thuyết phục được ai tin và sống điều mình giảng dạy nữa?

Nếu lời nói không đi đôi với việc làm thì không thể làm nhân chứng cho bất cứ điều gì được, vì

“Ai tin vào Con Thiên Chúa, thì có lời chứng ấy nơi mình

Ai không tin Thiên Chúa, thì coi Thiên Chúa là kẻ nói dối

Vì kẻ ấy không tin vào lời Thiên Chúa

Để làm chứng về Con của Người.” (1 Ga: 5: 10)

Như thế, thật vô cùng cần thiết phải sống đức tin cách cụ thể để mời gọi người chưa có đức tin được nhận biết có Chúa Kitô đang sống và hoạt động nơi mình để từ đó đời sống và lời rao giảng của mình sẽ có sức thuyết phục người khác.

Cụ thể, nếu người Công giáo, người Tin hữu Chúa Kitô mà cũng ăn gian nói dối, lường đảo, hận thù, thay chồng đổi vợ, bất công và thờ ơ với người nghèo khó, thì làm sao có thể thuyết phục được ai tin có Chúa là Đấng nhân từ, công chính, yêu thương, nhậm nhục và tha thứ? Đó là lý do tại sao Thánh Gia-cô-bê Tông Đồ đã khuyên dạy như sau:

“Thưa anh em, ai bảo rằng mình có đức tin mà không hành động thì nào có ích gì?

....Thật thế, một thân xác

**không hơi thở là một xác chết.
Cũng vậy, đức tin không có**

**hành động là đức tin chết.’
(Gc 2: 14, 26)**

Hành động mà thánh Gia-cô-bê nói trên đây là chính đời sống nhân chứng của người có niềm tin nơi Chúa trước mặt người khác để họ thấy chiếu sáng qua đời sống của mình những giá trị của Tin Mừng về công bằng, nhân ái, lương thiện, nhịn nhục và tha thứ đối nghịch với bất công, gian ác, bất lương, dâm ô, thù hận, vô nhân đạo, vô luân vô đạo của thế gian tục hóa, trống vắng niềm tin.

Trong bối cảnh ấy, nếu người có niềm tin vững mạnh và sống niềm tin của mình cách cụ thể trước mặt người đời, thì **“anh em sẽ trở nên những con người vẹn toàn của Thiên Chúa, giữa một thế hệ gian tà sa đọa. Giữa thế hệ đó, anh em phải chiếu sáng như những vì sao trên vòm trời.”** như Thánh Phaolô đã viết cho các tín hữu Phi-lip-Phê (Pl 2: 15)

Mặt khác, sống trong ánh sáng đức tin, người tín hữu không thể coi nhẹ việc cầu nguyện, lãnh nhận các bí tích tối cần như Thánh Thể và hòa giải, và tuân giữ những giới răn của Thiên Chúa như Đức Thánh Cha Phanxicô đã viết trong Tông Thư **“Ánh Sáng Đức Tin, số 40-46”**.

Cần cầu nguyện để nói lên niềm tin có Chúa và tin thác vào ơn Chúa để có đủ sức vươn lên trong mọi chiều kích của đức tin và lòng mến yêu Chúa. Cầu nguyện cũng đem ta đến gần Chúa là nguồn ban phát mọi ơn cần thiết giúp ta luôn sống trong tình yêu của Chúa và có đủ sức để chống lại mọi cám dỗ của ma quỷ tinh quái, xác thịt yêu đui và gương xấu, dịp tội đây rầy trong mọi môi trường sống ngày nay.

Mặt khác, tuân giữ các Giới Răn của Chúa trong Bản Thập Điều (Decalogue) cũng mạnh mẽ nói lên niềm tin và mến yêu Chúa cách cụ thể, như lời Chúa Giêsu đã nói với các Tông Đồ xưa:

“Ai yêu mến Thầy thì sẽ giữ lời Thầy

Cha của Thầy sẽ yêu mến người ấy

Cha của Thầy và Thầy sẽ đến và ở lại với người ấy...” (Ga 14: 23)

Mười điều Răn của Chúa không phải là những đòi hỏi có tính tiêu cực mà là những chỉ dẫn cụ thể để giúp ta đáp trả tình yêu vô biên của Thiên Chúa, thể hiện qua Chúa Kitô, Đấng cũng vì yêu thương mà **“hiến mạng sống mình làm giá chuộc cho muôn người.”** (Mt 20 : 8).

Nói khác đi, thực thi Mười Điều Răn của Chúa, được đúc kết trong hai điều răn quan trọng nhất mà Chúa Kitô đã nói với một kinh sư kia (Mc 12: 29-31) là cách biểu lộ cụ thể niềm tin và biết ơn của chúng ta đối với Chúa, là Đấng đã tạo dựng và cứu độ chúng ta, chỉ vì Người yêu thương chúng ta quá vô vị lợi, chứ tuyệt đối Người không được lợi lộc gì mà phải làm như vậy. Do đó, yêu mến Chúa và tuân thủ các giới răn của Người chỉ có lợi cho chúng ta mà thôi, đúng như lời ông Mô-sê đã nói với dân Do Thái xưa:

“Anh em hãy lo thực hành như ĐỨC CHÚA, Thiên Chúa của anh em đã truyền cho anh em, không đi trệch bên phải, bên trái. Anh em hãy đi đúng con đường mà ĐỨC CHÚA, Thiên Chúa của anh em đã truyền cho anh em, để anh em được sống, được hạnh phúc và được sống lâu trên mặt đất mà anh em sẽ chiếm hữu.” (Đnl 5: 32-33)

Như thế rõ rệt cho thấy là đức tin phải được thể hiện cụ thể bằng việc làm mới có giá trị cứu độ để được hưởng hạnh phúc Nước Trời, hạnh phúc mà **“mắt chưa hề thấy, tai chưa hề nghe, lòng người chưa hề nghĩ tới, đó là điều Thiên Chúa đã dọn sẵn cho những ai yêu mến Người.”** (1 Cor 2: 9) như Thánh Phaolô đã nhắc lại cho tín hữu Cô-rin-tô.

Tóm lại, nhờ ánh sáng đức tin chiếu soi, chúng ta được thấy Chúa và tin có Người, dù chưa từng trông thấy Người bằng con mắt xác thịt. Lại nữa, nhờ ánh sáng đức tin, ta được nhìn rõ lần ranh giữa sự thiện và sự dữ, sự gian tà và nợ uế để từ đó quyết tâm chọn lựa con đường dẫn đến gặp Chúa, là nguồn an vui, hạnh phúc bất diệt.

Tuy nhiên, chúng ta phải có thiện chí muốn cho ánh sáng đức tin soi dẫn và có can đảm để bước đi trong ánh sáng đó thì mới mong tới được cùng đích hay chính đối tượng của đức tin là Thiên Chúa, Cha rất nhân từ đang ngự trên trời cao và muốn **“đến cư ngụ trong những ai yêu mến Chúa Kitô và tuân giữ lời Chúa”**, như Chúa Giêsu đã nói với các môn đệ trong diễn từ cáo biệt trước khi thọ nạn thập giá. (x Ga 14: 23)

Ước mong những giải đáp trên thỏa mãn câu hỏi đặt ra. Amen ♦

*Lm. Phanxicô Xaviê
Ngô Tôn Huấn*

Tin Mừng Giữa Dòng Đời

■ Trần Việt Cường

LTS.- Mục “Tin Mừng Giữa Dòng Đời” được mở ra trên Diễn Đàn Giáo Dân kể từ số 79 phát hành tháng 6 năm 2008. Phần lớn những bài đăng trong mục này được ghi lại từ những lời chia sẻ tóm kết mang tính bộc phát của BS Trần Việt Cường sau những buổi hội nhóm hàng tuần của liên nhóm Gioan Tiền Hô thuộc PT Cursillo Giáo phận Orange. Những bài Tin Mừng chia sẻ trong phiên họp không theo Lịch Phụng Vụ và cũng không phải là những bài được lựa chọn, nhưng tuân tự nối tiếp cả bốn Phúc Âm Thư. Vì là nguyệt san, nên mỗi kỳ báo ĐGD chỉ có thể giới thiệu với độc giả một hoặc hai bài chia sẻ trong tháng mà thôi. Trong tương lai, nếu có điều kiện, loạt bài chia sẻ này sẽ được ấn hành thành sách. Theo lời minh định của tác giả mục này thì đây chỉ là những cảm nghiệm cá nhân và không phải là những bài giải thích Phúc Âm theo tiêu chuẩn thần học.

LỬA CHO TRẦN GIAN

Luca 12: 49-53

“Thầy đã đến đem lửa xuống thế gian và Thầy mong muốn gì nếu không phải mong muốn cho lửa cháy lên? Thầy phải chịu một phép rửa, và lòng Thầy khắc khoải biết bao cho đến khi hoàn tất. Các con tưởng Thầy đến để đem sự bình an xuống thế gian ư? Thầy bảo các con : không phải thế, nhưng Thầy đến để đem sự chia rẽ. Vì từ nay, năm người trong một nhà sẽ chia rẽ nhau, ba người chống lại hai, và hai người chống lại ba : cha chống đối con trai, và con trai chống đối cha, mẹ chống đối con gái, và con gái chống đối mẹ, mẹ chồng chống đối nàng dâu và nàng dâu chống đối mẹ chồng.”

Qua những lời bốc lửa của Tin Mừng, Chúa Giêsu đã xuất hiện như một thanh niên đầy nhiệt huyết với những nao nức vì lý tưởng : *“Thầy đã đến đem lửa xuống thế gian và Thầy mong muốn gì nếu không phải mong muốn cho lửa cháy lên”*. Thiên Chúa của chúng ta không phải là một Thiên Chúa lạnh lùng, xa cách nhưng là Thiên Chúa thông cảm và đồng hành với con người, với từng người chúng ta, trong những cảnh vực của cuộc sống hàng ngày. Chúa Giêsu là Thiên Chúa Nhập Thể cũng đã có những lúc vui buồn, những khi sa lầy, những ngày cảm cúm. Ngài cũng có những lúc đói khát hay lúc mệt nhọc, nằm ngủ thiếp đi ở trên thuyền.

Chúa đã đến để mang một

ngọn lửa, và Ngài nao nức được thấy ngọn lửa đó cháy bùng và lan rộng. Ngọn lửa đó, Chúa đã đốt cháy ngất trời trên thập tự. Ngọn lửa rực sáng của yêu thương giữa đêm đen ghê rợn của hận thù. Ngọn lửa soi đường của chân lý giữa thế giới lạc đường trong tăm tối.

Ngọn lửa đó, Chúa đem đến trong tâm hồn mỗi người chúng ta. Ngài đến để mang cho ta ngọn lửa tin, yêu và hy vọng. Cuộc đời ta không có Thiên Chúa thì là một cuộc đời không hi vọng, không có ngày mai. Nhân loại không Thiên Chúa là một nhân loại tuyệt vọng. Tận cùng của kiếp người chỉ còn là nắm mồ hoang lạnh tại cuối đường hầm một chiều của định mệnh. Chúa đến để đốt lên trong cuộc đời ta

ngọn lửa ấm áp của tình thương và hi vọng. Ngọn lửa mà ngay sự chết cũng không thể dập tắt.

Tất cả chúng ta, những môn đệ của Chúa hôm nay đều được trao sứ mệnh tiếp tục lan truyền ngọn lửa Ngài đã thắp sáng lên hai ngàn trước. Chúng ta có mặt trong cuộc đời không phải chỉ để ngồi ngắm nhìn ngọn lửa Chúa Giêsu mang xuống trần gian nhưng phải đi vào đời, đốt lên ngọn lửa đó trong mọi môi trường của cuộc sống. Đi vào trong môi trường gia đình để đốt lên ngọn lửa yêu thương, tha thứ. Đốt lên ngọn lửa yêu thương phục vụ tại sở làm. Đốt lên ngọn lửa yêu thương hi vọng tại những nơi còn tăm tối, lạc lăm, tuyệt vọng. Một cuộc đời nhận được lửa và đi gieo lửa là một cuộc đời

mang ý nghĩa và đầy phấn khởi. Từ nay mỗi ngày ta sẽ không còn đi vào cuộc sống với một tâm trạng nặng nề, ngại ngùng. Ta sẽ đi vào đời với tâm hồn hăng say, đầy hứng khởi của một người mang sứ mệnh. Cuộc đời mang lửa là một cuộc đời đi gieo rắc yêu thương và hi vọng.

Chúa Giêsu nói: *“Thầy phải chịu một phép rửa, và lòng Thầy khắc khoải biết bao cho đến khi hoàn tất”*. Lời nói này của Chúa thật cảm động vì phép rửa bằng máu, là cái chết đau thương của Ngài trên thập giá. Chúa Giêsu là Thiên Chúa thật nhưng cũng là con người thật. Ngài cũng như chúng ta, run sợ và ngại ngùng trước viễn ảnh bị khổ đau, như Ngài đã lo buồn đến nỗi đổ mồ hôi máu trong Vườn Cây Dầu. Nhưng cả cuộc đời Chúa, từ lúc sinh ra đã hướng về thập giá. Chúa Giêsu run sợ trước cuộc khổ nạn và tử hình thập giá nhưng Ngài vẫn khắc khoải mong chờ. Thiên Chúa yêu thương con người quá đỗi! Chúa khắc khoải mong chờ phép rửa bằng máu, Ngài mong chờ khổ hình thập giá vì Ngài muốn đốt cháy lên ngọn lửa tình yêu cho cuộc đời.

Sứ điệp hôm nay mạc khải mầu nhiệm của tình yêu: Khi đốt lên ngọn lửa tình yêu là đồng thời ta phải chịu một phép rửa. Tình yêu đi liền với thập giá. Không có thập giá, không thể có tình yêu bền vững. Điều này ta có thể cảm nghiệm rõ ràng trong cuộc sống gia đình là đơn vị tình yêu căn bản nhất của nhân loại. Tình yêu trong hôn nhân không thể bền vững nếu ta không biết đón nhận thập giá tức là những hi sinh, nhịn nhục, chịu đựng, giao

hòa. Tình yêu trong gia đình chỉ có thể được triển nở với sự vun trồng bằng thông cảm, quên mình và tha thứ.

Chính vì vậy Chúa Giêsu nói Ngài không đến để đem bình an nhưng đem sự chia rẽ. Lời nói này thật khó hiểu vì Chúa Giêsu là Vua Hòa Bình. Ngài đã nhập thể để giao hòa Thiên Chúa và nhân loại. Ta có thể suy niệm là Chúa không đến mang bình an theo nghĩa một cuộc sống buông trôi không phấn đấu, một cuộc sống nhàn hạ biếng lười. Con đường tình yêu là con đường thập tự, con đường lên dốc, bơi ngược dòng sông. Ngược lại khuynh hướng buông trôi theo dòng của đam mê, của chiều theo bản năng, của ích kỷ. Muốn đi tới tình yêu, ta phải đi vào con đường hẹp mà Chúa nói trong Phúc Âm: *Đường tiêu diệt rộng thênh thang mà đường cứu rỗi thì nhỏ hẹp!*

Chúa nói Ngài đến để đem sự chia rẽ, phân ly. Sự phân ly này có khi xảy ra ngay trong gia đình. Sự chia rẽ phân ly có thể thấy rõ ràng nhất trong trường hợp những vị thừa sai can đảm,

vì tiếng gọi của tình yêu Chúa, đã từ già gia đình, cha mẹ thân yêu đi loan báo Tin Mừng nơi những vùng đất lạ. Cũng có thể hiểu phân ly là những trường hợp phải chọn Thiên Chúa và những giá trị luân lý, cho dù có khi phải làm buồn lòng những người thân yêu trong gia đình.

Nhưng còn có một sự phân ly sâu xa hơn nữa : sự phân ly trong chính tâm hồn ta. Đối diện với lời mời gọi của tình thương, ta bắt buộc phải làm một sự chọn lựa. Lựa chọn tình yêu hay thù hận. Lựa chọn con đường hẹp của Phúc Âm hay con đường buông thả của đam mê. Không có đòi hỏi nào triệt để và quyết liệt bằng đòi hỏi của tình yêu Chúa Giêsu. Nhưng chính khi ta quyết định chọn Chúa Giêsu và tình thương của Ngài. Chính lúc ta chấp nhận thập giá, là lúc tâm hồn ta được bốc lửa. Ngọn lửa mà chính Chúa Giêsu đã đem xuống trần gian : Ngọn lửa của Tin Mừng. Ngọn lửa của yêu thương và hi vọng. ♦

Trần Việt Cường

Cười Ti Cho Vui

HÁT NHỎ THÔI

Cô giáo dạy học trò là khi có khách đến thăm lớp học, em nào muốn đi vệ sinh phải nói: “Xin phép cô cho con đi hát”.

Một học trò trai đã quen lối nói này, một đêm nói nhỏ vào tai bố khi bố con nằm cạnh nhau

- Bố ơi, con muốn đi hát

Bố trả lời

- Đi đâu giờ này? Nếu con muốn hát thì hát khe khẽ vào tai bố này. Hát lớn sợ mẹ con tỉnh dậy.

Trung Quốc phá bỏ 24 nhà thờ ở Hàm Đan

Vào đêm mùng 6, sớm mùng 07.05, nhà thờ Công giáo của làng Thần Lưu, giáo phận Hàm Đan, thuộc tỉnh Hà Bắc, Trung quốc, đã bắt đầu bị phá hủy. 23 nhà thờ khác cũng sẽ bị phá bỏ.

■ Hồng Thủy - Vatican

Lý do chính quyền địa phương đưa ra là vì Thánh giá và nhà thờ Thần Lưu “quá nổi”, các xe lưu thông trên xa lộ đi qua đó bị chia trí bởi biểu tượng tôn giáo và tòa nhà. Chính quyền cũng nói rằng nhà thờ không có phép xây cất. Nhưng các tín hữu nói rằng nhà thờ được xây với phép của Bộ Tôn giáo vụ.

24 nhà thờ sẽ bị phá bỏ

Theo một số linh mục của giáo phận, chính quyền địa phương đã có kế hoạch phá thêm 23 nhà thờ khác, đều thuộc cộng đoàn chính thức.

Lệnh phá hủy nhà thờ Thần Lưu bắt đầu từ ngày 18.04, thứ năm

Tuần Thánh. Sau nhiều cuộc thảo luận với vị linh mục có trách nhiệm, chính quyền sẵn sàng gỡ bỏ Thánh giá và chỉ giữ lại tòa nhà, nếu nó được sử dụng cho các mục đích khác không liên quan đến việc thờ tự. Theo một giáo dân, có lẽ vị linh mục đồng ý điều kiện này, để giữ lại nhà thờ.

Giáo phận Hàm Đan được thông báo có 24 nhà thờ xây không phép và do đó sẽ bị phá bỏ. Nhưng một cha xứ giải thích: “khi bắt đầu xây dựng, chúng tôi đã xin phép và được phép của Bộ Tôn giáo vụ của làng, của đô thị và quận. Nhưng bây giờ họ nói là không còn giá trị nữa!” Một linh mục

cao niên ở Sơn Tây bình luận cách hài hước: “Đảng cộng sản giống như mặt trăng: thay đổi mỗi ngày, từ ngày đầu cho đến ngày 15 trong tháng!”.

Trên toàn giáo phận, các tín hữu đang cầu xin Đức Mẹ che chở và hy vọng những người nắm quyền đôi ý và cho phép tự do tôn giáo thật sự”. Các linh mục khẳng định: “Bạo lực thể gian có thể phá hủy các Thánh giá và nhà thờ, nhưng không thể tiêu diệt Giáo hội và đức tin trong lòng người!...” ♦

08 tháng năm 2019, 14:40

THƠ GIÓ CHUỖNG CUÔNG PHONG

NỮ ANH THƯ GIẾT MƯỜN

*Được thuê đóng kịch giết chàng Kim (*)
Hay Đoàn Thị Hương công an chìm?
Tổ trác, bị công ngay tại chỗ
Những tên đầu xỏ đã chuồn êm*

*Ác báo nàng chờ ôm án tử
Ngoại giao Hà Nội khép mồm im
Khí công lý Mã không thêm xử
Cái miệng gian tà mới vén lên*

*Được thả, Thị Hương thành minh tinh
Tử tù được đón rước linh đình
Để khoe công cứu nàng giết mướn
Giòng dõi anh thư Hồ Chí Minh!*

(*) Kim Chính Nam, anh của
CT Triều Tiên Kim Chính Ân

GÁI HUẾ BỊ CẮM SỪNG

*Festival Huế thật tung bừng
Mời khắp năm châu đến nháy mừng
Ngắm cảnh ngắm người, coi thứ lạ
Thấy gái Thần Kinh bị cầm sừng*

*Nhìn đoàn thiếu nữ đẹp như mơ
Áo dài tha thướt, nón bài thơ
Chỉ phien trên nón ai cài gấn
Chữ "HUẾ" ngả nghiêng trông quá tro!*

*Thích khoe của lạ, khoái phô trương
Tài năng sáng tạo thấy mà thương
Đàn ông xứ Huế nay mang tiếng
Đối vợ đi ngủ đồ sông Hương*

TUYÊN CHIẾN

*Ngày xưa cái chú Hun-Sen
Theo Khờ-me đỏ khùng điên giết
người
Mỗi tay, tìm chỗ khác chơi
Mới theo Việt Cộng, được ngồi ghế
cao
Ngồi rồi thấy sướng làm sao
Quyết ngồi cho đến khi nào quy tiên
Mánh mung thêm thói yêu tiền
Thấy quan thầy rách, đổi liền một khi
Ôm anh Sính Sáng chịu chỉ
Mặt vênh ra vẻ khinh khi quan thầy
Đô-la nhét túi cho đầy
Dân Miên cứ việc thành bầy lao nô
Mặc cho băng đảng Tàu phù
Nhẩy vô phách lối cứ như chủ nhà
Cởi trần, miệng phán ba hoa
Rằng ba năm nữa đại ca trị vì
Hun-Sen ôm bạc bỏ đi
Nước Miên thành thứ man di của Tàu
Đúng là tuyên chiến phủ đầu
Ai khôn thì hãy mau mau ngấm mình*

CĂN TÍNH DI DÂN VIỆT 1975-2015: TỪ TƯ PHÁT TỰ LỰC CỘNG ĐỒNG ĐẾN BIỂU HIỆN TOÀN CẦU

■ Trangdài Glassey-Trànguyên - PHẦN 8 (Hết)

PHẦN 2: BIỂU HIỆN TOÀN CẦU (tiếp theo) Refug-ensity: Tình Yêu và Mất Mát

Khi vào đại học, Lê học về mỹ thuật và vào chương trình Cao đẳng Mỹ thuật tại UC Irvine. Luận án cao học MFA của anh được đánh giá cao, “bao gồm những bức hình lớn, tĩnh lặng của gia đình Việt, những hình ảnh từ bên trong của gia đình đang vật vờ với căn bệnh mãn tính của Ba. Gần đây, một bức hình trong bộ hình này được chọn cho giải Sovereign Art Prize, một giải có tầm vóc lớn” (Nguyên văn Anh ngữ: “included quiet, large scale photographs of my family, interiors and of my family’s struggle with my father’s terminal illness. Recently, an image from that series was chosen Sovereign Art Prize, a high-profile recognition.”) Tuy làm họa sĩ thì hơi gian nan về tài chánh, nhưng Lê tận tụy với nghệ thuật, tình yêu thứ nhất của mình (tác giả chuyên ngữ),

Việt luôn cảm thấy vinh hạnh và cảm kích có được cơ hội để chia sẻ sáng tác của mình cũng như những tác phẩm của các nghệ sĩ mình thích. Ước mơ từ nhỏ của Việt được tham gia vào những cộng đồng của những người làm văn hoá đã thành hiện thực. Đôi khi bị kẹt trong những chi li đời thường hằng ngày, Việt tưởng

Cửa Sổ Nhà Bếp của Lê

như quên đi cuộc hành trình kéo dài từ Việt Nam và trở về đó. Mục đích của Việt là tiếp tục nuôi dưỡng những đối thoại giữa các cộng đồng nghệ thuật.

(Nguyên văn Anh ngữ: “I am always humbled and grateful for the opportunity to share my work as well as share the works of other artists I love. My childhood wish of being a part of communities of cultural producers has become realized. Caught up with daily

mundane details, sometimes I forget the long journey from Viet Nam and back again. My goal is to continue to build dialogue across communities through art.)

Trong tất cả những mất mát, sự ra đi của một người thân có lẽ là sự mất mát khó người ngoại nhất. Cái chết của Ba tiếp tục ám ảnh tâm trí và nghệ thuật của Việt. Ở một cách nào đó, Ba vẫn còn sống – trong một hình thức khác, qua suy nghĩ và cảm xúc được gột tả trong nghệ thuật của Việt. Việt hình dung Ba của hôm nay, một người cha mà anh đã gặp lại sau những ngày dài thương tiếc (tác giả chuyên ngữ),

Tuần trước, Việt nằm mơ thấy Ba. Việt quên chi tiết của giấc mơ, chỉ nhớ là hai cha con ngồi nói chuyện bình thường với nhau, chuyện thường ngày. Việt vẫn còn bị xúc động mạnh khi xem phim hoặc đọc truyện về cha con và gia đình. “Ba” của hôm nay nhắc Việt nhớ về những hình thức di chuyển và những chuyến tiếp: lần đi biển qua đất Thái, chuyến bay đầu tiên tới Mỹ, không biết bao nhiêu lần lái xe đi học đi làm đi công chuyện. Ba nhắc Việt rằng mái nhà thì ở giữa những tiếng đồng hồ đặng đặng và những chuyến đi xa, ở trong và giữa những chuyến tiếp, không thể diễn giải được.

(Nguyên văn Anh ngữ: “The other week, I dreamt of my father. I forget the circumstances of the dream, only that we had a regular chat, the stuff of daily life. I still get emotional when I watch films or read stories about fathers and sons, families. My “Ba” of today reminds me of the many modes of transport of transit and of transition: the barge to Thailand, my first plane to the United States, the countless car rides to work to school to run errands.

He reminds me that home is in between long hours and long commutes, within and in between transit, untranslatable.”)

Mùa hè năm 2009, Lê rong ruổi trên cánh đồng nghệ thuật Châu Âu, và sáng tác một chuỗi tranh cỡ lớn có tựa đề ‘vết tích’ (‘vestige’) dựa trên hình ảnh từ văn khố của những người lính tử trận cũng như hình ảnh gia đình trước chiến tranh Việt Nam. Chuỗi tranh này được vẽ trên những tấm ra giường lớn đã cũ, và nói về những bóng ma ký ức và những vết tích của tang thương. Được biết đến như một nghệ sĩ đa tài và đa năng với một tính cách đa dạng, giới tính cũng là một phần linh động trong đời sống của Lê. Từ hành trình cá nhân như một người Mỹ gốc Việt queer, Lê đối diện với những khoảng trống giữa văn hoá lịch sử và văn hoá pop ở Châu Á.

Tương quan với Tiếng Mẹ đẻ

Xuyên qua quốc thể (the national) đến sử thể (the historical) và cá thể (the personal), văn nghệ sĩ Việt ngoại biên chứng tỏ tiếng Việt là một không gian quan trọng để kính ngưỡng, tham khảo, và/hoặc hồi tưởng. Việt Hồ Lê ước gì mình đã đầu tư nhiều thời gian hơn để học tiếng mẹ đẻ trước khi dự khoá huấn luyện ngôn ngữ di sản hậu đại học. Nhưng ôm ấp tiếng mẹ đẻ không phải lúc nào cũng là chọn lựa dễ chịu cho những người cầm bút gốc Việt. Chẳng hạn như nhà thơ Ocean Vương (Glassey-Tranguyen, 2014f), kính ngưỡng tiếng Việt và chỉ dùng tiếng Việt riêng với gia đình – không để làm thơ. Nhà thơ Ocean Vương sinh ở Sài Gòn, Việt Nam năm 1988, và được nuôi nấng bởi những phụ nữ trong gia đình – người mẹ độc thân nuôi con, các dì, và Bà Ngoại – ở Hartford, Connecticut. Anh tốt nghiệp cử nhân Văn Chương Anh ngữ tại Đại học

Brooklyn College. Vương là tác giả của hai tập thơ *No* (Vương, 2013) với Nxb YesYes Books, và *Burnings* (Vương, 2010) với Nxb Sibling Rivalry Press. Quyển *Burnings* nằm trong danh sách American Library Association’s Over The Rainbow và được dùng rộng rãi trong các trường đại học tại Mỹ và các nước khác. Ocean nhận giải Pushcart năm 2013, bên cạnh các vinh dự khác như học bổng từ Kundiman, Poets House, và the Saltonstall Foundation For the Arts, cũng như Academy of American Poets Prize và Connecticut Poetry Society’s Al Savard Award. Thơ của Anh đã xuất hiện trong *Denver Quarterly*, *Quarterly West*, *Passages North*, *Guernica*, *The Normal School*, *Beloit Poetry Journal*, *Crab Orchard Review*, *Best of the Net 2012* và *the American Poetry Review*, vốn trao cho Anh giải Stanley Kunitz Prize năm 2012. Tác phẩm của Anh đã được chuyên ngữ sang tiếng Hindi (Bắc Ấn), Đại Hàn, tiếng Việt, và tiếng Liên Xô.

Tuy Vương chào đời mười ba năm sau khi chiến tranh Việt Nam kết thúc, nhưng lịch sử gia đình đã đặt Anh ngay vào giữa cuộc chiến – với công việc mà Bà Ngoại của Anh đã làm để sống còn, với những cái chết của những người nam trong gia đình, và mọi việc khác. Nhưng Anh bắt đầu ý thức về chiến tranh Việt Nam và tự mình vật lộn trong một quan hệ cá nhân với cuộc chiến (tác giả chuyên ngữ):

...khi tôi cứ thấy người Việt, thường được đóng bởi những diễn viên da trắng với khuôn mặt vàng, bị John Wayne bắn trên màn hình TV. Tôi nghĩ thật là kỳ quặc khi nhiều người Việt bị bắn chết bởi ‘người tốt.’ Tôi nghĩ tôi phải là một ‘người xấu.’ Nên

tôi đi thư viện để thử tìm hiểu xem tôi xấu như thế nào. Đó là khi tôi khám phá ra sách và chữ. Và qua sách, tôi biết rằng bạn có thể dùng chữ để biến một người thành người tốt hay người xấu. Như thể ảo thuật.

(Nguyên văn Anh ngữ: "...when I kept seeing Vietnamese people, often played by white actors in yellow face, get gunned down by John Wayne on the television. I thought it was odd that so many Vietnamese people were being killed by 'good guys.' I thought I must be a 'bad guy.' So I went to library to try to find out what was so bad about me. This was where I discovered books and words. And through books, I learned that you can use words to make anyone be a bad guy or good guy. It was kind of like magic.")

Rời Việt Nam khi còn rất nhỏ, Vương (tác giả chuyên ngữ)

...không nhớ gì cả. Tôi đến Mỹ khi mới một tuổi rưỡi. Tuy nhiên, tôi đã về thăm Việt Nam lần đầu năm 2009. Đó là một kinh nghiệm kinh hoàng, vì những gì tôi biết về Việt Nam lúc đó chỉ là những mảnh vụn của các câu chuyện mà Bà Ngoại tôi kể. Nói cách khác, Việt Nam mà tôi biết chỉ hiện hữu trong quá khứ, trong một khoảnh khắc còn đọng lại. Tôi chưa bao giờ nghĩ rằng khi trở về nhà, tôi lại cảm thấy mình là một người di dân một lần nữa – nhưng tôi đã cảm thấy như vậy.

(Nguyên văn Anh ngữ: "...don't remember anything. I came to America when I was 1.5 years old. I did, however, return to Vietnam for the first time in 2009. It was a terrifying experience because what I knew of Vietnam at the time were remnants of my grandmother's stories. In other words, the Vietnam I knew of

existed in the past, in a time warp. I never thought that by going home, I would feel like an immigrant all over again—but I did.")

Đi tìm nhân diện cá nhân là một quá trình phức tạp, càng phức tạp hơn khi lịch sử gia đình có những điểm liên quan đến định kiến từ đồng chính. Ví dụ, người Mỹ gốc Á phản đối những định kiến mà xã hội Mỹ có về phụ nữ Á Châu (và Việt Nam) như những cô gái lâu xanh, và nhập chung người Châu Á vào giai cấp nông dân. Vương trân quý xuất thân nông dân của gia đình mình và quá khứ của Bà Ngoại mình, như anh nói trong một bài viết trên trang nhà của Brooklyn College, "Thật ra, tôi rất hạnh diện về Bà. Không phải để để tôi nói điều này. Bà mặc áo tím và làm việc của mình. Và Bà sống sót." Vương không cảm thấy lẩn tránh giữa quan điểm của mình và sự công bằng về xã hội và sắc tộc mà người Mỹ gốc Á tranh đấu để đạt tới, bởi vì anh (tác giả chuyên ngữ)

...không thấy việc ủng hộ Bà Ngoại tôi hy sinh cho gia đình là một quan điểm về xã hội và sắc tộc. Sự hạnh diện về gia đình của một cá nhân và quan điểm ý thức xã hội của cá nhân đó là hai điều độc lập. Nói cách khác, tại sao một người không thể vừa phê bình những định kiến về người gốc Á của truyền thông Hoa Kỳ, vừa ủng hộ những ai phải trải qua một vài chiêu kích của những định kiến đó để sống còn? Tôi nghĩ đây là một sự phân biệt quan trọng – đặc biệt là cho những thế hệ người Mỹ gốc Á thế hệ thứ hai và ba, bởi vì họ bị tách rời khỏi kinh nghiệm tang thương trong lịch sử Á Châu từ thập niên 1940 đến 1970, và vì vậy, có đặc quyền phân chia những tang thương thành những vấn đề về xã hội và

sắc tộc.

(Nguyên văn Anh ngữ: "...don't see my supporting my grandmother's sacrifices for her family as a socio-racial stance. Pride in one's family and conscious social stances are independent of one another. In other words, why can't one be critical of the American media's stereotyping Asians while still supporting those who had to embody some aspects of those stereotypes in order to stay alive? I think this is an important distinction— especially for upcoming second and third generation Asian Americans who, because of their removal from traumatic Asian histories of the 40s throughout the 70s, have the privilege of compartmentalizing trauma as socio-racial tropes.")

Đối với lịch sử gia đình, Vương được tin thác với những câu chuyện quý báu, nhưng chúng sẽ chết theo người kể – không như văn chương. Vì là người duy nhất trong gia đình có khả năng viết lách, anh đã ghi lại những câu chuyện này. Là người bảo quản những câu chuyện này, Vương nhận lấy trách nhiệm và vinh dự mà không cảm thấy bị áp lực. Khi sáng tác, anh có quyền tạo ra viễn ảnh cho quá khứ (tác giả chuyên ngữ),

Tôi không cảm thấy bị áp lực. Gia đình tôi hoàn toàn mù chữ – cả tiếng Anh lẫn tiếng Việt. Cái mà họ cho tôi trong câu chuyện của họ là một món quà, một di sản. Nhưng, không như của cải hay di sản vật thể, món quà này không thể bị hư hay đánh cắp. Tôi cảm kích cơ hội đưa những câu chuyện này, những cuộc đời này, vào nghệ thuật bằng cách thêm chúng vào trong câu chuyện của chính tôi và sáng tạo của tôi. Tôi không phải là một sử gia. Và,

trong ý nghĩa đó, áp lực về mặt chính xác còn rất ít. Tôi điền vào chỗ trống và những khoảng trống bằng những điều tôi tự nghĩ ra.

(Nguyên văn Anh ngữ: “I don’t feel the pressure. My family is entirely illiterate—in both English and Vietnamese. What they gave me in their stories was a gift, an inheritance. But, unlike material wealth and relics, it is a gift that cannot break or be stolen. I am grateful for the opportunity to turn these stories, these lives, into art by adding them to my own narratives and inventions. I’m not a historian. And, in that sense, there is less pressure for accuracy. I fill in the gaps and details by making things up.”)

Chuyển hóa Refug-*endity*

Là một thi sĩ có thể đồng nghĩa với cảm giác phân cách với gia đình mình, nếu không phải là với chính mình và với thế giới xung quanh, lúc này hoặc lúc khác. Nhưng vừa là một thi sĩ và một người khoa bảng trong gia đình có thể làm tăng thêm cảm giác cách biệt này. Quan hệ mật thiết giữa Vương và gia đình và những chăm sóc thực tế mà anh mang dành cho gia đình giúp xoá đi tất cả những cách biệt đó (tác giả chuyển ngữ),

Tôi nghĩ tôi cũng rất may mắn là, không như các phụ huynh Mỹ gốc Á truyền thống vốn muốn con cái họ trở thành bác sĩ hay luật sư, gia đình tôi rất hạnh diện có một người khoa bảng và thi sĩ. Tôi nghĩ vì đối với họ, biết đọc là một quyền lực mà họ chưa bao giờ hiểu hay trải qua, và vì vậy họ coi nó như một điều đáng được kính ngưỡng và quan trọng – thậm chí như phép thuật. Có nhiều lúc tôi đọc tạp chí phổ thông như *People* hay các báo tạp nhật khác ở bàn ăn và mọi

người từ từ rời khỏi phòng, thì thầm với nhau, “Shhhh. Đi chỗ khác. *Ocean* đang đọc.” Đối với họ, việc đọc cũng không khác với phép thuật. Ở một cách nào đó, gia đình tôi nói đúng: trong nhà, tôi lo tất cả những việc liên quan đến chữ nghĩa. Tuy sống ở New York City, nhưng tôi lo hết các hoá đơn, những cuộc hẹn khám bệnh, thuê má – tôi còn đi họp phụ huynh cho em trai tôi nữa. Đây là những điều tối thiểu tôi có thể làm cho những hy sinh mà gia đình đã dành cho tôi. Và tôi đã cố nhiều lần dạy Mẹ tôi tiếng Anh – nhưng thật khó trong một gia đình Á Châu để một người con trai hay một người con dạy bất cứ điều gì cho một người lớn. Thứ bậc đóng một vai trò quan trọng trong quan hệ gia đình và việc đổi ngược vai trò thường rất khó khăn, nếu không nói là không thể.

(Nguyên văn Anh ngữ: “I guess I am also fortunate in that, unlike more traditional Asian-American parents who want their children to become doctors or lawyers, my family is very proud to have a scholar and poet. I think for them, reading itself is a power they have never understood or experienced, and therefore they see it as something worthy of great reverence and importance—even as surreal. There are times I will be reading *People* or some other pop-culture trash at the kitchen table and everyone will slowly dissipate from the room, whispering amongst each other, ‘Shhhh. Let’s go somewhere else. *Ocean’s* reading.’ To them, reading is not unlike magic. And in a way, they’re right: in our household, I take care of everything regarding words. Even from New York City, I take care of bills, doctors’ appointments, taxes—I even go to my younger brother’s parent-

teacher conferences. It’s the least I can do for the sacrifices they have made for me. And I have tried many times to teach my mother English—but it’s difficult in an Asian household for a son or a child to teach anything to an adult. The hierarchical roles play a major part in our relationships and such reversals can be very straining, if not impossible.”)

Đã trải qua những hoàn cảnh khó khăn, Vương nhìn sự nghèo khó một cách tương đối. Bởi vì (tác giả chuyển ngữ),

Tôi không bao giờ thấy mình sống trong nghèo đói – tuy tôi nhận ra rằng gia đình tôi nghèo kinh khủng. Thật ra, trong thời gian chúng tôi qua Mỹ, Việt Nam đang phát triển. Nhiều gia đình bắt đầu có TV hoặc radio. Khi mới đến Mỹ, cả nhà chỉ có một căn phòng trống với vài cái mền từ Salvation Army. Tôi đoán sống như vậy là nghèo. Nhưng chúng tôi nhận được trợ cấp xã hội và giúp đỡ từ nhà thờ ở vùng đó, nơi có những buổi phát thực phẩm mỗi Chúa Nhật với cereal hết hạn và bánh mì cũ. Tôi không biết nữa. Tôi nghĩ rằng sự nghèo khổ tương đối dạy cho tôi biết quý những gì tôi có: sự hiện diện của gia đình và sức mạnh của những câu chuyện, hình ảnh, và bài hát. Thêm nữa, khi bạn không có gì nhiều, thì bỗng nhiên mọi thứ đều là một quà tặng – một ơn lành thật sự, có thể cảm thấy được. Và tôi thích vậy. Không có gì là chán hết. Bất cứ cái gì cũng là một phụ trội.

(Nguyên văn Anh ngữ: “I never saw myself as living in poverty—although I realize we were terribly poor. In fact, during the time of our immigration, Vietnam was on the rise again. Families began owning TV sets and radios. When we first got to America, we

HỘI YẾM TRỢ ÁN TUYÊN THÁNH CHA TRƯỞNG BỬU DIỆP

13962 Seaboard Cir, Garden Grove, CA 92843, USA

Tel: (714) 949-7049

THÔNG BÁO

Vì nhu cầu giúp cho việc tuyên thánh cha Trương Bửu Diệp sớm được thành tựu, chúng tôi một số giáo dân thiện chí đứng ra thành lập HỘI YẾM TRỢ ÁN TUYÊN THÁNH CHA TRƯỞNG BỬU DIỆP và đã được chính quyền cấp giấy phép hoạt động của một hội vô vị lợi.

Văn phòng của Hội được đặt tại địa chỉ:

13962 Seaboard Cir., Garden Grove, California 92843

Tel: (714) 852-3891

Giờ mở cửa: 6 ngày một tuần từ 10:00am-5:00pm, đóng cửa ngày Chúa Nhật
Sự yểm trợ của quý vị sẽ được chuyển về Roma cho tiến trình Tuyên Thánh Cha Trương Bửu Diệp.

Trân trọng cảm tạ quý vị.
Ban Điều Hành

PHIẾU XIN KHẨN

Nhờ sự cầu bầu của Tôi Tớ Chúa: Cha Phanxicô Xaviê Trương Bửu Diệp

Tên Thánh, Họ và Tên .....

Địa chỉ .....

Thành Phố ..... Tiểu Bang .....

Điện thoại ..... Email .....

Ý chỉ xin cầu nguyện: .....

Tôi xin dâng cho tiến trình Tuyên Thánh số tiền:

_____ \$50.00 \$100.00 \$200.00 \$500.00 \$1,000 _____

Chi phiếu xin đề: “Án Tuyên Thánh Cha Trương Bửu Diệp”
và gửi về địa chỉ: 13962 Seaboard Cir., Garden Grove, CA 92843

Ana Pharmacy

Liên Khổng
Pharmacist

10191 Westminster Ave.
Garden Grove, Ca 92843

GIỜ MỞ CỬA

Thứ Hai - Thứ Sáu: 10:00AM - 6:30PM
Thứ Bảy: 10:00AM - 4:00PM

(714) 530-3784

Manna Pharmacy

Susie Ngọc Phan
Pharmacist

10402 Westminster Ave. Suite C
Garden Grove, Ca 92843

GIỜ MỞ CỬA

Thứ Hai - Thứ Sáu: 9:30AM - 6:30PM
Thứ Bảy: 9:30AM - 4:00PM

(714) 530-4133

- ❖ Nhận Medical và các loại bảo hiểm
- ❖ Tận tình hướng dẫn cách dùng thuốc chu đáo

- ❖ Giao thuốc tận nhà bệnh nhân miễn phí
- ❖ Giải đáp mọi thắc mắc liên quan đến thuốc

Bác Sĩ **DƯƠNG KHỔNG TƯỚC, M.D.**

Board Certified In Family Medicine

CHUYÊN KHOA

Toàn Khoa, Gia Đình, Bệnh Người

ĐIỀU TRỊ: Huyết áp, tiểu đường, cao mỡ, nhức mỏi, đau lưng, nhức đầu, mất ngủ, phong thấp, nhiễm trùng đường tiểu, ho kinh niên, suyễn khó thở, dị ứng, bệnh ngoài da, sưng phổi, bệnh tuyến giáp trạng, viêm ruột, bệnh tim, tiêu chảy

NHẬN

Medicare, Medical,
MSI, CalOptima và
các loại bảo hiểm
HMO, PPO

GIỜ MỞ CỬA

Thứ Hai - Thứ Sáu: 9AM - 6PM
Thứ Bảy: 9AM - 2PM
Đóng cửa ngày Thứ Ba

(714) 899-2600

- ❖ Có xe đưa rước bệnh nhân miễn phí
- ❖ Giúp làm đơn Medicare Part D
- ❖ Nhận làm bác sĩ gia đình, y khoa phòng ngừa
- ❖ Chích ngừa nhập học, du lịch

9009 McFadden Avenue, Westminster, CA 92683

(góc Magnolia & McFadden)

had only a bare room with some blankets from the Salvation Army. I guess you can call that poverty. But we did get help from welfare and the local church, which had food drives that gave out expired cereal and sacks of old bread every Sunday. I don't know. I think that relative poverty taught me what it means to appreciate what I had: the presence of family and the power of stories, images and songs. Also, when you have so little, suddenly every new thing is a gift—a real, felt blessing. And I like that. Nothing is ever boring. Everything is a bonus.”)

Vương bắt đầu làm thơ khi Bà Ngoại của anh qua đời. Viết như tang niệm. Viết như cách ghi lại tiếng nói của Bà, để Bà ở lại với anh qua các tác phẩm. Cái chết cũng tương đối, bởi vì (tác giả chuyên ngữ)

Bà Ngoại tôi sẽ luôn luôn là một phần của tôi, cũng như tôi là một sự tổng hợp của các câu chuyện của Bà và của chính tôi. Bà dạy cho tôi rằng những gì tôi học được hay có được trong đời này, tôi đã có rồi – và mỗi lần tôi gặp gỡ với thế giới, bao gồm các công dân của nó, là một sự bùng phát của những kinh nghiệm tiềm ẩn. Nói như vậy, thì Bà Ngoại đã ở trong tôi rồi – ngay cả trước khi Bà mất, Bà đã gieo cấy những mảng của chính Bà trong trí tưởng tượng của tôi. Bà luôn ở với tôi trong mỗi chữ. Nếu có thể làm một điều cho Bà – tôi sẽ tiếp tục làm thi sĩ.

(nguyên văn Anh ngữ: “My grandmother will always be a part of me as I am a composite of her stories as well as my own. She taught me that what I will learn or acquire in my life I will already possess—and that each encounter with the world,

including its citizens, is the ignition of dormant experiences. In that sense, my grandmother is already inside me—even before she died she was planting pieces of herself within my imagination. She is with me in every word. If I could do one thing for her — I would keep being a poet.”)

Thơ ca có lẽ cách tốt nhất để tưởng thưởng và tưởng nhớ một người mà – từ cách Vương nói về Bà – xem chừng là người có ảnh hưởng lớn nhất đối với anh, vì Bà là người nuôi nấng anh, là Việt Nam của Anh. Nếu Anh có thể viết bằng tiếng Việt, liệu Anh có cảm thấy một cách hoàn toàn khác để ở bên Bà và tưởng nhớ Bà không? Chưa hẳn như vậy. Vương giải thích (tác giả chuyên ngữ),

Không. Tiếng Việt rất quý giá đối với tôi vì nó là ngôn ngữ tôi sử dụng trong bếp, với gia đình. Đó là ngôn ngữ mà tôi học từ những cái chết và sự ra đời của người thân. Qua đó, tiếng Việt hoàn toàn độc lập với nghệ thuật và những gì phức tạp. Khi tôi nói tiếng Việt, tôi nói trong mạch nước trong. Tôi thoải mái nhất. Tôi có thể nói tất cả và không nói gì cùng một lúc. Nên tôi không muốn sáng tác bằng tiếng Việt. Tôi không muốn dùng ngôn ngữ đó cho thơ ca. Tôi không muốn làm hoen ố nó. Hơn nữa, âm nhạc, âm điệu trong tiếng Việt thì đã đủ thơ rồi.

(Nguyên văn Anh ngữ: “The Vietnamese language is precious to me because it is the language I use in the kitchen, with my family. It is the language in which I learn of the deaths and births of my kin. In this way, it is free of art and its complexities. When I speak Vietnamese it is speaking in pure water. I am most relaxed. I can say anything and nothing all at once. So I wouldn't want to

write in it. I don't want to use that language for poetry. I don't want to taint it. Besides, the music, the intonations in the Vietnamese language are poetic enough.”)

Vương có một tâm hồn chiêm niệm và là một Phật tử thuần thành. Đời sống tâm linh đã ảnh hưởng và định hướng cõi thơ của anh: cả trong quá trình viết, lẫn trong nhân sinh quan. Như Vương nói (tác giả chuyên ngữ),

Đối với Phật tử, căn cội của tất cả khổ ải chính là dục vọng. Tôi chấp nhận sự thật là tôi không phải là một tu sĩ, và đời sống của tôi cũng thường bị sai khiến bởi ngay cả những dục vọng căn bản nhất. Nhưng đối với tôi, nội sự ham muốn sáng tác thơ của tôi cũng là vấn đề. Ngay trong khi tôi viết những điều này, hàng trăm tu sĩ Phật giáo ở Tây Tạng đang bị đánh đập, giết chết, và đàn áp bởi chính quyền Trung Quốc. Bài thơ của tôi sẽ làm gì cho họ? Thật khó để tôi đối diện với chữ nghĩa của chính mình khi cả thế giới đang sôi động, còn tôi, tôi đang loay hoay với một mớ giấy mực.

(Nguyên văn Anh ngữ: For Buddhists, the root of all suffering is desire itself. I accept the fact that I'm not a monk, that my life is too often dictated by even the most basic desires. But for me, what's most problematic is the very desire to make poems at all. As I write this, hundreds of monks in Tibet are being beaten, killed, and persecuted by the Chinese government. How can my poem make a difference there? It's hard to come to terms with my writing when the world is on fire and here I am, obsessing over a handful of paper.”)

Vương suy tư thêm (tác giả chuyên ngữ),

Như chính cơ thể mà tôi có đây,

hành động viết, đối với tôi, chỉ là một phương cách dịch thuật, một nơi để giữ linh hồn. Hơn nữa, tôi phải đối diện với sự thật rằng bài thơ của tôi sẽ không bao giờ là cái mà tôi dự tính – tôi chỉ có thể đến thật gần điều mình muốn viết (nếu tôi may mắn). Tôi phải chấp nhận sự thật rằng chính những chữ nghĩa mà tôi nhào nặn cuối cùng cũng sẽ làm tôi thất bại. Jack Gilbert có lẽ nói điều này thậm chí hơn cả, “Tình yêu, chúng ta nói, Thượng đế, chúng ta nói, Rome và Michiko, chúng ta viết, và ngôn từ vẫn hiểu sai chúng ta.” Vậy đó, ngôn từ hiểu sai chúng ta, và dù vậy, chúng ta vẫn thức dậy, chúng ta cố yêu nhau, cố chống chọi với khả năng hành xử tàn ác của mình, và chúng ta thử, chúng ta sáng tạo, và chúng ta đào bới ngôn ngữ cho đến khi chúng ta thoả mãn nhu cầu tạo ra một cái gì đó có ý nghĩa. Nhưng việc cố gắng là điều tôi sợ. Tôi cầm bút lên và nghĩ, “Liệu tôi có thể làm điều gì tốt hơn với đôi tay này không?” Khi tôi sửa những khuyết điểm trong bài thơ, những khuyết điểm của một nam nhân chồng chất quanh tôi, thường là không được chú ý đến. Điều này làm cho tôi sợ hơn bất cứ điều gì: ý nghĩ là tôi sẽ dùng hết thời gian quý báu trên đời để viết những bài thơ ít người đọc đến, trong khi có quá nhiều điều tôi có thể làm với cơ thể mà tôi đã được ban cho.

(Nguyên văn Anh ngữ: “Like this very body I possess, the act of writing is, to me, just a means of translation, a place to store the soul. What’s more is that I have to face the fact that the poem will never be what I intended it to be—I can only get very close (if I’m lucky). I have to accept the fact that the very material I work with will ultimately fail me. Jack Gilbert perhaps said it

most poignantly: ‘Love, we say, God, we say, Rome and Michiko, we write, and the words get it wrong.’ They do, they get it wrong, and still we get up, we try to love each other, to resist our incredible ability to be cruel, and we try, we work and we mine language until it satisfies our need to make something meaningful. But the trying is what I fear. I pick up the pen and think: ‘Could I be doing something better with these hands?’ As I fix the flaws of the poem, the flaws of a man stack up around me, often times unnoticed. This scares me more than anything: the idea that I will end up using this precious time on earth making poems very few people will read, while there is still so much I can do with this body I am given.”)

“A Hapa Rap in Vietnamese”

Trong phần thảo luận về các văn nghệ sĩ ngoại biên gốc Việt, tôi muốn kết thúc với lòng kính trọng đối với cố thi sĩ John Vietnam Nguyễn, một người đã sống với tôn chỉ cả đời là “Hãy biết gốc gác của bạn” (tôi dịch từ cụm từ: Know your roots). Cả Ocean Vương và John Vietnam Nguyễn vật lộn với nhân diện gốc Việt của mình, nhưng trong những cách khác biệt. Tuy sinh ở Mỹ, Nguyễn sử dụng tiếng mẹ đẻ trong sáng tạo, trong khi Vương kính ngưỡng tiếng Việt và không muốn “làm hoen ố nó.” Nguyễn về nguồn, tưởng niệm biên cố Sài Gòn thất thủ và lăn lộn trong di sản sắc tộc của mình. Về kết thúc của cuộc chiến Việt Nam¹, Nguyễn viết (tác giả chuyên ngữ), 30 tháng Tư, còn gọi là Tháng Tư Đen, tượng trưng cho ngày miền Nam thất thủ và kết thúc chiến tranh Việt Nam. Hôm nay, chúng ta tưởng niệm những ai đã rời bỏ, đã chiến đấu, và đã sống qua cuộc

chiến bằng cách mặc màu đen và viết chữ “Saigon” hay “Sài Gòn” trên bàn tay, cổ tay, hay cánh tay chúng ta. Đối với tôi, đây là cách truy nhận gốc gác, và một cách tỏ lòng tôn kính đúng nơi đúng lúc.

(Nguyên văn Anh ngữ: “April 30th, also known as Black April, symbolizes the Fall of Saigon and the end of the Vietnam War. Today we commemorate those who fled from, fought for, and lived through the war by wearing black as well as writing ‘Saigon’ or ‘Sài Gòn’ on our hands, wrists, and arms. For me, it is an acknowledgment of my roots, and a way to pay my respects where they are due.”)

Cõi âm-thanh và không-gian mang tên John Vietnam Nguyễn gợi lên một cảm giác ‘mái ấm’ cho một nghệ sĩ nhạc rap gốc Việt sinh tại Mỹ, được anh quy tóm trong dòng chữ ký song ngữ, “One life, one love—Một đời, một tình yêu.” Mặc dù anh ra đi bất ngờ khi còn rất trẻ vì chết đuối sau khi cứu một người bạn trong lúc đi bơi tại hồ Mendota ở Madison², Nguyễn để lại một di sản lâu dài đối với cộng đồng của anh tại nhà, ở trường, và trong nghệ thuật. Cộng đồng địa phương đã thiết kế một tranh tường mural để vinh danh anh³, và vận động để đặt tên anh cho một con đường trong xóm (Emmanuel, 2014; Schmich, 2014). Trong một thư khuyến khích bạn bè, anh bày tỏ niềm tin mãnh liệt rằng (tác giả chuyên ngữ):

Hip-hop không chỉ là chuyện làm cho có, mà là một lối sống. Emceeing, hay là rapping, không phải là một sở thích. Giá trị sâu xa trong hip-hop hiện rõ trong hành động và thái độ của bạn bên ngoài một vòng cypher hay một bài hát (chú thích của tác giả: cypher, trong nhạc rap, là hát liên

John nói về 30-4

tiếp theo vòng; một người hát kiểu freestyling sẽ rap theo kiểu cypher, hết khúc này đến khúc khác; người hát rap phải biết lúc nào đến phiên mình và không cắt ngang một cypher). Tất cả là về hoà bình, tình yêu, tình liên đới, và cùng vui với nhau. Emceeing là cách để đối diện với những vấn đề trong cuộc sống; nghệ thuật là kết quả của đau khổ. Cuối cùng khi đã có đủ luyện tập và cảm hứng, nghệ thuật của bạn sẽ trở thành một điều người khác có thể cảm thông, bởi vì mọi người chúng ta đều trải qua những vấn đề tương tự. Bạn học cách trở thành người lãnh đạo, không phải chỉ trong lúc bạn spitting, nhưng khi những giây phút quyết định xảy đến trong đời sống và bạn phải bước tới. Một emcee không chỉ spit. Mà còn phải có văn hoá hip-hop nằm sâu trong gene của mình. Một emcee không chỉ ngồi thừ và làm ngơ vấn đề. Hãy đối đầu với nó. Những emcees nên nhìn vào số điểm như là cypher. Bắt tay vào. Làm việc của bạn theo cách cần. Và khi xong biết rằng mình đã làm đúng.

(Nguyễn văn Anh ngữ: “Hip-hop isn’t just something do, it’s the way you live. Emceeing, or, rapping, isn’t just a hobby. The values ingrained in hip-hop

emerge in your behavior and attitude outside of the cypher or song. It’s all about peace, love, unity, and having fun. Emceeing is a way to cope with problems in life; art is a result of suffering. Eventually with enough practice

and inspiration, your art becomes something people relate to, because we all go through the same problems. You learn how to be a leader, not just when you’re spitting, but when those crucial moments arise in life where you just need to step up. An emcee doesn’t just spit. He has the hip-hop culture embedded in his genes. An emcee wouldn’t sit back and ignore the problem. Tackle it directly. Emcees should look at grades like the cypher. Get in there. Do your thing the way it should be done. And come out knowing you did it right.”)

Nguyễn tin tưởng mạnh mẽ vào tiềm năng của mỗi cá nhân, và những câu chuyện duy nhất trong mỗi chúng ta. Anh viết (tác giả chuyển ngữ),

Nếu bạn muốn trình diễn trôi chảy, bạn phải tập đi tập lại. Chịu khó dợt lời. Viết những cụm từ đa âm cùng vần để tập. Học từ mới mỗi ngày. Trình diễn theo kiểu tự do mỗi ngày. Đặt cho mình tiêu chuẩn cao trong MỌI VIỆC bạn làm. Đừng bao giờ chấp nhận những gì chưa hoàn thiện. Nếu nhịp chảy của bạn đứt quãng, đừng coi đó là một tác phẩm đã hoàn tất. Hãy chuẩn bị công cụ sẵn sàng trong mọi lúc. Nếu bạn nghiêm túc về việc thu âm, hãy tìm hiểu về những khâu kỹ thuật của

nó. Đừng xin trò chơi điện tử vào dịp Giáng Sinh hay sinh nhật của bạn. Hãy xin một cái condenser microphone (chú thích của tác giả: đây là loại microphone sử dụng pin hay điện, nhưng có cục biến thế để chuyển sóng âm thành sóng điện). Hãy tự thúc đẩy mình mạnh mẽ hơn bạn bè của bạn tự thúc đẩy họ. Hãy là nguồn cảm hứng cho họ. Hãy hiểu rằng phải chịu khó thì mới đi đến thành công. Nếu bạn có động lực từ bên trong và hoài bão để thành công, không có gì có thể cản trở bạn, và ánh sáng của bạn cuối cùng sẽ toả sáng – và để được như vậy, thì cần kiên nhẫn. Dù gì đi nữa, những công khó khởi đi từ tâm hồn thì luôn được nhìn thấy. Hãy tiếp tục làm việc của bạn. Và kể chuyện của bạn. Không mánh lới.

(Nguyễn văn Anh ngữ: “If you’re serious about your flow, you have to practice. Do lyrical exercises. Write multi-syllabic rhyme schemes for practice. Learn new words everyday. Freestyle everyday. Set a high standard for EVERYTHING you do. Never settle for less than perfect. If your flow is off, don’t call it a finished work. Have an arsenal ready. at all times. If you’re serious about recording. learn about the technical aspects of it. Don’t ask for video games for Christmas or your birthday. Ask for a condenser microphone. Be more motivated than your peers. Be their inspiration. Understand that hard work is the road only known for success. If you have the inner drive and desire to be successful, then nothing will hold you back, and your light will eventually shine - this is where patience comes in. Regardless, hard work that comes straight from the soul is always recognized. Keep doing you. And tell your story. No

Tranh trên tường để vinh danh John Nguyễn

gimmicks.”)

Không mảnh lới. Đó là cách Nguyễn sống trọn đời sống ngắn ngủi của mình. Tôi cho rằng chiêu tuyệt nhất của anh chính là bài “A Hapa Rap in Vietnamese,” được trình diễn bằng tiếng Việt với phụ đề song ngữ (xin xem Youtube video⁴).

Những Mùa Refug-ensity Song Ngữ Mới

Ở đây, tôi chọn không thảo luận khả năng tiếng Việt của Nguyễn, nhưng chú trọng vào việc anh kết hợp một cách mới mẻ tiếng mẹ đẻ và điệu nhạc rap. Sự táo bạo trong việc Nguyễn sử dụng tiếng Việt trong nhạc rap của mình cho chúng ta lý do để tin vào vai trò quan trọng mà tiếng Việt tiếp tục có trên đời sống và nghệ thuật của thế hệ gốc Việt ngoại biên. Với những chương trình song ngữ Anh-Việt đang phát triển trong giáo dục công lập ở mọi cấp từ Mẫu Giáo (Glasse- Tranguyen, 2014g) đến đại học (Glasse- Tranguyen, 2013d), rất có thể trong tương lai, chúng ta sẽ có nhiều tác giả và nghệ sĩ song ngữ hơn, những người có thể luân chuyển giữa hai thế giới ngôn

ngữ Anh và Việt một cách thoải mái, tự hào, và lưu loát. Những biểu đạt và thể hiện về di-dân-tính refug-ensity của người Việt hải ngoại sẽ chắc chắn không chỉ trong các ngôn ngữ khác mà bằng cả tiếng Việt.

Nhờ đó, những mùa nghệ thuật hải ngoại mới đang trở nên càng toàn cầu hơn, và những tài năng sáng tạo song ngữ của tương lai sẽ không chỉ được tưởng thưởng tại hải ngoại và quanh thế giới, mà còn được trân quý tại đất nước Việt Nam. Tôi đã kết luận ở một số bài viết khác (Glasse- Tranguyen, 2015) rằng vì những tương tác và ảnh hưởng qua lại giữa Việt Nam và cộng đồng Việt hải ngoại, Việt Nam có tính hải ngoại và hải ngoại cũng curu mang Việt Nam. Là một trung gian không biên giới, nghệ thuật sáng tạo có thể nối kết Việt Nam với hải ngoại cách thiết thực hơn và ngược lại. Nghệ thuật sáng tạo cũng gặp gỡ với những cộng đồng không phải gốc Việt xuyên qua các khoảng cách địa lý và thai nghén những nhân diện và đối thoại mới. Nghệ sĩ gốc Việt cũng như khán giả của họ tại hải ngoại có thể tiếp tục gắn bó

với cội nguồn và có cảm hứng để đi tìm nhân diện của mình – một sự tiếp tục chắc chắn hướng đến những mùa sáng tạo mới của di-dân-tính refug-ensity. Qua những công việc này, những thế hệ ngoại biên gốc Việt có thể ghi lại và biến đổi quá khứ qua việc hồi tưởng và/hoặc với chính suy tưởng mới của mình như trường hợp của Ocean Vương. Ở năm 2018, chúng ta có cái đặc quyền hiếm hoi là nhìn lại hơn bốn mươi năm định hình cộng đồng Việt hải ngoại và sáng tạo nghệ thuật, từ những tác phẩm sáng tạo đầu tiên được xuất bản bằng tiếng Việt tại Quận Cam của 1975 đến những sáng tác mới nhất vừa lộ dạng tại hải ngoại hôm nay. Những thế hệ của văn nghệ sĩ gốc Việt đã đáp lại tiếng gọi sáng tạo và tận hiến cho việc ghi lại kinh nghiệm của mình qua nghệ thuật, và qua đó, giúp tiếp tục những biểu hiện, tìm kiếm, và xiển dương kinh nghiệm của người Việt hải ngoại – một di sản được trao truyền lại cho các thế hệ tương lai để giúp họ gắn bó với nguồn gốc. ♦

(Endnotes)

1 Tôi vẫn cho rằng cuộc chiến Việt Nam vẫn còn đang diễn ra trong nhiều cách, dù các tranh chấp vũ trang đã chính thức kết thúc vào tháng Tư 1975. Xin xem Glasse- Tranguyen, 2008.

2 Richardson 2012. Bản tin không nói về việc Nguyễn chết đuối sau khi cứu một người bạn, nhưng bạn bè có mặt đã làm chứng cho hành động cao cả này của anh.

3 John Vietnam Nguyen’s Memorial Mural x Heaven: <http://www.youtube.com/watch?v=ngYkh4n5pk>.

4 <https://www.youtube.com/watch?v=V3U-hqQ3kGo>. Accessed 6/30/2014.

SKCGI

SK Education Consulting Group Inc

SK EDUCATION CONSULTING

Hãy tạo cho thế hệ con em chúng ta một tương lai tươi sáng khi chuẩn bị bước lên Đại Học!

HÃY ĐẾN VỚI CHÚNG TÔI VÌ

- * Nhiệm vụ của SK Education Consulting Group Inc là cung cấp cho khách hàng các phương thức tốt nhất để thực hiện hồ sơ Tài Trợ Đại Học và các dịch vụ Tư Vấn Đại Học toàn diện nhất.
- * Bao gồm các phương thức ghi danh đại học, lập kế hoạch, kiểm tra lại đơn từ và hoàn tất, theo dõi tiến trình xin tài trợ đại học, khiếu nại hồ sơ bị từ chối, và gia hạn lại hồ sơ xin tài trợ đại học.
- * Dựa vào bảng điểm cũng như xem xét tất cả quá trình học tập, các chuyên gia của chúng tôi sẽ giúp các em vào học tại các trường mà các em mong muốn.
- * Chúng tôi, tại SKCGI, hãnh diện khi được góp sức hoàn thành mục tiêu của quý vị.
- * Chúng tôi cam kết sẽ nỗ lực hết mức để đạt được kết quả tốt nhất cho quý vị.

9304 BOLSA AVENUE, WESTMINSTER CA 92683

PHONE: 714.725.7889 HOẶC 1-800.935.6350

WWW.SKCGI.COM

THANH SƠN TOFU LÒ ĐẬU HŨ

*Thanh Sơn đậu hũ ngon ghê
Em ơi đi chợ nhớ về đừng quên!*

Chuyên sản xuất, bán sỉ và lẻ:
Đậu hũ trắng, chiên, đậu hũ
đường gừng và sữa đậu nành
nóng hàng ngày

Đặc biệt:
Bánh cuốn tráng tay và các
món ăn chay

714-534-2100
9688 Westminster Ave.,
Garden Grove, CA 92844

Lá Thư Canada

■ Trà Lũ

HẠNH PHÚC LÀNG TÔI

Tôi may mắn ở căn nhà gần trung tâm thành phố, mặt trước là con đường náo nhiệt, mặt sau là mảnh vườn nhỏ rất yên tĩnh. Tháng Năm đầu mùa xuân là tháng sung sướng nhất của tôi. Từ chỗ tôi ngồi làm việc, tôi có thể chiêm ngắm mùa xuân đang tới từng ngày. Bụi mai vàng đã nở hoa, mai có hoa trước khi có lá. Cả khu vườn nhà tôi đang nở lá, màu xanh mơn non mới đẹp làm sao. Đúng là mùa xuân đang từng bước đi tới. Cỏ cây đang gọi nhau thức dậy sau mấy tháng ngủ đông dưới tuyết. Tiếp giáp với căn vườn thân yêu này, là công viên High Park, một công viên lớn nhất và đẹp nhất Toronto. Thượng tuần đầu xuân, mấy khu hoa anh đào nở rộ. Công viên này có 3 khu anh đào khác nhau, mỗi khu là một loại hoa. Theo sử của thành phố thì những cây hoa này do Người Nhật tặng vào 3 thời khác biệt. Người Nhật mang ơn người Canada trong thời Thế Chiến Thứ Hai. Mỗi ngày biết bao nhiêu người đến ngắm hoa và quay phim chụp hình. Anh John làng tôi đã phát biểu : hoa anh đào đúng là hoa biểu trưng người Nhật : nhìn từng cái hoa thì thấy nó chẳng đẹp gì cả, thế nhưng một cành chi chít hoa thì ta thấy nó đẹp hết sức. Người Nhật cũng y chang, một anh Nhật riêng lẻ thì chả thấy gì đặc sắc, thế nhưng một đám người Nhật tụ lại thì họ làm ra nhiều sự kỳ lạ tuyệt vời. Ông bồ chữ ODP cười hì hì rồi nói: Người VN mình thì trái lại, một ông VN riêng lẻ thì là một ngôi sao sáng, nhưng một đám ông này họp lại thì tự nhiên đánh nhau, chụp mũ, và chia rẽ.

Đó là chuyện hoa anh đào . Bây giờ bàn chuyện thời sự. Tin nổi bật là Canada đã cho phép buôn bán và trồng cần sa. Các dược sĩ sẽ phải theo học một khóa về cần sa . Nhiều viện bào chế đang phát triển thuốc có cần sa. Nhiều trang trại bắt đầu trồng cần sa quy mô. Các cụ phương xa đã thấy Canada là nước văn minh cấp tiến chưa?

Về mặt đối ngoại thì Canada hiện tỏ ra quan ngại việc ông Tàu đang nhòm ngó miền bắc cực của Canada. Miền bắc cực này theo các nhà khoa học thì chứa tới 30%

dầu mỏ và tài nguyên thiên nhiên. Hải đạo từ xưa tới nay phải đi mất hai tuần giữa Thái Bình Dương và Đại Tây Dương qua ngả kênh Suez hay Panama, nay mùa hè tan băng thì chỉ đi mất một tuần. Ông Tàu đang tìm cách xây một hai căn cứ bên miền giáp bắc cực của Canada. Xưa nay Canada chỉ tự bảo vệ mình bằng luật pháp quốc tế chứ không bằng sức mạnh vũ khí. Quân đội Canada hiện nay chỉ có 100.000 quân nhân và 100 phi cơ lỗi thời. Xưa nay ai cũng biết Hoa Kỳ phải bảo vệ mặt bắc của Canada. Thời chiến tranh lạnh, Nga Xô đã có ý

định băng qua bắc cực tràn xuống qua Canada và đánh chiếm mạn bắc Hoa Kỳ.

Tiếp theo là tin thế giới mới có 2 vua mới : Đó là vua Naruhito lên ngôi hoàng đế Nhật thế vị vua cha thoái vị vì tuổi già, và vua Vajiralongkom, tân vương của Thái lan. Riêng VN thì vua Nguyễn Phú Trọng xem chết trong tai nạn khí thở , nay vua Trọng đã hồi phục và xuất hiện trở lại. Ai cũng biết hiện trong triều vua Trọng đang có nhiều đám đá nặng nề.

Tin thời sự quốc tế nổi bật nhất là Nhà Thờ Notre Dame de Paris 850

tuổi đã bốc cháy vào 15 tháng Tư vừa qua, may mà hai ngọn tháp và khung sườn được bảo vệ kịp. Dân Pháp coi ngôi nhà thờ này là một phần thân thể của họ. Khi ngọn lửa bốc cao, người ta thấy hai bên lễ đường nhiều đoàn người đã quỳ xuống gơ tay cầu nguyện, nét mặt ai cũng đăm chiêu như đang lo sợ cho di sản tuyên thống quý báu này. Tổng thống Pháp tuyên bố sẽ bỏ ra 180 tỷ để trùng tu. Chỉ ít lâu sau thì con số dân góp tiền vào quỹ này đã lên rất cao. Thủ tướng Canada Justin Trudeau cũng vừa lên tiếng, ông hứa sẽ sát cánh với Pháp trong việc tái thiết này.

Riêng làng tôi, tin thời sự quan trọng nhất trong tháng này là buổi ăn mừng Lễ Các Bà Mẹ. Theo thông lệ thì phe liên ông sẽ nấu ăn thết phe các bà vào lễ này và phe các bà sẽ nấu ăn vào lễ Kính Các Người Cha. Năm nay, tiệc mừng các bà mẹ diễn ra tại nhà cụ Chánh tiên chỉ làng. Đầu bếp là ông bồ chữ ODP. Khi dân làng tới thì bàn tiệc đã bày xong. Các bà hết sức ngạc nhiên. Chủ bếp bèn thưa: Phe liên ông chúng tôi đa số đã già nên nấu ăn lạng quạng và dờ lăm. Chúng tôi đã đi tham quan các nhà hàng VN, hiện nay dưới phố Toronto có nhiều nhà hàng nấu ăn rất ngon. Phe chúng tôi đã đặt mấy phần ăn nổi tiếng, đó là món Canh Chua Cá Kho Tộ. Món canh cá nấu với cà chua, đậu bắp, bạc hà, ngon đậm đà đầy mùi vị quê hương. Cụ B.95 nhìn thấy rau 'bạc hà' thì kêu lên: Ôi giời ơi, sao tôi được sung sướng thế này! Tôi đi nửa vòng trái đất, từ cọng rau mọc ở bờ ao Bắc Kỳ, nay ở đất Canada thân tiên tôi lại được thấy nó và ăn nó. Tên Bắc Kỳ của nó là 'rọc mừng'. Cụ Chánh và ông ODP cùng gốc Bắc kỳ, nghe lời sung sướng của Cụ B.95 thì đều gật đầu tán thưởng.

Mà quả thật tô canh chua ngon thiệt. những lát cá trắng mềm

mại chen lẫn với những màu xanh đỏ vàng của các thứ rau sao mà nó ngon thần sầu thế này. Đó mới là tô canh chua, còn đĩa cá kho tộ trông mới hấp dẫn làm sao. Nó được kho trong cái tộ đất, màu cá vàng vàng nâu nâu mang hương vị gừng tiêu hành nước mắm, hương thơm bay ra khắp phòng. Chao ơi là ngon. Anh John vừa ăn vừa xít xa: quả là ngon thần sầu. Món Canada chỉ trông đẹp mắt chứ không có mùi và có vị như thế này. Làng tôi đã ăn hai món này với cơm nóng và bún nóng. Dân làng đã ăn rất đằm say, loáng một cái là bàn cỗ đã sạch bong. Ai nấy đều hả hê sung sướng.

Rồi sang phần kể chuyện vui. Các bà xin anh John mở đầu và lấy đề tài là 'Mẹ'. Anh John nói ngay: Ngày xưa thời lập quốc, VN đã theo chế độ mẫu hệ rõ ràng. Ngôn ngữ là một bằng chứng giá trị nhất. Này nha, tiếng mạo từ đi trước các danh từ là hai tiếng CON chỉ giống nam, và CÁI chỉ giống nữ. Tôi thấy tiếng Việt đa phần có chữ CÁI đi đầu, như cái nhà cái bàn cái ghế cái giường, cái bát cái chén, cái gì cũng thuộc phe nữ hết. Rồi anh cười hà hà, vừa xin lỗi vừa nói: ngay cả cây súng của phe liên ông là 'con chim', cũng thuộc quyền phe nữ, vì ta thường không nói con chim suông, mà là 'cái con chim'. Ta chửi một anh con trai 'cái thằng chết tiệt kia' chứ không nói 'con thằng chết tiệt kia'. Các bác đã thấy phái nữ ngày xưa uy quyền không, họ bao trùm lên hết ngôn ngữ! Ngay tên nước cũng có chữ cái: Bỏ Cái Đại Vương...

Đến đây thì Cụ Chánh lên tiếng: Anh nói về CON và CÁI như vậy đủ rồi, xin anh chuyển sang đề tài khác. Anh hỏi lại cụ: Ngôn ngữ VN là một đề tài bao la, cháu biết nói về điều gì bây giờ? Mấy cô Huệ Tôn Nữ và Cao Xuân xin anh nói về đề tài văn chương: Anh đã đọc nhiều sách về văn chương VN, vậy Anh bài phục nhà văn VN nào nhất?

Anh John bóp trán suy nghĩ rồi kể: Tôi thích nhất, ngưỡng mộ nhất, bài phục nhất là nhà văn Mạc Đĩnh Chi đời Trần đi sứ sang Tàu. Ông sang tới nơi thì có đám tang: một bà phi của vua Nguyên vừa chết. Người Tàu có ý thử tài của sứ giả VN nên đã sắp xếp mời ông tới viếng xác. Khi ông đứng trước thi hài, người Tàu mới trao cho ông một tờ điều văn. Sứ giả VN mở tờ điều văn ra thì chỉ thấy một trang giấy trắng với 4 chữ NHẤT. Ai cũng lo cho sự bẽ bàng của sứ giả VN. Nhưng Cụ Mạc Đĩnh Chi đã ung dung cao giọng nhìn vào 4 chữ nhất rồi đọc:

Thanh thiên nhất đóa vân

Hồng lô nhất điểm tuyết

Thượng uyển nhất chi hoa

Dao trì nhất phiến nguyệt

Y! Vân tán, tuyết tiêu, hoa tàn, nguyệt khuyết!

nghĩa:

Nàng là Một đám mây giữa trời xanh

Một bông tuyết trong lò lửa

Một bông hoa giữa vườn thượng uyển

Một vàng trăng trên mặt nước ao

Than ôi! Nay mây tàn, tuyết tan, hoa tàn, trăng khuyết!

Tôi chưa thấy có một nhà văn nước nào mà có thể đột hứng từ một trang giấy trắng với 4 chữ nhất mà làm ra bài thơ hay như vậy. Cả triều đình bên Tàu bài phục sứ giả VN và đã tặng ông bằng tiền sĩ ngay lập tức. Mạc Đĩnh Chi có danh hiệu 'Lưỡng Quốc Trạng Nguyên' từ đó.

Bài diễn thuyết của Anh John coi như chấm dứt bữa tiệc mừng các bà

mẹ. Phe các bà liền gọi nhau ra ngồi trước cái TV bự của nhà cụ Chánh. Chủ nhà liền hỏi các bà định xem chương trình gì, các bà thưa là xem các buổi rước kiệu ở VN. Cô Cao Xuân lên tiếng : Cụ ơi, cụ có bao giờ xem chương trình mừng các lễ trọng ở VN chưa? Cụ ơi, cụ nên xem, linh đình, trọng thể và vĩ đại lắm. Cụ Chánh gờ tay không đồng ý ngay : Có, lão có xem. Ôi bây giờ ở VN các giáo xứ và các địa phận thi đua khoe khoang sự giàu có và muốn tạo kỷ lục. Nào là đội trống mấy trăm cái, nào là đội kèn cũng mấy trăm cái. Nào là kiệu cao ba tầng, sơn son thiếp vàng những 30 người khiêng. Nào là các hội đoàn bận lễ phục xanh đỏ rất đắt tiền. Vào nhà thờ thì thánh lễ có các ca đoàn rất đông, họ hát từ đầu lễ đến cuối lễ, giáo dân đến dự lễ thì tự nhiên biến thành khán giả thụ động. Theo cụ thì đây là những biểu hiện mà cụ nghĩ chỉ mang tính cách trình diễn, khoe khoang, cụ kết luận : Lão rất ghét những buổi lễ lạc này. Con cháu của cụ từ VN viết thư sang xin cụ cho tiền mua trống mua kèn, cụ liền trả lời KHÔNG ngay lập tức. Hiện nay ngày nào lão cũng xem các sinh hoạt của Giáo điểm Tin Mừng ở Nhà Bè, ngoại ô Saigon, của Ông Cha Trần Đức Long. Giáo điểm này hiện đang thu hút biết bao nhiêu giáo dân và người khác đạo từ khắp nơi đổ về. Nhà thờ lợp tôn lợp vải, các lễ lớn giáo dân đông tới mấy chục ngàn ngồi dưới mưa dưới nắng. Ông cha Long quản nhiệm, tuy bằng cấp đầy mình nhưng cuộc sống rất đơn sơ và khó nghèo, lời giảng rất bình dân dễ hiểu. Nhiều người thấy ông sống đạo như vậy thì biểu ông rất nhiều tiền, tiền vào tay ông rồi ông chuyển qua cho những người nghèo, bệnh hoạn, khuyết tật, đang cai xì ke ma túy. Lão hằng mong chớ gì VN có thêm mấy ông Cha Long nữa, ông số 2 cho Miền Trung, ông số 3 cho miền Bắc. Bây giờ là giai đoạn sống đạo, sống bằng việc làm, chứ không bằng khoe khoang trình diễn rước xách, kèn trống lọng loa. Cụ nào chưa biết về ông ‘Cha Long Nhà Bè’ này xin mở Youtube ‘GĐTM’, Giáo điểm Tin Mừng /Lòng thương xót Chúa’.

Cụ Chánh đã nói một hơi dài, ai cũng hiểu đây là tâm sự hằng ấp ủ trong lòng cụ lâu nay. Rồi cụ xin lỗi cả làng vì đã nói quá dài. Cụ quay vào anh John xin tiếp sức. Cụ bảo hôm nay lễ các bà mẹ, xin anh nói về đề tài các bà mẹ hay các bà vợ. Anh John nói ngay. Theo tôi thì một bà mẹ một bà vợ gương mẫu hiện nay chính là bà Melinda, vợ của tỷ phú Bill Gates. Chính bà đã hướng dẫn chồng trong việc dùng tiền làm việc bác ái. Người ta đã hỏi ông quyết định thông minh và đúng nhất trong đời ông là gì thì ông đáp ngay : Tôi đã lấy được đúng vợ. Bạn lấy được phụ nữ tốt và thông minh thì bạn sẽ thịnh vượng 3 đời. Rồi anh John tìm tìm nhìn Chị Ba Biên Hòa vợ anh và nói : Mà chỉ một vợ

thôi nha. Phe các bà vỗ tay rất lâu về lời tuyên bố này.

Anh John hỏi tiếp : Các bạn còn nhớ chuyện mất rìu không? Thấy dân làng tỏ ra không biết, anh liền kể : Rằng có anh tiều phu kia ngày ngày vào rừng đốn củi. Bữa đó trên đường về nhà, anh mệt quá nên đã ngồi xuống nghỉ bên bờ một cái giếng lớn. Chẳng may anh làm rớt cái rìu xuống giếng, giếng sâu vô phương tìm được . Mà mất rìu rồi thì làm sao chặt được củi để anh đem bán lấy tiền nuôi vợ con. Nghĩ tới đây thì anh khóc nức nở vì tuyệt vọng. Bỗng có bà tiên hiện ra. Vì biết anh là người lương thiện nên bà tiên đã cúi xuống giếng lấy lên một cái rìu bằng vàng và hỏi : Phải cái này không, anh liền lắc đầu, bà lại cúi xuống đưa lên một cái rìu bằng bạc, anh vẫn lắc đầu. Cuối cùng thì bà đưa lên chính cái rìu bằng sắt của anh. Anh nhận liền. Bà tiên liền nói : vì con là người thực thà, ta cho con cả cái rìu vàng và rìu bạc. Nói xong bà tiên biến mất. Anh đem cả 3 cái rìu về nhà, vợ con anh vui mừng hết cỡ. Ngày hôm sau cô vợ đòi chồng dẫn ra cái giếng thần. Nàng sung sướng hạnh phúc quá nhưng chẳng may nàng sẩy chân rơi xuống giếng. Anh chồng biết mình vô phương vớt được vợ lên nên lại lặn ra khóc như hôm qua. Bà tiên lại hiện ra và giúp anh như hôm qua. Bà đem lên một cô gái đẹp hết sức và hỏi anh đây có phải là vợ không, anh liền gật đầu nhận liền. Bà tiên ngạc nhiên về việc này, bà hỏi anh tại sao nói láo. Anh tiều phu trả lời : Thưa con sợ sự việc sẽ giống như hôm qua, bà sẽ cho con thêm 2 cô nữa , tức là bà sẽ cho con cả 3 cô đem về làm vợ thì việc này quá sức con. Hiện con chỉ có 1 vợ mà đã chơi với !

Cả làng nghe xong liền vỗ tay râm ran. Cô Tôn Nữ chỉ anh John rồi hỏi Chị Ba : Có phải anh John là chàng tiều phu của Chị không ? Chị Ba đỏ mặt, chớp chớp mắt mà không nói gì.

Anh John xin hết và xin ông ODP nói tiếp. Ông bảo ông vừa nói chuyện với một ông bạn già bên Mỹ. Ông này ngang tuổi ông nhưng còn rất khoẻ. Ông luôn cổ vũ các cụ cao niên theo gương ông : tập thể dục và đi bộ nhiều. Ông ta đã đọc cho ông một đoạn thơ nghe rất tếu :

Tập nhiều thì khoẻ nhiều

Tập ít thì khoẻ ít

Không tập thì hết đường nhúc nhích.

Kính chúc các cụ một mùa xuân hạnh phúc . Nói tới hạnh phúc, xin tặng các cụ lời rất hay và ý nghĩa của một triết gia :

Happiness is not tomorrow, it is now.

Happiness is what you are, not what you have.◆

Trà Lũ

HẠ VIỆN MỸ THÔNG QUA LUẬT BẢO VỆ ĐÀI LOAN, BẮC KINH TỨC TỐI

■ Thụy My

Chiến hạm trang bị tên lửa dẫn đường USS William Lawrence (DDG 110) trong một cuộc diễn tập trên Biển Đông. REUTERS

Hạ Viện Mỹ hôm 07/05/2019 đã nhất trí thông qua dự luật ủng hộ Đài Loan, vốn đang phải đối phó với áp lực quân sự và ngoại giao của Trung Quốc. Động thái này diễn ra vào lúc quan hệ thương mại Mỹ-Trung đang căng thẳng, và Bắc Kinh gần đây tuyên bố cần phải ngăn chặn đạo luật.

Với 414 phiếu thuận và 0 phiếu chống, Hạ Viện đã đồng lòng tái khẳng định các cam kết của Hoa Kỳ đối với Đài Loan, với một nghị quyết không mang tính ràng buộc.

Tất cả các dân biểu Mỹ cũng thông qua « *Taiwan Assurance Act of 2019* », nhằm hỗ trợ Đài Loan và cố vũ Đài Bắc gia tăng chi tiêu quốc phòng. Đạo luật lưu ý rằng Washington cần phải « *thường xuyên bán vũ khí* » cho Đài Loan, và ủng hộ sự tham gia của đảo quốc vào các tổ chức quốc tế. Dự luật này còn phải được trình lên Thượng Viện, nhưng thời điểm hiện chưa rõ.

Bộ Ngoại Giao Đài Loan hoan nghênh động thái « *tích cực* » trên đây, đồng thời bày tỏ lòng cảm kích. Thông cáo cho biết « *Đài Loan sẽ tiếp tục sát cánh với chính quyền Hoa Kỳ để siết chặt thêm mối quan hệ đối tác giữa đôi bên* ».

Phát ngôn viên bộ Ngoại Giao Trung Quốc Cảnh Sảng nói rằng dự luật là một sự can thiệp vào chuyện nội bộ của Trung Quốc, và Bắc Kinh đã « *ngghiêm khắc cảnh báo* » Washington về việc này. Trung Quốc kêu gọi Hoa Kỳ ngăn chặn tiến trình của dự luật, « *xử lý đúng đắn các vấn đề liên quan đến Đài Loan, để không gây phương hại nặng nề cho sự hợp tác Mỹ-Trung trên các lãnh vực quan trọng, cho hòa bình và ổn định tại eo biển Đài Loan* ».

Reuters cho biết trong tuần này, Ủy ban Đối ngoại Hạ Viện Mỹ dự kiến tổ chức năm buổi điều trần về quan hệ giữa Hoa Kỳ và Trung Quốc.◆

THƯ MỜI

“NGÀY CẦU NGUYỆN CHO QUÊ HƯƠNG VIỆT NAM”

- Kính gửi: Quý vị Đại Diện tinh thần các Tôn Giáo,
- Quý vị Đại Diện các Cộng Đồng, Cộng Đoàn Việt Nam,
- Quý vị Đồng Hương yêu chuộng Công Lý – Hoà bình,
- Quý Bậc Trưởng Thượng, Quý cơ quan Truyền Thông,
- Quý Ông Bà, Anh Chị và các Bạn Trẻ thân mến!

Kính thưa Quý vị,

Quê Hương Việt Nam đã hơn 44 năm, hai miền Nam, Bắc không còn ngăn cách, không còn tiếng bom rơi, đạn nổ... Thế nhưng, bao lâu đất nước Việt Nam đang còn đảng csvn độc tài vô thần cai trị, thì bấy lâu người dân Việt trên Quê hương mình vẫn chưa sống được an bình, tự do, ấm no, hạnh phúc thực sự và không thể hưởng một nền công lý và hoà bình đích thực. Vì rằng, nhiều nơi trên quê hương Việt Nam, đất đai và tài sản của người dân vẫn còn bị ĐCSVN dùng bạo lực, thẳng tay chiếm đoạt, gây ra biết bao cảnh đốn đau, những bất công ai oán và cuối cùng người dân hiền lành, phải trở thành những “DÂN OAN”: như vụ cưỡng chế đất ở Thủ Thiêm đã chưa giải quyết xong việc đền bù thỏa đáng cho người dân; thì tại vườn rau Lộc Hưng, thuộc quận Tân Bình, Sài Gòn, nhà cầm quyền csvn lại đã ngang nhiên đưa xe ủi, giật sập hơn 503 căn nhà để chiếm đất.

Ngoài ra, những ngư dân, mỗi khi ra khơi đánh cá gần vùng đảo Hoàng sa và Trường sa của nước Việt Nam thì không tránh khỏi “tàu lạ” rượt bắt, tấn công dã man đâm chìm thuyền. Và còn biết bao” chuyện lạ” bất công ác độc khác, lan tràn trên đất nước Việt Nam... Vậy mà, tại sao những lúc người dân hiền hòa, chân chính lên tiếng thì nhà cầm quyền csvn lại đàn áp, đánh đập, tù đày khổ ải!!! Đó là thực trạng của đất nước Việt Nam hôm nay, cứ diễn đi, tái lại, thật là chua xót!!! Và bao lâu, nhà cầm quyền csvn còn tồn tại để cai trị, thì bấy lâu thực trạng Đất Nước Việt Nam vẫn mãi mãi là như vậy!!!

Kính thưa Quý vị,

Đức cố Hồng Y Phan xi cô-Xa vi ê Nguyễn Văn Thuận là người hiền lành, đạo đức, được nhiều người kính trọng, tin tưởng, và luôn trung thành tuyệt đối với Giáo Hội Công Giáo. Nhà cầm quyền csvn rất khiếp sợ tầm ảnh hưởng uy tín của Ngài, nên ra tay đàn áp, bắt tù đày 13 năm. Ngài yêu Tổ Quốc Việt Nam bằng cả con tim và khối óc, tình yêu đó được diễn tả qua những vần thơ nồng nàn, chân thật của Ngài như sau:

“Con có một Tổ quốc Việt Nam,
Quê hương yêu quý ngàn đời,
.....

.....
Con bảo vệ bằng xương máu,
Con xây dựng bằng tim óc,
Vui niềm vui của đồng bào,
Buồn nỗi buồn của Dân Tộc.”

Nơi gương Đức cố Hồng Y Nguyễn Văn Thuận, trong tâm tình này, vào lúc 15:00 giờ, thứ bảy ngày 29 tháng 06 năm 2019, tại Đan viện ST.OTTILIEEN Đức Quốc, được tổ chức một Thánh Lễ đồng tế và kiệu Mẹ Maria, đốt nến cầu nguyện cho Quê hương Việt Nam để công lý được thể hiện, người dân thật sự sống trong an bình, hạnh phúc.

Chúng tôi chân thành kính mời Quý vị đại diện tinh thần các Tôn Giáo, Quý vị đại diện các Cộng Đồng, Quý cơ quan Truyền Thông Quý Bậc Trưởng Thượng, Quý vị đồng hương Việt Nam yêu chuộng hòa bình-công lý, Quý ông bà và các bạn trẻ không phân biệt tôn giáo, bỏ chút thì giờ quý báu, đến tham dự Thánh lễ đồng tế, cầu nguyện cho Quê Hương Việt Nam.

Thành thật cảm ơn nhiều.

Kính thư

Linh mục Augustinô Phạm Sơn Hà OSB
Đan viện St. Ottilien, Ngày 13 tháng 05 năm 2019

*****

Chương trình:

Thứ bảy, 29. 06. 2019, Tại Đan viện St. Ottilien

15:00 giờ : Thánh lễ đồng tế

16:30 giờ – 19.00 giờ : Ca hát, chuyện trò, cơm chiều.

19:30 giờ : Kiệu Đức Mẹ và đốt nến cầu nguyện cho Quê Hương Việt Nam.

Bí chú: Để cho việc chuẩn bị và sắp xếp được chu đáo trong ngày cầu nguyện cho Quê hương VN tại Đan viện St. Ottilien, xin vui lòng liên lạc, ghi rõ tên trước ngày 22.06.2019, theo địa chỉ sau đây:

Pater Augustinus Son Ha Pham OSB,

Erzabtei 01, D –86941, St. Ottilien,

Điện thoại: 0049/(0)8193/71615;

Email:augustinus@ottilien.de

****Nếu có thể được, xin Quý bà, Quý chị mặc áo dài đến tham dự Thánh lễ! Cảm ơn!*

GIÁO DỤC TÂM LÝ YÊU VỢ NẾ VỢ HAY SỢ VỢ

■ Trần Mỹ Duyệt

Có bao nhiêu người chồng dám nhận mình “sợ vợ”? Và có bao nhiêu được cho là sợ vợ? Nếu “sợ vợ” là một hành động chỉ sự yếu đuối, hèn nhát, nhu nhược trong mối tương quan vợ chồng, thì liệu có bao nhiêu đàn ông tự tin rằng họ có thể đồng hành với vợ mình trong cuộc sống hôn nhân mà không mang tiếng sợ vợ? Thật ra, chẳng ai biết rõ những gì đang xảy ra bên trong căn nhà và cuộc sống của người khác, tuy nhiên, theo cái nhìn chung, hôn nhân vẫn là cuộc sống đem lại hạnh phúc cho con người. Bởi vì hôn nhân được xây dựng trên tình yêu.

Thông thường, có ba loại đàn ông hạnh phúc với hôn nhân. 1) Những đàn ông yêu mù quáng vợ, và để nàng toàn quyền quyết định mọi chuyện: “Nhất vợ nhì trời”. 2) Những đàn ông nhu nhược, ba phải. Sao cũng được miễn là vợ con đừng làm gì phiền toái, gây rắc rối, “Vợ ta không sợ, sợ ai?” 3) Những đàn ông uyển chuyển, biết tôn trọng và lắng nghe ý kiến của vợ.

Trong ba mẫu đàn ông trên, ngoại trừ những người uyển chuyển, biết tôn trọng và lắng nghe vợ, thì dù thuộc loại yêu mù quáng hay ba phải, ta vẫn thấy hình bóng “sợ vợ” đâu đó. Vậy thế nào là những dấu hiệu của hành vi sợ vợ?

-Tỏ ra hết sức thận trọng về mọi chuyện trước mặt vợ.

-Một số đề tài không bao giờ dám thảo luận trước mặt vợ. Thí dụ, đề tài về sinh lý, tài chánh của gia đình, hoặc việc nuôi dạy con cái.

-Thấy vợ kính trọng cha mẹ vợ nhưng ghét cha mẹ chồng. Cảm không cho chồng mời cha mẹ, người thân đến thăm trong những dịp lễ tết đặc biệt

mà vẫn nghe theo.

-Trước những sai trái, khuyết điểm của vợ, không hề dám góp ý hoặc sửa sai.

-Mỗi lần định nói “không” với vợ là tim đập loạn nhịp, tay chân lạnh, toát mồ hôi.

-Mỗi lần định đưa ra một vấn đề để thảo luận với vợ là ngập ngừng và rồi bỏ dở.

-Bị vợ kiểm soát mọi chuyện: Đi đâu, làm gì... cũng đều phải hỏi ý kiến vợ trước.

Tân Đà Nguyễn Khắc Hiếu tuy là một thi nhân nổi tiếng của xã hội nho giáo Việt Nam, nhưng ông đã sớm nhận ra điều bất ổn trong quan hệ hôn nhân khi người chồng tỏ ra dấu hiệu sợ vợ. Ông đã làm một bài thơ nổi tiếng với tựa đề “Cứu Cấp Sự Sợ Vợ”. Theo ông, vợ chồng đến với nhau trước là vì tình, từ tình sinh ái, từ ái sinh úy. Và úy là “sợ”. Trong tình có yêu, và trong yêu có sợ. Vẫn theo Tân Đà thì vợ là một nhân vật đáng sợ, nhưng sợ đây là phát xuất từ tình yêu chân chính, không muốn phiền lòng người mình yêu. Nó khác với cái sợ do tâm lý như nhuợc, yếm thế và tự ty.

Tóm lại, Tân Đà gọi người sợ vợ một cách chính đáng là “ông” chồng. Thịnh thoảng sợ một lần, một cái gì đó là “anh” chồng. Cái gì cũng sợ gọi là “thằng” chồng. Sợ như vậy, theo ông là có vấn đề. Cũng theo cái nhìn tâm lý hôn nhân ngày nay là cần phải được trị liệu, cần được cố vấn, và hướng dẫn. Đề đọc toàn văn bài “Cứu Cấp Sự Sợ Vợ” của tác giả Nguyễn Khắc Hiếu, mời tham khảo [*Khối Tình Con. Quyển II \(1918\), Thơ Tân Đà. Những Tác Phẩm Thơ Tiêu Biểu Và Nổi Tiếng.*](#)

Tuy nhiên, sợ vợ không chỉ là căn bệnh của những “thằng chồng”, người xưa cũng có câu “Sợ vợ mới anh hùng”. Trong thực tế có những anh hùng sợ vợ, ngược lại, chính vì họ sợ vợ mới là anh hùng. Không Từ đã nói: “Tu thân, tề gia, trị quốc, bình thiên hạ”. Họ là những vĩ nhân, những con người tượng trưng như:

-Tổng Thống Abraham Lincoln nước Mỹ.

Là vĩ nhân nắm trong tay quyền lực tối cao, nhưng lại sống khổ sở dưới sự đay nghiến của vợ mình. Abraham Lincoln vị tổng thống thứ 16 và được xem là một trong những tổng thống vĩ đại nhất nước Mỹ nhưng về đời tư, Lincoln lại rất khổ sở: ông bị vợ hành hạ suốt cả cuộc đời. Ông cưới bà Mary Todd năm 1842 khi ông 33 tuổi, và bà Mary mới 23 tuổi, con nhà danh giá, con gái của thống đốc ngân hàng. Vì biết gia đình mình không “môn đăng hộ đối”, nên Abraham đã phải cân nhắc quyết định hôn nhân của mình trong 3 năm.

Tuy vậy, hôn nhân của ông đã trở thành một cuộc thử thách lớn lao cho ông. Là một phụ nữ duyên dáng, trí thức, thời trang, thông minh, nhưng cũng là một người vợ có tính kỳ quái, ưa bần gắt, gây sự với chồng và rất dễ nổi giận. Bà thường xuyên ghen tỵ với mọi người quanh chồng, nhieéc mắng chồng một cách rất thậm tệ dù cả khi ông đã là tổng thống. Chê bai ngoại hình của chồng, la hét, bủn xỉn và chửi bới chồng không chút nề trọng. Có lần bà đã lên cơn điên cầm tách cà phê nóng ném vào mặt ông trước mặt nhiều người trong một quán trọ.

Đau đầu vì chuyện chính trị, khi về nhà, Abraham Lincoln lại gặp phải

một người vợ với những hội chứng “tâm thần” thường xuyên gây nhiều bão tố và thách đố hơn cả chính trường. Vậy mà vị tổng thống vẫn nhẫn nhục và trung thành với đời sống hôn nhân mà không hề có ý định ly dị. Ông xứng đáng danh hiệu cao quý của một vĩ nhân ngoài xã hội, một người chồng cao cả trong gia đình.

- Triết gia socrate, Hy Lạp.

Triết gia Hy Lạp Socrate được nhiều người quý gồi ngưỡng mộ. Ông là bậc thầy của ngành triết học, là một triết gia siêu việt, nhưng với bà vợ Xanthippe thì ông chỉ là “con tép”.

Socrate lấy vợ khi đã 50 tuổi, vợ ông trẻ hơn ông rất nhiều. Nhưng vợ ông lại là người phụ nữ mà cả thành Nhã Điển (Athen) ai cũng đều biết tiếng. Bà dữ dằn, hung ác, và đánh đá. Suốt ngày bà la hét, chửi bới và hành hung chồng, đến nỗi tên của bà đã biến thành danh từ chung chỉ những ác phụ, những người đàn bà đánh đá, lăng loàn. Ngược lại với vợ, Socrate được tiếng là người chồng “ngoan”, chẳng bao giờ cãi nửa lời.

Chuyện kể về sự ghen tương bệnh hoạn của vợ nhà triết học thì nhiều, đáng nhớ nhất là một lần thầy trò Socrate đang trao đổi về triết học, Xanthippe bỗng xuất hiện la mắng um xùm. Không thấy ai phản ứng gì, tức giận bà đem cả vò nước xối lên đầu chồng. Socrate đã chữa thẹn cho vợ: “Sau sấm sét bao giờ trời cũng đổ mưa”. Lần khác, Socrate đang ăn cơm với bạn thì bà ném cả mâm cơm ra sân. Bình tĩnh, ông nói với bạn bè: “Chắc bà ấy muốn chúng ta ra sân ăn cho mát”. Có lẽ tính khí của vợ ông đã giúp ông sống với những suy nghĩ của mình. Ông đã khuyên các thế hệ trẻ đang muốn bước vào đường hôn nhân như sau: “Các bạn cứ lấy vợ đi, nếu may mắn các bạn sẽ hạnh phúc, còn nếu không ít nhất cũng trở thành một triết gia”.

- Văn hào Lev Tolstoi, Nga.

Đại văn hào Nga Lev Tolstoi đã bỏ nhà đi giữa trời tuyết giá, rồi chết ở một nhà ga. Ông không muốn phải thấy mặt vợ.

Là bá tước, là văn hào được cả thế giới ca tụng. Cuộc hôn nhân của ông và người yêu Sofya bắt đầu từ một tình yêu tuyệt đẹp. 48 năm trong hôn nhân, họ đã có với nhau nhiều mặt con. Sofya không chỉ là vợ mà còn là người phụ tá, thư ký cho chồng, tận tụy hỗ trợ ông trong công việc, nhưng cuối đời, hôn nhân của họ đã trở thành một bất hạnh, bế tắc. Sofya thường cần nắn, trách móc, đay nghiến, mặt sát chồng với những lời độc địa, chua cay. Có những lúc Sofya như phát điên, nằm lăn ra đất lăn lộn, vật vã, dọa tự tử, dọa đâm đầu xuống giếng...

Quan niệm về xã hội, triết lý sống giữa hai người khác nhau, và vì những căng thẳng ngày càng trở nên tồi tệ, một ngày trời đầy tuyết, Tolstoi bỏ nhà ra đi rồi 11 ngày sau, ông được tìm thấy đã chết ở một nhà ga với ước nguyện cuối cùng là không muốn nhìn thấy vợ nữa. Cái chết của ông đã để lại nhiều cuộc tranh cãi, kẻ khen, người chê ông là sống ảo tưởng, con người mang những hoài bão “đập đá vá trời”, thiếu thực tế. Âu cũng là tâm thức và lối sống của những thi văn xưa nay. Phần Sofya cũng có người khen, kẻ chê. Người ta bênh bà vì suốt đời phải sống với một người chồng “ăn cơm nhà, vác ngà voi”, chỉ lo chuyện thiên hạ. Tóm lại, bá tước, đại văn hào Tolstoi đáng khen ở chỗ ông đã nhẫn nại trước những sóng gió, bão táp gây ra do người vợ. Nhưng mặt khác, chính ông cũng là người đã gây nên những bão tố đó.

Trong ba người đàn ông trên, Tổng Thống Lincoln hành xử chuyện gia đình với phán đoán và cái nhìn của một chính trị gia. Socrate nhìn và giải quyết qua cung cách của một triết gia. Tolstoi nhìn những khó khăn của đời sống vợ chồng với suy nghĩ một văn sỹ, một lý thuyết gia. Tuy nhiên, ở phần cuối ông đã tỏ ra thua cuộc vì hành động tự ý bỏ nhà và chọn cho mình một cái chết mà trong lòng còn mang sự hận thù với vợ.

Ngày nay, trong thế giới hiện tại qua phong trào phụ nữ bình quyền, nữ

giới đang làm chủ tình hình trong gia đình cũng như ngoài xã hội. Văn hóa trọng nam khinh nữ không còn nữa, thay vào đó là văn hóa “lady first”. Nó đang xâm chiếm vào mọi lãnh vực từ gia đình, xã hội, chính trị, kể cả một số sinh hoạt tôn giáo. Tuy nhiên, nếu thái quá không tốt, thì bất cập cũng không phải là điều tốt. Vậy làm sao để quân bình hóa quan niệm sống và tình cảm trong tương quan vợ chồng.

Nghiên cứu về đời sống gia đình cho thấy rằng trong đời sống hôn nhân nếu muốn có hạnh phúc đời đời vợ chồng phải lắng nghe, tôn trọng lẫn nhau. Ở một mặt khác, đàn ông biết lắng nghe, chiều ý kiến vợ một tí, nôm na là biết “nể vợ”, hay “sợ vợ” thì đời sống hôn nhân sẽ hạnh phúc, ít bị ly dị hơn nhưng người chồng ương ương, dở dở, dùng quyền thì không xong, mà theo ý kiến vợ thì mặt mũi, danh dự... Đây là kết quả khảo cứu dài hạn 130 cặp vợ chồng do tiến sỹ tâm lý John Gottman thực hiện. Theo ông trong tác phẩm “7 nguyên tắc để hôn nhân thành công”, thì 65% người chồng thường làm tăng sự tiêu cực trong những cuộc cãi vã. Nghiên cứu cũng cho thấy 81% khả năng một cuộc hôn nhân sẽ tan vỡ khi người đàn ông không chịu nghe ý kiến của vợ.

Để tránh những ảnh hưởng tiêu cực của hôn nhân, ông đã đưa ra 4 điều mà phía người chồng phải lưu ý: Chi trích, đề phòng, khinh thường và câm lạng. Đây không phải là tác phong và lối hành xử của một người đàn ông trưởng thành, người chồng có tư cách và hiểu biết. Thật ra, sợ vợ hay sợ chồng chỉ là mặt trái của đồng tiền tình yêu. Cha ông xưa đã dạy: “Tương kính như tân”.

(Mời thăm trang nhà www.giadinhnazareth.org để tham khảo thêm những bài vở, tài liệu giá trị.)◆

THÔNG CÁO

V/v THAY ĐỔI HOẠT ĐỘNG CỦA VĂN PHÒNG CÔNG LÝ & HÒA BÌNH THUỘC DÒNG CHÚA CỨU THỂ SÀI GÒN

Kính gửi Quý Ông bà và anh chị em lưu tâm đến sinh hoạt của Phòng Công Lý và Hòa Bình thuộc Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn cách riêng “chương trình Tri Ân TPB - VNCH”

Kính gửi đến Quý Ông Thương Phế Binh – Việt Nam Cộng Hòa,
Bà con dân oan cả nước có liên lạc với Phòng Công Lý và Hòa Bình,
Quý vị ân nhân trong và ngoài nước.

Quý Y bác sĩ, quý luật sư và các cộng tác viên của chương trình.

Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn (DCCT SG) vừa bắt đầu một nhiệm kỳ mới, do đó có những thay đổi nhân sự trong cộng đoàn. Cha Phê rô Đinh Ngọc Lâm được bổ nhiệm về làm bề trên Cộng đoàn DCCT SG. Trong cương vị Bề trên mới, ngài có những dự phóng cho những hoạt động trong Cộng Đoàn và giáo xứ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp, trong đó sẽ có sự thay đổi liên quan đến văn phòng Công Lý và Hòa Bình. Để công việc được thuận lợi theo kế hoạch của ngài, và theo đề nghị của ngài, chúng tôi đã thực hiện việc bàn giao lại văn phòng Công lý và Hòa Bình ngày 15/05/2019 để ngài tiện việc sắp xếp lại công việc

cũng như những hoạt động trong tương lai của văn phòng.

Do đó, từ hôm nay tôi, Linh mục Phaolô Lê Xuân Lộc không còn làm việc trong phòng Công Lý và Hòa Bình thuộc Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn.

Về hoạt động tri ân các Thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa (TPB-VNCH), chúng tôi được cha Bê Trê nơ mới cho biết là sẽ tiếp tục theo cách sắp xếp của ngài. Do đó, từ nay mọi đóng góp giúp cho TPB-VNCH qua DCCT SG xin liên hệ cha Bê Trê nơ mới DCCT Sài Gòn.

Quý TPB-VNCH nào muốn được trợ giúp có thể đến liên hệ DCCT SG, số 38 Kỳ Đồng, P 9, Q. 3, Sài Gòn.

Các trường hợp chúng tôi đã cam kết thực hiện việc trợ giúp như khảo sát sửa/xây nhà mới... và đã có kế hoạch trợ giúp, chúng tôi sẽ tiếp tục giúp các ông hoàn thành ước nguyện.

Chúng tôi cam kết tiếp tục lo thu xếp và giúp đỡ cho quý ông TPB thuộc trường hợp đơn thân bị trục xuất khỏi căn nhà tạm trú ở vườn rau Lộc Hưng vào tháng 1 năm 2019, chúng tôi chỉ cam kết sự trợ giúp này trong thời hạn và khả năng cho phép.

Về thông tin cá nhân của quý TPB-VNCH và các dân oan, tù nhân lương tâm... chúng tôi cam kết sẽ bảo mật cho quý vị.

Chúng tôi không còn tiếp tục chương trình Tri Ân TPB – VNCH, do đó chúng tôi cũng không thể đón nhận sự trợ giúp nữa.

Chúng tôi chân thành cảm ơn cộng đồng người Việt trong và ngoài nước đã ủng hộ và đồng hành với chúng tôi trong nhiều năm qua. Cảm ơn các ông TPB và các bà con dân oan khắp nơi trong cả nước đã yêu thương và tín nhiệm chúng tôi. Cảm ơn các Y Bác sĩ, các luật sư và các Tình Nguyện Viên đã nhiệt tình cộng tác với chúng tôi bất chấp bao khó khăn, nguy hiểm. Cảm ơn các nhà hảo tâm trong và ngoài nước đã hết lòng trợ giúp chúng tôi để thực hiện chương trình.

Chúng tôi chân thành xin lỗi về những thiếu sót, những vụng về, những giới hạn trong suốt quá trình sinh hoạt làm phiền lòng quý vị. Xin miễn thứ và thông cảm cho chúng tôi.

Xin quý vị tiếp tục cộng tác với DCCT SG trong việc thi hành sứ vụ của Nhà Dòng đó là mang Tin Mừng đến cho người nghèo, người bị bỏ rơi hơn cả.

Chân thành cảm ơn Quý vị.

Linh mục Phaolô Lê Xuân Lộc, CSsR.

Ấn Độ và Singapore tập trận ở Biển Đông

Tàu INS Shakti của Hải quân Ấn Độ tại cảng Changi ở Singapore, 10/05/2018.

Hải quân Singapore và Ấn Độ hôm 19/5 đã bắt đầu cuộc diễn tập hàng hải song phương lần thứ 26, viết tắt là SIMBEX, ở Biển Đông, theo trang India Times.

Theo một tuyên bố chính thức của Bộ Quốc phòng Ấn Độ, cuộc thao dượt hải quân kéo dài bốn ngày và sẽ bao gồm các hoạt động, trong đó có “bắn vũ khí nhắm vào các mục tiêu trên không và trên mặt đất”.

Ngoài tàu chiến Ấn Độ như Kolkata và Shakti, máy bay tuần tra hàng hải tầm xa P8I cũng sẽ tham gia cuộc tập trận này cùng với các tàu chiến tuần dương Steadfast và Valiant cùng máy bay tuần dương Fokker-50 và chiến đấu cơ F-16 của Hải quân Singapore.

“Sau khi kết thúc thành công triển lãm và hội nghị thảo luận quốc phòng IMDEX-19, tàu Kolkata và Shakti tiếp tục lưu lại Singapore để tham gia cuộc tập trận SIMBEX-19,” thông cáo cho biết thêm.

“Trong những năm qua, tập trận SIMBEX đã không ngừng thể hiện cam kết của quốc gia [Ấn Độ] trong việc tăng cường hợp tác hàng hải giữa hai hải quân và tăng cường tình hữu nghị giữa hai nước. Hải quân Ấn Độ đã triển khai các tàu chiến tốt nhất cho SIMBEX-19 với mục đích tăng cường lòng tin lẫn nhau, tăng cường khả năng tương tác và xây dựng sức mạnh tổng hợp lớn hơn để giải quyết các mối quan ngại hàng hải chung giữa hai hải quân,” cũng theo tuyên bố của Bộ Quốc phòng Ấn Độ.

Ngoài các tàu Kolkata, Shakti của Ấn Độ, máy bay tuần tra hàng hải tầm xa Poseidon-8I (P8I) cũng sẽ tham gia tập trận SIMBEX-19, theo thông cáo báo chí của Bộ Quốc phòng Ấn Độ.

Phía Singapore có các tàu chiến của hải quân tham gia như tàu Steadfast và tàu Valiant, cùng máy bay tuần tra hàng hải Fokker-50 (F-50) và máy bay chiến đấu F-16.

Cuộc tập trận SIMBEX 19 cũng sẽ kết thúc việc triển khai tàu Kolkata và tàu Shakti của Ấn Độ tới Biển Đông trong thời gian hai tháng, nhằm mục đích mở rộng các cầu nối hữu nghị thông qua các tương tác văn hóa, kinh tế và hàng hải với các quốc gia Đông Á và Đông Nam Á. ♦

Diễn đàn Facebook

VNTB- HIỂU SAO VỀ ‘thông điệp Nguyễn Phú Trọng’?

■ Thiên Điều

(VNTB) - “ Có nên xóa bỏ thành phần kinh tế nhà nước hay không? Đổi mới chính trị có phải là đổi mới chế độ chính trị không? Có cần phải sửa đổi điều lệ của Đảng CSVN hay không?”

Sau sự cố ngã bệnh trong chuyến cộng tác tại Kiên Giang gây nhiều đồn đoán, Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng bình thản trở lại chính trường với một phong thái điềm nhiên như không có bất cứ vấn đề gì nghiêm trọng đã xảy ra với ông.

Sự trở lại của ông Nguyễn Phú Trọng đã được các quân thần thiết kế hoặc cũng có thể là từ sự chỉ đạo trực tiếp của ông một cách tỉ mỉ, cẩn thận. Giữa lúc vấn đề sức khỏe của ông đang trở thành tâm điểm nóng của dư luận, một động thái bất ngờ từ một kỷ luật, bắt giữ quan chức đậm nét “đốt lò”, gây rúng động cả truyền thông lẫn chính trường Việt Nam là kỷ luật và khởi tố một loạt quan chức cao cấp, trong đó cộm cán nhất là một cựu Phó Thủ tướng. Có thể nói đó là thông điệp rất hữu hiệu, rõ ràng về vai trò và vị trí của ông vẫn tồn tại cho dù tình trạng sức khỏe cá nhân ra sao.

Một thông điệp khác mạnh mẽ hơn, đáng chú ý hơn nữa là ngay khi chính thức xuất hiện trở lại trên truyền thông. Tại Hội nghị Trung ương đảng lần thứ 10 (18/5/2019), ông Nguyễn Phú Trọng đưa ra một loạt vấn đề liên quan đến kinh tế, chính trị mang tính cốt tử của thể chế.

Tại Hội nghị Trung ương 10, ông Nguyễn Phú Trọng đưa ra 3 câu hỏi lớn:

1. Có nên ‘xóa bỏ’ thành phần kinh tế nhà nước hay không?
2. Đổi mới chính trị có phải là đổi mới chế độ chính trị không?
3. Có cần phải sửa đổi điều lệ của

Đảng CSVN hay không?

Dư luận đang tỏ ra hoài nghi, bàn tán khá nhiều về ý đồ thật sự của ông Trọng khi đưa ra 3 câu hỏi như trên. Tuy nhiên trước đây, vào ngày 12 tháng 1 năm 2015, cũng tại Hội nghị 10, Khóa 11, trong bài phát biểu kết thúc kỳ họp, Cũng chính ông Nguyễn Phú Trọng đã từng nhấn mạnh: “Phải nắm vững và khẳng định: Đổi mới chính trị không phải là làm thay đổi chế độ chính trị, thay đổi bản chất của Đảng ta...”. Qui chiếu với phát biểu lần này thì rõ ràng nội dung là mâu thuẫn hoàn toàn với phát biểu của chính ông cách đây hơn 4 năm. Câu hỏi đã đặt ra, nhưng rõ ràng khó có ai dám trả lời nếu không đoán định được ý đồ thật sự của đương kim Tổng bí thư kiêm Chủ tịch nước.

Trên góc độ suy luận để dự đoán, nếu như việc lờ tịt đi chi tiết về tình trạng sức khỏe của ông là nằm trong kế sách “giả chết bắt quạ” mà vụ khởi tố các quan chức nói trên là một chỉ dấu thì rất có thể 3 câu hỏi của ông tiếp tục là cái bẫy để các quan chức mà ông cho rằng thuộc thành phần “suy thoái, tự diễn biến”.. sẽ lộ mặt. Từ đó sẽ giúp ông nhận diện diện để biến thành phần này thành “cùi” cho kế hoạch

thanh trừng làm “trong sạch đảng” mà ông đang tiến hành. Cũng trên góc độ này thì 3 câu hỏi ông Trọng đưa ra cũng có thể là một cách để đo lường uy lực của ông hiện tại trọng nội bộ chế độ mà ông đang nắm giữ vị trí tối cao.

Trên góc độ tích cực hơn với những người có ý tưởng lạc quan, kỳ vọng ông Nguyễn Phú Trọng sẽ là người lãnh đạo thực tâm đưa đất nước tiến lên thì những câu hỏi mà ông đặt ra lại chính là những đáp án chính xác nhất cho xã hội Việt Nam ngày nay. Chính xác và vô cùng đơn giản khi chỉ cần thay đổi câu hỏi thành câu khẳng định. Điều này thì không cần phải bàn cãi.

Vậy thông điệp của ông Nguyễn Phú Trọng là đơn giản, thực tâm hay là một ân ý sâu xa, phức tạp? Có lẽ sẽ chỉ có chính ông Nguyễn Phú Trọng mới xác quyết được. Riêng ý nghĩa khẳng định quyền uy thì nhìn trên khía cạnh nào cũng luôn dễ dàng nhận ra.

Sự trở lại đầy uy lực khi chiến dịch “đốt lò” rõ ràng đang nóng hơn, lan rộng hơn. Với thông điệp mới, rất có thể chính trường Việt Nam sẽ đi vào giai đoạn ngã ngũ nhanh hơn dù cho được thực hiện theo hướng nào.◆

TRANG Y HỌC

■ **Bác Sĩ Ngô Đình Tân**

NỖI CÔ ĐƠN

1. Nỗi cô đơn là một trạng thái cảm xúc bất thường về tâm lý rất phổ biến, nay đang trở thành một cơn dịch tại các nước phát triển trên thế giới. Nó có thể là căn nguyên hoặc nguy cơ dẫn đến các căn bệnh tâm thần trầm trọng. Nếu kéo dài cô đơn có thể ảnh hưởng đến sức khỏe thể lý nghiêm trọng.
2. Cô đơn là một nỗi đau về tâm lý, nó cũng gây ra cảm xúc đau giống như đau về thể lý. Cô đơn là một cảm xúc đau khổ trong bản thân khi bị bỏ rơi, như thiếu vắng sự giao tiếp thân mật gần gũi với cá nhân khác. Người sống một mình chưa chắc là bị cô đơn, hoặc sống chung quanh với nhiều người khác, chưa chắc là bảo đảm không bị cô đơn. Cô đơn rất đa dạng. Nó không chừa tuổi tác, hoàn cảnh gia đình, xã hội và kinh tế, người giàu nghèo, có chức vọng thành công hoặc bần cùng, có gia đình hoặc độc thân đều có thể trở thành cô đơn. 20% tổng số dân Hoa Kỳ cảm thấy cô đơn. Sự cô đơn ngày càng gia tăng trong xã hội hiện đại.
3. Theo tâm lý học, mỗi cá nhân có 6 nhu cầu xã hội cần được đáp ứng, nếu không sẽ làm cá nhân đó rơi vào nỗi cô đơn:
  - Gần gũi thân mật.
  - Hội nhập xã hội.
  - Được nuôi dưỡng.
  - Giá trị bản thân.
  - Có liên minh đáng tin cậy.
  - Được hướng dẫn khi bị rơi vào tình huống căng thẳng.
  - Những nhóm người có nguy cơ cao bị cô đơn là quý cao niên tuổi 75 trở lên, người tàn tật, người di cư, người thất nghiệp.
4. Cô đơn là một cảm xúc tự nhiên mà ai cũng cảm nhận một lúc nào đó trong cuộc đời. Những cảm xúc cô đơn này ngắn ngủi không kéo dài. Nếu nỗi cô đơn kéo dài trong một thời gian lâu dài, nó có thể ảnh hưởng đến sức khỏe tâm lý và thể lý. nỗi cô đơn có thể là nguyên nhân hoặc tăng nguy cơ mang các căn bệnh tâm thần như trầm cảm, bệnh lo âu về giao tiếp trong xã hội và nghiện ngập. Cô đơn và trầm cảm luôn đi song song với nhau, cô đơn thường xảy ra trước rồi sau đó dẫn đến trầm cảm. Người cô đơn thường sống khép kín trong căn phòng của mình. Cô đơn gây ra lo âu khó chịu khi đi làm bạn hoặc giao tiếp với người khác. Ngoài ra cô đơn còn là một nguy cơ lớn dẫn đến nghiện ngập. Các cuộc nghiên cứu về sự nghiện ngập cho biết là những người có sự giao tiếp thân mật gần gũi với các cá nhân khác thì rất khó để trở thành nghiện ngập.
5. Cô đơn nếu kéo dài có thể ảnh hưởng xấu nghiêm trọng đến sức khỏe thể lý, nó tăng nguy cơ đột quỵ và bệnh tim mạch, nó tăng tỷ lệ áp huyết cao, cao cholesterol và béo phì. Ảnh hưởng của cô đơn về thể lý có tầm nghiêm trọng tương đương với ảnh hưởng của bệnh béo phì hoặc hút thuốc là mỗi ngày 15 liều thuốc. Nỗi cô đơn tăng lượng cortisol trong cơ thể. Cortisol được coi như là hoá chất độc làm tăng áp huyết và tăng nguy cơ viêm nhiễm như hay bị cảm cúm đau nhức toàn thân, ngoài ra cortisol có thể gây ra rối loạn về tiêu hóa, rối loạn về giấc ngủ và rối loạn về tâm thần. Ở trẻ em cô đơn có tác động tiêu cực đến học tập và trí nhớ. Chúng hay có hành vi chống xã hội, phạm pháp và tự hủy hoại.
6. Các bác sĩ tâm lý điều trị nỗi cô đơn bằng phương pháp tâm lý trị liệu từ 10 đến 20 tuần. Các phương pháp này phổ biến và có kết quả cao. Cách thức tâm lý giúp tìm hiểu nguyên nhân gốc rễ của vấn đề, giúp đảo ngược các suy nghĩ tiêu cực và giúp các bệnh nhân nối kết với thế giới bên ngoài.

(Almond Tile Biscuits)

NGUYÊN LIỆU:

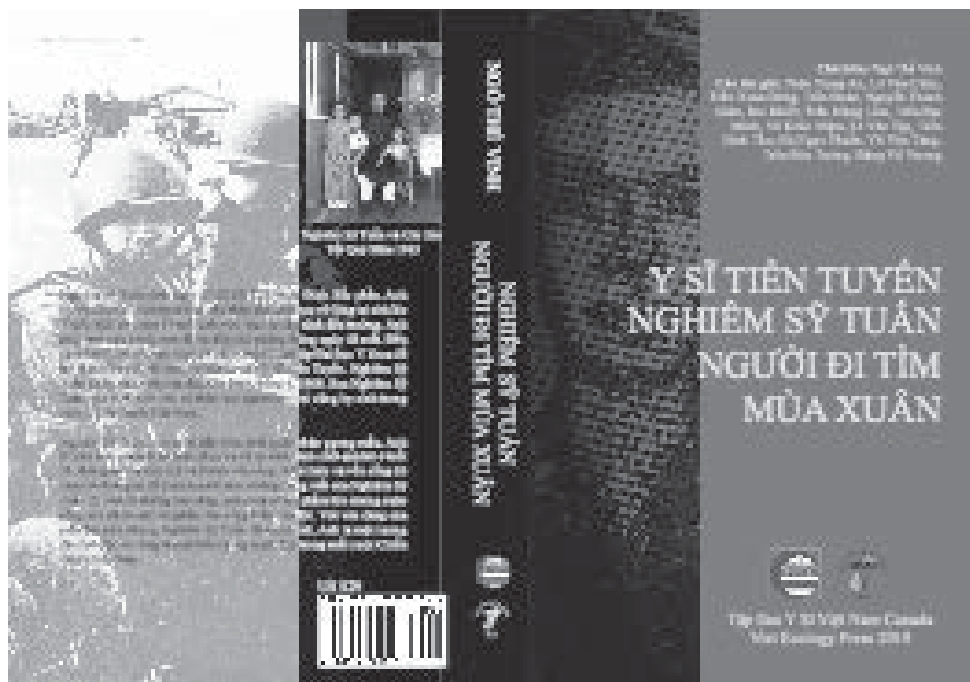
- 1/2 cup hạnh nhân nướng sơ qua xay nhỏ để riêng .
- 1/3 cup đường
- 3 muỗng canh bơ nhạt, mềm.
- 2 lòng trắng trứng
- 1/3 cup bột mì
- 1/2 cup hạnh nhân cắt mỏng (cho lên mặt bánh trước khi nướng)

CÁCH LÀM:

- Lấy bơ đánh với đường cho nổi. Khi nổi cho lòng trắng từng trái vào trong khi máy đánh trứng vẫn chạy, sau đó cho bột vào , quậy đều. Cho hạnh nhân đã nướng ở trên vào, quậy đều.
- Khuôn thoa bơ, lấy túi khuôn cho bột vào bóp bột xuống khay hình dài hay tròn. để hạnh nhân bào mỏng lên trên.
- Lò nóng 375 độ.
- Để bánh vào lò, nướng cỡ 6 phút. Khi thấy chung quanh bánh có màu nâu là bánh đã chín.

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Y SĨ TIÊN TUYỂN NGHIÊM SỸ TUẤN NGƯỜI ĐI TÌM MÙA XUÂN

Ngô Thế Vinh Chủ biên và 15 Tác giả

Phát hành tháng 5, 2019

Nghiêm Sỹ Tuấn là một trí thức, một kẻ sĩ dân thân, một quân nhân gương mẫu, Anh là hình ảnh tuyệt đẹp của phục vụ và hy sinh. Anh chết quá trẻ trên trận địa Khe Sanh ở tuổi 31, thời gian của tích lũy và đi tìm vốn sống. Kiến thức và vốn sống đó chưa có thời gian để đơm hoa kết trái, những trang viết của Nghiêm Sỹ Tuấn chỉ mới là những bản nháp, anh chưa có tác phẩm lớn nhưng cuộc sống anh đã là một tác phẩm lớn cống hiến cho đời. Mang vóc dáng của một thư sinh nhưng Anh rất mạnh mẽ. Anh là một tượng đài đơn độc và cũng là một biểu tượng tuyệt đẹp trong suốt cuộc Chiến Tranh Việt Nam. Cuốn sách này ra đời muộn màng hơn nửa thế kỷ sau ngày Anh mất, không thuần chỉ là một tưởng niệm người Y Sĩ Tiên Tuyển Nghiêm Sỹ Tuấn, nhưng còn là một thông điệp với tầm nhìn xa của Nghiêm Sỹ Tuấn để lại cho các thế hệ mai sau, tiếp bước Anh đi Tìm Mùa Xuân cho Dân tộc.

NXB Tập San Y Sĩ Canada & Việt Ecology Press

ISBN: 978-1927781616

Sách khổ 6 x 9, 448 trang, giá 29 \$US

www.amazon.com, tsys@videotron.ca

CP 117 Snowdon, Montréal, PQ H3X 3T3

và các hiệu sách

GIỚI THIỆU SÁCH: ĐỖ TỐN “HOA VÔNG VANG” - “Ả HẦU” & NGUYỄN THỊ NHƯ BĂNG “HỒI KÝ NHƯ BĂNG”

Tập truyện “Hoa Vông Vang” – “Ả HẦU” – “Hồi Ký Như Băng”, do Việt Tide xuất bản tháng 4 năm 2019, là một tập hợp văn chương gồm 3 phần:

1. Tập “**Hoa Vông Vang**”, một tập truyện ngắn của nhà văn Đỗ Tôn được xuất bản lần đầu tiên năm 1945
2. **Truyện ngắn “Ả HẦU**”, một tự truyện, cũng do nhà văn Đỗ Tôn viết và cho đăng trên báo tại Saigon vào thập niên 1960
3. **Hồi Ký của bà Nguyễn thị Như Băng**, phu nhân nhà văn Đỗ Tôn, khởi viết vào năm 1987 tại California, Hoa Kỳ, ghi lại những ký ức về thời niên thiếu của mình tại Lạng Sơn và những năm tháng sống lưu lạc bên đất Trung Hoa trước khi tìm đường trốn trở về Việt Nam

Chúng tôi, con của nhà văn Đỗ Tôn và bà Nguyễn thị Như Băng, đã quyết định cho xuất bản tập truyện và hồi ký này vì:

- Trước hết chúng tôi muốn đóng góp trong việc bảo tồn nền văn chương Việt Nam và không muốn để mất vào quên lãng một tác phẩm có giá trị. Ý tưởng này đã hình thành một phần cũng nhờ một số thân hữu đã khích lệ, khuyến khích. Nhất là những người đã từng yêu mến “Hoa Vông Vang” ngày trước không có sách để đọc lại. Mà chúng tôi khi ra các tiệm sách Việt Nam ở California hỏi mua để biếu bạn cũng không có để mua.
- Kế đến, việc cho xuất bản Tập Truyện và Hồi Ký này cũng là một cách để chúng tôi gửi đến Bố Mẹ chúng tôi tất cả lòng kính yêu và ngưỡng mộ đối với Bố Mẹ.
- Sau cùng, chúng tôi tin là khi đọc hết Tập Truyện và Hồi Ký này, độc giả sẽ cảm thấy được là mình đã cùng sống, cùng chia sẻ với tác giả Đỗ Tôn và Như Băng những thăng trầm trong lịch sử của đất nước:
  - * Đọc qua những truyện trong tập “Hoa Vông Vang”, chúng ta sống lại cùng tác giả cả một thời thơ mộng, lãng mạn, đam mê, si dại của tuổi mới lớn, mới biết yêu trước khi bước qua một thế giới khác, thế giới khốc liệt của truyện “Ả HẦU”.
  - * Đây là một thế giới đầy thử thách, cam go, cùng khổ và phiêu lưu của chàng trai trẻ, tuổi mới đôi mươi, đầy nhiệt huyết, đi theo cách mạng rồi phải sống đời lưu vong nơi đất khách.
  - * Song song với hai truyện trên, tập “Hồi Ký Như Băng”, như một cuốn phim, ghi lại cuộc đời của mẹ tôi, từ một cô gái ngây thơ sống cùng mẹ và anh, chị, em tại Lạng Sơn, vì chiến tranh đành quyền lực để đô hộ nước ta giữa thực dân Pháp và phát xít Nhật, đã phải đột ngột chạy trốn cùng một số người qua biên giới Tàu thời 1940. Mấy năm lưu lạc xứ người cô gái ấy sống ra sao? Và đã gặp được tình yêu của đời mình như thế nào? Và rồi làm sao để trở về quê hương đây khi bao gian nguy đang rập rình trước mắt...?

Ấn phí 12 Mỹ kim. Quý độc giả có thể đặt mua sách qua mạng baoviettide.com/store.html hoặc gọi điện thoại (714) 264-0774 * (949) 705-9538.

DANH MỤC QUẢNG CÁO

Diễn Đàn Giáo Dân chân thành cảm tạ sự hỗ trợ của Quý Thân Chủ và Quý Độc Giả đã nhiệt thành ủng hộ cho các Thân Chủ Quảng Cáo dưới đây

Á Đông Super Market 73	Hội Yểm Trợ - Cha Trương Bửu Diệp.....89
Ana Pharmacy 81	Manna Pharmacy 81
Bảo Hiểm TMN.....33	Mile Square Dentistry 88
BS Dương Khổng Tước 81	Nhà Quàn An Lạc.....56
BS Nguyễn Mạnh Hùng 56	Nha Sĩ Kevin Nam Kiều, Orthodontics.....Bìa 3
BS Phan Mỹ Dung, Lê Phan Stephanie, Mỹ Châu.....65	Nha Sĩ Lê ngọc Bích ..... Bìa 3
Chợ Tam Biên 70	OCC Printing 41
Chùm Kết..... 72	Paracel Seafood Restaurant 57
Chung's Express Restaurant..... 48	Phở 86.....32
Chung's Teriyaki.....48	Saigon City Market Place 49
Crystal Vision, phòng nhãn khoa 65	SK Education Consulting 70
Di's Printing.....64	Tổ Hợp Luật Sư Michael Francis Smith 64
Grand Gaden Restaurant.....Bìa 2	Thanh Sơn Tofu.....95
Golden Heart Medical.....Bìa 4	

Quảng Cáo

Quý vị đăng quảng cáo, hỉ tín, ai tín trên Diễn Đàn Giáo Dân sẽ được tôn trọng bởi:

- Hàng ngàn độc giả nhờ báo được phân phối qua các địa điểm quảng cáo.
- Hàng ngàn độc giả qua báo dài hạn gửi đến tận nhà.
- Nguyệt San Diễn Đàn Giáo Dân được phân phối trên khắp Hoa-Kỳ và thế giới.

PHIẾU ĐỘC GIẢ

Họ Tên: _____ Điện thoại: _____

Địa Chỉ: _____ Độc Giả Cũ, ID# _____

_____ Độc Giả Mới

_____ Email: _____

Nhận làm: Cố Vấn Chủ Trương Cố Động Viên Bảo Trợ Điều Hành

Đại Diện Vùng **Độc Giả Ân Nhân:** \$60 \$100 \$200 \$.....USD

Độc Giả Thường: Hoa-Kỳ \$50 USD; Canada \$70 USD; Âu Châu, Á Châu, Úc Châu \$80 USD

Muốn mua Nguyệt San Diễn Đàn Giáo Dân từ số: _____

Muốn có các số cũ (nếu còn): _____

Xin gửi mẫu này về Tòa Soạn ĐGD: **7864 Westminster Blvd., Westminster, CA 92683**

Hoặc gọi điện thoại: **714-894-5826** Email **toabaoddgd@yahoo.com**

Chi phiếu, lệnh phiếu xin đề **DIEN DAN GIAO DAN, INC.** và gửi về địa chỉ trên.